

Tartalom

I *Állásfoglalások, ajánlások és vélemények*

VÉLEMÉNYEK

Régiók Bizottsága

124. plenáris ülés – 2017. július 12–13.

2017/C 342/01	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A Horizont 2020 helyi és regionális vetülete és az új kutatási és innovációs keretprogram	1
2017/C 342/02	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A 2020 utáni KAP	10
2017/C 342/03	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A következő lépések Európa fenntartható jövőjéért – Európai fellépés a fenntarthatóságért	20
2017/C 342/04	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Migráció a közép-mediterrán útvonalon	27
2017/C 342/05	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Nemzetközi óceánpolitikai irányítás: az óceánjaink jövőjét biztosító menetrend	32
2017/C 342/06	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Emberek közötti és kisméretű projektek a határokon átnyúló együttműködési programokban	38
2017/C 342/07	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Az induló és a növekvő innovatív vállalkozások fellendítése Európában: regionális és helyi szempontok	43
2017/C 342/08	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A kvv-kra vonatkozó intelligens szabályozás	51
2017/C 342/09	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Az alacsony kibocsátású mobilitás európai stratégiája	57

III Előkészítő jogi aktusok

RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

124. plenáris ülés – 2017. július 12–13.

2017/C 342/10	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A szociális biztonsági rendszerek koordinálása	65
2017/C 342/11	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Területi osztályozás és tipológiák	74
2017/C 342/12	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Megújuló energia és a villamos energia belső piaca	79
2017/C 342/13	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Az energiaunió irányítása és tiszta energia	111
2017/C 342/14	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Energiahatékonyság és épületek	119

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

VÉLEMÉNYEK

RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

124. PLENÁRIS ÜLÉS – 2017. JÚLIUS 12–13.

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A Horizont 2020 helyi és regionális vetülete és az új kutatási és innovációs keretprogram

(2017/C 342/01)

Előadó: Christophe Clergeau (FR/PES), Loire mente régió közgyűlésének tagja Referenciadokumentum

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

A. AZ EURÓPAI KUTATÁS ÉS INNOVÁCIÓ (K+I): EGY AMBÍCIÓ, AMI A KERETPROGRAMON TÚLMENŐEN IS MEGERŐSÍTÉSRE VÁR**A keretprogram helyének megszilárdítása az Európai Kutatási Térség létrehozásában és az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek elérésében**

1. üdvözli azt az átütő sikert, amit a Horizont 2020-szal (H2020) záruló, egymást követő keretprogramok révén végrehajtott európai kutatási politika aratott. A H2020 a legjelentősebb integrált kutatási program a világon, amely a tudományos kiválóságon és az innovációk felgyorsításán alapul;
2. emlékeztet arra, hogy a H2020 a kutatás és az innováció fejlesztésének legfontosabb támogatási eszköze Európában az átfogó Európa 2020 stratégián belül, amely az Európai Kutatási Térség (EKT) megvalósulását szolgálja;
3. **ismét megerősíti az Európa 2020 stratégia helytállóságát**, az ugyanis a „tudásháromszög” (kutatás – képzés – innováció) egységes megközelítését alkalmazza, miközben a tanulás megközelítésének változása és a mindenki számára elérhető képzés szintjének emelése, valamint az egyetemek és a vállalkozások közötti együttműködés előmozdítása továbbra is alapvető; javasolja az Erasmus+ programmal, valamint a régióközi együttműködésnek szentelt Interreg, ezen belül az Interreg Europe programmal való fokozott kohéziót és komplementaritást; aláhúzza, hogy az EKT megvalósítását folytatni kell, és hogy annak feltétele számos cél elérése. A tudományos kiválóság ezeknek fontos és elengedhetetlen, ám nem egyedüli dimenziója;
4. hangsúlyozza, hogy továbbra is nagy jelentőséggel bírnak az Európai Kutatási Térség célkitűzései, illetve azok megvalósításának folytatása, különösen a transznacionális együttműködés fejlesztése, a tudás mobilitása, az egységes munkaerőpiac a kutatók és az innovációs szakemberek számára, a nemek közötti egyenlőség, illetve a tájékoztatáshoz és a tudományhoz való hozzáférés tekintetében;
5. javasolja, hogy az európai tudásbázis felépítésére irányuló projekt támogatásának megszilárdítása érdekében térképezzék fel az európai tehetségeket és kövessék nyomon a kutatók pályafutását; meg kell valósítani a kutatók karriertervezését, lehetővé téve számukra, hogy hozzáférhessenek a kutatói pályafutásuk egyes szakaszait segítő programokhoz; erősíteni kell a kutatók bevonását a vállalati szférába;

6. elutasítja a költségvetési vitának a keretprogramra történő korlátozását. Az értékelési módszerektől függően a kohéziós politika kutatásra és innovációra fordított részaránya 43 és 110 milliárd euro között mozog, nem számítva az egyéb ágazati politikák és a Juncker-terv főbb hozzájárulásait;

Hogy az innováció és a kutatás ismét politikai és költségvetési prioritást jelentsen

7. **kéri, hogy az innováció és a kutatás kerüljön vissza az elsődleges prioritások közé az Európa jövőjéről szóló vita keretében** és a Római Nyilatkozatban⁽¹⁾ foglalt prioritások közé; kéri a kutatási, innovációs és képzési kérdések horizontális irányításának megerősítését az Unióban, valamint az Európai Unió által a K+I-t célzó költségvetési erőfeszítések növelését az összes politika belül, a jelenlegi és a következő többéves pénzügyi keretben egyaránt. Ebben az összefüggésben, valamint az Európai Parlament jelentéstervezetével⁽²⁾ és a K+I-programok hatásának maximalizálását vizsgáló magas szintű, független szakértői csoport jelentésével (Lamy-jelentés)⁽³⁾ összhangban a keretprogram költségvetését jelentősen növelni kell, hogy a jelenlegi keretprogram növekedési ütemét fenn lehessen tartani⁽⁴⁾. A K+I-hez nyújtandó támogatás semmiképp sem hátrálthatja a kohéziós politikát, amely továbbra is az Unió legfontosabb eszköze a gazdasági és társadalmi kohézió, illetve az uniós régiók közötti konvergencia megvalósításának finanszírozásában. A regionális fejlődés előmozdítása érdekében a kohéziós, valamint a K+I-politika intézkedési eszközeiben rejlő összes lehetőséget ki kell használni és kombinálni kell;

8. új közös ambíciót szeretne látni, amely nemcsak az európai tudományos kiválóságra vonatkozik, hanem egész Európa tudományos kiválóságára és innovációs képességére, eközben pedig az összes régióban rejlő potenciált mozgósítja és hozzájárul kapacitásuk megerősítéséhez, nyílt és együttműködő innovációt mozdítva elő;

9. véleménye szerint ennek a közös ambíciónak külön jelentőséget kölcsönöz a globalizáció, amelynek hatásait jobban kellene kezelnünk, nem utolsósorban helyi és regionális szinten. A globalizáció kihívásaival szembeni ellenálló képességet fokozni lehet a nagy hozzáadott értékkel bíró és fenntartható versenyképességet biztosítani képes kutatás és innováció segítségével;

10. úgy látja, hogy népszerűsíteni kellene az európai, nemzeti és regionális finanszírozás holisztikus megközelítését, ami nélkül ez a törekvés és az európai költségvetési vita értelmetlen volna; emlékeztet annak a célkitűzésnek a fontosságára, amely szerint a GDP 3 %-át az állami és a magánszféra által folytatott K+I-re kell fordítani. Ezt a célt, mely 2015 óta 2,03 %-on stagnál, az Európa 2020 stratégia tűzte ki a tagállamok számára, és elérését számos tagállamban többek között az előirányzatok csökkenése sodorta veszélybe. Ezért kiemelten fontosnak tartja, hogy folytassák a K+I-rendszerek megerősítését, figyelembe véve az egyes tagállamok és régiók körülményeit, európai szinten jobban összehangolva a politikákat, és ösztönözve a nemzeti és regionális szinten szükséges reformokat, egyebek mellett az európai szemeszter és az intelligens szakosodási stratégiák révén;

A többi európai politikával való szinergiáról szóló vita tisztázása

11. szükségesnek tartja a szinergiákról szóló vita tisztázását, és öt operatív elvet javasol, amelyeket az Unió, a tagállamok, a régiók és a városok is elfogadhatnának:

— a koherencia elve: közös kormányzás, az átfogó célkitűzések, a stratégiák és a vezérprojektek közös kiválasztása,

— a kompatibilitás elve: az egyszerű és hatékony forráskombinálás lehetővé tétele különösen az állami támogatások kérdésének vizsgálata kapcsán,

— a komplementaritás elve: a szerepek egyértelmű elosztásának és a fellépés megfelelő folytonosságának garantálása a projektek különböző dimenzióinak finanszírozásában, illetve azok előzetes (pl. a kapacitások megerősítése) és utólagos támogatása (a kutatási eredmények felhasználása, forgalomba hozatal stb.),

⁽¹⁾ A 27 tagállam, az Európai Tanács, az Európai Parlament és az Európai Bizottság vezetőinek nyilatkozata (2017. március 25.) http://www.consilium.europa.eu/press-releases-pdf/2017/3/47244656633_hu.pdf

⁽²⁾ Az Európai Parlament jelentéstervezete a Horizont 2020 keretprogram végrehajtásának értékeléséről a program időközi értékelésének és a 9. keretprogramra irányuló javaslat tekintetében (2016/2147(INI)).

⁽³⁾ Az uniós kutatási és innovációs programok hatásának maximalizálását vizsgáló független magas szintű csoport jelentése: „Investing in the European future we want” [Beruházás az általunk kívánt európai jövőbe] https://ec.europa.eu/research/evaluations/pdf/archive/other_reports_studies_and_documents/hlg_2017_report.pdf#view=fit&pagemode=none

⁽⁴⁾ „A költségvetésnek legalábbis fenn kell tartania a Horizont 2020 átlagos növekedési ütemét, kiindulópontként a program utolsó évére tervezett költségvetést véve. Ezáltal a hét évre szóló költségvetés jelenlegi árákon számítva legalább 120 milliárd EUR lenne.” Az uniós kutatási és innovációs programok hatásának maximalizálását vizsgáló független magas szintű csoport jelentése.

- a közös alkotás elve: koherens megközelítés kialakítása, amely szerint „a közös finanszírozás közös tervezéssel és közös teszteléssel is jár”,
- ökoszisztéma-elv: a kollektív helyi kezdeményezések szerepének elismerése;

B. A KERETPROGRAM ALAPJAINAK MEGÚJÍTÁSA A FELÉPÍTÉS MEGTARTÁSA MELLETT

Nyílt, együttműködésen alapuló és mindenki számára előnyös program

12. emlékeztet arra, hogy a keretprogram által jelentett értéktöbblet mindenekelőtt közösségi és együttműködésen alapuló dimenziójából ered, illetve abból, hogy segíti a kutatók és innovációs ökoszisztémák hálózatba szervezését. Ennek a dimenzióknak továbbra is előtérben kell maradnia az egyedi projektek támogatásával szemben;

13. aggódik a pályázati felhívásokon elért átlagos sikerarány csökkenése miatt, az ugyanis alacsonyabb, mint az előző keretprogram esetében, és ez komolyan hátráltatja a program régiókban történő elterjesztését. A „kiválóság” megközelítéshez szükséges verseny nem vezethet kirekesztéshez és túlzott koncentrációhoz;

14. úgy véli, hogy a keretprogram nyitottságának megőrzése elengedhetetlen ahhoz, hogy az egész Európát, annak területeit és polgárait elérhesse; nagyobb mértékű innovációt sürget a keretprogram eszközei terén a kiválóság, az integráció és a részvétel összekapcsolása érdekében;

15. emlékeztet annak jelentőségére, hogy fennmaradjon az alapkutatás és a forgalomba hozatalhoz közeli kutatás közötti egyensúly, amint a szabad kutatás és a társadalom és a gazdasági szereplők által felvetett kérdésekre választ kereső kutatás közötti egyensúly is, hogy egyaránt célozzák a további innovációt és a forradalmi innovációt, hiszen mindkettő új tevékenységeket és munkahelyeket hozhat létre;

16. megjegyzi, hogy a magas technológiai érettségi szintű projektek ma elsőbbséget élveznek, ami kiváltságos helyzetbe hozza a fokozatos innovációt azzal, hogy a kutatókat arra ösztönzi, hogy érett ötletekre koncentráljanak, amelyekkel rövid időn belül meg lehet jelenni a piacon. Ugyanakkor kiemeli, hogy az alacsonyabb technológiai érettségi szintű projektek támogatása is fontos ahhoz, hogy még több innovációt lehessen bevezetni a piacra. Hangsúlyozza az alacsonyabb technológiai érettségi szintre alapuló forradalmi innovációk jelentőségét, melyek lehetővé teszik, hogy gyorsan elő lehessen állni új termékekkel és szolgáltatásokkal a piacon. Mindenesetre a kkv-k piacra jutásának támogatását és a fenntartható munkahelyek teremtését az innovációs politika kiemelt prioritásává kell tenni. Ezt egy európai innovációs tanács feladatává kellene tenni;

17. kéri, hogy megfelelőbben vegyék figyelembe a kiválóság és az innováció összes formáját, és emlékeztet arra, hogy a nem technológiai jellegű innováció és a társadalmi innováció igényt generál új ismeretek iránt, ami új kiválósági területeket alakíthat ki;

18. támogatja a társadalmi innováció teljeskörű elismerését, mely újító elképzelések (termékek, szolgáltatások és modellek) révén válaszolni lehet a tágabb értelemben vett társadalmi szükségletekre;

19. hangsúlyozza, hogy a kutatás és az innováció nem kizárólag a vállalatokat célozza, hanem a közpolitikákat, az egészségügyet, a kultúrát és a közösségi életet is érinti, továbbá az új partnerségek, új tevékenységek és új társadalmi kapcsolatok kialakulásához hozzájáruló szociális gazdaságot és új gazdasági modelleket is. Az innováció eredményeinek hasznosítása során ezért nemcsak a piacon gazdasági értékkel bíró termék koncepcióját kell szem előtt tartani, hanem a polgárok számára társadalmi értékkel bíró szolgáltatását is;

A kiválóság új megközelítése

20. hangsúlyozza, hogy a „kiválóság” kifejezést igen eltérő esetek leírására használják; javasolja, hogy különböztessék meg az alábbi, a keretprogram által támogatandó területeket:

- a tudomány kiválósága, ami mindenekelőtt az együttműködés elvén alapul, megelőzve a verseny elvét,
- a tudományos és innovációs projektek kiválósága, amelynek jellemzője egyebek mellett a projektek hatása és hozzájárulása a tudásátadás terén,
- a tudományos ökoszisztémák és a diverzifikált szereplők közötti együttműködés kiválósága,
- egész Európa kiválósága és átfogó innovációs képessége;

A projektek hatásának új megközelítése

21. javasolja, hogy a projektek hatásainak értékelésében – mind az előzetes fázisban, a projektjavaslatok esetében, mind pedig az utólagos fázisban, jóváhagyott projektek esetén – vegyék figyelembe az alábbiakat:

- a tudományos hatást, amelyet elsősorban az idézések száma mér,
- a projektek eredményeinek terjesztéséből és elsajátításából eredő hatást,
- a nyitott és együttműködésen alapuló innováció, valamint az új termékek és szolgáltatások – elsősorban kkv-k által végzett – kifejlesztése hatását,
- a regionális innovációs ökoszisztémákra és azok kutatás-képzés-innováció alapú három pillérére, valamint a régiókra és azok lakosaira különösen a foglalkoztatás és a jólét terén kifejtett hatást;

Új megközelítés a régiók keretprogramban elfoglalt helye kapcsán

22. a kiválóság minden formájának előmozdítása érdekében javasolja, hogy **a jövőbeli keretprogramban juttassanak kiemelt szerepet a városoknak és a régióknak:**

- az európai K+I-politika és a keretprogram átfogó irányításának partnereiként,
- az innovációs csomópontok (hubs) és ökoszisztémák európai kiválósági hálózatainak középpontjában,
- projektrésztvevőkként megkönnyített részvétellel,
- az innovációban, valamint a H2020 eredményeinek kihasználásában és elterjesztésében fontos szereplőkként,
- a tudomány és a társadalom közötti folyamatos párbeszéd megszervezőiként;

A társadalmi kihívások fejlesztése relevanciájuk és hatásuk megerősítése érdekében

23. kéri két új társadalmi kihívás beépítését az európai társadalmak jövője szempontjából fontos kihívásokkal foglalkozó kiváló tudományok eredményeinek javítása érdekében:

- az európai készségfejlesztési program kihívásainak megválaszolása: az egész életen át tartó tanulás a szociális modell és az európai teljesítmény középpontjában,
- az értékteremtés, az innováció és a foglalkoztatás, a társadalmi kapcsolatok és a fenntartható fejlődés regionális dinamikája, ideértve az Európai Unió régiói előtt álló demográfiai kihívásokkal való kapcsolatot;

24. kéri, hogy a társadalmi kihívásokon belül erősítsék meg az interdiszciplinaritás és a bölcsészet- és társadalomtudományok helyét, valamint a kockázatvállalást, hogy új elképzelések és megoldások alakulhassanak ki egyebek között a biankó projektfelhívások bevezetésének köszönhetően;

25. új, kiegészítő jellegű megközelítés kialakítását ösztönzi, amely egyrészt – a kutatások és a nagyszabású projektek sikere érdekében – küldetéseken, másrészt pedig – az intelligens városok, a környezetpolitikai kérdések vagy a tengerekkel kapcsolatos kérdések példájára – transzverzális célzottságon alapul; ezért ismételtlen kéri, hogy a következő keretprogram 10 %-ban határozza meg azon projektek arányát, amelyek jelentős hatással vannak a tengerkutatásra és a tengerhasznosítási célú kutatásra ⁽⁵⁾;

A projektek sokféleségét támogató részvételi feltételek meghatározása

26. csodálja, hogy a hatályos szabályok által biztosított számos lehetőséget nem használják ki megfelelően, és több tengely mentén javasolja ennek orvoslását:

- szélesebb körű és nyitottabb pályázati felhívások, amelyek lehetővé teszik az új megközelítések kifejeződését,
- fokozott interdiszciplinaritás a pályázati felhívások megfogalmazásában, mozgósítva minden ismerettípust, technológiai és egyéb jellegűeket egyaránt,
- a bölcsészet- és társadalomtudományok jobb beépítése, aminek szintje napjainkban nem kielégítő,
- az alulról kiinduló hálózatok és kezdeményezések jobb támogatása,
- nagyobb átláthatóság és elszámoltathatóság a projektek értékelésének és kiválasztásának minden szakaszában, a források elosztásában, valamint az új pályázatok sikere érdekében a projektek módosítását lehetővé tevő eljárás során,

⁽⁵⁾ A Régiók Európai Bizottsága véleménye: Új szakasz a kék növekedésre vonatkozó európai politikában (CDR 6622/2016).

- minél több új pályázó részvételének ösztönzése az először pályázóknak szóló felhívásokban,
- a lépcsőzetes finanszírozás fokozott és következetes alkalmazása, mely módszer révén a keretprogramot kevésbé ismerő embereket is el lehet érni,
- egyszerűsített eljárások bevezetése a végfelhasználókat terhelő felesleges bürokrácia csökkentése érdekében;

27. felkéri az Európai Bizottságot, hogy ismertesse az értékelési elemeket, amelyek indokolják, hogy a nagyvállalkozások magas szintű finanszírozásban részesülnek a Horizont 2020 keretében, miközben K+F-kiadásuk alig emelkedtek, és javasoljon ennek megfelelően korrekciókat a következő keretprogramban;

28. ismételten hangsúlyozza, hogy állami támogatásokkal kell segíteni a kutatási tevékenységeket; sajnálja, hogy az a tendencia, hogy a támogatásokat kölcsönökkel helyettesítik, ám elismeri, hogy a technológiailag érett, a piaci tevékenységekhez közel álló projekteknek más eszközök mellett szükségük van ezekre is;

29. úgy véli, hogy a keretprogram célkitűzéseinek támogatására szolgáló pénzügyi eszközök kialakítása csak akkor indokolt, ha azok pénzügyi intézményekkel partnerségben fedezni tudják a magasabb kockázatokat ott, ahol a piac nem megfelelően működik, például az INNOVFİN-modell alapján; sajnálja, hogy a Juncker-tervet jelenleg korlátozottan alkalmazzák az ilyen típusú kockázat elleni védelem kiterjesztésére;

30. felhívja a figyelmet arra, hogy javítani kell a kkv-kat célzó innovációs projektek finanszírozását, kiemelten kezelve az Ipar 4.0 programokat, mivel ez jobb módja az európai ipari szféra strukturálásának, s emellett belső technológiai keresletet is teremt, amely előmozdítja az európai fejlődést;

C. A RÉGIÓKBAN GYÖKEREZŐ K+I-T TÁMOGATÓ KERETPROGRAM KIALAKÍTÁSA

A régiókban gyökerező kiválósági megközelítés előmozdítása

31. **megállapítja, hogy a tudományos kiválóság természetes módon van jelen az innovációs központokban és ökoszisztémákban.** A Horizont 2020 kedvezményezettjeinek (egyetemek, kutatószervezetek, kkv-k, civil társadalmi szervezetek) többsége erőteljes helyi gyökerekkel rendelkezik, és a régió színvonala befolyásolja a tudomány színvonalát. Ezt a keretprogramban teljes mértékben el kell ismerni;

32. emlékeztet arra, hogy a területi dimenziót szisztematikusan figyelembe kell venni a politikák kialakításakor, mivel az intelligens szakosodási stratégiák (RIS3) a tudományos szereplőket és a vállalkozásokat forrásokkal látják el, és értéket teremtenek a régiók és a polgárok számára;

33. rámutat arra, hogy az RIS3 stratégiákat azzal a céllal fogadták el és dolgozták ki a régiók, hogy a gazdasági fejlődés érdekében a kutatásba és az innovációba strukturálják a beruházásokat, más régiókkal karöltve, és hogy a regionális és európai beruházások összeegyeztetése az intelligens szakosodással kapcsolatos strukturális projektek esetében fokozza a keretprogram hatását, elkerülve a helyi adottságokat tekintetbe nem vevő projektek finanszírozását;

34. ismét leszögezi, hogy a keretprogramnak elő kell mozdítania a kutatási és innovációs kapacitás megerősítését a régiókban, hogy támogassa a területi szintet a kiválóság felé történő előmenetelben, különösen az intelligens szakosodás terén, és megerősítse az összes régió képességét arra, hogy részt vegyen a H2020 programban, színvonalas projekteket indítva annak keretében;

35. hangsúlyozza, hogy a városok olyan innovációs központok, amelyek központi szerepet játszanak a kiválóság előmozdításában; kiemeli továbbá, hogy a tudománynak az innovációs központokban történő túlzott koncentrációja a teljes gazdasági és társadalmi szerkezetben továbbgyűrűző hatásokkal akadályozza a kutatást, valamint hogy mozgósítani kell a főbb helyszínektől távol eső kiválósági tartalékokat; rámutat a regionális politika e téren játszott kulcsfontosságú szerepére;

Az európai kutatási politika és a régiók közötti új szövetség létrehozása

36. az európai K+I-kiválóságot célzó új partnerséget javasol az EU, a tagállamok, a városok és a régiók között egyfajta megerősített többszintű kormányzás, a szubszidiaritás elvének tiszteletben tartása, a nyílt innováció egy közös kultúrája és a helyi szinten indított kezdeményezések kihasználása mentén, alulról kiinduló megközelítést alkalmazva;

37. a hozzájárulás növelését kéri a keretprogram részéről a regionális innovációs központok és ökoszisztémák megerősítéséhez, valamint azt, hogy nyújtsanak több támogatást a technológiatranszferrel foglalkozó hálózatoknak és hozzanak létre „térégi kapcsolatok” (territorial connections) néven egy új fellépést, amelynek révén a keretprogram elismeri és finanszírozza a regionális kiválósági hálózatokat az Élkezdeményezés modellje alapján;

38. az úttörő régiókat arra kéri, hogy alakítsanak európai konzorciumokat azzal a céllal, hogy Európa-szerte forradalmi innovációkat hozzanak létre. Az együttműködési lehetőségek feltárása, az értéklánc egyes részeinek feltérképezése, valamint a legfontosabb érdekelték és készségek intelligens szakosodás révén történő azonosítása alapvető lépést jelent az uniós szintű értéktöbblet megerősítésének folyamatában;

A régiók és a tagállamok közötti innovációs szakadék áthidalása

39. **sajnálja, hogy a futamidő felénél az EU-13 országai elégtelen mértékben vesznek részt a Horizont 2020 programban⁽⁶⁾, és kiemeli a regionális és helyi szintű részvétel terén tapasztalható eltéréseket;** emlékeztet arra a feladatra, hogy a keretprogramot – és nem csak a kohéziós politikát – mozgósítani kell az Unió minden régiójában a legjobb kiválósági úttörők támogatása, valamint az európai együttműködésekhez való csatlakozásuk lehetővé tétele érdekében;

40. szeretné, ha a H2020 keretprogram „A kiválóság terjesztése és a részvétel növelése” programját folytatnák és ebben a tekintetben kibővítenék. A kiválóság mint alapvető kritérium szem elől tévesztése nélkül konkrét megközelítés alkalmazását kéri a K+I-fejlesztés terén erősen elmaradott régiók kapcsán, amelyek az erre a programra nem jogosult országokban találhatók. Ilyen például a legkülső régiók többsége; hangsúlyozza, hogy a H2020 e program számára kevés erőforrást (1 %) mobilizált; megjegyzi, hogy nem történt jelentős változás a keretprogramhoz való hozzáférésben, és meglepődve tapasztalja, hogy azok az országok, amelyek a keretprogram fő kedvezményezettjei, ennek a programnak is fontos hasznélvezői. Megítélése szerint ez a helyzet aláássa a keretprogram legitimitását, ezért új kezdeményezéseket sürget;

41. integrált megközelítést ajánl a kiválóság elérése felé, melyet minden ország és régió saját koordinációs terve alapján kell bevezetni annak érdekében, hogy az ország/régió fellépjen az összes szükséges reform kapcsán, mindenki számára nyitott kiválósági központokat hozzon létre, küzdjön az agyelszívás ellen, és teljes jogon részt vegyen az európai kutatási hálózatokban. Ennek a koordinációs tervnek a regionális, nemzeti és uniós alapok, köztük a Horizont 2020, valamint az európai strukturális és beruházási alapok társfinanszírozásában kell részesülnie;

42. ennek érdekében javasolja az európai együttműködésekben való részvétel lehetőségének megerősítését:

- a kutatási és technológiafejlesztési infrastruktúrák támogatásának bővítésével és az „EKT-professzori” helyek számának növelésével, ígéretes kutatókat és tudományos vezetőket vonzva,
- megerősítve az ösztönzést új belépők fogadására a benyújtott projektekben, valamint bizonyos kiválasztott projektek megnyitását új, további szereplők előtt,
- növelve a kkv-knak szánt – kutatási-fejlesztési és innovációs részlegek létrehozását, valamint ezekbe technológiai szakemberek és kutatók felvételét célzó – támogatást,
- növelve az olyan, kkv-kon belüli szervezeti egységek létrehozására szánt támogatásokat, amelyek lehetővé teszik a kutatási és/vagy innovációs hálózatokban való részvételt;

D. A KÖZÖS ÉS MEGOSZTOTT ESZKÖZÖK ELŐNYBEN RÉSZESÍTÉSE A TUDOMÁNYOS KIVÁLÓSÁG ÉS AZ INNOVÁCIÓ SZOLGÁLATÁBAN

Az európai szereplők hálózata – a kiválóság és az innováció melegágya

43. határozottan megerősíti a hálózatokban folyó együttműködés elsőbbségét a versennyel szemben a keretprogramon belül, az Unió értékeivel összhangban, valamint e hálózatok mint a projektek és a kiválóság melegágya jelentőségét;

44. ezzel kapcsolatban kiemeli a 7. keretprogramba illesztett „Tudásrégiók” elnevezésű program helyénvalóságát, mely érdemi párbeszédet tett lehetővé a regionális politikával, a tudásháromszög helyi szereplői közötti fenntartható együttműködés kezdeményezése, a magánszektor (köztük a kkv-k) bevonása a keretprogram projektjeibe, az innovatív ökoszisztémák közötti transznacionális együttműködés támogatása, valamint a helyi és regionális szereplőknek az EKT-ba történő integrálása révén;

⁽⁶⁾ „A kiválóság terjesztése és a részvétel növelése” program elsődleges kedvezményezett tagállamai. Konkrétan az alábbi államokról van szó: Bulgária, Horvátország, Ciprus, a Cseh Köztársaság, Észtország, Magyarország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Málta, Lengyelország, Portugália, Románia, Szlovákia és Szlovénia (a programról bővebb információ itt található).

45. ambiciózus politika bevezetését kéri ezeknek az együttműködési hálózatoknak a fejlesztése kapcsán:
- kutatók, csoportok vagy laboratóriumok között, illetve kutatási infrastruktúrák között tudományos kérdések létrehozására, pályázati felhívások és projektek ajánlására,
 - klaszterek, kísérleti és demonstrációs projektek között,
 - diverzifikált szereplők, köztük régiók és városok, regionális innovációs központok és ökoszisztémák között, a RIS3-hoz kapcsolódva;
46. emlékeztet arra, hogy a H2020-ban számos lehetőség létezik e kezdeményezések támogatására. Értetlenül áll a juttatások és a mozgósítás alacsony szintje előtt és a koordinációs és támogatási cselekvések (CSA) intenzívebb alkalmazására szólít fel; ösztönzi a régiók által a keretprogram révén indított innovatív kezdeményezések jobb elismerését. Kéri továbbá az RIS3 stratégiákkal kapcsolatos régiók közötti együttműködés támogatásának megerősítését a H2020 és a kohéziós politika keretében egyaránt;

A K+I-programok régiókkal közös kialakításának fejlesztése

47. megjegyzi, hogy a program elindítása óta fokozódott a régiók bevonása a Horizont 2020 végrehajtásába, és egyre több régió partner közös programozási eszközökben, például az ERA-NET fellépésekben, a Marie Skłodowska-Curie COFUND-fellépésekben, illetve az állami és a magánszféra közötti kutatási és innovációs partnerségekben, mint amilyen a Tiszta Égbolt kezdeményezés;
48. kéri ezeknek a közösen kialakított fellépéseknek a fejlesztését, a végrehajtási szabályok egyszerűsítését és harmonizálását, és például a tagállamok egyetértésével a régiók részvételének megkönnyítését a közös programozási kezdeményezésekben (EUMSZ 185. cikk);
49. kéri, hogy tegyék még egyszerűbbé a támogatások ügyintézését; egy egységes tájékoztató portált kialakítva folytassák és fokozzák a támogatások központosítását; a programokra és az eljárásokra vonatkozó információk, valamint a résztvevők portáljának támogatáskezelési platformja legyen minden uniós nyelven elérhető, megkönnyítendő a hozzáférést a résztvevők számára;
50. támogatja a keretprogrammal kapcsolatos uniós kiegészítésre vonatkozó mechanizmusokat olyan a kiválóságot támogató helyi kezdeményezések ösztönzésére, amelyek jelentős és diverzifikált forrásokat tudnak mobilizálni;
51. úgy véli, hogy az intelligens szakosodási stratégiákkal és azok végrehajtásával kapcsolatban szerzett tapasztalatok nagyon hasznos visszajelzést kínálnak a H2020 és a jövőbeli keretprogram irányításában, valamint a finanszírozásra jogosult témákat meghatározó munkaprogramok kidolgozásában; arra kéri az ebben a programozásban részt vevő hatóságokat, hogy jobban vonják be a régiókat ebbe a folyamatba, hogy erősödjön a koherencia a helyi kihívások vonatkozásában;
52. alapvetően fontosnak tartja, hogy a Horizont 2020 program különböző kihívásainál a régiókra gyakorolt társadalmi-gazdasági hatást már e program kidolgozása, tervezése és finanszírozási területeinek meghatározása során figyelembe vegyék, hogy a program kiválasztása minden európai régióban eredményesen hozzájárulhasson az életminőség növeléséhez;
53. kéri a keretprogram összes rendelkezésének felülvizsgálatát a szubszidiaritás és a komplementaritás elve alapján, hogy megerősödjön az összhang a különféle szereplők között nemcsak a közös finanszírozás, hanem a szerepek újraosztása szempontjából is, eközben pedig a keretprogram fellépését olyan témákra kell koncentrálni, amelyek európai értékkel bírnak;
54. javasolja, hogy fejlesszék tovább a kkv-eszköz finanszírozásban nem részesülő legjobb pályázói számára odaítélendő kiválósági pecsétet (seal of excellence), hogy az valódi partnerségi eszközzé váljon, amelynek irányítását az EU és a régiók közösen végzik, hogy minél jobban összehangolják fellépésüket a pályázatok benyújtása előtt és azt követően. Ezek az elvek érvényesek a kiválósági pecséttel kapcsolatos egyéb intézkedésekre, például a Marie Skłodowska-Curie-cselekvésekre és az Európai Kutatási Tanács ösztöndíjaira, valamint a szinergiák létrejöttét elősegítő minden egyéb projektre;

A továbbgyűrűző hatás, az innováció és az ismeretterjesztés megerősítése a régiókkal partnerségben

55. kiemeli a régiók mint kísérleti terepek és „korai felhasználók” szerepét a közbeszerzések területén; kéri e tevékenységek szabályozási keretének rugalmasabbá tételét és az innovatív közbeszerzés támogatására vonatkozó intézkedések egyszerűsítését, melyek jelenleg kihasználatlanok és olyan szabályok által irányítottak, melyek kevésbé felelnek meg az ajánlatkérő hatóságoknak;

56. megerősíti a 360°-os megközelítés fontosságát az innovációval kapcsolatban, ami egyaránt inkrementális és diszruptív, technológiai és nem technológiai, design és felhasználó központú innováció, szociális innováció, nyitott és együttműködésen alapuló innováció; rámutat arra, hogy a helyi csomópontok és ökoszisztémák az innovációval, az átadással és az értékteremtéssel kapcsolatos tevékenységek főszereplői; kéri az Európai Bizottságot, hogy az Európai Innovációs Tanács (EIT) létrehozása keretében vegye tekintetbe azt a szerepet, amelyet a helyi önkormányzatok játszanak ezekben a kérdésekben, és a jövőben vonja be őket az EIT feladataiba;

57. javasolja, hogy a következő keretprogramba vezessék be a kkv-támogató eszköz új strukturálását, melynek programozási és végrehajtási feltételei az eljárások korai és későbbi szakaszaiba is bevonnák a helyi önkormányzatokat az intelligens szakosodásnak és a helyi finanszírozásnak való jobb megfelelés, illetve a rendkívül alacsony sikerarányuknak tulajdonítható visszatartó hatás mérséklése érdekében;

58. ellenez minden olyan elképzelést, mely a kohéziós politikai alapok egy részének a keretprogram tevékenységei felé történő átirányítására irányul, hogy automatikusan több projektet finanszírozzanak, vagy ezeket a „kiváló elvetéseket” támogassák; meg kívánja védeni a regionális önkormányzatok autonómiáját, továbbá elő kívánja mozdítani a közös kidolgozásra, valamint a komplementaritás és az együttműködés megerősítésére vonatkozóan javasolt megközelítést;

59. hangsúlyozza, hogy már a projektek kialakításakor figyelembe kell venni azok átgyűrűző hatásait, valamint az eredmények terjesztésével és elsajátításával kapcsolatos kérdéseket; megállapítja, hogy a projektek ezeken a területeken jelenleg korlátozott hatásokat fejtenek ki; támogatja ezért a külön ezeknek a tevékenységeknek szentelt európai és helyi programok kidolgozását; kéri, hogy a városokat és a régiókat nagyobb mértékben vonják be a keretprogramon belüli projektek eredményeinek felhasználásába és terjesztésébe;

60. támogatja még olyan eszközök kifejlesztését, amelyek az igazoló vizsgálatról az értékesítésig történő út támogatását célozzák, mint amilyen a „Fast Track to Innovation” program, vagy céljuk új ipari ágazatok strukturálása az INNOSUP kezdeményezés és annak „Klaszterek által ösztönzött projektek az új ipari értéklánc számára” (*cluster-facilitated projects for new industrial value chain*) elnevezésű cselekvése révén, és kéri ezek megerősítését;

61. az ágazatközi megközelítések és együttműködő uniós partnerségek lehetővé tétele érdekében klasztereknek szánt támogató eszközök olyan csomagját kell kialakítani, amelyek egyedi vállalkozások helyett vállalatcsoportokat céloznak meg. Ezenkívül az uniós politikákban tükröződnie kell annak, hogy milyen szerepet játszhatnak a klaszterek a régiókon belüli és kívüli szereplők közötti hídként, valamint a kkv-k számára biztosított vállalkozástámogatás csatornáiként;

62. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy értékelje, hogy milyen hatással jártak azok a reformok, amelyeket 2013-ban vezettek be azzal a céllal, hogy szinergiák jöjjenek létre a H2020 program és az esb-alapok között;

63. sajnálja, hogy a feltörekvő iparágak nincsenek eléggé a második pillér középpontjában, valamint hogy túl kevés támogatásban részesülnek az innovációs központoknak és ökoszisztémáknak a jövő iparágai felé forduló kiválósági hálózatai, mint amilyen az Élkezdeményezés; figyelmeztet arra, hogy tartósan nehézségekbe ütközik a nagyszabású ipari kísérleti és demonstrációs projektek finanszírozása; már most arra kéri az Európai Bizottságot, hogy fokozza a juttatások mértékét és vegyen fontolóra újabb fellépéseket ezekben a témákban;

64. javasolja egy olyan program létrehozását, amely támogatja a demonstrációs infrastruktúrákat a kísérleti telepek, demonstrációk és kísérleti projektek közötti hálózatépítés előmozdítása érdekében, a kutatási infrastruktúrák hálózatépítési modelljét véve alapul;

A tudomány és a társadalom viszonyának javítása a régiókhöz kapcsolódva

65. megjegyzi, hogy egy olyan időszakban, amikor megkérdőjeleződik és vita tárgyát képezi a haladás fogalma, a tudomány és a társadalom viszonyának az európai K+I-politika jövőjéről való gondolkodás középpontjában kell állnia, mind a kutatás irányait, a projektek végrehajtásának feltételeit, mind pedig a tudomány új társadalmi és műszaki felhasználási módjainak kifejlesztésére irányuló döntéseket illetően;

66. javasolja ezért, hogy egyrészt javítsák a tudományba és a haladásba vetett bizalmat, másrészt pedig alakítsanak ki a fenntartható fejlődést szem előtt tartó megközelítést; ennek kapcsán kiáll az elővigyázatosság elve mellett, amely olyan óvatossági elv, amelynek értelmében a fellépéseket a kockázatok teljes tudatában kell végrehajtani;

67. felhívja a figyelmet arra a fontos kihívásra, amelyet napjainkban a nyitott tudomány (open science) képvisel, a kutatási eredményekhez és publikációkhoz való nyílt hozzáférésnek, a nyilvánosság számára rendelkezésre álló megbízható és különböző forrásokból származó információknak, valamint a polgárokkal és az érdekelt felekkel folytatott vitának köszönhetően;

68. úgy véli, hogy a nyitott tudomány és a célkitűzés-központú tudomány között teret kell biztosítani a tudományos, gazdasági, valamint civil társadalmi szereplők közötti párbeszédre is, hogy megvitassák és együtt megfogalmazzák a főbb új tudományos kérdéseket, valamennyiük függetlenségének tiszteletben tartása mellett;

69. hangsúlyozza, hogy sürgősen népszerűsíteni szükséges a fiatalok és családjuk körében a tudományt, a technológiát és az azokhoz kapcsolódó összes szakmát, az ipariakat is, kiemelt hangsúlyt helyezve a nők tudományos-technológiai pályák iránti érdeklődésének felkeltésére;

70. sajnálja, hogy a „*Tudomány a társadalommal és a társadalomért*” elnevezésű program alacsony szintű és szétaprózódott támogatásban részesül, így hatása gyenge; prioritások megállapítását kéri az európai értéktöbblettel bíró fellépések alapján, a részes felekkel, a tagállamokkal, a régiókkal és a városokkal valódi együttműködésben;

A keretprogram nemzetközi vetülete

71. védelmébe veszi a nyitott tudomány elvét, ugyanakkor meg kívánja őrizni a keretprogram jellegzetességeit, többek között az Egyesült Királyság EU-ból való kilépése kontextusában is. Reméli, hogy a kilépés nem jelenti a keretprogram számára rendelkezésre álló források csökkenését, ugyanakkor arra számít, hogy ezzel a témával koherensen foglalkoznak majd az Egyesült Királysággal folytatandó átfogó tárgyalások során;

72. kéri, hogy a keretprogram keretében erősítsék meg a nemzetközi együttműködést, többek között a társult partnerekkel, a feltörekvő országokkal, valamint a szomszédsági politika vagy a tengeri stratégiák, köztük a földközi-tengeri stratégia részeként is.

Kelt Brüsszelben, 2017. július 12-én.

a Régiók Európai Bizottsága
elnöke

Markku MARKKULA

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A 2020 utáni KAP

(2017/C 342/02)

Előadó: Guillaume CROS (FR/PES) Oksztánia régió közgyűlésének alelnöke

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

I. ÁLTALÁNOS MEGJEGYZÉSEK

1. örömmel fogadja, hogy az Európai Bizottság szeretné bevonni a Régiók Európai Bizottságát a 2020 utáni KAP-pal kapcsolatos előrettekintő eljárásba; úgy véli, hogy a mezőgazdaság, az élelmiszeripar és a vidéki területek komoly kihívásokkal szembesülnek, ezért elkerülhetetlenné vált a KAP reformja;
2. hangsúlyozza, hogy a KAP-nak az eddigiekhez hasonlóan továbbra is fontos szerepet kell játszania az európai integrációban; az Európai Unió működéséről szóló szerződés 39. cikkében megfogalmazott célkitűzések a jelenleg folyamatban lévő felülvizsgálat keretében is teljes mértékben érvényesek;
3. megjegyzi, hogy a mezőgazdasági szektor a második legnagyobb foglalkoztató ágazat az EU-ban, amelyben 22 millió mezőgazdasági termelő, illetve az agrár-élelmiszeripari lánc további részeiben még 44 millió ember dolgozik, akik több mint 500 millió európaiat látnak el elérhető áron kiváló minőségű élelmiszerekkel; a mezőgazdaság foglalkoztatási hatása ennél is bővebb, ha tekintetbe vesszük a mezőgazdasági gépgyártás, gépjávitás, forgalmazás, input anyag gyártás és forgalmazás területét;
4. kéri, hogy a KAP-ot alakítsák *igazságos, fenntartható, szolidáris és színvonalas* mezőgazdasági politikává, amely a termelők, a régiók, a fogyasztók és a polgárok szolgálatában áll; úgy gondolja, hogy csak egy erős és közös európai mezőgazdasági és élelmiszer-politika garantálhatja az európai élelmiszerbiztonságot és eredményezhet dinamikus vidéki területeket;
5. megjegyzi, hogy a mezőgazdasági termelők és az állattenyésztők a KAP főszereplői és elsődleges címzettjei. Közreműködésük nélkül nem hajthatók végre azok az intézkedések, amelyekkel a kívánt célokat el szeretnék érni. A KAP-nak szem előtt kell tartania szerepüket és részvételüket, és különösen azt, hogy a mezőgazdasági üzemeknek gazdaságilag fenntarthatónak kell lenniük ahhoz, hogy méltó megélhetést biztosíthassanak a dinamikus és megfelelő foglalkoztatási szinttel rendelkező vidék fenntartásával;
6. meggyőződése, hogy a jövőbeli KAP összeállításakor számítani kell az európai fogyasztókra. A KAP előnyeiről való tájékoztatás, az élelmiszer-biztonság és a környezetvédelem olyan kihívások, amelyek leküzdését az európai fogyasztóknak is magukénak kell érezniük;
7. meggyőződése, hogy a gazdálkodás mint foglalkozás vonzóbbá tételéhez, illetve a biztonságos és magas színvonalú európai mezőgazdaság biztosításához a szabályozott piacok lehetővé tennék a mezőgazdasági termelők megfelelőbb díjazását, állami és magánszektorbeli irányítási eszközöket alkalmazva és intézkedéseket vezetve be a mezőgazdasági árak stabilizálása és a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok elleni küzdelem érdekében; fontosnak tartja a mezőgazdasági termelők pozíciójának megerősítését az ágazat többi szereplőjével szemben;
8. úgy véli, hogy a KAP gazdasági, társadalmi, környezetvédelmi, területi és nemzetközi legitimitása nélkülözhetetlen ennek a politikának a fennmaradásához. Az európai agrárszektor fontos tulajdonságokkal rendelkezik, amelyek a versenyképesség alapját képezik. Ilyen tulajdonságok az innovációs képesség, az erős logisztika és infrastruktúra, a nagyfokú diverzitás, az agrárterület fontos természeti és kultúrtörténeti tulajdonságai, a számos családi vállalkozás és egy erősen fejlett vállalkozói szféra, a szigorú környezetvédelmi és egészségügyi szabályok következtében létrejövő termékek. E tulajdonságok mindegyikében lehetőségek rejlenek, és ezeket a tulajdonságokat egy célirányos KAP segítségével hatékonyabban ki kell aknáznunk a mezőgazdaság és a vidék további fejlesztése érdekében;
9. meggyőződése, hogy a KAP-ot sürgősen meg kell reformálni ahhoz, hogy jobban megfeleljen a közvélemény elvárásainak és legitimálja költségvetését, mely sokak által áhított juttatás egy olyan helyzetben, amikor a költségvetési források állandók;
10. meggyőződése, hogy a KAP sikere az egységen alapul, és hogy a jövőben nem szabad ettől a nemzeti hatáskörbe való visszahelyezés irányába eltérni, remélve, hogy a régiókat a szubszidiaritás elvével összhangban megerősítik; a KAP-nak, miközben közös politikának kell maradnia, rugalmasnak kell lennie és figyelembe kell vennie a különböző mezőgazdasági adottságokat, különösen a földközi-tengeri régiók és a legkülső régiók esetében;

11. felhívja az Európai Bizottság figyelmét arra, hogy a fogyasztók egyre tudatosabban fordulnak az olyan helyileg előállított, minőségi, méltányos árú és az állatvédelmi előírásokat is betartó élelmiszerek felé, amelyek erős környezetvédelmi és társadalmi értékkel is bírnak, valamint munkahelyeket és hozzáadott értéket teremtenek; mindez megmutatkozik az ilyen irányú kereslet növekedésében is;
12. úgy véli, hogy az élelmiszer-termelési módok nyomonkövethetőségét – mely a fogyasztók és a termelők biztonságának garanciája – meg kell erősíteni és fenn kell tartani;
13. jelzi, hogy több termelési területen és alágazatban a mezőgazdasági termelők szakmája gazdaságilag nem vonzó, ami tovább rontja a mezőgazdasági üzemek megújítása szempontjából rendkívül kedvezőtlen korösszetételt⁽¹⁾; megítélése szerint az, hogy nagyon kevés fiatal áll mezőgazdasági termelőnek, veszélyezteti az európai családi gazdálkodás és a vidéki területek életképességének a megőrzését; alapvetően fontosnak tartja a fiatal gazdák elindulásának támogatását célzó intézkedések meghozatalát;
14. megállapítja, hogy a KAP-ot, jelentős költségvetése ellenére, a mezőgazdasági foglalkoztatás erőteljes csökkenése kíséri (az európai mezőgazdasági üzemek száma 2007 és 2013 között 20 %-kal csökkent); megállapítja, hogy a KAP költségvetése az elmúlt harminc évben az uniós költségvetés 75 %-áról annak 40 %-ára esett vissza;
15. hangsúlyozza, hogy a mezőgazdasági termelést a KAP-nak kell előmozdítania – ahogyan azt a szerződés előírja – biztosítva a mezőgazdasági termelők számára, hogy bevételeik elsősorban a piacból származzanak, az európai polgárok és fogyasztók számára észszerű és indokolt költségek mellett; hangsúlyozza, hogy számos tanulmány kimutatta, hogy a KAP – a területi kohézió európai célkitűzésének ellentmondva – hozzájárult ahhoz, hogy a mezőgazdasági termelés bizonyos régiókban koncentráldjon, más régiók kárára;
16. úgy véli, hogy a KAP-nak tükröznie kell Európa agrár-éghajlati sokszínűségét, különös tekintettel a természeti hátrányokkal küzdő övezetekre, amilyen például a dombvidéki legeltetési mezőgazdaság vagy a hegyvidéki gazdálkodás, a földközi-tengeri medence, az északi régiók és a legkülső régiók mezőgazdasága; a KAP-nak figyelembe kell vennie a környezet és a talaj védelmével, valamint az azzal kapcsolatos szerepet, amely a vidéki közösségek és azok kulturális értékeinek megőrzésére, illetve ezen régiók társadalmi rendszerének megőrzésére irányul;
17. emlékeztet arra is, hogy az Európai Számvevőszék figyelmeztetési ellenére az állami támogatások továbbra is igen egyenlőtlenül oszlanak meg a mezőgazdasági üzemek, illetve a tagállamok között; megállapítja, hogy a közvetlen kifizetések területalapú elosztása a mezőgazdasági területek és a közvetlen kifizetések erőteljes koncentrációjához vezetett, jóllehet ez utóbbiaknak jobban figyelembe kellene venniük a mezőgazdasági modellek sokféleségét, a jövedelem szintjét, az előállított hozzáadott értéket, a betöltött munkahelyeket, illetve gondoskodniuk kellene arról, hogy a mezőgazdaság minden régióban fennmaradjon;
18. megállapítja, hogy sok termelő igen alacsony, a szegénységi küszöb alatti jövedelemmel rendelkezik, és ez ellentmond a Római Szerződés azon célkitűzésének, amely „a mezőgazdasági népesség megfelelő életszínvonalának biztosítását” fogalmazza meg (39. cikk), ezért szükség van a mezőgazdasági termelők jövedelmének biztosabbá tételére (árak, közvetlen támogatások);
19. úgy véli, hogy KAP-támogatásokat kizárólag a valóban agrártevékenységet folytató termelőknek kellene kapniuk, és nem szabadna támogatni az inaktív üzemeket, melyek elenyésző agrárjövedelmet hoznak tulajdonosaik számára;
20. megjegyzi, hogy a mezőgazdasági termelők túlságosan gyakran kényszerülnek termékeik előállításának költség alatti értékesítésére, és így bekerülnek egy költségcsökkentés-árcsökkenés spirálba;
21. támogatja az Európai Bizottság mezőgazdasági piacokat vizsgáló munkacsoportjának 2016. novemberi következtetéseit, és kéri az Európai Bizottságot, hogy készítsen jogalkotási javaslatot a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok leküzdésére;
22. megjegyzi, hogy az EU genetikai erőforrásainak, elsősorban a tenyésztett állatoknak az exportálása hozzájárul fontos őshonos fajták genetikai eróziójához, különösen harmadik országokban. Ez ellentmond az ENSZ 15. fenntartható fejlődési célkitűzésének, amely a biológiai sokféleség, és különösen az élelmiszerbiztonság terén jelentős genetikai erőforrások megőrzéséről szól;
23. úgy véli, hogy – amint arra a tejipari ágazat piacainak elszámoltathatóságára vonatkozó programról szóló RB-tanulmány is rámutatott – a piacok szabályozása sok ágazat számára hatékonyabb és kevésbé költséges, mint az utólagos válságintézkedések bevezetése, és így lehetővé tenné a KAP költségvetésének hatékonyabb felhasználását is;

⁽¹⁾ A Régiók Európai Bizottsága véleménye: „Fiatal európai gazdák támogatása” (HL C 207., 2017.6.30., 57. o.).

24. úgy gondolja, hogy a jövedelembiztosítási rendszerek inkább a biztosítóknak, nem pedig a termelőknek kedvezhetnek, és az árak erőteljes esése esetén költségesek lennének az adófizetők számára, ugyanakkor nem mérsékelnék az árak volatilitását; szeretné, ha megvizsgálnák és értékelnék az Egyesült Államokban kialakított biztosítási rendszert; a legkülső régiók sajátos piaci feltételekkel rendelkező konkrét esetét tanulmányozni kellene;
25. megítélése szerint olyan világos és szilárd jogi keretre van szükség, amely a mezőgazdasági termelők és állattenyésztők számára biztosítja az ahhoz szükséges jogbiztonságot, hogy közép- és hosszú távú döntéseket tudjanak hozni a vállalkozásukkal kapcsolatban;
26. hangsúlyozza, hogy az EU – amely a világ első számú élelmiszer-exportőre és -importőre lett – harmadik országoktól való függősége nőtt, és olyan kereskedelempolitikát dolgozott ki, amely ellentmond az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésére vonatkozó célkitűzéseinek;
27. megjegyzi, hogy a korábban Európában termelt mezőgazdasági termékek egyre nagyobb részét importálják harmadik országokból, ahol alacsony a munkaerő költsége, így az EU-ban megtermelt áruk – az ár tekintetében – jelentős versenyhátrányba kerülnek;
28. megjegyzi, hogy az uniós export előnyös is a gazdaság számára, amikor magas hozzáadott értékű mezőgazdasági és élelmiszeripari termékekről van szó, melyek jövedelmet generálnak és munkahelyeket teremtenek az európai mezőgazdasági és agrár-élelmiszeripari ágazatban;
29. megjegyzi, hogy a szövetkezetek, a termelői szervezetek és a termelői integráció bizonyos formái kulcsszerepet játszhatnak az agrár-élelmiszeripari ágazatokban, lehetővé téve a termelőknek, hogy koncentráltan összevonják a kínálatot, csökkentsék a költségeket, számos szolgáltatást nyújtsanak és erősítsék az élelmiszerláncban elfoglalt pozíciójukat;
30. megállapítja, hogy a főleg európai és afrikai előállítási költségek alatti áron történő európai exportja (tejpor, csirke, paradicsom koncentrátum stb.) csökkenti az afrikai országok termelési kapacitásait, és elősegíti a vidéki lakosság elvándorlását, ami ellentétes az EU abbéli kötelezettségvállalásával, hogy a „fejlesztési szempontú szakpolitikai koherencia” keretében figyelembe veszi az Egyesült Nemzetek által 2015-ben elfogadott fenntartható fejlődési célokat; megjegyzi azt is, hogy az Európai Unió importálja a legtöbb élelmiszert a fejlődő országokból, munkahelyeket teremtve ezen országok agrár-élelmiszeripari ágazatában; megállapítja azonban, hogy az európai előállítási költségek alatti áron történő európai import (gyümölcs, zöldségek, bárány stb.) csökkenti az EU termelési kapacitásait és élelmiszerbiztonsági kockázatokat hordozhat;
31. megjegyzi, hogy az európai mezőgazdasági árak egyre inkább a legalacsonyabb világpiaci árhoz kapcsolódnak, és így az európai termelők egyre nagyobb versenynek vannak kitéve, ugyanakkor a legszigorúbb környezetvédelmi és egészségügyi szabályoknak kell megfelelniük;
32. kiemeli, hogy a mezőgazdasági termelési tevékenység hozzáadott értéke erőteljesen megjelent az upstream és downstream ágazatokban, a mezőgazdasági termelő pozíciója sok esetben túl gyenge lévén az agráripáréval és a kereskedőével szemben; az értékláncon belüli összhang javításának a mezőgazdasági ágazat, az agrár-élelmiszeripar és a kereskedelmi ágazat között az árrés jobb elosztását kell eredményeznie;
33. megállapítja, hogy a vidéki területek egyre lassulnak a városi területekhez képest, és hogy ez a szakadék különösen nagy aggodalomra ad okot amiatt, hogy egyre nő, részben azért, mert a városok és a fővárosok fejlődése felgyorsult⁽²⁾;
34. sajnálatát fejezi ki a mezőgazdaság és a vadon élő állatok és növények biológiai sokféleségének egyre gyorsabb ütemű csökkenése miatt, hiszen ez veszélyezteti mezőgazdasági rendszereinket és természeti területeinket;
35. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a csak csekély mértékben fenntartható mezőgazdasági gyakorlatokból eredő talajerózió és talajromlás veszélyezteti a talaj termékenységét, valamint hogy a földterületek művelés alóli egyre nagyobb mértékű kivonása miatt az európai élelmiszerbiztonsághoz szükséges földterületek tűnnek el;
36. felhívja a figyelmet a felszín alatti vízrétegek és folyók mezőgazdasági szennyezésére vagy ezek öntözés általi túl intenzív igénybevételére;
37. hangsúlyozza, hogy a globális felmelegedésnek már jelentős mezőgazdasági kihatásai vannak, amelyek még sürgetőbbé teszik a termelési módok átalakítását;

⁽²⁾ „A növekedést és munkahelyteremtést szolgáló beruházások. A fejlődés és a jó kormányzás előmozdítása az Unió régióiban és városaiban – Hatodik jelentés a gazdasági, társadalmi és területi kohézióról”, Európai Bizottság, 2014. július 23.

38. rámutat, hogy fontos a digitális innovációba beruházni, amely pozitív hatással járhat a fenntarthatóság, az élelmezésbiztonság, az erőforrás-hatékonyság, a hulladék mennyiségének csökkentése és a rövid értékesítési láncok stb. terén; kiemeli ugyanakkor, hogy a családi gazdálkodás kapcsán alaposan tanulmányozni kell az ilyen fejlesztések gazdasági és társadalmi hatásait; továbbá aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy magánvállalkozások nagy adathalmazokat („big data”) használhatnak fel, ami azt eredményezheti, hogy a mezőgazdasági üzemeket műszaki és pénzügyi felügyelet alá helyezik;

39. megjegyzi, hogy az Egyesült Királyság azon döntése miatt, hogy kilép az Európai Unióból, csökkenhetnek a KAP forrásai, és az EU piacokat veszíthet az Egyesült Királyságban; arra kéri az Egyesült Királyságot és az EU-t, hogy maradjanak szoros kereskedelmi együttműködésben a mezőgazdaság és az élelmiszeripar területén;

40. emlékeztet arra, hogy az EU mezőgazdasági költségvetése – amely 2014-ben az EU GDP-jének jöllehet mindössze 0,70 %-a volt – éppen csak elegendő az élelmiszerbiztonság szempontjából stratégiai jelentőségű közös, autentikus európai politika kialakításához, a vidékfejlesztés és a második pillér esetében azonban több területen nem érhetőek még el a források szükséges mértékben, ezért az új költségvetésben figyelembe kell venni a KAP új célkitűzéseit;

41. elutasítja a KAP első pillérével kapcsolatos társfinanszírozás gondolatát, mely megkérdőjelezné azt, hogy a KAP az EU egyetlen integrált politikája, de facto ismét nemzeti szintre helyezné a KAP-ot és hátrányos helyzetbe hozná az EU legszegényebb államainak mezőgazdasági termelőit, ahol az uniós finanszírozástól való függés aránya magasabb;

42. megállapítja, hogy az elhízást, a cukorbetegséget stb. elősegítő bizonyos étrendek és bizonyos mezőgazdasági gyakorlatok (egyes állattenyésztésekben az antibiotikumok túlzott fogyasztása, növényvédőszer-keverékek stb.) által okozott közegészségügyi kiadások jóval magasabbak, mint a KAP költségvetése; szorgalmazza az agrár- és élelmiszer-politikák közötti szorosabb együttműködést;

43. azt ajánlja, hogy népszerűsítsék és támogassák a mediterránhoz hasonló egészséges étrendek részét képező élelmiszerek fogyasztását a bor, a gyümölcsök, zöldségek és a méhészet támogatására irányuló, célzott programokkal, javítva a termények minőségét és hozzáadott értékét;

44. emlékeztetve a legkülső régiók sajátosságaira és szem előtt tartva, hogy az európai mezőgazdasági modell a legkülső régiókban nem alkalmazható, az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 349. cikke kifejezetten felhatalmazza a Tanácsot arra, hogy külön rendelkezéseket fogadjon el annak érdekében, hogy az uniós jogszabályokat – köztük a KAP-ra vonatkozókat – a legkülső régiókra is alkalmazhatóvá tegye. Erre tekintettel a 2020 utáni KAP-nak fenn kell tartania a legkülső régiókkal szembeni megkülönböztetett elbánást, amely az EMVA, a POSEI, az állami támogatások és más, intézményesített eszközök szükséges kiigazításában testesül meg;

II. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

45. azt javasolja, hogy a jövőbeli, 2020 utáni európai mezőgazdasági politika az alábbi, széles körű egyetértésre számot tartó célok köré szerveződjön:

- a) annak biztosítása, hogy a jövőben is az európai projekt kulcsfontosságú politikájának tekintsék;
- b) az EUMSZ-ben rögzített célkitűzések megvalósítása és megfelelő pénzügyi keret biztosítása;
- c) a vidéki területek sokféleségére épülő, fenntartható és prosperáló mezőgazdaság kialakítása;
- d) az európai területen élő népesség élelmezésbiztonságának méltányos árak melletti garantálása;
- e) egészséges, tápláló, változatos, minőségi élelmiszerek biztosítása a helyi ellátási láncok fejlesztésének és megerősítésének előmozdítása révén, különös figyelemmel az élelmiszer-pazarlás ellen küzdő szereplőkre és a társadalmi szolidaritásra;
- f) a körforgásos gazdaság és a biogazdaság elveinek alkalmazása annak érdekében, hogy vidéken gazdaságilag jövedelmező tevékenységeket lehessen folytatni;
- g) a piacok stabilizálása és a termelők piaci pozíciójának erősítése;
- h) a termelők számára méltányos életszínvonal biztosítása elsősorban megfelelő mértékben stabil jövedelmi viszonyok révén;
- i) a lehető legtöbb mezőgazdasági üzem megújításának biztosítása, hiszen ez a dinamikus vidéki területek feltétele, különös tekintettel a fiatal mezőgazdasági termelők támogatására;
- j) a finanszírozáshoz, a tudásátadáshoz és a szakképzéshez való hozzáférés biztosítása, valamint az adminisztratív akadályok csökkentése;

- k) a harmadik országok mezőgazdasága destabilizálásának az elkerülése;
- l) az összes mezőgazdasági termelési mód elmozdítása olyan gyakorlatok irányába, amelyek gondot fordítanak úgy a termelők, mint a fogyasztók egészségére, óvják az élelmezési és mezőgazdasági célú mezőgazdasági genetikai erőforrásokat, a környezetet, a vizeket, megerősítik a természetes és mezőgazdasági biodiverzitást, tiszteletben tartják az állatjólétet és korlátozzák a globális felmelegedést;
- m) a mezőgazdasági talajok fenntartása és időbeni védelme mennyiségi szempontból a talajfelhasználás határozott kezelése, valamint a minőség, a termékenység és a biológiai sokféleség javítása révén a megfelelő mezőgazdasági gyakorlatok előmozdításának segítségével;
- n) a termékek eredetmegjelöléssel való ellátása (OEM, OFJ) vagy más minőségbiztosítási rendszerrel való értékelése, mely hozzáadott értéket hoz létre az ágazat és a terület számára, miközben lehetővé teszi a helyi termelési rendszerek életben tartását és hozzájárul a vidéki identitás, valamint a kulturális és gasztronómiai örökség támogatásához;
- o) a KAÉP (közös mezőgazdasági és élelmiszer-politika) állami forrásainak igazságosabb elosztása a mezőgazdasági üzemek, illetve a tagállamok között objektív és megkülönböztetésmentes kritériumok szerint, annak megfelelően, hogy mennyiben tudnak hozzájárulni az EU fenntartható fejlődési célkitűzéseikhez (ideértve a közvetlen kifizetések konvergenciájának felgyorsítását a tagállamok között);
- p) az arányosság elvének alkalmazása a mezőgazdasági termelőkre vonatkozó ellenőrző rendszerre;
- q) a KAP második pillérének megerősítése, mely a vidéki területek életkörülményeinek javítását és általános versenyképességének megerősítését célozza;
- r) az összes vidéki terület gazdasági, társadalmi és környezetvédelmi fejlesztésének az előmozdítása;
- s) annak a kihívásnak a kezelése, hogy a megélhetési és munkalehetőségek – főként fiatalokat és nőket sújtó – hiányának következtében kiterjedt vidéki területek néptelenednek és öregednek el;
46. megjegyzi, hogy a KAP igen összetett, ezért az egyéni vállalkozóknak és a gazdálkodóknak gyakran nehézkes, sőt kockázatos a támogatások megpályázása. Egyszerűsítésre van szükség annak biztosítása érdekében, hogy a KAP továbbra is elfogadott és vonzó maradjon. Kívánatos tehát az eljárás egyszerűsítése és felgyorsítása, különösen a kis összegű műveletek esetén, ésszerűsítve az adminisztratív terheket is;
47. szeretné, ha a KAP költségvetése az európai mezőgazdaság, a vidéki térségek és közösségeik szükségleteinek megfelelően magas szinten maradna, és lehetővé tenné a társadalmi igények kielégítését, összhangban az uniós szerződésekben megfogalmazott elvekkel, illetve az Európai Unió egyetlen integrált politikájaként betöltött szerepével;
48. megjegyzi, hogy a mezőgazdaság képes választ adni az éghajlathoz, energiához, élelmiszertermeléshez vagy biodiverzitáshoz kapcsolódó, fent említett kihívások többségére. Ehhez azonban pénzügyileg támogatni kell a műszaki kezdeményezéseket és a vállalkozói vagy kooperatív jellegű innovatív megközelítéseket az átállás felgyorsítása érdekében;
49. felhívja a figyelmet arra, hogy a közvetlen és területalapú kifizetések esetében elsősorban a kisebb és családi gazdaságokra kell a forrásokat összpontosítani, míg az összeghatár felső korlátozása által érintett nagy gazdaságok számára a pénzügyi megoldásokat kell előnyben részesíteni;
50. kéri az Európai Bizottságot, hogy részletesen értékelje a jelenlegi KAP eredményeit abból a szempontból, hogy azok mennyire felelnek meg az európai szerződésekben az agrárjövödelmek és a piacok stabilitása terén kitűzött céloknak;
51. ajánlatosnak tartja a mezőgazdasági áringadozás elleni küzdelmet, és javasolja, hogy piaci alapon nyújtsanak a termelőknek jövedelmi perspektívákat, és tegyék az élelmiszerláncokat tisztességesebbé⁽³⁾;
52. kéri, hogy tartsák fenn az Európai Unió működéséről szóló szerződés 349. cikke alapján a legkülső régiók mezőgazdaságának járó bánásmódot a POSEI rendszer révén, amelyet maga az Európai Bizottság is hangsúlyoz az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak címzett 2016. december 15-i, COM(2016) 797. számú jelentésében;

⁽³⁾ A Régiók Európai Bizottsága véleménye a mezőgazdasági árak volatilitásának szabályozásáról (HL C 185., 2017.6.9., 36. o.).

53. kéri, hogy növeljék a meredek lejtőkön vagy hegyvidéken, valamint a hátrányos helyzetű, alacsony terméshozamú területeken, illetve a legkülső régiókban folytatott szőlőtermesztésre, olajbogyó-termesztésre és állattartásra, valamint a legelők és hegyi kaszálók biodiverzitásának növeléséhez hozzájáruló gazdálkodási formákra vonatkozó támogatást;

54. kéri, hogy az EU mint a világ első élelmiszer-importőre és -exportőre minden tekintélyt vesse latba annak érdekében, hogy a mezőgazdasági világkereskedelem szabályai (WTO, 1994) az igazságosabb és szolidárisabb kereskedelmi kapcsolatok irányába mozduljanak el; megjegyzi, hogy az áringadozás folyamatos kihívást jelent az európai mezőgazdaság számára, és sürgeti az Európai Bizottságot, hogy vegyen fontolóra olyan intézkedéseket, amelyekkel csökkentheti a világpiacon való fokozott kitettségből eredő kockázatokat;

55. véleménye szerint az inkább a piacra, mint a támogatásokra alapuló mezőgazdasági jövedelem megközelítése erősítheti a mezőgazdasági termelők szakmájának gazdasági elismertségét, ezáltal pedig vonzerejét; ezért javasolja, hogy az EU agrárpiaconak szabályozásával törekedjen az élelmiszerhiány vagy élelmiszer-túlermelés megelőzésére és a mezőgazdasági árak megfelelő szinten való stabilizálására;

56. javasolja éves elővigyázatossági megtakarítások bevezetését, amelyek maradványai átvihetők lennének a következő évre ⁽⁴⁾;

57. kéri az EU-t, hogy a kereskedelmi megállapodásokban és a harmadik országokkal kialakított kétoldalú partnerségekben biztosítson egyenlő versenyfeltételeket; ehhez úgy látja, hogy a mezőgazdasági és élelmiszertermékeket nem szabad az átlagos európai előállítási költségek alatti áron exportálni, mint ahogy meg kell védeni az európai termelést a termelési kapacitását rontó, illetve az európai termelési normáknak meg nem felelő, túl alacsony áron behozott termékektől is;

58. kiemeli a regionális és helyi rövid ellátási láncok jelentőségét, egyrészt mert környezeti szempontból fenntarthatóbbak, mivel kevesebb közlekedési eszközből származó szennyezést generálnak, másrészt mert egy olyan mezőgazdaságot mozdítanak elő, amely a helyi minőséget, a hagyományt, valamint a gazdasági és kulturális örökséget helyezi előtérbe;

59. kéri az EU-t, hogy a harmadik országokkal kötött kétoldalú „szabadkereskedelmi” vagy gazdasági „partnerségi” megállapodások mezőgazdasági vonatkozásait megfelelő forrásokkal rendelkező megállapodásokkal vizsgálja felül, amelyek előnyben részesítik a főként a helyi és regionális piacokat és rövid ellátási láncokat középpontba helyező munkaerő-igényes családi gazdaságokat; kéri emellett az EU-t, hogy kellően vegye figyelembe mezőgazdasági szektorának érdekeit a kereskedelmi megállapodásokban, hogy minimalizálni lehessen az európai termelésre jelentett veszélyt, mégpedig oly módon, hogy összeállítja azoknak a termékeknek a listáját, amelyek adott esetben túlzott nyomásnak lehetnek kitéve; kéri továbbá, hogy azokat a termékeket, amelyek esetében a liberalizáció problémákat okozhat, egyedi és differenciált módon kezeljék a kereskedelmi megállapodásokban;

60. javasolja az európai versenyjogi szabályok felülvizsgálatát oly módon, hogy azok tegyék lehetővé az ágazat összes szereplője számára – a fogyasztókat és a közhatóságokat is ideértve –, hogy maguk határozhassanak a hozzáadott érték és az árés igazságos elosztásáról a teljes értéklánc mentén, valamint tegyék lehetővé a mezőgazdasági termelők számára, hogy méltányosabb pozícióra tegyenek szert az élelmiszer-ellátási láncban belül, és megerősítsék pozíciójukat a piacon;

61. kéri a közétkeztetésben a közbeszerzési szerződések odaítélésére vonatkozó európai jogszabályok felülvizsgálatát oly módon, hogy azok tartalmazzanak egy a helyi élelmiszeripari termékek vendéglátásban való előnyben részesítésére vonatkozó záradékot, továbbá arra kéri a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy nagyobb mértékben osszák meg egymással bevált gyakorlataikat a helyi jellegű étkezés és az ökológiai mezőgazdasági termelés helyi piacának támogatása, valamint a kisipari feldolgozás érdekében, mely munkahelyeket teremt a vidéken;

62. kéri, hogy az európai költségvetés és az EBB által finanszírozott mezőgazdasági és vidékfejlesztési kutatások a következő témakörökre irányuljanak:

- a) a termelési folyamatok és a gazdaságok fenntartható hatékonysága;
- b) minőségi és környezetbarát termelési módok, agroökológia;
- c) a leromlott talajok termékenységének és a biodiverzitásnak a helyreállítása;
- d) a vidéki területek társadalmi innovációja: helyi közszolgáltatások biztosítása a mezőgazdasági termelési módok számára, kisüzemi feldolgozás és a mezőgazdasági termékek helyi elosztása;
- e) a mezőgazdasági üzemek autonómiáját és ellenálló képességét erősítő technikai innovációk;

⁽⁴⁾ RB-vélemény (HL C 185., 2017.6.9., 36. o.).

- f) fenntartható erdőgazdálkodás;
- g) mezőgazdasági gyakorlatok a globális felmelegedés elleni küzdelem szolgálatában;
- h) állatjólét és fenntartható megoldások növény- és állatbetegségekre;
- i) technológiai alkalmazások a helyszíni ellenőrzésekre a módszerek egyszerűsítése és hatékonyabbá tétele érdekében;

63. kéri, hogy a hektáralapú közvetlen kifizetések helyett mezőgazdasági dolgozónként (azaz aktív gazdálkodónként) járó, maximalizált hektáralapú közvetlen kifizetésekre térjenek át, a következők érdekében:

- a) a mezőgazdaság fenntartása és fejlesztése a mezőgazdasági-éghajlati szempontból hátrányos helyzetű területeken, vagyis a hegyvidékeken, ahol magasabbak az előállítási költségek, illetve a földrajzi hátránnyal küzdő területeken, például a legkülső régiókban;
- b) a kisebb családi gazdaságok támogatása, amelyek termelési volumene gyakran túlságosan alacsony elegendő mezőgazdasági jövedelem előállítására, ugyanakkor fontos szerepet játszanak a vidéki területek fellendítése szempontjából, hangsúlyozva, hogy az első hektárokhoz adott támogatás fokozása létfontosságú a kis gazdaságok számára, különösen a hegyvidéki gazdálkodásban;
- c) a fiatal mezőgazdasági termelők elindításának elősegítése;
- d) hogy minden régióban előmozdítsuk a fokozatos átállást az ellenállóbb és nagyobb mértékben autonóm termelési módokra, amelyek kevesebb ráfordítással, vegyi növényvédőszerrel nélkül működnek, védik az egészséget és mérsékelik a globális felmelegedés hatásait, elősegítik a biodiverzitást, javítják a vízminőséget és figyelembe veszik az állatjóléti szempontokat;
- e) a biogazdálkodás fejlesztésének megerősítése;
- f) a mezőgazdaság támogatása a nagy környezeti értékkel bíró területeken;
- g) az őshonos fajták és fajtaváltozatok használatának támogatása a magas értékű termékkel bíró kézműves és szakosodott élelmiszertermelés támogatása érdekében;
- h) a minőségi, nagy hozzáadott értékkel jellemezhető regionális ellátási láncok fejlesztésének támogatása;

64. kéri a környezetbarátabbá tétel keretében az éghajlat és a környezet szempontjából előnyös gyakorlatok fokozatos megerősítését a következők révén:

- a) vetésforgó, a pillangósvirágúak estében is, hogy az európai állattenyésztés kevésbé függjön a növényi fehérjék behozatalától, csökkenjen a magas energiaigényű és jelentős üvegházhatásúgáz-termelő, nitrogéntartalmú műtrágyák használata;
- b) a művelési tilalom fenntartása az állandó gyepterületeken, a talajban a szénmegkötés és a biodiverzitás elősegítése érdekében;
- c) az ökológiai jelentőségű területek megtartása művelés és növényvédőszerrel használata nélkül a biológiai sokféleség csökkenésének megállítására, engedélyezve azonban a korlátozott extenzív hagyományos legeltetést, amely hozzájárul a talaj gazdagításához, miközben az állattenyésztők számára is előnyös;
- d) az éghajlatváltozással kapcsolatos kockázatok megelőzésére szolgáló speciális eszközök rendelkezésre bocsátása;
- e) a NATURA 2000 területeken, a biodiverzitással kapcsolatos többlet vállalások esetén, a jelentős természeti értékű területeken, valamint a védett nagy ragadozók által érintett területeken kompenzációs és többlet vállalásokat előmozdító, egyszerűen hozzáférhető támogatások bevezetése;
- f) egyéb környezetvédelmi intézkedések regionális szinten;

65. a mezőgazdasági alkalmazottak jogainak tiszteletben tartása érdekében azt javasolja, hogy csökkentsék az azoknak a mezőgazdasági üzemeknek odaítélt jövőbeli közvetlen kifizetéseket, amelyek nem tartják be az adott tagállamban hatályos szociális normákat;

66. kéri a KAP második pillérének megerősítését és a vidékfejlesztéshez rendelt költségvetések növelését; kiáll továbbá a szubszidiaritás fokozott alkalmazása mellett, hogy a tagállamok az első pillértől a második pillérhez irányíthassanak forrásokat;

67. felhívja a figyelmet arra, hogy a KAP céljainak helyi és térségi eléréséhez nagymértékben hozzájárult a CLLD és a LEADER megközelítés alkalmazása, ezért ajánlja, hogy a KAP végrehajtását célzó tagállami és regionális programok esetében akár 20 %-kal részesedjen a második pillér végrehajtásából;

68. megismétli, hogy a tagállamoknak és a régióknak nagyobb hatalmat kell kapniuk a mezőgazdasági földterületek szabályozására és e tekintetben korlátozások megállapítására, különösen a nagyarányú földszerzés és koncentráció Európában megfigyelhető jelenségének kezelésére, ami korlátozza a fiatal gazdák lehetőségeit az indulásnál⁽⁵⁾;

69. sürgeti, hogy – az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) megerősítése révén – az alapok egy megfelelő részét különítsék el a vidéki területek fejlesztésére, hogy garantálják az ilyen területek harmonikus és integrált fejlődését, ideértve a helyi infrastruktúra biztosítását, a kkv-k támogatását, a falvak rehabilitációját és a szélesebb körű gazdasági diverzifikációt;

70. azt javasolja az EU-nak, hogy fordítson kiemelt figyelmet a legkülső régiókra, ahol a mezőgazdasági ágazat létfontosságú a munkahelyek létrehozásához és a jólét megteremtéséhez, továbbá az agrár-élelmiszeripar fejlesztéséhez, a kutatás és az innováció előmozdításához, a színvonalas rendezett területek megőrzéséhez és népszerűsítéséhez, illetve az éghajlatváltozás elleni küzdelemhez;

71. azt javasolja, hogy a második pillérhez tartozó forrásokat elsősorban a közvetkezőkre irányítsák:

- a) a termelők és fogyasztók közelebb hozása egymáshoz rövid értékesítési láncok révén;
- b) a környezetvédelmi normákat meghaladó termelési módokat alkalmazó gazdák támogatása az ökológiai szempontból értékes mezőgazdaság érdekében;
- c) környezetbarát növénytermesztési eljárások kidolgozásának támogatása, fenntartva ugyanakkor a nagy környezeti értékű ökoszisztémákat és ösztönözve a földek szén-dioxid-elnyelési célú erdősítését;
- d) az innováció és a kutatás előmozdításának támogatása a fenntarthatóbb termelési és feldolgozási módszerek érdekében;
- e) a mezőgazdasági termelők piachoz való alkalmazkodása (például tájékoztatás, tanácsadás, üzemvezetési szolgáltatások, képzések stb.);
- f) a mezőgazdasági termékfeldolgozó láncok fenntartható korszerűsítésének támogatása, a termelési láncokkal közösen fejlesztve, és tiszteletben tartva a környezetet, a fogyasztók egészségét és a hozzáadott érték méltányos elosztását;
- g) az olyan kezdeményezések, amelyek előmozdítják, hogy a termelők szövetkezetekbe vagy termelői szervezetekbe tömörüljenek;
- h) kockázatkezelési tanácsadás az éghajlatbeli és egészségügyi kockázatokkal szemben;
- i) fenntartható beruházások a családi gazdaságok kínálatának a fogyasztói kereslethez való igazításához;
- j) a hivatalos minőségi jelzéssel ellátott értékláncok fejlesztésének támogatása;
- k) a helyi mezőgazdasági termékek kisüzemi feldolgozása;
- l) helyi biotermékeket használó közétkeztetés;

72. javasolja a válaszlépéseken alapuló megközelítésről a megállapodásokon alapuló megközelítésre való átállást meghatározott típusú vállalkozások, ágazatok és területek között; néhány célkitűzésből kiindulva (minőség, termelékenység, fenntarthatóság) javasolja az ezt célzó és a foglalkoztatásra nézve kedvező hatást kifejteni képes innovációs projektek támogatását;

Az uniós alapok közötti szinergia a vidékfejlesztés érdekében

73. javasolja, hogy az EU – az első pillér keretében elegendő mértékben rendelkezésre álló források fenntartása mellett – növelje a vidékfejlesztésnek nyújtott pénzügyi támogatást, amely az előző programozási időszakhoz képest jelentős mértékben csökken;

⁽⁵⁾ A Régiók Európai Bizottsága véleménye: „Fiatal európai gazdák támogatása” (HL C 207., 2017.6.30., 57. o.).

74. jelentős és határozott támogatást javasol a családi gazdaságok fenntartására irányuló fenntartható beruházásokhoz, különös tekintettel a termelésre, a forgalmazásra és a diverzifikációra;

75. vidékfejlesztési stratégia elfogadását javasolja, hogy az összes európai szakpolitika határozottabban hozzájárulhasson a vidéki területeken megvalósuló innovációhoz és együttműködéshez, valamint e területek fejlesztéséhez, a területi kohézió célkitűzéseivel összhangban ⁽⁶⁾;

76. javasolja, hogy egyszerűsítsék a nem mezőgazdasági jellegű vidékfejlesztést finanszírozó különféle alapok integrációját, hogy támogassák:

- a) a vidéki foglalkoztatást fejlesztő helyi kezdeményezéseket;
- b) a vidéki területekre jellemző foglalkozásokkal kapcsolatos szakmai képzést;
- c) a szénmentes, digitális, körforgásos és felhasználóbarát gazdaság szolgálatában álló műszaki és társadalmi innovációt;
- d) az erdőterületek gazdasági, ökológiai és szabadidős értékelését;
- e) a mezőgazdasági ágazat és a védett területek kezelői közötti partnerségek és szövetségek támogatását;
- f) a vidéki digitális kapcsolódási szakadék megszüntetését;
- g) a helyi közszolgáltatások fenntartását és fejlesztését;
- h) a vonzó tájak és falvak megtartását és fejlesztését;
- i) a vidéki turizmust;
- j) a kisebb volumenű helyi megújulóenergia-források fejlesztését;
- k) helyi, kis léptékű közberuházásokat a vidéki közösségek életminőségének és a vállalkozások életképességének javítása érdekében, legalább azokban a régiókban, ahol a tagállamok átlagához képest jelentős elmaradás tapasztalható;

77. síkra szállna a mezőgazdasági és erdőterületek szélesebb körű potenciáljának kiaknázása mellett is, gondolva itt elsősorban a városkörnyéki területek olyan gazdasági, ökológiai, éghajlatvédelmi, energetikai és szabadidős célokból történő kihasználására, mint a helyi élelmiszer- és energiatermelés és a vidéki turizmus. Ez szükségessé teszi, hogy a KAP ne csak a mezőgazdasági vállalkozókra irányuljon. A LEADER-kezdeményezések lehetőséget nyújtanak az együttműködésre és az innovációra a vidéki és városkörnyéki szereplők számára, és ezt a jövőben is biztosítaniuk kell;

78. kéri a strukturális alapok részletes értékelését a Cork 2.0 Nyilatkozat ⁽⁷⁾ által ajánlott „vidéki teszt” bevezetése révén, támogatva a vidéki térségek fejlesztését és integrált stratégiákat dolgozva ki arra, hogy a közlekedési és a széles sávú összeköttetések javításával megerősítsék az ilyen területek helyzetét, ügyelve közben a környezetvédelemre is;

79. hangsúlyozza, hogy egy kiegyensúlyozott területfejlesztés keretében gondoskodni kell a vidéki és városkörnyéki területek, valamint a hátrányos helyzetű területek (pl. hegyvidéki, határ menti régiók vagy más, természeti vagy demográfiai kihívásokkal küzdő régiók) megfelelő támogatásáról, mert csak így lehet odavonzani a növekedésbe, a társadalmi beilleszkedésbe, a környezeti fenntarthatóságba és a foglalkoztatásba történő, szükséges beruházásokat;

80. kéri a városi és vidéki térségek kapcsolatának javítását, lehetővé téve a kisebb városok és vidéki települések teljes körű bevonását, hogy az uniós politikák ne bátorítsanak versenyjellegű kapcsolatokat a városi, a part menti és a vidéki dimenziók között;

81. üdvözli az Európai Bizottság „intelligens falvakat” célzó kezdeményezését, valamint a Parlament hozzájárulását a folyamat sikeréhez, és annak az „intelligens vidéki térségekre” való kiterjesztését javasolja, továbbá kéri, hogy a Régiók Bizottsága minél nagyobb szerepet kaphasson kezdeményezéshez tartozó helyi és regionális tevékenységekkel kapcsolatos keretek kialakításáról szóló egyeztetésekben;

⁽⁶⁾ A Régiók Európai Bizottsága véleménye: „A vidéki gazdaság innovációja és korszerűsítése” (HL C 120., 2016.4.5., 10. o.).

⁽⁷⁾ Cork 2.0 Nyilatkozat, „Jobb életminőség a vidéki területeken”, Európai Bizottság, 2016. szeptember.

82. hangsúlyozza, hogy tovább kell folytatni a strukturális alapok működési szabályainak a közös stratégiai keret által történő harmonizációját a vidékfejlesztés programozásának és irányításának elősegítése és az integrált, területi megközelítések támogatása érdekében ⁽⁸⁾;
83. javasolja a „vezető alap” megközelítés erősítését, hogy egységessé lehessen tenni a több alapból finanszírozott projektek irányítását;
84. vita kezdeményezését javasolja a nem mezőgazdasági jellegű vidékfejlesztéshez kapcsolódó különböző alapok egymáshoz történő közelítéséről.

Kelt Brüsszelben, 2017. július 12-én.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Markku MARKKULA

⁽⁸⁾ HL C 120., 2016.4 5., 10. o.

**A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A következő lépések Európa fenntartható jövőjéért –
Európai fellépés a fenntarthatóságért**

(2017/C 342/03)

Előadó: Franco Iacop (PES/IT), Friuli-Venezia Giulia autonóm régió regionális közgyűlésének elnöke

Referenciaszöveg A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A következő lépések Európa fenntartható jövőjéért – Európai fellépés a fenntarthatóságért

COM(2016) 739 final

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

Bevezetés

1. örömmel fogadja az Európai Bizottság azon kötelezettségvállalását, hogy aktív és konstruktív módon hozzájárul a 2030-as program stratégiai céljaihoz, megalapozva egy sor alapvető, egymással összefüggő, az egész világra kiterjedő kihívás kezelését;
2. megállapítja, hogy a programdokumentum, melyet az Európai Bizottság 2016. november 22-én fogadott el közlemény formájában, igen ambiciózus, széles körű stratégiát javasol, és ennek középpontjába a fenntartható fejlődést helyezi;
3. tudomásul veszi, hogy az Európai Bizottság össze szeretné kapcsolni a programot az Európa 2020 stratégiával és ennek keretében az európai strukturális és beruházási alapokkal; tekintettel a referenciakeretek összetettségére és sokféleségére hangsúlyozza a szakpolitikai koherencia, az egyszerűsítés és egy következetes irányítási keret szükségességét;
4. hangsúlyozza, hogy az eredmények eléréséhez létfontosságú, hogy valamennyi kormányzati szintet bevonják a döntéshozatali folyamatokba, és ezen belül főként a regionális és helyi szintet (helyi és regionális önkormányzatok);

Általános megjegyzések

5. megállapítja, hogy mivel az Európai Unió (EU) politikáinak be kell tartaniuk a szubszidiaritás elvét, a fenntarthatósági célok közvetlenül érintik a szubnacionális kormányzati szintek felelősségi körét, hatásköreit és feladatait;
6. megismétli, hogy a területi intézmények – régiók, tartományok, megyék, körzetek, nagyvárosi területek, kisvárosok, települések – valódi politikai döntéshozók, és az ő feladatuk, hogy meghatározzák a legmegfelelőbb kormányzási szinteket és módszereket arra, hogy az EU és az ENSZ széles körű célkitűzéseit összekapcsolják a helyi közösségek céljaival;
7. emlékeztet arra, hogy a 17 cél közül kettőnek, a 10. és 11. célkitűzésnek a végrehajtásához alapvető feladatokat látnak el a helyi önkormányzatok. Az első a régiók közötti különbségek csökkentésére irányul, a második alapvető funkciókat tölt be a várostervezés, a közlekedés, a társadalmi jólét és a fenntartható életmód terén;
8. ezzel kapcsolatban kiemeli, hogy a közlemény nem foglalkozik azzal, hogy a fenntartható fejlődési célok megvalósításában elért haladást ne csak az ENSZ szintjén, illetve európai és nemzeti szinten, hanem szubnacionális szinten is mérjék; ezért sürgeti az Európai Bizottságot, hogy az elért haladás mérésére szolgáló mutatók továbbfejlesztésekor tartsa szem előtt ezt a dimenziót is, és vonja be a helyi szintű szaktudást és a meglévő hálózatokat;
9. megállapítja, hogy mindehhez hozzáadódnak még azok a prioritások, melyek a horizontálisan más stratégiai célkitűzéseket is érintő hatáskörök integrált gyakorlásából adódnak – mint a városfejlesztési menetrend, a társadalmi befogadás, az uniós energia- és éghajlat-politika, a kibocsátáscsökkentés, a katasztrófabiztonság-csökkentés, a környezetvédelmi politika és a körforgásos gazdaság, a mobilitás, az intelligens szakosodás, az intelligens városok (intelligens vidék) – melyek a pozsonyi csúcstalálkozó témáját képezték, valamint a Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetsége;

10. javasolja, hogy a többéves pénzügyi keret felidei felülvizsgálatát használják fel arra, hogy a 2030-as programot összekapcsolják az Európa 2020 stratégiával, valamint felülvizsgálják a legfőbb iránymutatásokat, hogy mielőbb hozzáigazítsák őket az új fenntartható fejlődési célokhoz;

11. méltányolja a közleményt kísérő, *Key European action supporting the 2030 Agenda and the Sustainable Development Goals* című munkadokumentumban (SWD (2016) 390 final) felvázolt erőfeszítéseket. A dokumentum javasolja, hogy az Európa 2020 stratégiát építsék be a 2030-as program célkitűzéseibe, kiemelve a három pillér, a 7 kiemelt kezdeményezés, az Európa 2020 prioritásaira visszavezethető 5 célkitűzés, valamint a kohéziós alapokra vonatkozóan javasolt 11 célkitűzés közötti kapcsolatokat;

12. emlékeztet arra, hogy a fenntartható jövőről szóló közleményben javasolt valamennyi célkitűzés teljesítéséhez mindenképpen szükséges, hogy azok területi szinten is megvalósuljanak; ezért javasolja, hogy a 2030-as program célkitűzéseit igazítsák a helyi szinthez, mivel ez jelenti az egyetlen módját annak, hogy konkrét és tartós hatást lehessen gyakorolni az emberek életére;

13. egyetért azzal, hogy a különféle kormányzati szintek összetettsége miatt irányításra és ellenőrzésre van szükség, ami a politikák és kezdeményezések intézményi keretek között történő értékelésével (hatásvizsgálattal) gazdagíthatja a döntéshozatali folyamatot;

14. úgy véli, hogy a Juncker vezette Európai Bizottság prioritásai és a fenntartható fejlődési célok a helyi és regionális önkormányzati rendszer szempontjából jelentős területeken összefonódnak. Ez leginkább a foglalkoztatással kapcsolatos prioritásra igaz, mivel az érinti a 4. fenntartható fejlődési cél (képzés és oktatás) alá tartozó feladatokat, amelyek terén a helyi és regionális önkormányzatok rendszere fontos hatáskörökkel rendelkezik, elsősorban a fenntartható Európa felé való átmenet költségeit illetően;

15. reméli, hogy az Európai Bizottság beruházási terve a helyi és regionális önkormányzatok hatáskörébe tartozó materiális és immateriális infrastruktúrákat (szociális védelem, információs hálózatok, mobilitási, energia- és telekommunikációs hálózatok, hulladékártalmatlanítás, integrált vízgazdálkodás stb.) is érint, amelyek sok esetben megfelelnek több – többek között a 8., 9., 12. és 13. – fenntartható fejlődési célnak;

16. emlékeztet arra, hogy az Európai Bizottság programjának 3. prioritása – *Ellenállóképes energiaunió és jövőbe mutató éghajlat-politika* – is összefonódik több fenntartható fejlődési céllal a helyi és regionális önkormányzati rendszer érdekeinek területén. Ugyanez igaz az 5., a 7. és a 13. fenntartható fejlődési cél esetében, ahol a helyi önkormányzatok egyszerre jelentik a célcsoportját és a főszereplőit is azoknak a politikáknak, amelyek az éghajlatváltozás visszaszorítását, a fenntartható és mindenki számára elérhető energiaellátást, valamint azon szociális jogok védelmét célozzák, amelyek biztosításához lényegesek a helyi szinten nyújtott szolgáltatások;

17. megállapítja, hogy a jogérvényesülés és az alapvető jogok kölcsönös bizalmon alapuló térségének kialakítását célként kitűző 7. prioritás magában foglalja a nemek közötti egyenlőség megvalósítására irányuló politikákat, amelyek terén a helyi és regionális önkormányzatok jelentős szerepet tölthetnek be az 5. fenntartható fejlődési célnak megfelelően, és összhangban azzal, hogy a polgárok európai intézményekbe vetett bizalmát helyre kell állítani;

18. újfent hangsúlyozza, hogy a katasztrófákkal szembeni ellenálló képesség a fenntartható fejlődés egyik alapvető szempontja, és arra kéri az uniós intézményeket, hogy ez a szempont legyen a fenntartható fejlődést célzó jövőbeli európai intézkedések egyik legfontosabb kiindulópontja ⁽¹⁾;

19. úgy véli, hogy a 8. prioritás arra irányul, hogy szembenézzenek a történelmi és globális jelentőségű migrációval, és teljes egészében megfelel az 1. és a 10. fenntartható fejlődési célnak, átfogóan érintve a rendkívüli migrációs áramlások kezelésének szükségessége miatt gyakran nagy nyomásnak kitett helyi és regionális önkormányzatok rendszerének hatásköreit;

Részletes megjegyzések

20. megállapítja, hogy a fenntartható fejlődési célok elérése érdekében bevezetett intézkedések esetében fennáll annak kockázata, hogy – a kohéziós politikai intézkedésektől eltérően – nem mindig illeszthetők be egy integrált politikai keretbe; emiatt alapvetően fontos olyan prioritások meghatározása, amelyek figyelembe veszik a legsürgetőbb igényeket, és egy dinamikus megközelítés keretében törekszenek hosszú távon teljesíteni az összes célkitűzést: ezért figyelembe kell venni az RB azon javaslatát, mely szerint jóvá kell hagyni egy „magatartási kódexet” a helyi és regionális önkormányzatok bevonását illetően;

⁽¹⁾ COR 5035/2016; COM(2016) 739 final.

21. hangsúlyozza, hogy a célkitűzések megkövetelik a jelenlegi és a jövőbeli generációk igényei közötti, illetve a különböző kormányzati szintek szükségletei közötti egyensúly megteremtését, amely létfontosságú az átmenettel járó, a helyi és regionális önkormányzatokra súlyos terhet róó költségek csökkentéséhez. A fenntarthatatlan költségek veszélybe sodorhatják a szóban forgó intézkedések nyilvános támogatottságát és hatékony végrehajtását, és ezáltal különösen az válhat kérdésessé, hogy a perifériára szorult területek (belső területek) képesek lesznek-e hozzájárulni a globális fenntarthatósághoz, valamint általánosabban a fenntartható fejlődési célok tartósságához;

22. felhívja a figyelmet arra, hogy a közlemény által említett európai intézkedések (2020) és a 2030-as program között időbeli eltolódás van, és reméli, hogy sor kerül kiegészítő gazdasági és pénzügyi támogató eszközök előkészítésére is amellett, hogy a teljes érintett időszakra újra meghatározzák a program céljaival kompatibilis célkitűzéseket;

23. sajnálja, hogy a közlemény nem tartalmazza a 17 fenntartható fejlesztési cél végrehajtási szakaszában esetlegesen felmerülő kockázatok elemzését, amely pedig nagyon hasznos lehetne ahhoz, hogy a helyi és regionális önkormányzatok számára megfelelő eszközöket biztosítsunk az e célokhoz kapcsolódó politikák megvalósítása során felmerülő problémák megoldásához. Elengedhetetlenül fontos eszköz az összes mutató helyi szinthez történő igazítása, hogy lehetővé váljon az eltérések folyamatos nyomon követése, többek között a GDP-n túli alternatív mutatóknak is köszönhetően. Ezek például olyan minőségi mutatók, amelyek mind a fejlődés kiegyensúlyozottságát, mind a régiók szociális előrelépését is képesek mérni;

24. hangsúlyozza, hogy a célok azon részének eléréséhez, amelyet a regionális és helyi önkormányzatokra bízunk, megfelelő forrásokat kell biztosítani. Ezek a források biztosíthatóak mind egyedi nemzeti transzferek, mind fokozott helyi szintű pénzügyi elszámoltathatóság révén;

25. úgy véli, hogy egyrészt elő kell mozdítani az olyan platformokat és kezdeményezéseket, amelyek lehetővé teszik a jó gyakorlatok megosztását a helyi és regionális önkormányzatok között, másrészt pedig fel kell használni a nemzetközi szervezetek által már jelenleg is biztosított ilyen platformokat – pl. az UNDP Live – Sustainable Development Knowledge Platformja –, elkerülve azt, hogy a programot a politikák újbóli központosítására használják fel. Ehhez érdeklődéssel várjuk az Európai Bizottság által beharangozott, az érdekeltek széles körére kiterjedő platform elindítását, melynek célja a programban szereplő univerzális elemek regionális szintre való átültetése, valamint elsősorban a jó gyakorlatok megosztásának elősegítése és a legdinamikusabb európai régiók által elért előrelépések megosztása; arra számít, hogy e platform munkájában megfelelő módon részt vehet a helyi és regionális önkormányzatokat képviselő közgyűlésként betöltött intézményi szerepének keretében;

26. elismeri, hogy az Európai Unión belül az életkilátások javulása a gazdasági, társadalmi és területi kohézió megerősítésén túl függ az EU-n kívüli területek jólététől és biztonságától is. Ezzel kapcsolatban a fejlesztésre vonatkozó új konszenzusról szóló közleményben foglalt új iránymutatásokkal összhangban meg kell erősíteni a decentralizált együttműködési intézkedéseket, és elő kell segíteni a harmadik országok fejlődését, lehetővé téve a helyi és regionális önkormányzatok rendelkezésére álló, a fejlődést szolgáló információs és vitaplatformok használatát: az ARLEM-et, a CORLEAP-et, a kétévenkénti decentralizált együttműködési konferenciát, valamint a decentralizált együttműködés atlaszát, melyek lehetővé teszik a partnerországok találkozását, párbeszédét és a jó gyakorlatok megosztását;

27. egyetért az Európai Bizottság kedvező álláspontjával a 2016-ban az Amszterdami Paktummal elfogadott uniós városfejlesztési menetrendet illetően, amelynek megvalósítására a helyi és regionális önkormányzatokkal együtt kerül sor, és kiterjed a fenntartható fejlődés minden aspektusára, valamint hozzájárul a globális „új városfejlesztési program” végrehajtásához is;

28. szükségesnek tartja, hogy a fenntartható városfejlesztési, valamint a horizontális és vertikális együttműködési stratégiák – egy részvételen alapuló irányítási rendszer keretében – tekintettel legyenek a városok különbözőségére, a szociális innováció jelentőségére és a jövőorientált tervezésre, egy integrált és koordinált megközelítés révén, különösen a városi életminőség javítására irányuló célkitűzéshez kapcsolódó, jelentős kihívásokkal szemben;

29. ajánlatosnak tartja, hogy a 2030-as program, illetve a benne foglalt célkitűzések elemzése összhangban álljon az európai fejlődési modellel, amelynek középpontjában a főként kis- és középvállalkozásokból álló helyi termelési rendszerek (klaszterek) állnak. Ennek értelmében reméli, hogy a fejlesztési modellek különös figyelmet fordítanak a kisebb méretű városokra is, mivel az alulfejlettség csapdája a túlságosan koncentrált területi fejlesztés következtében is kialakulhat, ami pedig további marginalizációs és népességcsökkenési folyamatokat okozhat;

30. kedvezően értékeli, hogy a dokumentum szerint a fenntartható fejlődés – társadalmi, környezeti és gazdasági – dimenziói jelentik azokat a pilléreket, amelyekkel az Európai Bizottság politikai iránymutatásainak összhangban kell lenniük ahhoz, hogy megoldást nyújtsanak a fenntartható fejlődési célokhoz és a 2014 és 2020 közötti pénzügyi keretben meghatározott 13 ágazati politikához. Ugyanakkor úgy véli, hogy az új globális kihívások leküzdése érdekében a területi dimenzió hozzáadásával kell megerősíteni a helyi fejlesztést;

31. megjegyzi, hogy a helyi és regionális önkormányzatoknak szerepet kell biztosítani a szakpolitikák terén, tekintettel a polgárokhoz való közelségükre és arra, hogy hozzá tudnak járulni az európai intézmények és az integrációs projekt melletti elkötelezettség újjáélesztéséhez. A többszintű kormányzás jelenti az optimális megoldást a fenntartható jövő építésére irányuló politikák, illetve az Európai Bizottság 10 prioritására, a kohéziós alapok 11 tematikus célkitűzésére és a 2030-as program 17 fenntartható fejlesztési céljára összpontosító politikák számára.

A szakpolitikák hatásának növelése a szociális pillér keretében

32. ismételtelen kijelenti, hogy a fenntartható fejlődés és a szegénység elleni küzdelem összetett problémáinak megoldására nem a központilag irányított, felülről építkező szakpolitikák és programok jelentik a legjobb módszert, hanem a helyi és regionális önkormányzatokra kell átruházni a jelentős szociális kérdésekre adandó korrekt válaszokhoz szükséges felelősségi kört és autonómiát;

33. emlékeztet arra, hogy meg kell erősíteni az EU Alapjogi Chartájában rögzített politikákat egy fenntartható szociálpolitikai tervezéssel, amelyben az összes kormányzási szint részt vesz, mivel csak így módon lehet biztosítani mindenki számára az alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférést és megoldásokat találni a demográfiai változások okozta újabb elvárásokra a tevékeny és egészséges időskort elősegítő helyi politikák révén;

34. felhívja a figyelmet arra, hogy az Európai Bizottságnak olyan szakpolitikákat kell kidolgoznia, melyek célja egyfelől, hogy a városokban és a peremterületeken lakók életkörülményeinek javítása révén segítsék a népesség egészségének megőrzését, mivel ez kiemelten fontos a társadalmi befogadás érdekében, másfelől pedig, hogy a fogyatékkal élők számára is biztosítsák a hozzáférést a közszolgáltatásokhoz, a szabadidős tevékenységekhez és a sporthoz, és általánosan – tehát az idősekre és a migránsokra, valamint a szegénység és a társadalmi kirekesztés kockázatának kitett csoportokra való tekintettel is – támogassák az egészségmegőrzést, és a tagállamokat és a helyi és regionális önkormányzatokat is hasonló cselekvésre ösztönzi;

35. úgy véli, hogy a szociális gazdaságban rejlő lehetőségek a munkahelyteremtésben, valamint a fiatalok és a nők munkanélkülisége elleni küzdelemben bontakoznak ki. Ezért rendkívül fontosnak tartja, hogy a menetrend felhívja a figyelmet a vállalati társadalmi felelősségvállalásra (CSR) és arra, hogy fel kell keltenünk a fiatalok érdeklődését a vállalkozói tevékenység iránt. Az új stratégiának emellett – horizontális megközelítéssel – ki kell térnie a fenntarthatóság különféle dimenzióira és a kreativitásnak köszönhető új kilátásokra;

36. elengedhetetlennek tartja, hogy a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó menetrendbe a kultúrát is beépítsük, világosan kiemelve annak szerepét a fenntartható fejlődésben és a munkahelyteremtésben: a kultúra a közös európai eszmék kialakítására törekszik annak érdekében, hogy világszerte terjessze a demokrácia, a társadalmi igazságosság és a szolidaritás céljait és elveit. A kultúra hatékonyan előmozdítja az inkluzív fejlesztési stratégiákat, mivel erősen kihat a fenntartható fejlődési célokra, javítja az oktatási rendszereket, szembeszáll a társadalmi kirekesztéssel és a szegénységgel, felszámolja az egyenlőtlenségek okait, egyenlő esélyeket teremt, és megszünteti a nemzedékek közötti és demográfiai különbségeket;

A politikák által a környezeti dimenzió pillérére gyakorolt hatás javítása

37. megjegyzi, hogy az olyan nyilvánvalóan globális témák, mint az éghajlatváltozás, a CO₂-kibocsátás csökkentése, az energiatakarékosság, a megújuló forrásokból történő energiatermelés, a biodiverzitás megőrzése, az erőforrások kiaknázásának csökkentése, az integrált közlekedés és a körforgásos gazdaság, valójában a helyi politikáktól és intézkedésektől függenek. Ezért úgy véli, hogy kiemelt figyelmet kell fordítani a környezeti szempontból fenntartható termelésre;

38. az érintett ágazatok sokféleségére való tekintettel úgy gondolja, hogy integrált és kooperatív megközelítést kell alkalmazni a többszintű kormányzás és a környezeti kérdésekben érintett szereplők között. E tekintetben a kohézió – a fenntartható fejlődést állítva a szakpolitikák kidolgozásának középpontjába – hidat képez a gazdasági hatékonyság, a társadalmi kohézió, a kulturális fejlesztés és a környezeti egyensúly között.

39. egyetért azzal, hogy az emberi tevékenység és az éghajlatváltozás egyre nagyobb nyomást gyakorol a tengeri ökoszisztémákra. Ezért figyelmet kell fordítani a biztonságos, tiszta és fenntarthatóan kezelt óceánok érdekében hozott európai bizottsági intézkedésekre, és továbbra is támogatni kell a kék növekedési menetrend végrehajtását, amely az Európa óceánjaiban és tengereiben rejlő lehetőségek munkahelyteremtési, gazdasági értékteremtési és fenntarthatósági célú kiaknázására irányul. Továbbá újfent rámutat arra, hogy a kék gazdaságban megvalósított innováció segít biztosítani az értékes tengeri erőforrások hatékony és fenntartható felhasználását⁽²⁾;

40. ajánlja, hogy minden intézmény kötelezze el magát amellet, hogy a minimumra csökkenti az élelmiszer-pazarlást és újrahasznosítja a hulladékot, ami a *zöld gazdaság* szélesebb kontextusában fellendíti a beruházásokat és a foglalkoztatást. Az EU-nak határozottan támogatnia kell az arra irányuló törekvést, hogy magunk mögött hagyjuk a lineáris gazdasági modellt, és megerősítsük a körforgásos gazdaságot, ahogy azt az RB már több véleményében is kifejtette (*Úton a körforgásos gazdaság felé: a hulladékokról szóló uniós jogszabályok felülvizsgálata, A hulladékokról szóló irányelveket módosító jogalkotási javaslatok és A körforgásos gazdaságra vonatkozó uniós cselekvési terv*);

A politikák által a gazdasági dimenzió pillérére gyakorolt hatás javítása

41. úgy véli, hogy az új versenytényezők – többek között a végtelen mennyiségű adat korlátlan számú felhasználóval való összekapcsolását lehetővé tevő hálózatok – által meghatározott fejlődési modellek egyértelmű ellentmondást jeleznek a vállalatoknak a piacra jutási idő lerövidítésére vonatkozó igénye, a konszenzus kialakításához szükséges idő hossza, illetve a bürokratikus eljárások időtartama között. A helyi és regionális önkormányzatok jelentik a megfelelő szintet ahhoz, hogy felgyorsítsák és a piaci igényekhez igazítsák a politikai döntéshozatal ütemét;

42. kéri a fejlesztési modellek tényleges támogatását, különösképpen a szellemi hálózatokét, amelyek – végtelen mennyiségű adathoz való hozzáférés elősegítése révén – meghatározzák a helyi versenyképesség új tényezőit és az új termelési modellekre való átállást;

43. úgy véli, hogy halaszthatatlan a strukturális politikák végrehajtását szolgáló stratégiák kidolgozása, melyek révén a fejlesztési pillérek közé kerülhet a termelési modell radikális változása is, elősegítve ezzel – többek között ösztönzőkön keresztül – a fenntartható termelési módokat mindaddig, amíg az innovációk révén lehetővé válik a körforgásos gazdaságra való átállás. Nyilvánvaló, hogy ezek a politikák, amellet, hogy hozzájárulnak a globalizációs folyamatok okozta új, komoly problémák megoldásához, egyértelmű választ adnak a környezetet és a munkát egymással szembeállító társadalmi elvárások megoldásához;

44. elismeri, hogy a globalizáció – melyet mindenekelőtt a személyek, áruk és adatok jobb mobilitása idéz elő – kielezi a nemzetközi versenyt, nemcsak a vállalkozások, de az egyes térségek között is. Ezért az európai gazdaság fellendítéséhez határozott fellépésre van szükség a területi versenyképességi tényezőkkel – így a társadalmi és intézményi tőkével, az infrastruktúrával, az innovációval – kapcsolatban;

45. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok kulcsszerepet játszanak a köz-magán társulások közötti kapcsolatokban, mivel jól rálátanak arra a sokféle fejlesztési módszerre, melyek elő tudják mozdítani az adott térségben rejlő saját erőforrások kiaknázására irányuló beruházásokat;

A politikák által a területi dimenzió pillérére gyakorolt hatás javítása

46. sajnálja, hogy az Európai Bizottság által elfogadott közlemény nem tartalmazza a „területi tőke” fogalmát, amelyet az OECD dolgozott ki 2001-ben, és az Európai Bizottság 2005-ben kezdett alkalmazni. Ezzel kapcsolatban fontos felhívni a figyelmet arra, hogy ez a fogalom olyan helyi eszközök – természeti, humán, mesterséges, szervezési, kapcsolati és kognitív eszközök – együttesét jelenti, amelyekből egy terület versenyképessége összeáll;

47. megjegyzi, hogy a válság és a globalizációs hatások jelentős befolyással voltak a területi kohéziót szavatoló kapcsolatokra, és törésekhez vezettek (város-vidék, központ-periféria), illetve megváltoztatták a társadalmi szerkezet dinamikáját. Ennek fényében a területi politika régi modelljeit – melyeket funkcionalista megközelítés jellemzett: a területet egyszerűen térnek tekintették – neo-institucionalista modellekre kellene váltani, melyek értelmében a terület inkább egy kollektív szereplő szerepét tölti be;

48. elismeri, hogy az Amszterdami Paktum egyre inkább az érdeklődés középpontjába helyezi a „városfejlesztési” politikát – amely a társadalmi kohézió és a gazdasági fejlődés előmozdítására irányuló intézkedések végrehajtását szolgálja – abban a meggyőződésben, hogy a városok kedvezhetnek az innovatív folyamatoknak;

⁽²⁾ COR 2203/2012.

A REGIONÁLIS ÉS HELYI ÖNKORMÁNYZATOKNAK SZÓLÓ AJÁNLÁSOK

49. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok fontos szerepet töltenek be a városi környezet, a vidéki területek és a közös örökség védelmében és fejlesztésében, továbbá proaktív magatartással és az alábbi lépések megtételére vállalt kötelezettségvállalással képesek hozzájárulni ahhoz, ami a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó menetrendben „transformed world” (megváltozott világ) néven szerepel:

- a) saját stratégiai irányítási képességük javítása;
- b) egy igényes és tudatos civil társadalom létrejöttének támogatása;
- c) egy integrált város- és területrendezés fejlesztése;
- d) a gazdasági lehetőségek helyi szintű elősegítése a tisztességes munkahelyek és a társadalmi kohézió kialakítása érdekében;
- e) a fenntartható fejlődésre irányuló regionális „tervek/stratégiák” előmozdítása a fenntartható fejlődési célok politikai célokkal való összekapcsolása, valamint a programtervezés annak érdekében végzett felülvizsgálata és módosítása révén, hogy az megfeleljen a fenntartható fejlődés kihívásainak, így járulva hozzá a nemzeti reformprogramok (NRP) meghatározásához;
- f) az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság és az alkalmazkodóképes városok és régiók felé történő átmenet irányítása;
- g) fenntartható városi mobilitási tervek meghatározásának előmozdítása;
- h) a kultúra fenntartható fejlődésben betöltött szerepének elismerése és támogatása, valamint a helyi örökség, a kreativitás és a sokszínűség kiaknázása;
- i) a gazdasági-társadalmi-kulturális szereplők, az egyetemek, a tudományos kutatóintézetek és az egyes polgárok fenntartható fejlődési célok elérését célzó tervek és kezdeményezések kidolgozásában való részvételének támogatása, együttműködésben többek között a Közös Kutatóközponttal (JRC) a „Science meet Regions” (a tudomány és a régiók találkozása) elnevezésű kezdeményezés keretében;
- j) a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos oktatási programok előmozdítása az iskolákban, illetve a fenntarthatóság kérdéskörével foglalkozó kulturális tevékenységek támogatása;
- k) a „méltányos és fenntartható jólét” mutatóinak a törvények és a regionális költségvetési dokumentumok kidolgozásába történő beépítésének előmozdítása.
- l) partnerségek létrehozása a decentralizált fejlesztési együttműködés kontextusában;

50. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok olyan intézmények, melyek képesek a részvételi demokrácia különféle formáinak fejlesztésére, különösen oly módon, hogy a helyi szintű gazdasági fejlődésre vonatkozó integrált stratégiák kidolgozásának és végrehajtásának megalapozásaképpen gondoskodnak a nők, fiatalok, idősek és a kisebbségek bevonásáról;

NEMZETI SZINTŰ AJÁNLÁSOK

51. alulról felfelé építkező megközelítés alkalmazását és megfelelő jogi keret meghatározását ajánlja, melyhez elegendő forrást különítenek el. Egy ilyen új rendszert csak a különböző uniós országokban megvalósuló egyre nagyobb mértékű decentralizáción keresztül lehet sikeresen létrehozni. A nemzeti kormányok feladata:

- a) elősegíteni a közös kormányzást és a valódi decentralizációt, ami minden érintett szereplő részvételét lehetővé teszi, nemcsak a döntéshozatal előtti, hanem a döntéshozatal utáni szakaszban is;
- b) következetes és integrált területi politikákat kidolgozni a szubnacionális kormányzatokkal egyeztetve, különösen az NRP-k kialakításakor;
- c) felülvizsgálni a szubnacionális pénzügyi rendszereket a finanszírozás és a fenntarthatóság összeegyeztetése érdekében;
- d) bevonni a regionális és a helyi szintet a pontos területi adatokkal alátámasztott fenntartható fejlődési célok nyomon követésébe.

52. hangsúlyozza, hogy a nemzeti kormányzati szinteknek – lehetőleg egy alulról felfelé építkező megközelítés révén – be kell vonniuk a helyi és regionális önkormányzatokat a fenntartható fejlődési célok elérésére irányuló területi cselekvési tervek kidolgozásába a „no one left behind” (a hátramaradottak felzárkóztatása) és a költséghatékonyság elve alapján, figyelembe véve az erősségeket és a gyengeségeket.

UNIÓS ÉS NEMZETKÖZI SZINTŰ AJÁNLÁSOK

53. meggyőződése, hogy a globális politikákban és megállapodásokban csak akkor lehet maradéktalanul kiaknázni a helyi szintű erőfeszítéseket és tapasztalatokat, ha a regionális és helyi önkormányzatok a strukturált párbeszéd alkotóelemét képezik, és szerves részei a kormányzásnak – nem csupán érintett felek. A regionális és helyi önkormányzatok megfelelő információkon alapuló hozzájárulásainak szervezésére és nyújtására irányuló erőfeszítéseit a döntéshozatali folyamat részeként kell elismerni, akár az alábbi intézkedések révén is:

- a) a helyi és regionális önkormányzatok szervezett hálózatainak bevonása a nemzetközi fejlesztési intézmények irányító testületeibe;
- b) a finanszírozási eszközök növelése és a helyi fenntartható fejlesztési politikák felülvizsgálata;
- c) a decentralizált együttműködés támogatása – az EU-n kívüli országokkal is –, a tanulási folyamat és az ismeretek megosztása az innováció elősegítése érdekében;

54. európai és nemzeti szinten biztosítani kell a fenntartható fejlesztési politikák előzetes és utólagos értékeléséhez szükséges forrásokat. Ehhez erőfeszítéseket kell tenni az összes – az EU, a tagállamok és a helyi és regionális önkormányzatok által végrehajtott – szakpolitika koordinációjának javítása érdekében;

55. kéri, hogy az Európai Bizottság még inkább stratégiai és funkcionális módon alkalmazza a nemzeti reformprogramokat – melyek formálisan már beépültek a Kohéziós Alap programtervezésébe –, funkcionálisan használva a fenntartható fejlesztés támogatása érdekében elfogadott eszközöket. Így az európai szemeszter kontextusában nemcsak a nemzeti szinten tervezett és kiemelt, fenntartható fejlődési célú reformokat lehetne összegyűjteni, hanem a regionális és helyi dimenzióval rendelkezőket is;

56. azt javasolja, hogy az európai és nemzetközi kormányzati szintek oly módon irányítsák az összetett nemzetközi kapcsolatrendszert, hogy eközben felügyeljék a regionális tűzfészkeket, kísérjék figyelemmel a még a múlt századból származó intézményi és termelési struktúrák átalakítását és szerkezetváltását, és biztosítsanak a helyi szereplőknek megfelelő hatásköröket ahhoz, hogy a földrajzi-gazdasági egyensúly gyenge pontjaiból olyan fejlesztési lehetőségeket kovácsoljanak, melyek a világpiacon újra versenyképessé teszik a helyi termelési rendszereket.

Kelt Brüsszelben, 2017. július 12-én.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Markku MARKKULA

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Migráció a közép-mediterrán útvonalon

(2017/C 342/04)

Előadó: Hans Janssen (NL/EPP), Oisterwijk polgármestere

Referenciaszöveg: Közös közlemény az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak és a Tanácsnak:
Migráció a közép-mediterrán útvonalon. A migrációs áramlás kezelése, életmentés
JOIN(2017) 4 final

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

Bevezetés és háttér

1. felismeri, hogy ez az uniós közlemény a tágabb értelemben vett uniós politikai reform fontos része. Az a hozzáadott értéke, hogy konkrét intézkedéseket javasol a Tanács 2014. évi stratégiai iránymutatásainak kiegészítésére, amelyekben az európai vezetők megállapodtak arról, hogy a következő években kijelölnek egy utat a jövőbeni bel- és igazságügyi politika fejlesztése számára, ideértve a bevándorlást és a menekültügyet is;
2. tekintettel erre a kényes és stratégiaileg fontos területre úgy véli, hogy az Európai Unió tagállamainak és intézményeinek továbbra is dolgozniuk kellene azon, hogy meghatározzanak egyfelől egy stratégiát a régió számára az Európai Unió és a szóban forgó régió közötti kapcsolatok keretében, másfelől pedig – ennek nyomán – egy valódi migrációs politikát, és vállalják e politika végrehajtásának felelősségét az európai népek érdekében, figyelembe véve a tagállamok és a származási országok jellegzetességeit és a migránsok jogait is a nemzetközi és az európai egyezményeknek megfelelően;
3. elismeri, hogy a migrációs és a fejlesztési politika szorosan összekapcsolódik egymással. A nemzetközi, nemzeti, regionális és helyi szintű együttműködés létfontosságú ahhoz, hogy valósággá váljon a közös európai migrációs politika, és végre lehessen hajtani az európai migrációs stratégiát;
4. támogatja a migrációkezelés holisztikus megközelítésének elfogadását, ami lehetővé teszi a migrációs mozgások decentralizáltabb és hatékonyabb kezelését. A decentralizált kezelés garantálni fogja az egyenlő bánásmódot és az azonos jogokat;
5. rendkívül fontosnak tartja, hogy csökkentsék az európai kontinensre való átkelés során a tengerbe vesztettek számát, illetve folytassák és fokozzák a bajba jutottak megmentésére tett erőfeszítéseket. Mély megrendülésének ad hangot a több száz már elvesztett emberélet miatt, és nagyra értékeli minden olyan országot és szervezetet, amely igyekszik megelőzni ezt az emberi tragédiát⁽¹⁾. Megismétli, hogy az Európába irányuló migráció további biztonságos és hozzáférhető törvényes útjainak – mint a humanitárius vízumok, az áttelepítések és a kibővített családregyesítés – megteremtése azoknak az erőfeszítéseknek a részét kell, hogy képezze, melyek célja egy átfogó és humánus migrációs politika megalkotása;
6. üdvözli a mostani közös közleményben szereplő további intézkedéseket, amelyek a közép-mediterrán migrációs útvonallal kapcsolatos kezdeményezések megerősítésére szolgálnak, Líbiát és annak környékét is ideszámítva. Tekintettel arra, hogy milyen sokan veszítik életüket a tengeren és a közép-mediterrán migrációs útvonalon, az áramlások kezelése és az életmentés továbbra is kiemelkedően fontos;
7. úgy véli, hogy a többszintű kormányzás az optimális eredmények elérésének előfeltétele. Ennek keretében elengedhetetlen, hogy az uniós, nemzeti és szubnacionális szintű hatóságok szoros együttműködésben dolgozzanak a tranzitországok helyi és regionális önkormányzataival, a civil társadalommal, a migránsszövetségekkel és a befogadó országok helyi közösségeivel, és nyitottak legyenek észrevételeikre;

⁽¹⁾ CdR 5728/2014, Erőfeszítések a tényleges szolidaritás előmozdítására egy valódi európai migrációs politikában, előadó: François Decoster (FR/ALDE).

8. kiemeli, hogy ezeknek az intézkedéseknek a sikeréhez szoros együttműködésre van szükség a közép-mediterrán útvonalon elhelyezkedő országok releváns partnereivel, emellett az uniós intézményeknek és a tagállamoknak összehangolt erőfeszítéseket kell tenniük és együtt kell működniük olyan nemzetközi szervezetekkel, mint az ENSZ Menekültügyi Főbiztosának Hivatala (UNHCR) és a Nemzetközi Migrációs Szervezet (IOM). Figyelmeztet, hogy a javasolt intézkedések egy része csak akkor hajtható végre sikeresen, ha a helyszínen fennálló körülmények ezt lehetővé teszik. Ezeket az intézkedéseket kiegészítő jellegűnek kell tekinteni az Unió és a tagállamok által az európai migrációs stratégia és a migrációs partnerségi program keretében már végrehajtás alatt álló jelentős számú kezdeményezés mellett ⁽²⁾;

9. elismerését fejezi ki Olaszország, Málta, Görögország, Ciprus, Franciaország, Spanyolország és Portugália erőfeszítéseiről, amelyek már összekapcsolták az Eurosur nemzeti határőrizeti koordinációs központját a Seahorse földközi-tengeri hálózattal;

10. felismeri, hogy a közép-mediterrán útvonal vált az Európába törekvő migránsok és menekültek domináns útvonalává. 2016-ban több mint 180 000 migránst észleltek a közép-mediterrán útvonalon, akik túlnyomó többsége Olaszországban érte el a kontinentet. Az ezen az útvonalon közlekedőknek csaknem 90 %-a Líbiából indul el, ahol az instabil politikai és gazdasági helyzet lehetőséget biztosít az embercsempészek számára tevékenységeik kibővítésére. Sürgősen szükségesnek tartja az átkelések számának csökkentését és annak megakadályozását, hogy csónakok és hajók illegálisan útnak induljanak az EU felé. Kiemeli a megelőző intézkedések jelentőségét minden kormányzati szinten;

11. megjegyzi, hogy a csempészek és emberkereskedők a tevékenységeikkel és az általuk elkövetett emberi jogi jogsértésekkel maguk is hozzájárulnak Líbia instabilitásához, és fokozzák a migránsok kiszolgáltatottságát. A líbiai kormányzati és biztonsági kihívások tartós megoldásának kialakítása változatlanul kulcsfontosságú prioritást jelent az EU, az uniós tagállamok és a nemzetközi partnerek számára, hiszen ez a jelenlegi helyzet fenntartható kezelésének egyik előfeltétele;

12. megállapítja, hogy a líbiai migránsok többsége harmadik ország állampolgára, és legnagyobb részben a szubszaharai afrikai országokból származnak. Ezért, ha hatékonyan akarjuk megközelíteni a problémát, akkor a Líbiától délre fekvő országokban is fel kell lépni;

13. kiemeli a közleményben bejelentett intézkedések hozzáadott értékét. A következőkről van szó: a líbiai parti őrség képzési programjainak kibővítése, fenntartható finanszírozási források biztosítása a jövőbeni képzési igények fedezésére, határozott lépések megtétele az embercsempészek és az emberkereskedők elleni küzdelem fokozása érdekében, illetve ösztönzők biztosítása Tunézia, Algéria és Egyiptom részvételére a Seahorse földközi-tengeri hálózatban, a szubregionális szint bevonása érdekében. Hangsúlyozza, hogy ezeknek a tevékenységeknek a keretében mindig prioritásnak kell tekinteni az alapvető emberi jogok és a jogállamiság tiszteletben tartásának helyreállítását a migránsok és a helyi lakosság javára;

Líbia középpontba helyezése: szükséges, de kényes kérdés

14. megismétli, hogy szükség van a líbiai hatóságokkal való komoly együttműködésre annak biztosítása érdekében, hogy javuljanak a körülmények a migránsok befogadóállomásain, különös figyelmet fordítva a kiszolgáltatott személyekre és a kiskorúakra, biztosítva egyfelől a szoros együttműködést a Nemzetközi Migrációs Szervezettel (IOM) és az ENSZ Menekültügyi Főbiztosának Hivatalával (UNHCR), másfelől pedig azt, hogy ez a két szervezet hatékonyan felügyelni tudja a normák betartását;

15. üdvözli a líbiai településekkel folytatott munka és együttműködés fokozását, az alternatív megélhetési lehetőségek előmozdítása, valamint a migránsokat befogadó helyi közösségek rezilienciájának fokozása és a technikai együttműködés érdekében, amelynek célja, hogy a líbiai települések fejlesztési stratégiákat alakíthassanak ki térségeik számára, és javíthassák a lakosság támogatását célzó szolgáltatásokat;

16. hangsúlyozza, hogy közép- és hosszú távú együttműködési stratégiára van szükség a líbiai helyi és országos hatóságok szerveinek a területgazdálkodási kapacitásai fejlesztésében történő támogatása érdekében;

17. ösztönzi a Líbia és déli szomszédjai közötti határ menti együttműködés, a párbeszéd és az információcsere előmozdítását, beleértve az Afrika–Frontex hírszerző közösségben rejlő lehetőségek maradéktalan kihasználását;

18. megjegyzi, hogy miközben közös fellépéseket vállalunk Líbiával, a minimálisra kell csökkentenünk annak kockázatát, hogy kialakulnak más útvonalak a szomszédos országokban. Üdvözli azt az átfogó regionális megközelítési módot, amelynek keretében fokozzuk az együttműködést Egyiptommal, Tunéziával és Algériával, elmélyítve a migrációval kapcsolatos párbeszédet és operatív együttműködést ezekkel az országokkal. Ezeknek az országoknak további segítségre

⁽²⁾ COR-2016-04555-00-00-AC-TRA, A harmadik országokkal kialakítandó migrációs partnerségi keret, előadó: Peter Bossman (SL/PES)

van szükségük egy működképes saját menekültügyi rendszer kialakítása és a nemzetközi védelemre szorulókat támogató terén;

19. kiemeli az egymással kölcsönhatásban álló problémákra irányuló különféle uniós programokat és projekteket a régióban, és úgy véli, hogy a fent említett célok elérése érdekében mindenképpen össze kell hangolnunk ezeket a kezdeményezéseket, mert csak így lehetnek hatékonyak;

20. megjegyzi, hogy az Uniónak az irreguláris migrációra adott eddigi közös válasza államközpontrú biztonsági megközelítési módokban valósult meg, amelyek elsősorban az embercsempészet gyakorlatai ellen irányultak az állami hatóságokkal folytatott együttműködés útján;

21. kéri, hogy fokozottan figyeljenek oda a különféle helyi politikai és gazdasági szereplőkre, amelyek szerepet vállalnak az irreguláris migrációban. Az érintett szereplők között vannak közlekedési vállalatok, amelyek elősegítik a migránsok irreguláris mozgásait, helyi lakosok, akik élelmet és szállást kínálnak, hogy így biztosítsák a saját megélhetésüket, helyi biztonsági erők, amelyek megvesztegetéssel és az utakon beszedett adókkal növelik bevételeiket, politikai elitek, amelyek az irreguláris migráció megkönnyítésével megszerzett pénzügyi erőforrásaikat politikai előnyök és befolyás megvásárlására használják fel, fegyveres csoportok, amelyek emberek csempészésével és kizsákmányolásával tesznek szert vagyonokra, és így erősítik saját pozíciójukat stb. Csak akkor tudjuk hatékonyan kezelni a migrációt, ha átlátjuk ezeket a különféle szereplőket, illetve viszonyukat a helyi kormányzatokhoz, és megértjük a stabilitás és a konfliktusok dinamikáját. Garantálni kell ezenkívül az említett szereplők részvételét az országuk stabilizációját és jövőjét biztosító stratégiákról szóló vitákban;

22. ezért üdvözlí azt a javaslatot, hogy meg kell erősíteni a helyi önkormányzatok jelenlegi szociális és gazdasági támogatását a migrációs útvonalak mentén, bevonva ezeket az önkormányzatokat olyan stratégiák végrehajtásába, amelyek jobb életkörülményeket biztosítanak a helyi népesség számára, és így javítják a jövővel kapcsolatos kilátásaikat hazájukban;

23. hangsúlyozza, hogy a megfelelő módon megtervezett migrációs politikák hosszabb távon hozzájárulhatnak másfajta megélhetési források biztosításához és az intézmények magasabb színvonalához, és ezáltal belülről kezelhetik a migráció néhány okát. Egy ilyen jellegű, hatékony politika kialakításához a jelenlegi migrációs politikának be kell látnia, hogy a transz-szaharai irreguláris migráció háttérében kormányzati és stabilitási problémák állnak;

24. megismétli, hogy az irreguláris migráció útvonalai sok olyan országot kereszteznek a régióban, ahol az állami hatóságok gyengék vagy nem is léteznek. Líbia nyilvánvalóan ezek közé tartozik. Több jelentés is kimutatta, hogy a tiltott embercsempészetből és emberkereskedelemből származó bevételek olyan irreguláris fegyveres erőket erősítenek, amelyek *de facto* hatóságokként működnek ebben a térségben, és így lehetővé teszik a számukra, hogy megghiúsítsák az átfogóbb konfliktusrendezési folyamatokat. Még azokban az esetekben is, amikor még léteznek hivatalos állami hatóságok, az ezekkel a szereplőkkel való együttműködés az irreguláris migráció elleni küzdelemben lényegében egy politikai vállalkozás, amely végül akár az állammal szövetkező embercsempészek és irreguláris fegyveres erők érdekeit szolgálhatja. Ilyen széttöredezett hatalom mellett nem léteznek semleges tárgyaló partnerek;

25. hangsúlyozza, hogy a természeti katasztrófák a migráció és a lakóhelyelhagyás kiváltó okai lehetnek. Sürgeti továbbá, hogy ruházzanak be a katasztrófakockázatokkal szembeni ellenálló képesség fejlesztésébe mint a migráció alapvető okainak kezelésére irányuló, megelőző jellegű intézkedésbe;

A migrációkezelés javítása Líbiában

26. bátorítja a líbiai hatóságok szisztematikus bevonására irányuló további erőfeszítéseket. A hangsúlyt a határigazgatásra, az irreguláris migráció elleni küzdelemre és a Líbiában tartózkodó migránsok emberi jogainak tiszteletben tartására és szükségleteinek kielégítésére kell helyezni, többek között úgy, hogy – a civil társadalommal együttműködve – alternatívákat dolgozzanak ki a migránsok fogva tartására, amit csak végső intézkedésként szabadna alkalmazni és csak olyan körülmények között, amelyek megfelelnek a nemzetközi humanitárius és emberi jogi normáknak. A képzésnek és az ezekkel a kérdésekkel kapcsolatos logisztikai támogatásnak fontos szerepet kell kapniuk az Unió által támogatott kapacitásépítési programokban;

27. javasolja az UNHCR bevonásával az arra irányuló gyakorlati lépések megvalósíthatóságának vizsgálatát, hogy a nemzetközi védelemre szorulókat Líbiából uniós tagállamokba és más nemzetközi partnerországokba telepítsék át;

28. kéri annak a kísérleti kezdeményezésnek a megerősítését, amelynek célja a belföldi lakóhelyelhagyás és a migránsok átutazása által érintett térségekben élő közösségek stabilizálása például olyan stratégiák meghatározásában történő együttműködés révén, amelyek célja, hogy az országot a népek számára élhető területként népszerűsítsék, például munkalehetőségek teremtésével a védelemre szoruló személyek számára. A kezdeményezés annál inkább is hasznos lenne,

mivel megkönnyítené az újonnan érkezők befogadását az adott közösségbe és egyebek mellett javítaná a lakosságot támogató közszolgáltatásokat és közműveket;

29. támogatja, hogy fejlesszük tovább a támogatott önkéntes visszatérést Líbiából a származási országba, ha a helyi viszonyok ezt lehetővé teszik. Ezen a téren mindenképpen szükség van a koordinációra a nemzetközi partnerekkel, különösen a Nemzetközi Migrációs Szervezettel (IOM);

Helyi önkormányzatok: a megoldás szerves részei

30. üdvözli, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat elismerték fontos szereplőként a migrációs kérdések megoldásában, a migráció kezelésében, az életmentésben és a bűnözés elleni küzdelemben;

31. megismétli, hogy a városok vezető szerepet töltenek be a globális migráció színpadán, és őket is érintik legközelebről annak negatív következményei. A helyi önkormányzatok közvetlenül felelősek a bevándorlók életkörülményeiért, sikereiért és a velük kapcsolatos kihívásokért. A helyi önkormányzatok akkor is sikeresek lehetnek, ha sok nemzeti kormányzat bajba kerül, vagy akár kudarcot is vall⁽³⁾;

32. kiemeli a származási, tranzit- és célországok helyi önkormányzatainak a migrációs politikában betöltött szerepét, különösen az integráció és a társadalmi kohézió kapcsán. A helyi önkormányzatok egyértelműen a migrációs kihívások kezelésének frontvonalában állnak, ha figyelembe vesszük megbízatásukat, a „terepen” való jelenlétüket, valamint az egyre sokszínűbb társadalmak mindennapi realitásainak kezelésében szerzett tapasztalataikat. A migráció kérdése azonban közös felelősség, mellyel valamennyi szinten – európai, nemzeti, regionális és helyi szinten is – foglalkozni kell. Ugyanakkor azonban az is fontos, hogy figyelembe vegyünk a migránsok lehető legjobb, tartós befogadásának – és ezáltal a sikeres integrációnak – helyi és regionális feltételeit is;

33. úgy véli, hogy az EU-nak ki kellene használnia a – mind a földközi-tengeri, mind az atlanti térségben – déli tengeri határát képező régiók lehetőségeit és tapasztalatait, mivel azok kiemelten fontos hidat képeznek a harmadik országokkal való kölcsönösen előnyös kapcsolatok kialakításához;

34. hangsúlyozza, hogy különösen Líbiában meg kell erősíteni a helyi önkormányzatokat, az Európai Tanács tagjainak a migráció külső vonatkozásairól szóló máltai nyilatkozatával összhangban⁽⁴⁾, és ezért támogatja az olyan projekteket, mint a nicosiai kezdeményezés; sürgeti az Európai Külügyi Szolgálatot és az Európai Bizottságot, hogy az RB-vel és a helyi vagy regionális önkormányzatok szövetségeivel együttműködve vizsgálják meg hasonló projektek lehetőségeit egyéb országokban;

35. elismeri, hogy a nicosiai kezdeményezés hozzáadott értéket képvisel, mivel egy líbiai önkormányzatokat támogató kapacitásépítési projektnek is tekinthető, amelyet az európai helyi és regionális hatóságokkal partnerségben és az Európai Bizottság pénzügyi hozzájárulásával hajtanak végre. Mindazonáltal arról sem feledkezni meg, hogy ezt a kezdeményezést meg kell erősíteni annak érdekében, hogy fellépési eredményesebbek lehessenek és jobb eredményekkel járjanak, szem előtt tartva, hogy ébernek kell lennünk, ha a legitimitás kérdése kapcsán Líbiában kialakult bonyolult helyzetről van szó, és továbbra is körültekintően követnünk kell minden politikai vonatkozást;

36. felismeri, hogy a közép-mediterrán útvonal mentén a helyi önkormányzatok kapacitása nem igazán fejlett. Ez a kihívás még bonyolultabbá válik, ha megpróbálunk reagálni a különféle szükségletekre, különösen egy gazdasági szempontból törekeny környezetben. A helyi önkormányzatoknak rendelkezniük kell eszközökkel a migránsok különféle csoportjai legsürgetőbb szükségleteinek felméréséhez, különös tekintettel a kísértő nélküli gyermekekre és serdülőkre, valamint a nőkre;

37. hangsúlyozza, hogy nagyobb figyelmet kell fordítani a gyermekvédelemre. A közép-mediterrán útvonalon soha nem halt meg annyi menekült és migráns, mint az utóbbi három hónap során. A becslések szerint 190 gyermek is volt köztük. Csatlakozunk az UNICEF felhívásához, amelyben arra kéri az Uniót és a tagállamokat, hogy vállaljanak kötelezettséget a menekült és migráns, különösen a kísértő nélküli gyermekek védelmére a kizsákmányolással, erőszakkal és gyermekkereskedelemmel szemben, és erősítsék meg a líbiai gyermekvédelmi programokat;

38. egyértelművé teszi, hogy a helyi önkormányzatok kapacitásfejlesztéséhez nyújtott uniós támogatás nemcsak a helyi önkormányzatok technikai képességeinek növelését jelenti, hanem az alapvető szükségletek és szolgáltatások hatékony biztosítását is. A gyakorlati tapasztalatok arra utalnak, hogy a szociális szolgáltatások és a közjavak decentralizált kezelése optimális „ár-érték arányról” gondoskodik a fejlesztési intézkedések tervezése és végrehajtása során;

39. javasolja a decentralizáció és a helyi kormányzati programok támogatását, a szegénység csökkentését célzó nemzeti stratégiákkal összhangban;

⁽³⁾ CdR 9/2012 fin, A migrációval és a mobilitással kapcsolatos általános megközelítés, előadó: Nichi Vendola (IT/PES).

⁽⁴⁾ <http://www.consilium.europa.eu/hu/press/press-releases/2017/01/03-malta-declaration/>

40. kitart amellett, hogy a nemzetközi védelemre jogosult migránsoknak nyújtott szolgáltatásokat és védelmet, valamint a társadalmi befogadásuk előmozdítását illetően további figyelmet érdemel a nemzeti migrációs politikák és a helyi kezdeményezések közötti koherencia és kölcsönhatás. A helyi önkormányzatoknak minimális követelményként felhatalmazással és erőforrásokkal kell rendelkezniük ahhoz, hogy megfelelő módon válaszolhassanak a joghatóságuk alatt álló településeken élő migránsok szükségleteire. Az lenne a legjobb, ha olyan átfogó politikai környezetben tevékenykedhetnének, amely kedvez az inkluzív megközelítésnek ott, ahol adottak az előfeltételek;
41. megjegyzi, hogy Líbia politikai és társadalmi zűrzavarban él immár hat éve, ami az „arab tavasz” eseményeinek közvetlen következménye. Az általános válság, amellyel Líbia 2014 óta küzd, hatalmas káoszhoz és az életkörülmények meredek romlásához vezetett az egész országban. Az állam szinte teljes hiánya és a települési tanácsok rendelkezésére álló erősen korlátozott eszközök miatt az intézmények nagyon gyengék, ami jelentősen akadályozza a stabilitást és a fejlődést. Ugyanakkor az ország a decentralizált kormányzati rendszer létrehozására irányuló reformok mellett döntött. Líbia 2012-ben jóváhagyta az 59. számú (az önkormányzatiságról szóló) törvényt, és ez – az országban uralkodó bizonytalanság ellenére – még mindig referenciapontot jelent az összes líbiai párt számára, politikai hovatartozásuktól függetlenül;
42. hangsúlyozza, hogy a líbiai városokban sok fiatal azért keveredik bele a „migrációs üzletbe”, mert ez rendkívül jövedelmező bevételi forrást jelent. Különösen nehéz integrálni azokat a fiatalokat, akik részt vettek fegyveres konfliktusokban és a milíciák tevékenységeiben. A hagyományos társadalmi szerveződések (törzsek, családok, iskolák és intézmények) nehezen boldogulnak a fiatalokkal. Tombol a kábítószer-használat és a bűnözés. A specifikus ifjúsági politikák hiánya még jobban megnehezíti a fiatalok helyzetét;
43. hangsúlyozza, hogy a települési önkormányzatok fontos szerepet tölthetnek be, nemcsak Líbiában, hanem a földközi-tengeri útvonal mentén fekvő más országokban is. Mivel intézményi és jogi szereplőként felelősséget viselnek a helyi ügyekért, felszólítjuk őket, hogy vállaljanak jelentős szerepet a helyzet stabilizálásában. A helyi gazdasági fejlődés, a biztonsági szereplőkkel való koordináció és a hatékony ifjúság- és migrációs politika jelentheti azokat a pilléreket, amelyekre ez a szerep épülhet. A helyi önkormányzatoknak azonban jelentős segítségre van szükségük ahhoz, hogy képesek legyenek vállalni ezeket a felelőségeket;
44. támogatja az arra irányuló programokat, hogy járuljunk hozzá a helyi önkormányzatok megerősítéséhez, autonómiájához és hatékonyságához Líbiában és más országokban a közép-mediterrán útvonal mentén azáltal, hogy az önkormányzatiság három dimenziójára összpontosítunk, melyek a következők: irányítás, szolgáltatások és részvétel. Erőfeszítéseket kell tenni annak érdekében, hogy javuljanak a magasan képzett fiatalok helyi gazdasági kilátásai, társadalmi élete és politikai részvétele az adott országon belüli vidéki térségekben és városokban, hogy kevesebb olyan tényező legyen, amely radikalizálódáshoz és migrációhoz vezet;
45. hangsúlyozza, hogy annak ellenére lehetséges a helyi szintű kormányzás javításának ösztönzése, hogy a helyi önkormányzatok jelenleg gyakorlatilag kapacitáshiánnyal küzdenek, és a helyi szintű kormányzás támogatásának alapvető szükségessége mellett száll síkra, mivel ez mindenképpen előmozdítaná a stabilizálódást, és létrehozná a jövőbeni újjáépítés feltételeit, ami a migráció hatékony és fenntartható kezelésének egyik előfeltétele Líbiában;
46. hangsúlyozza a nők részvételének és a fiatalok szerepvállalásának jelentőségét. Ez továbbra is alapvetően fontos a különféle támogatási tevékenységekben, különösen az aktív civil szervezetek (CSO) és független politikusok bevonásával;
47. fontosnak tartja a migráció, a lakóhelyelhagyás és a zavargások különböző formái negatív hatásainak csökkentésére kitűzött célok hozzáadott értékét, amelyet úgy lehet elérni, hogy növeljük a vidéki térségek gazdasági vonzerejét, és olyan tevékenységeket támogatunk, melyek segítik az önkormányzatokat új feladatkörük ellátásában, a decentralizációs intézkedésekkel összhangban;
48. elismeri, hogy a tragédia a származási országban kezdődik, nem a tengeren. Ilyen módon arra sarkallja az Uniót, hogy járuljon hozzá a helyi gazdasági fejlődéshez a közép-mediterrán útvonal mentén fekvő országokban azáltal, hogy támogatja az önkormányzatokat a helyi fejlesztésekben betöltött szerepükben, illetve lehetővé teszi a fiatalok és a nők részvételét a helyi ügyekben és a társadalmi-gazdasági tevékenységekben;
49. felkínálja további támogatását az Unió migrációs politikájának megtervezéséhez és végrehajtásához, a helyi és regionális önkormányzatok euromediterrán közgyűlése (ARLEM) ismereteire és tapasztalataira építve.

Kelt Brüsszelben, 2017. július 12-én.

a Régiók Európai Bizottsága
elnöke

Markku MARKKULA

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Nemzetközi óceánpolitikai irányítás: az óceánjaink jövőjét biztosító menetrend

(2017/C 342/05)

Előadó: Anthony Gerard Buchanan (UK/EA), East Renfrewshire képviselő-testületének tagja (Skócia)

Referenciaszöveg: Közös közlemény az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Európai Bizottságának: **Nemzetközi óceánpolitikai irányítás: az óceánjaink jövőjét biztosító menetrend**

JOIN(2016) 49 final

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

1. üdvözli az óceánpolitikai irányításról szóló közös közleményt, melyet 2016. november 10-én fogadott el az Európai Bizottság és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője;
2. támogatja a javasolt intézkedéseket, melyek célja, hogy az óceánok biztonságosak, védettek és tiszták legyenek, és fenntarthatóan gazdálkodjunk velük;
3. egyetért azzal a törekvéssel, hogy az Európai Uniónak erős globális szerepet biztosítsunk, hogy olyan menetrendet tudjon kidolgozni az óceánpolitikai irányítás javítására, amely egy ágazatokon átívelő, szabályalapú nemzetközi megközelítésen alapul; egy ilyen uniós kezdeményezés végső célja a tengerhez kapcsolódó tevékenységek szociális, gazdasági és környezeti feltételeire vonatkozó nemzetközi szabvány létrehozása lesz, vagyis olyan egyenlő versenyfeltételek kialakítása, melyek az óceánok megfelelő fenntarthatóságát és az azokon tevékenykedő európai szereplők megerősítését és versenyképességét is szolgálják;
4. teljes mértékben támogatja a Tanács nemrégiben elfogadott következtetéseit⁽¹⁾, amelyek egy koherensebb megközelítés alkalmazását sürgetik az óceánpolitikai irányítás belső és külső szempontjai között, ideértve az uniós, tagállami és regionális stratégiák közötti szinergiákat is;
5. felhívja a figyelmet korábbi véleményeire, többek között az „Úton a[z ...] integrált tengerpolitika felé” című európai bizottsági közlemény⁽²⁾, a tengeri területrendezés és az integrált partiövezet-gazdálkodás⁽³⁾, az óceánenergiában rejlő lehetőségek fejlesztése⁽⁴⁾ és a tengeri környezet jobb védelme⁽⁵⁾ tárgyában;
6. fontosnak tartja, hogy az Európai Unió vezető szerepet játsszon a tengerpolitikai irányításban, hogy a világ legátfogóbb szakpolitikai és szabályozási rendszerét biztosíthassa Európa partjai és tengerei számára. Olyan rendszerről kell gondoskodni, amely elismeri a helyi és regionális önkormányzatok, a part menti települések, valamint a gazdasági és társadalmi szereplők szerepét annak érdekében, hogy a gazdasági, környezeti, éghajlati és társadalmi szempontok kellő figyelmet kapjanak egy átfogó és többszintű irányítási módszer keretében;
7. úgy véli azonban, hogy az óceánpolitikai irányításra igaz lehet az a közmondás, hogy „közös lónak túros a háta”. Miközben számos megállapodás van érvényben – általános globális vagy tengerhez kapcsolódó megállapodások, mint például az UNCLOS, illetve szakirányú megállapodások, különösen az IMO keretében –, jelentős széttagoltság figyelhető meg. Ennek megfelelően az EU szerepe abban áll, hogy jó példával járjon elől, és ösztönzőket kínáljon arra, hogy a nem uniós partnerek átvegyék az uniós tengerpolitikában érvényesülő szigorú normákat. Ilyen ösztönzőket, köztük a kapacitásépítést adott esetben be lehetne építeni azokba a kereskedelmi és fejlesztési programokra vonatkozó nemzetközi megállapodásokba, amelyekről az EU harmadik országokkal tárgyal;

⁽¹⁾ A Tanács 2017. április 3-i következtetése.

⁽²⁾ Előadó: Michael Cohen, CdR 126/2010.

⁽³⁾ Előadó: Paul O'Donoghue, CdR 3766/2013.

⁽⁴⁾ Előadó: Rhodri Glyn Thomas, CdR 01693/2015.

⁽⁵⁾ Előadó: Hermann Kuhn, CdR 07256/2014.

8. megjegyzi, hogy az EU és a tagállamok párhuzamos hatáskörrel rendelkeznek a nemzetközi kapcsolatok terén, ezen belül a tengerpolitikai kérdésekben. Ehhez erőteljes koordinációra van szükség a kormányzati szintek között, és biztosítani kell, hogy a nemzetközi fórumokon képviselt uniós és nemzeti álláspontokat területi hatásvizsgálatnak vessék alá, így gondoskodva az illetékes helyi és regionális önkormányzatok érdekeinek maradéktalan érvényesítéséről;

9. hangsúlyozza, hogy sok óceánpolitikai irányítással kapcsolatos kérdés mindenképpen érinti a helyi szintet. Gondolhatunk itt az erőforrások kitermelésére, a part menti régiókban jelentkező gazdasági előnyökre, a halász közösségekre és a kikötőkre, illetve ezek környezeti hatására Európa tengerpartjain és tengereiben. A más világtájak óceánjaira vonatkozó környezeti és éghajlat-politikák és gazdasági döntések az uniós helyi és regionális önkormányzatokat is érintik. Ezért elengedhetetlenek a jelentős beruházások a tengeri területrendezésbe és a helyi/regionális szintű kormányzás támogatásába;

10. hangsúlyozza, hogy a tengerpolitika közvetlenül kapcsolódik a part menti övezetek gazdasági, környezetvédelmi vagy területrendezési szakpolitikáihoz. Az, hogy a helyi és regionális önkormányzatok hogyan irányítják part menti területeik szakpolitikáit, közvetlenül kihat a nyílt tengeri politikákra is. Az olyan kérdések esetében, mint pl. a szélerőműparkok, az offshore tevékenység gyakran könnyű megoldásnak számít a part menti területeken ellenállásba ütköző tevékenységekre;

11. felhívja a figyelmet arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok sok olyan kérdés kezelésében rendelkeznek hatáskörrel és kedvező tapasztalatokkal – gondolhatunk itt a halászatra, a kagylóhalászatra és az akvakultúrára; támogatásokra (pl. a nem hatékony flották számára), különféle gazdasági és környezetvédelmi intézkedésekre (pl. tengeri hulladék) vagy ellenőrzésekre (pl. járműellenőrzés) –, amelyek pozitív vagy negatív hatást gyakorolnak más térségekre az EU-n kívül. Ezek gyakran a kikötői hatóságokhoz is kötődnek;

12. emlékeztet az RB⁽⁶⁾ és az OECD⁽⁷⁾ által az óceánokkal és a kék gazdasággal kapcsolatban nemrégiben végzett kutatómunkára; újfent hangsúlyozza, hogy a „minőségi jogalkotás” menetrendjével összhangban szükség van előzetes hatásvizsgálatok elvégzésére, ideértve a területi hatásokat is, hogy azonosíthassák az ágazatokból származó potenciális veszélyeket, az új jogszabályok bevezetését megelőzően meghatározhassák a lehetséges mérséklő intézkedéseket és a várható társadalmi-gazdasági következményeket, új kitermelési technológiákat engedélyezhessenek, illetve új tengeri védett területeket jelölhessenek ki;

13. emlékeztet az ENSZ új fenntartható fejlesztési céljaira, melyeket az EU és az ENSZ minden tagállama aláírt. Az óceánpolitikai irányítás a víz alatti életre vonatkozó, 14. fenntartható fejlesztési célhoz és az éghajlati cselekvésre vonatkozó, 13. célhoz, de a fenntartható városokra és közösségekre vonatkozó, 11. célhoz is kapcsolódik. Az RB üdvözlöi az Európai Bizottság arra irányuló tervét, hogy ezeket a célokat különféle uniós szakpolitikai intézkedésekben tükrözze⁽⁸⁾, mivel ez jó alap lehetne egy olyan, nemzetközi szintű közös álláspont kialakításához, amely túlmutat a fenntartható óceánpolitikai irányítás ágazati megoldásain;

14. úgy véli, hogy az óceáni eredetű javak és áruk harmadik országokból az EU belső piacára való behozatalát függővé kellene tenni attól, hogy a szóban forgó országok fokozatosan a magasabb színvonalú uniós normáknak való megfelelésre törekednek-e, például a visszadobások tilalmának tekintetében;

15. véleménye szerint a 14 intézkedésre lebontott három kiemelt terület, melyet a közös közlemény ismertet, megfelelő alapot biztosít további óceánpolitikai irányítással kapcsolatos intézkedések meghozatalához uniós és nemzetközi szinten egyaránt. A közlemény főként a tengerpolitika nemzetközi vonatkozásaival foglalkozik, de – a kompetenciák, a közvetlen területi hatások, a szakosodás foka és az óceántól való függőség tekintetében – helyi és regionális szempontok is szerepet játszanak;

1. kiemelt terület: A nemzetközi óceánpolitikai irányítási keret javítása

16. a nemzetközi óceánpolitikai irányítási keretben meglévő hézagok megszüntetésére vonatkozó, a jogi keret javítását és az egyenlő versenyfeltételek biztosítását célzó, **1. intézkedés** kapcsán megjegyzi, hogy nemzetközi szinten már most is széles körű jogi keret van érvényben, amely kiter a tengeri korlátozásokra, a navigációra, a szigetcsoport-státuszra, a tranzitjárássokra, a kizárólagos gazdasági övezetekre, a kontinentális talapzattal kapcsolatos jogrendszerre, a

⁽⁶⁾ Alexander Charalambous et al, *Developing Blue economy through better methodology for assessment on local and regional level* [A kék gazdaság fejlesztése a helyi és regionális szinten történő értékelés módszereinek javítása révén], Régiók Bizottsága, 2016. http://cor.europa.eu/en/documentation/studies/Documents/order%206203_Blue%20Economy_form_WEB.pdf

⁽⁷⁾ OECD, *The Ocean Economy in 2030* [Az óceángazdaság 2030-ban], 2016. <http://www.oecd.org/futures/oceanconomy.htm>

⁽⁸⁾ COM(2016) 740 final.

mélytengerfenéki bányászatra, a kitermelési eljárásokra, a tengeri környezet védelmére, a tudományos kutatásra és a vitarendezésre. Ezzel összefüggésben felhívja a figyelmet arra, hogy az óceánpolitikai irányítás kialakításához figyelembe kell vennünk a meglévő adminisztratív határokat, illetve az európai helyi és regionális közösségek kulturális és hagyománybeli jellegzetességeit;

17. úgy véli, hogy a halászati szabályozással, a tengeri területrendezéssel és a makroregionális stratégiákkal kapcsolatos kérdésekben az uniós szakpolitikák már szilárdak. Néhány tagállamban a földhasználati tervek fontos szakpolitikai eszköznek számítanak a föld- és vízfelületekre vonatkozó helyi területrendezéshez. A part menti területek és a felségvizek rendezéséért már ma is a helyi és regionális önkormányzatok felelősek. Fontos, hogy az Európai Bizottság által javasolt igazgatási eljárások és jogi keretek ne érintsék hátrányosan a stratégiai földhasználati terveket. Uniós szinten és (főként) globálisan a legnagyobb kihívást az ellenőrzés és a határozott végrehajtás hiánya jelenti. Ezért az EU – jó példával járva elöl – kitűnő helyzetben van ahhoz, hogy kölcsönös kötelezettségeket javasoljon és ösztönzőket kínáljon, amikor harmadik felekkel és szervezetekkel új nemzetközi szabályokról tárgyal. Ez a szabályok érvényesítésére irányuló nemzetközi kezdeményezés nélkülözhetetlen ahhoz, hogy minden ország, régió és gazdasági szereplő számára egyenlő versenyfeltételeket biztosítsunk;

18. a **2. intézkedés** kapcsán egyetért azzal, hogy a regionális halászati gazdálkodás és együttműködés előmozdítása – a kulcsfontosságú óceáni területeken a regionális irányítási hiányosságok pótlása céljából – javítani fogja az uniós halászat pozícióját, másoknak pedig segíteni fog abban, hogy teljesítsék az EU-n belül érvényes szigorú normákat;

19. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az Európai Bizottság tengerfenéki bányászattal kapcsolatos iránymutatása eltereli a figyelmet az EU erőforrás-hatékonysági terveiről, annál is inkább, mivel a természeti erőforrások kiaknázásának technológiáját még nem tesztelték, így az potenciálisan károsíthatja a természetes környezetet. Az RB a Nemzetközi Tengerfenék Hatóság egésze alatt folytatott tagállami tárgyalások koordinációját sürgeti;

20. ezzel összefüggésben ajánlja, hogy az EU vezessen rá és ösztönözzön más országokat és szervezeteket is arra, hogy bevezessék a sárga és piros lapok európai rendszerét, és globális szinten ezzel a módszerrel szálljanak szembe a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászattal, ideértve a feketelisták és exporttilalmak alkalmazását nemteljesítés esetén. Az RB kéri, hogy gyorsítsák fel a fogási tanúsítványok kezelésére szolgáló elektronikus eszközzel kapcsolatos jelenlegi tervek megvalósítását. Az ilyen intézkedések fellendítenék azoknak a régióknak az iparát, amelyek szigorúan betartják az előírásokat;

21. úgy véli, hogy a **3. intézkedés** – melynek célja a nemzetközi szervezetek közötti koordináció és együttműködés javítása és óceáni partnerségek indítása az óceángazdálkodás érdekében – előnyös lesz a regionális tengeri csomópontok számára, mivel növeli nemzetközi ismertségüket;

22. úgy véli, hogy a helyi és regionális versenyképességi és kiválósági központok – különösen a határozott tengeri dimenzióval rendelkező területeken, köztük a legkülső régiókban – kulcsszerepet tölthetnek be. Ezeket a központokat pénzügyi támogatásban kell részesíteni, hogy nemzetközi kutatócsoportokat és technológiatranszfer-platformokat működtethessenek az óceánpolitikai irányítással kapcsolatos uniós tevékenységek támogatása érdekében;

23. ellenzi azt az elképzelést, hogy a nulláról hozzunk létre új nemzetközi szabályokat és szervezeteket. Az RB egyetért az Európai Bizottsággal a tekintetben, hogy ésszerűbb, ha a jelenlegi irányítási és végrehajtási rendszert fejlesztjük tovább oly módon, hogy a nem hatékony elemekre és a nemzetközi koordináció erősítésére összpontosítunk. Ebből a szempontból fontos, hogy mielőtt egy konkrét keretben (például az olajkitermelés terén) új intézkedéseket vezetnénk be, megfelelően felmérjük az egyéb szakpolitikai területeken és ágazatokban (például a halászatban) várható dominóhatást;

24. a biológiai sokféleségnek a nemzeti joghatóságon kívül eső területeken történő irányítása kapcsán azt ajánlja, hogy az EU javítsa a koordinációt az EMSA-val⁽⁹⁾ és az EFCA-val, és az európai régiókat szorosan vonja be a szomszédos európai régiókkal megvalósítandó koordinációs intézkedésekbe és konzultációkba;

25. úgy véli, hogy az óceánpolitikai irányítás az EU többszintű kormányzásának a része, ezért a kapacitásépítéshez, a felülegelethez, a végrehajtáshoz, az elrettentéshez és a hatályos jogi kereteket megsértő bármely entitás védelmének

⁽⁹⁾ EMSA: Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökség (<http://www.emsa.europa.eu/>).

lefolytatásához egybe kell gyűjteni a nemzeti és uniós forrásokat. Ehhez nélkülözhetetlen az illetékes helyi és regionális önkormányzatok bevonása a kapacitásépítést célzó **4. intézkedés** keretében, mivel ez – több technikai és adminisztratív szempontot tekintve – közvetlenül segíti majd a tengerparti és tengeri régiókat;

26. hangsúlyozza, hogy a tengerek és óceánok biztonságának és védelmének biztosítására irányuló, **5. intézkedés** létfontosságú a tengerészek, a vállalkozások és a kikötőüzemeltetők számára, és kulcseleme a kényszermunka és az emberkereskedelem elleni küzdelemnek. Fontos, hogy továbbra is – a tengerek és kikötők biztonsága és védelme vonatkozásában a legátfogóbb jogi kerettel rendelkező – EU legyen a vezető joghatóság ezen a területen, és arra használja fel jelentős nemzetközi súlyát, hogy kölcsönös szabályozásokat ösztönözzön a világ más részein;

27. úgy véli, hogy a nemzeti hatóságok és a Frontex, EMSA és EFCA közötti együttműködésnek egy közös tengerfelügyeleti kapacitást kell eredményeznie, ahol is adott esetben az EU bocsátja rendelkezésre a felügyelet hatékony érvényre juttatásához szükséges legkorszerűbb hajókat és technológiát;

2. kiemelt terület: Az óceánok és tengerek terhelésének csökkentése, és a fenntartható kék gazdaság feltételeinek megeremtése

28. a **6. intézkedést** elengedhetetlennek tartja az ENSZ Éghajlat-változási Keretegyezménye keretében létrejött Párizsi Megállapodás (COP21) végrehajtásához, annak érdekében, hogy enyhítsük az éghajlatváltozás óceánokra, tengerpartokra és ökoszisztémákra gyakorolt káros hatását, illetve kezelni tudjuk a globális felmelegedésből és az óceánok vízszintjének emelkedéséből következő költségeket. A globális éghajlatvédelmi célok teljesítéséhez helyi alkalmazkodási intézkedésekre van szükség, mivel az éghajlati hatások többsége helyi jellegű. Ezért, ahogy azt az RB nemrégiben megállapította⁽¹⁰⁾, a helyi és regionális önkormányzatok kulcsszerepet játszanak azoknak a nemzeti, uniós és nemzetközi alkalmazkodási kereteknek a kidolgozásában és végrehajtásában, melyek az éghajlatváltozás óceánokban jelentkező következményeivel foglalkoznak. Ehhez külön kapacitást és pénzügyi támogatást kell biztosítani minden régióknak, köztük – az Atlanti- és az Indiai-óceánon, illetve a Karib-tengeren való stratégiai elhelyezkedésükre való tekintettel – a legkülső régióknak. A Párizsi Megállapodás végrehajtásához ezenfelül elengedhetetlen, hogy a tengerpolitika az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást szolgáló intézkedésekre is kiterjedjen. Ugyanennyire fontos azonban az is, hogy a meglévő fosszilis tüzelőanyagok nagy részét a föld alatt hagyjuk. Az RB ennek jegyében úgy gondolja, hogy a következetesség érdekében a 6. intézkedést olyan fellépésekkel is erősíteni kellene, amelyekkel az európai tengerek sérülékeny övezeteiben meg tudjuk gátolni az új olajfúrásokat;

29. hangsúlyozza, hogy a **7. intézkedés** – amelynek célja a jogellenes halászat elleni küzdelem és az óceánban található élelmiszerforrásokkal való fenntartható gazdálkodás erősítése világszerte – közvetlenül segíti az uniós halászati ágazatot. Idetartozik a meglévő regionális halászati gazdálkodási szervezetek megerősítése és teljes körű működőképességük biztosítása. Ehhez elengedhetetlen, hogy az Európai Bizottság jobb felhatalmazást kapjon arra, hogy tárgyaljon, és támogassa ezeket a szervezeteket;

30. a **8. intézkedéssel** összhangban egyetért azzal, hogy fokozatosan meg kell szüntetni azokat a halászati támogatásokat, melyek károsak a környezetre az EU-ban és a harmadik országokban. Megfelelő ösztönzőket és enyhítő intézkedéseket kell meghatározni az olyan közösségek életképességének biztosítására, melyek erősen függenek a halászáttól akár az EU-ban, akár máshol;

31. úgy véli, hogy a tengeri hulladék és a „műanyagtenger” elleni küzdelmet szolgáló, **9. intézkedés** a javaslat egyik legfontosabb kezdeményezésének tekinthető, amely közvetlenül segíti az idegenforgalmat és a halászatot. Ha az ember a napjainkra jellemző tempóban szennyezi tovább műanyaggal a környezetet, akkor 2050-re a tengerben több lesz a műanyag, mint a hal. A helyi és regionális önkormányzatok hulladékmegelőzéssel és hulladékgazdálkodással kapcsolatos hatáskörei döntően fontos hozzájárulást jelenthetnek. A helyi önkormányzatok fontos szerepet töltenek be abból a szempontból, hogy hasznosítani tudják a begyűjtött műanyag égetéséből nyert energiát. Jelenleg az EU-ban a hulladék 28 %-át még mindig hulladéklerakókban helyezik el. Ahhoz, hogy hathatós legyen a megelőzést szolgáló uniós környezetvédelmi keret, ezen belül adott esetben a mikroműanyagok uniós tilalma, megfelelő helyi és regionális szintű végrehajtásra van szükség, és folytatni kell a tisztább technológiákra irányuló beruházásokat, így testre szabott helyi és regionális politikákat kell kidolgozni a tengeri hulladék megelőzésére. Ennek részeként további lépéseket kell tennünk egy közös rendszer felé nemcsak a hajókon keletkező hulladék és a rakománymaradványok fogadására alkalmas kikötői létesítményeket illetően, hanem az ilyen hulladékok és maradványok díjaival kapcsolatban is. Európa régiói és helyi önkormányzatai a tengeri hulladékok és a műanyagok legnagyobb kibocsátói közé tartoznak, egyúttal azonban szembesülniük kell az Unión kívülről érkező hulladékkal is, következésképpen elengedhetetlen a nemzetközi együttműködés;

32. üdvözli a tengerszennyezés és különösen a tengeri hulladék elleni küzdelemre irányuló európai bizottsági kezdeményezést, de megjegyzi, hogy ez csak egy első lépés a tisztább óceánok felé, és az EU a tagállamokkal karöltve jó példával járhat elől, ha közös tervet dolgoz ki arra, hogy a tengerből adott esetben eltávolítsák a káros anyagokat, például a

⁽¹⁰⁾ Előadó: Sirpa Hertell, CDR 2430/2016.

lőszereket, vegyszereket és nukleáris anyagokat. Ezért az RB fontosnak tartja olyan kísérleti projektek elindítását, melyek erősíthetik és szemléltethetik az európai készségeket, technológiákat és a béke melletti elkötelezettséget. Ezek a projektek technológiaexport és olyan szaktudás forrásai lehetnek, amellyel a harmadik országokat és szervezeteket ösztönözni lehet arra, hogy hasonló szakpolitikákat vezessenek be;

33. úgy véli, hogy egy ilyen óceánzennyezéssel kapcsolatos közös terv érzékelhető előnyökkel járhat a tengeri régiók és közösségek számára, nemcsak közvetlenül – know-how, szaktudás, fokozott polgári védelem, valamint keresési, mentési és helyreállítási kapacitás formájában –, de tágabb értelemben is, oly módon, hogy növekszik az idegenforgalomból és a halászatból származó bevétel, szélesebb körben fejlődik a gazdaság, tisztább lesz a környezet és egészségügyi előnyök is várhatók – nemcsak az európai part menti területeken, hanem a szomszédos régiókban és az óceánok teljes ökoszisztémájában;

34. megjegyzi, hogy a tengeri területrendezés globális szinten történő előmozdításával, ezen belül az UNESCO Kormányközi Oceanográfiai Bizottsága (IOC-UNESCO) tengeri területrendezésre vonatkozó esetleges nemzetközi iránymutatásaival foglalkozó, **10. intézkedés** összhangban van korábbi RB-véleményekkel, melyek felhívták a figyelmet a tengeri területrendezéssel kapcsolatos korszerű uniós szakpolitikákra és a helyi és regionális önkormányzatok hozzájárulására. Jó lehetőséget kínál arra is, hogy az uniós vállalkozások világszerte gondoskodjanak kapcsolódó szolgáltatásokról és termékekről;

35. ezzel összefüggésben egyetért a **11. intézkedéssel**, melynek célja a tengeri és parti területek 10 %-ának megőrzésére és a védett tengeri területek hatékony kezelésének és védelmük érvényesítésének előmozdítására vonatkozó globális cél elérése, valóságos „óceánparkokat” hozva létre. Hasonló ausztráliai projektekről készült aktuális tanulmányok sok idegenforgalmi és halászati előnyről számolnak be a szomszédos régiókban. Ezzel összefüggésben az RB fontosnak tartja, hogy a tengeri védett területek azonosításába és kezelésébe vonják be a helyi szereplőket, biztosítva számukra az ehhez szükséges eszközöket. A védett tengeri területek alulfinanszírozása, csakúgy mint a tudományos adatok korlátozott rendelkezésre állása ugyanis jelentősen akadályozhatja a fenntartható gazdasági fejlődést, gondolva itt például a tengeri energiára és a kikötőkre;

3. kiemelt terület: A nemzetközi óceánkutató és adatgyűjtés erősítése

36. a **12. intézkedés** kapcsán úgy véli, hogy az óceánok megfigyelésére, valamint a nemzeti halászati adatokra és az óceánokkal kapcsolatos adatok és számlalók felhasználására vonatkozó koherens uniós stratégia fel fogja lendíteni az adatszolgáltatást és a megfigyelést. Ezzel összefüggésben integrálni kell és átjárhatóvá kell tenni az óceánok és a tengerfenék feltérképezésére irányuló, már működő uniós és nemzetközi platformokat, amilyen például az EMODNET és az óceánmegfigyeléssel foglalkozó Kopernikusz program. Ösztönözni kell az olyan kezdeményezéseket, mint az IPBES (globális platform és kormányközi testület, amelyhez minden ENSZ-tagállam csatlakozhat, hogy a biológiai sokféleséggel és az ökoszisztéma-szolgáltatásokkal kapcsolatos döntéshozatalban megerősítsék a kapcsolatot a tudomány, a szakpolitikák és a helyi ismeretanyag között), ezek részeként pedig támogatást érdemel az olyan új eszközök fejlesztése is, mint például a Nordic IPBES, az EU MAES (amely az ökoszisztémák és az ökoszisztéma-szolgáltatások feltérképezésével és értékelésével foglalkozik) és az ESMERALDA (amely az ökoszisztéma-szolgáltatások feltérképezését segíti elő szakpolitikai és a döntéshozatali célokból);

37. úgy véli, hogy a különféle meglévő és jövőbeli adatbázisok ötvözésének köszönhetően olyan interdiszciplináris tengerészeti ismeret- és adatanyag áll össze, amely sok különféle területen alkalmazható – így például a környezetvédelem, a halászat és akvakultúra, a katasztrófaegélyezés, a gyorsreagálási és mentőszolgáltatások, a határellenőrzés és migrációellenőrzés, valamint a közlekedés terén. Az RB nem tartja szükségesnek újabb adatbankok létrehozását, inkább a már meglévő adatbankokat lehetne úgy összehangolni, hogy a tagállamok hasznára válhassanak;

38. hangsúlyozza, hogy ahhoz, hogy kompatibilis, redundáns és egymást átfedő adatbázisokkal rendelkezünk, amelyek segítségével összegyűjthetjük a tengerekkel kapcsolatos tudást és feltérképezhetjük az óceánt, több szinergiára van szükség nemcsak a különféle uniós és illetékes tagállami intézmények között, hanem más tagállamok és nemzetközi szervezetek vonatkozásában is, mivel a közös, transzocéáni megoldások kidolgozásához közös adatok kell hogy jelentsék a kiindulási pontot;

39. szorgalmazza, hogy a tengerekkel kapcsolatos tudás összegyűjtése ne csak az állami szektor törekvése legyen. A magánszektor, a halászat és tengerifuvározással foglalkozó cégek, illetve a hajógépészeti, távközlési, biotechnológiai, valamint tengeri olaj- és földgázkitermelési vállalatok is kulcsszerepet játszhatnak a saját tevékenységük gyakorlása során szerzett környezeti adatok összegyűjtésében és megosztásában. Az EU-nak és más nemzetközi szervezeteknek ösztönzést és segítséget kellene adniuk ehhez a munkához, hogy az ne jelentsen felesleges többletterhet;

40. megismétli azt a kérését az Európai Bizottság felé, hogy népszerűsítse a köz- és magánszféra közötti partnerségek kék gazdaságban való használatára vonatkozó legjobb gyakorlatokat ⁽¹⁾. E támogatás során figyelembe kellene venni a kis- és középvállalkozásokban rejlő potenciált és az illetékes nemzeti hatóságok némelyikének korlátozott adminisztratív kapacitását is;

41. felhívja a figyelmet az óceánjaink előtt álló kihívások gyakran aszimmetrikus területi hatásaira, amelyek miatt fontos, hogy a tengerekre vonatkozó, több szakpolitikai területet érintő adatokat könnyen hozzáférhető és használható módon rendelkezésre bocsássuk a helyi és regionális önkormányzatok számára;

42. a kék növekedésről szóló, korábbi RB-véleményekkel ⁽²⁾ összhangban több befektetést szorgalmaz a „kék” tudományba és innovációba (**13. intézkedés**), és ennek kapcsán kiemeli, mennyire fontos a tengerészek szakképzése és készségfejlesztése, amelyhez a tananyagot a tengeri ágazatokkal szoros együttműködésben kell kidolgozni;

43. támogatja nemzetközi óceánkutatói, innovációs és tudományos partnerségek kialakítását, melyek célja a tengerkutatóba és innovációba beruházó régiók fellendítése (**14. intézkedés**). Ennek kapcsán az uniós szakpolitikákat és programokat – amilyen például a Horizont 2020, valamint az ETHA, a LIFE, a CEF és az ERFA – fel lehet használni óceánkutatói és innovációs partnerségek kialakítására, harmadik országokkal is;

44. elismeri, hogy e területen fontos szerepet tölthet be a „kék növekedés” stratégiája, és felszólít helyi és regionális szintű kezdeményezések előmozdítására, a jó gyakorlatok és sikeres projektek terjesztésére és más régiókban való alkalmazásukra, különösen a tengeri és parti tevékenységek terén folytatott kutatásra és innovációra összpontosítva;

Záró ajánlások

45. úgy véli, hogy az óceánpolitikai irányítás nagyon aszimmetrikus módon érinti a helyi és regionális önkormányzatokat, amelyek gyakran nincsenek megfelelően felvértezve ahhoz, hogy megbirkózzanak az ebből a helyzetből adódó kihívásokkal. A szabályozási keretek módosítása, a halászat vagy a természeti erőforrások kiaknázása a világ más részein ugyanakkor közvetlen gazdasági vagy társadalmi hatást gyakorolhat az európai partvidéki közösségekre és azokra a területekre, melyek jelentősen függnek az óceánnal kapcsolatos tevékenységektől;

46. úgy véli azonban, hogy az európai helyi és regionális önkormányzatoknak proaktív szerepet kellene játszaniuk a túlhalászt és tengerszennyezést megelőző, fenntartható szakpolitikák érvényesítésében, amivel előmozdíthatnák az uniós többszintű kormányzást, és arra biztatnák az EU-t és a tagállamokat – melyek joghatósága alá tartozik a világ óceánjainak 10 %-a –, hogy jó példával járjanak elől az óceánokkal kapcsolatos nemzetközi tárgyalásokon;

47. a hatályos intézményközi megállapodással és a minőségi jogalkotásra vonatkozó csomaggal összhangban kéri, hogy az Európai Bizottság, a Tanács, az Európai Parlament és az RB közös szervezésében váljon rendszeressé az óceánpolitikai irányításról szóló strukturált párbeszéd, hogy közösen dolgozhassunk ki új tengerpolitikai kezdeményezéseket, aktív közreműködésre számítva az érintett uniós partvidéki és tengeri régiók és közösségek – különösen a szigetek, az elszigetelt és legkülső régiók – képviselőinek vagy közvetlen meghatalmazottjainak részéről, ideértve adott esetben a különféle uniós tengerpolitikai makroregionális stratégiák keretében működő érdekképviseleti fórumokat és a regionális halászati gazdálkodási szervezetek képviselőit is.

Kelt Brüsszelben, 2017. július 12-én.

a Régiók Európai Bizottsága
elnöke

Markku MARKKULA

⁽¹⁾ Előadó: Adam Banaszak, CdR 4835/2014.

⁽²⁾ Előadó: Adam Banaszak, CdR 2203/2012 és CdR 4835/2014, illetve Christophe Clergeau, CdR 6622/2016.

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Emberek közötti és kisméretű projektek a határokon átnyúló együttműködési programokban

(2017/C 342/06)

Előadó: Pavel Branda (CZ/ECR), Rádlo polgármester-helyettese

I. ÁLTALÁNOS MEGJEGYZÉSEK

1. Az uniós polgárok több mint egyharmada Európa határ menti régióiban él és dolgozik. Ezek a határok közvetlen és közvetett hatást gyakorolnak életükre. Eddig a határokon átnyúló együttműködés bizonyult a leghatékonyabb eszköznek a határok akadályozó hatásának és elválasztó szerepének megszüntetésében, a határ menti területek integrálásában és a határ menti területeken élő polgárok életminőségének javításában.
2. Az európai területi együttműködés fontos szerepet tölt be a határok által okozott akadályok felszámolásában és a határokon átnyúló együttműködés ösztönzésében. A 2014–2020 közötti időszakban több mint 10 milliárd eurót fektetnek a régiók közötti együttműködésbe, ebből körülbelül 6,6 milliárd eurót a határ menti régiók kapnak.
3. Az Interreg „A” projektek számos kézzelfogható eredményt értek el az EU különböző területein élő európai polgárok számára. A határokon átnyúló együttműködési programok⁽¹⁾ egyik fontos és sikeres eszköze az emberek közötti és kisméretű projektek jelentik, amelyek célja az egymással határos régiók közelítése és az emberek közötti helyi kapcsolatok kezdeményezése.
4. Az emberek közötti és kisméretű projektek meghatározása történhet volumenük, időtartamuk és tartalmuk alapján. A kisméretű projektek volumene általában kisebb, mint a szokásos nagy projekteké (pl. maximum volumen: 100 000 euró⁽²⁾). Emellett gyakran az időtartamuk is rövidebb, és középpontjukban a határokon átnyúló együttműködés különböző területein a helyi hatású kezdeményezések finanszírozása áll, az uniós programok fő tematikus célkitűzéseinek támogatása érdekében (ideértve a bizalomépítést, a kedvező feltételek kialakítását és egy alulról építkező megközelítést, továbbá új partnerségek kezdeményezését). Az emberek közötti projektek olyan kisméretű projektek, amelyek elsősorban a határ két oldalán élő emberek közötti kapcsolatok és interakció ösztönzését tűzik ki célul. Költségvetésük általában kisebb, és időtartamuk is rövidebb. A projekt keretében végzett tevékenységeket kisebb földrajzi területen végzik (általában európai szinten), és rendszerint a helyi viszonyokat figyelembe vevő megközelítést alkalmaznak.
5. Emberek közötti (P2P) és kisméretű projekteket számos különböző területen hajtanak végre, ideértve a kultúra (pl. a szomszédos nyelv megtanulása), a sport, a turisztika, az oktatás és a szakképzés, a gazdaság, a tudomány, a környezetvédelem és az ökológia, az egészségügy, a közlekedés és a szűkebb infrastruktúra (határokon átnyúló hiányosságok), a közigazgatási együttműködés, a promóciós tevékenységek stb.
6. Az emberek közötti és kisméretű projektek a kedvezményezettek széles köre számára elérhetőek. Gondolhatunk itt többek között önkormányzatokra, nem kormányzati szervezetekre (különböző szövetségek, platformok, hálózatok, alapítványok, egyházak stb.), oktatási intézményekre (iskolák, szakképzési központok és felsőoktatási intézmények), kutatási és vállalkozástámogató intézményekre.
7. Ezeket a projekteket a határokon átnyúló együttműködési programok számos generációja támogatta. A jelenlegi időszakban az emberek közötti és kisméretű projekteket 19 határokon átnyúló együttműködési programban (ezek körülbelül egyharmadában) főként kisebb projektalapokkal vagy hasonló eszközökkel támogatják (ezeket néha mikroprojekteknak, megbízási alapnak vagy kisméretű projektek/kezdeményezések támogatására szolgáló keretprojektnak nevezik). Ezek a kisebb projektalapok rendszerint egy olyan „ernyőprojekt” formáját öltik, amely alatt számos kisebb alprojektet hajtanak végre.
8. A finanszírozás általában alacsony volt – a programok allokációjának 1,5 %-ától 20 %-áig terjedt (a régi uniós tagállamokban alacsonyabb, míg az új tagállamokban és a „rég” külső határok mentén sokkal nagyobb volt az igény).

⁽¹⁾ Meg kell említeni, hogy a határokon átnyúló együttműködési programokon kívül is vannak hasonló, határokon átnyúló kezdeményezések (pl. a francia határon, Pyrénées-Orientales megye és Generalitat de Catalunya között), amelyek szintén értékes információkkal szolgálhatnak.

⁽²⁾ Az olyan projektek volumene, amelyek tekintetében a salátarendelet egyszerűsített költségeljárását javasol.

9. A határokon átnyúló együttműködési programok és az Interreg értékelésével foglalkozó független tanulmányok⁽³⁾ megerősítik, hogy az Interreg „A” programok keretében a legjobb minőségi eredményeket elsősorban nem a vezérprojektekkel érték el: a sikert a régióspecifikus szükségletekkel foglalkozó, különféle, valóban határokon átnyúló projektek határozzák meg, amelyek közvetlenül bevonják a polgárokat, a helyi önkormányzatokat és a civil társadalmi szervezeteket. Az ilyen Interreg „A” programok (alprogramok) irányítása gyakran decentralizált. Az Interreg kezdete óta (1990) gyakran azok a programok kapták a legjobb értékelést, amelyeket decentralizált módon irányítottak, ezek közül több program is támogatta az emberek közötti és kisméretű projekteket.

10. Pozitív hatásuk ellenére e projektek jelentős nehézségekkel is szembesülnek. Nincsenek rögzítve a rendeletekben, és az irányító hatóságok gyakran előnyben részesítik a nagyobb projekteket, mivel azok költséghatékonyabbak (az emberek közötti projektek igazgatási költségei magasabbak) és mérhető hatást gyakorolnak. Nehéz az ilyen jellegű projektek „puha” eredményeit hozzákötni a munkahelyekre és növekedésre összpontosító Európa 2020 stratégiával kapcsolatos mutatókhoz (hiányzik a módszertan és nincsenek megfelelő értékelési mutatók).

11. E vélemény fő célja, hogy bizonyítékokon alapuló jegyzékben foglalja össze az ilyen jellegű projekteknek, illetve ezek decentralizált – euróregiók és hasonló struktúrák, például európai területi együttműködési csoportosulások általi – végrehajtásának előnyeit és hozzáadott értékét; továbbá hogy ajánlásokat fogalmazzon meg a projektek további egyszerűsítése tekintetében; valamint hogy konkrét javaslatokat tegyen jövőbeli határokon átnyúló együttműködési programokra, ezzel járulva hozzá a kohéziós politika 2020 utáni jövőjével kapcsolatos vitához.

II. SZAKPOLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

Az emberek közötti és kisméretű projektek hozzáadott értéke és előnyei

12. úgy véli, hogy az emberek közötti és kisméretű projektek általában jelentős európai hozzáadott értékkel rendelkeznek és nagyban hozzájárulnak a határokon átnyúló együttműködési programok átfogó célkitűzéseikhez, mivel leküzdik a határok által állított akadályokat és integrálják a határ menti területeket és lakóikat. Az ilyen jellegű projektek tekintetében az alábbi konkrét előnyöket kell kiemelni:

- Segítenek nagyobb projektek kidolgozásában és jelentős támogatást nyújtanak a határokon átnyúló együttműködési programon belüli eredményes együttműködéshez az alábbiak révén:
 - javítják a kedvezményezettek szükséges szakmai és interkulturális készségeit, valamint előmozdítják a kapacitásépítést helyi és regionális szinten,
 - kiterjednek a jogi és közigazgatási együttműködés területére is,
 - lehetőséget biztosítanak a kísérletezéshez – a kisméretű projektek kiválóan alkalmasak arra, hogy segítségével teszteljék az innovatív elképzeléseket és eszközöket a határokon átnyúló együttműködés keretében, és
 - a „nagyobb projektek inkubátoraként” szolgálnak – a kisebb projektekből történő előzetes tesztelés révén hozzájárulnak a nagyméretű projektek minőségének javításához.
- A szomszédos területek kultúrájának megismerése. Az interkulturális készségek ösztönzése a határ menti régiók lakói körében.
- Az emberek határokon átnyúló tanulási, munkavállalási és vállalkozási esélyeinek előmozdítása.
- Az emberek közötti kommunikáció elősegítése. Ezek a projektek gyakran segítenek a nyelvi akadály leküzdésében a nyelvtanulás ösztönzése által.
- Személyes kapcsolatok kialakítása és partnerségek építése. Sok határokon átnyúló (akár kisebb szervezetek közötti) partnerséget emberek közötti partnerségek és kisméretű projektek kezdeményeznek, majd alakítanak hosszú távú együttműködéssé.
- A civil társadalom szélesebb körben történő mozgósítása és a határokon átnyúló civil társadalom ösztönzése is fontos hozzájárulást jelent a területi kohézióhoz.
- Tapasztalatcsere. Ezek a projektek jó platformot teremtenek a tapasztalatok és a bevált gyakorlatok cseréjére a határokon átnyúló együttműködés résztvevői számára a civil társadalomtól a helyi és regionális hatóságokig.

⁽³⁾ Például: Uniós Belső Politikák Főigazgatósága: Területi kormányzás és kohéziós politika, Európai Parlament, Brüsszel, 2015; Panteia and partners: Az Interreg III utólagos értékelése (2000 – 2006), Európai Bizottság, 2010.

- A helyi problémák kezelése. Helyi megoldások keresése. Az emberek közötti és kisméretű projektek segítenek a közös elképzelések végrehajtásában. Számos probléma csak helyi szintű együttműködéssel oldható meg.
- A mindennapi életet érintő témák kezelése (pl. jobb közszolgáltatások biztosítása) és az emberek saját jelene és jövője alakításának politikamentes megközelítése.
- Bizalomépítés. Európára jelenleg bizalomhiány jellemző. Ezek a kézzelfogható, emberek közötti projektek jó eszközök arra, hogy helyreállítsuk a bizalmat a határokon átnyúlóan és Európában. Ezekkel a projektekkel a jövőbe fektetünk.
- A határ menti területek esetenként nehéz múltja, vagy akár a jelenlegi fejlemények által okozott sztereotípiák és előítéletek megszüntetése. A határokon átnyúló együttműködés és különösen az emberek közötti projektek segítenek a határok által okozott „sebek” begyógyításában. Népszerűsítik a tolerancia és a tisztelet alapelvét. Jelentős szerepet játszhatnak a békéltetésben a nyugat-balkáni országok problémás határai mentén és a keleti partnerség országaiban.
- Az európai eszme népszerűsítése. Az európai integráció előnyei az emberek határokon átnyúló interakcióiban és a szomszédokkal való együttműködésben mutatkoznak meg. Az EU által támogatott ilyen jellegű projektek segíthetnek abban, hogy felélesszük a lelkesedést Európa iránt;

A decentralizált irányítás előnyei

13. mindezek ellenére előnyöket lát a nagyobb méretű támogatható területekre vonatkozó partnerségek megerősítésében, ugyanakkor a lehetséges negatív hatásokkal is tisztában van: nagy területek esetében a programok nehezebben tudják figyelembe venni a terület különböző részeinek konkrét szükségleteit. Megfigyelhető egy olyan tendencia, hogy inkább a nagyobb projektek részesülnek támogatásban, és ez a támogatás egyre kevésbé hozzáférhető a helyi/regionális szereplők számára;

14. úgy véli, hogy az ilyen programok decentralizált irányítása – ami például alprogramok népszerűsítésével érhető el –, valamint a kisebb méretű és emberek közötti projektek finanszírozásának lehetővé tétele jelentené a legjobb választ erre a tendenciára, és arról is gondoskodna, hogy a programok közelebb maradjanak a polgárokhoz;

15. kiemeli, hogy milyen előnyökkel jár, ha a kisebb projektalapokat (vagy hasonló, az emberek közötti és kisméretű projekteket finanszírozó alapokat) decentralizált módon irányítják:

- Projektek pusztán adminisztrációja helyett projektek kidolgozása. A decentralizált irányítás ösztönzi az alábbiakat: helyi együttműködés a potenciális pályázókkal és a projektek sikerének elősegítése, a partnerek határokon átnyúló összekapcsolása, projektötletek kidolgozása, ezen ötletek tényleges projektpályázatokká való átalakítása, a projektek nyommon követése, összpontosítás a megelőzésre és segítség a hibák kijavításában stb.
- Közelség a pályázókhöz. Ez különösen a kisebb önkormányzatok, a civil társadalom, a nonprofit szervezetek stb. számára fontos.
- A finanszírozás hozzáférhetősége. Az ilyen kisebb projektek számára könnyebb biztosítani társfinanszírozást és előfinanszírozást. A pályázati eljárások gyakran egyszerűbbek, mint a nagyméretű projektek esetében.
- Rugalmasság. Ez az eszköz alkalmas a könnyen változó, specifikus helyi kérdések kezelésére;

16. tisztában van azzal, hogy ez a megközelítés viszonylag magasabb közigazgatási költségekkel járhat. Hangsúlyozni kell, hogy a szokásos projektadminisztráción kívül számos egyéb tevékenységre is sor kerül (pl. tájékoztatás, előkészítési tanácsadás, végrehajtás és számvitel). A decentralizált figyelem és alulról építkező megközelítés nélkül nehéz lenne az ilyen projektek megvalósítása;

Az eurorégiók és hasonló határokon átnyúló struktúrák szerepe

17. megjegyzi, hogy az emberek közötti és kisméretű projektek decentralizált végrehajtásának előnyei legjobban az eurorégiók és hasonló határokon átnyúló struktúrák bevonásával érhetőek el⁽⁴⁾. Jogilag ölthetik európai területi együttműködési csoportosulások formáját is, amelyek nagyon alkalmasak erre a szerepre;

⁽⁴⁾ Azt, hogy az eurorégiók milyen fontos szerepet játszanak a határokon átnyúló együttműködés fejlesztésében, az Európai Parlament is kiemelte az eurorégióknak a regionális politika alakításában betöltött szerepéről szóló állásfoglalásában (2004/2257(INI)).

18. azt ajánlja, hogy a sikeres végrehajtás érdekében ezek a struktúrák jelentős tapasztalattal rendelkezzenek a határokon átnyúló együttműködésben helyi és regionális szinten. Fontos, hogy a struktúrák:

- állandóak legyenek,
- átnyúljanak a határokon ⁽⁵⁾,
- közjogi jellegűek legyenek ⁽⁶⁾: főként helyi és regionális önkormányzatokból álljanak össze,
- fő célkitűzésként a határokon átnyúló együttműködésre összpontosítsanak, és
- tapasztalattal rendelkezzenek az uniós programok és projektek terén;

Egyszerűsítés mint a kisebb projektek sikeres végrehajtásának előfeltétele

19. hangsúlyozza, hogy az emberek közötti és kisméretű projektek hozzáadott értékének és decentralizált irányításának megőrzése érdekében ezeknek a projekteknek és eljárásoknak rendkívül egyszerűeknek kell lenniük;

20. kiemeli, hogy az RB az álláspontját *Az európai strukturális és beruházási alapok egyszerűsítése a helyi és regionális önkormányzatok szempontjából* című véleményében ismertette ⁽⁷⁾. A határokon átnyúló együttműködéssel kapcsolatos ajánlások – például az európai területi együttműködés eltávolítása az állami támogatásra vonatkozó szabályok alkalmazási területéről, vagy rugalmasabb megközelítés bevezetése az Európa 2020 stratégia tematikus célkitűzéseinek alkalmazása terén – még fontosabbak az emberek közötti és kisméretű projektek esetében;

21. megállapítja, hogy az egyszerűbb eljárásoknak arányosnak kell lenniük az érintett összegekkel. Ez egyaránt érvényes a projektek irányítóira (adminisztráció, pénzügyi irányítás, ellenőrzési mechanizmusok stb.) és a célcsoportokra (az adminisztratív terhek csökkentése, célorientált előzetes információk, az „egyszeri adatszolgáltatás elvének” alkalmazása) ⁽⁸⁾. Ezeket az egyszerűbb eljárásokat a projektciklus minden szakaszában alkalmazni kell.

22. azt javasolja, hogy az ellenőrzés, nyomon követés és auditálás során ne csak az eljárásokra, hanem inkább a tartalomra és eredményekre összpontosítsanak;

23. felkéri a megosztott irányítás összes szintjét, hogy tegyenek lehetővé megfelelő egyszerűsített költséglehetőségeket, és éljenek is ezekkel az emberek közötti és kisméretű projektek kezelése során. A közfinanszírozás szükséges ellenőrzése ellenére az RB kéri, hogy az ilyen projektek auditálásakor ösztönözzék az egyszeri adatszolgáltatás elvének, az egyszerűsített kiadások, az általánosfinanszírozásnak és az egyszerűsített költségmegállapításnak (pl. szabványosított egységköltségeknek) a használatát;

Az eredményekről szóló tájékoztatás – a kisebb projektalapok értékelése

24. úgy véli, hogy az EU jelenlegi helyzete miatt (erősödő nacionalizmus, az Egyesült Királyság kilépése az EU-ból, migrációs válság, gazdasági és pénzügyi nehézségek) egyértelmű, hogy egyre nagyobb szükség van az uniós fellépés konkrét előnyeinek és hozzáadott értékének ismertetésére. A határokon átnyúló együttműködés és különösen az emberek közötti és kisméretű projektek azok közé a fellépések közé tartoznak, melyek a legegyszerűbben példázák az ilyen konkrét előnyöket és a hozzáadott értéket a polgárok mindennapjaiban. Ezek esetében az uniós finanszírozás egyértelműen pozitív hatást gyakorol az uniós polgárok valós életére, kilátásaira és véleményére;

25. azt javasolja, hogy az összes érintett fél tegyen erőfeszítéseket az ilyen jellegű projektek eredményeinek és előnyeinek jobb láthatósága érdekében – nem annyira a határ menti régiókban, ahol ezek egyértelműek, hanem nemzeti szinten (a tagállamokban) és európai szinten (az uniós intézményekben), ahol a kohéziós politikával kapcsolatos döntések születnek. Jelen vélemény, valamint a konkrét projektpéldákat tartalmazó brosúra célja, hogy hozzájáruljon ezekhez az erőfeszítésekhez. Az eredményekről szóló tájékoztatást elősegítheti az Európai Együttműködés Napja is;

26. elismeri, hogy az emberek közötti és kisméretű projekteket támogató kisebb projektalapok (és hasonló eszközök) értékelésére specifikus módszertant kell alkalmazni. Az emberek közötti projektek „puha” jellege miatt egyértelmű, hogy az ilyen értékelésekhez nem megfelelőek a szokásos eredménymutatók (pl. a bizalom szintjének vagy az előítéletek leküzdésének mérése). Úgy véli, hogy már az is pozitív eredménynek minősül, hogy a határ menti régiók polgárai és intézményei között határokon átnyúló együttműködés zajlik (hasonlóan ahhoz, ahogy az Erasmus programnak

⁽⁵⁾ *De facto* mindig, *de jure* nem mindig.

⁽⁶⁾ A közbeszerzési irányelv értelmében nem feltétel a közjog szerinti alapítás.

⁽⁷⁾ COR-2016-00008-00-00-AC-TRA.

⁽⁸⁾ A további jogi rendszerek bevonása az európai, nemzeti és regionális szabályozások egyidejű alkalmazása miatt zavart okozhat.

köszönhetően egyre több hallgató tanul külföldön). Elegendő kellene, hogy legyen a részt vevő polgárok és az együttműködő partnerek száma. A kisméretű projektek hozzájárulnak az adott beruházási prioritás mutatóihoz, azonban még ezeknek, a nem tisztán emberek közötti projekteknek az esetében is figyelembe kell venni a határokon átnyúló együttműködésben aktívan részt vevő együttműködő partnerek és polgárok számát, mivel ez építi a partnerek kapacitását arra, hogy a jövőben továbbfejlessék az együttműködést. Kiterjeszti az EU által támogatott fellépések hatókörét a helyi viszonyokat figyelembe vevő és a polgárokra összpontosító megközelítéssel, akik elkötelezetté válnak az európai eszme helyi szintű terjesztése iránt. A határokon átnyúló együttműködési projekteken dolgozó munkacsoportok tagjai által szerzett szakmai és interkulturális kompetenciák gyakran értékesebbek, mint önmagában a projekt eredménye (kis léptékű beruházás);

Ajánlások a jövőbeli, 2020 utáni határokon átnyúló együttműködési programok tekintetében

27. ajánlja, hogy az emberek közötti és kisméretű projekteket – a határokon átnyúló együttműködési programok legitim eszközeként – foglalják bele a határokon átnyúló együttműködéshez nyújtott uniós támogatást szabályozó rendeletekbe, és kéri az Európai Bizottságot, hogy a rendeletek következő generációjára vonatkozó javaslatban dolgozza ki a megfelelő rendelkezéseket;

28. ajánlja továbbá, hogy az Európai Bizottság ösztönözze az emberek közötti és kisméretű projektek bevonását a határokon átnyúló együttműködési programokba, különösen ahol helyi és regionális szinten van kereslet ilyen projektek iránt. Elegendő pénzeszközt kell elkülöníteni az alulról építkező kereslet kielégítésére. Különös figyelmet kell fordítani azokra a határookra, amelyeket érinti az Egyesült Királyság kilépése az EU-ból⁽⁹⁾. Itt megoldásokat kell keresni az Egyesült Királyság helyi és regionális önkormányzataival és más partnerekkel való együttműködés folytatására;

29. kiemeli, hogy az ilyen projektek előnyeit decentralizált irányítás mellett lehet a legjobban kiaknázni, még hozzá kisebb projektalapok vagy bármilyen hasonló eszköz segítségével, vagy pedig helyi irányítóbizottságok közvetlen irányításával. Alapvető fontosságú, hogy minden határ menti régió szabadon használhassa az évek során bevált eszközeit és eljárásait, ezzel biztosítva a finanszírozás folytonosságát azzal az átfogó céllal, hogy a programok közelebb maradjanak a polgárokhoz;

30. ajánlja, hogy az eurorégiók vagy hasonló struktúrák és az európai területi együttműködési csoportosulások jelentsék a keretet az emberek közötti és kisméretű projektek decentralizált végrehajtásának garantálásához, biztosítva folytonosságukat és figyelembe véve a bizonyítottan hasznos struktúráknak (pl. az „erőprojektek” kedvezményezettjeinek) már meglévő szerepét. Az olyan határ menti területeken, ahol nincsenek ilyen struktúrák, ösztönözni kell létrehozásukat, vagy más megfelelő megoldásokat kell keresni, amelyek a lehető legjobban tiszteletben tartják a fenti alapelveket;

31. hangsúlyozza, hogy az emberek közötti és kisméretű projektek hozzáadott értékének és előnyeinek megőrzése érdekében a projekteknek és irányításuknak minél egyszerűbbnek kell maradniuk. Nagyobb hangsúlyt kell fektetni a tartalomra, mint az eljárásokra, és előnyben kell részesíteni az egyszerűsített költséglehetőségeket;

32. kiemeli, hogy az emberek közötti projektek gyakran összefogják a partnereket az állami vagy részben állami szolgáltatások keretében, és enyhítik a szervezetek közötti eltérő szabályozás és finanszírozás hatását a különböző tagállamokban. Az ideiglenes projektfinanszírozáson túl azonban az is fontos, hogy az emberek közötti projekteket, ha sikeresebbek, folytatni lehessen strukturális finanszírozás révén. A következő programozási időszakban több erőfeszítést kell tenni annak érdekében, hogy a nemzeti jogalkotókkal megismertessük a határok mentén szerzett tapasztalatokat. A tagállamoknak határ menti területekre vonatkozó megállapodásokat kellene kötniük a nemzeti szabályozásból és finanszírozásból eredő hatások csökkentése érdekében;

33. arra kéri a tagállamokat, az Európai Bizottságot és az Európai Parlamentet, hogy vegyék figyelembe ezeket a konkrét ajánlásokat, és hozzák meg a végrehajtásukhoz szükséges intézkedéseket akkor, amikor előkészítik a határokon átnyúló együttműködési programok következő generációjára vonatkozó jogalkotási javaslatokat, kidolgozzák ezeket a programokat, és sikeresen végrehajtják őket. Ezzel biztosítható, hogy Európa határ menti régióinak polgárai határozottan érezzék az európai integráció előnyeit.

Kelt Brüsszelben, 2017. július 12-én.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Markku MARKKULA

⁽⁹⁾ Különösen Írország és Észak-Írország között, de Franciaország és Anglia között is.

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Az induló és a növekvő innovatív vállalkozások felfedezése Európában: regionális és helyi szempontok

(2017/C 342/07)

Előadó:	Tadeusz Truskolaski (PL/EA), Białystok polgármestere
Referenciaszöveg:	Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a megelőző szerkezetátalakítás kereteiről, a második esélyről, a szerkezetátalakítási, fizetésképtelenségi és mentesítési eljárások hatékonyságának növelését célzó intézkedésekről és a 2012/30/EU irányelv módosításáról
	COM(2016) 723 final
	A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Európa új élvonalai: az induló és a növekvő innovatív vállalkozásokat érintő kezdeményezés
	COM(2016) 733 final

I. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

1. módosítás

(1) preambulumbekendés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>Az irányelv célkitűzése, hogy az olyan alapvető szabadságjogok gyakorlata elől, mint amilyen a tőke szabad mozgása és a letelepedés szabadságának joga eltávolítsa, az akadályokat, amelyek a megelőző szerkezetátalakításra, fizetésképtelenségre és második esélyre vonatkozó eljárásokról szóló nemzeti jogszabályok közötti eltérésekből származnak. Az irányelv célja, hogy ezeket az akadályokat eltávolítsa azáltal, hogy biztosítja a pénzügyi nehézségekkel küzdő életképes vállalkozások számára a hatékony megelőző szerkezetátalakítási keretekhez való hozzáférést, ami lehetővé teszi számukra, hogy folytassák működésüket; hogy a becsületes és túlzottan eladósodott vállalkozók észszerű idő elteltével megtörténő teljes adósságelengedést követően kapjanak egy második esélyt; és hogy a szerkezetátalakítási, fizetésképtelenségi és mentesítési eljárások hatékonyságát növeljék, különös tekintettel azok időtartamának rövidítésére.</p>	<p>Az irányelv célkitűzése, hogy a belső piachoz kapcsolódó szabadságjogok gyakorlása elől eltávolítsa azokat az akadályokat, amelyek a megelőző szerkezetátalakításra, fizetésképtelenségre és második esélyre vonatkozó eljárásokról szóló nemzeti jogszabályok közötti eltérésekből származnak. Az irányelv célja, hogy ezeket az akadályokat eltávolítsa azáltal, hogy biztosítja a pénzügyi nehézségekkel küzdő életképes vállalkozások számára a hatékony megelőző szerkezetátalakítási keretekhez való hozzáférést, ami lehetővé teszi számukra, hogy folytassák működésüket; hogy a becsületes és túlzottan eladósodott vállalkozók észszerű idő elteltével megtörténő teljes adósságelengedést követően kapjanak egy második esélyt; és hogy a szerkezetátalakítási, fizetésképtelenségi és mentesítési eljárások hatékonyságát növeljék, különös tekintettel a munkavállalókkal folytatott konzultációhoz kapcsolódó igényeknek való megfelelésre (az Alapjogi Charta 27. cikke) és azok időtartamának rövidítésére. Az úgynevezett „pre-pack” megelőző megoldások annak a fizetésképtelenségre vonatkozó legújabb jogban egyre erősödő tendenciának a részei, amely a válsághelyzetben lévő vállalkozások felszámolására irányuló hagyományos megközelítés alternatívjaként előnyben részesíti a helyreállítást, vagy legalább a gazdaságilag még életképes egységek megmentését célzó elképzeléseket.</p>

Indokolás

Magától értetődik.

2. módosítás

1. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
a) fizetéseképtelenség valószínűsége esetén a pénzügyi nehézségekkel küzdő adósok számára elérhető megelőző szerkezetátalakítási eljárások;	a) fizetéseképtelenség valószínűsége esetén a pénzügyi nehézségekkel küzdő adósok számára elérhető megelőző szerkezetátalakítási eljárások, melyek egy adott probléma megoldására, a hitelezők egésze vagy egy része iránti kötelezettségek csökkentésére, illetve az életképes tevékenységek egészének vagy egy részének egy másik társaság részére történő átruházására törekednek olyan feltételekkel, amelyek a hitelezőket legalább akkora értékű osztalékra jogosítják fel, mint amekkorát felszámolás esetén kaptak volna;

Indokolás

Magától értetődik.

3. módosítás

3. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A tagállamok gondoskodnak arról, hogy az adósok és a vállalkozók hozzáférjenek azon korai előrejelző eszközökhöz, amelyek ki tudják mutatni a romló üzleti fejleményeket és jelzik az adós vagy vállalkozó felé, hogy sürgősen cselekednie kell.	A tagállamok gondoskodnak arról, hogy az adósok és a vállalkozók, valamint a munkavállalók és képviselőik hozzáférjenek azon korai előrejelző eszközökhöz, amelyek ki tudják mutatni a romló üzleti fejleményeket és jelzik az adós vagy vállalkozó felé, hogy sürgősen cselekednie kell.

Indokolás

Magától értetődik.

4. módosítás

3. cikk (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A tagállamok biztosítják, hogy az adósok és vállalkozók hozzáférjenek releváns, naprakész, világos, tömör és felhasználóbarát tájékoztatáshoz a korai előrejelző eszközökről és bármilyen más olyan eszközről, amelyek elérhetőek a számukra a korai szakaszban történő szerkezetátalakításhoz vagy a személyes adósság elengedéséhez.	A tagállamok biztosítják, hogy az adósok és vállalkozók, valamint a munkavállalók és képviselőik hozzáférjenek releváns, naprakész, világos, tömör és felhasználóbarát tájékoztatáshoz a korai előrejelző eszközökről és bármilyen más olyan eszközről, amelyek elérhetőek a számukra a korai szakaszban történő szerkezetátalakításhoz vagy a személyes adósság elengedéséhez.

Indokolás

Magától értetődik.

5. módosítás

3. cikk (3) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A tagállamok korlátozhatják az (1) és (2) bekezdésben a kis- és középvállalkozások vagy vállalkozók számára előírt hozzáférést.	

Indokolás

Nem világos, hogy miért és milyen kritériumok alapján (alkalmazottak száma, üzleti forgalom stb.) kellene bizonyos vállalkozásokat kizárni a korai előrejelző mechanizmusokból.

6. módosítás

4. cikk (A 4. cikk (4) bekezdése után új pont illesztendő a szövegbe.)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	A tagállamok olyan egyedi rendelkezéseket vezetnek be, amelyek lehetővé teszik a munkavállalók számára, hogy a szerkezetátalakítást megelőzően fontolóra vegyék a szövetkezetek formájában történő kivásárlás lehetőségét, mely magában foglalná a hitelezőkkel, felelősökkel, szakértőkkel, pénzügyi szervezetekkel, szakszervezetekkel és hatóságokkal való megbeszélések megkezdését annak érdekében, hogy minden esélye meglegyen egy életképes és hosszú távú kivásárlásnak, amely nem lenne utolsó esélynek tekinthető.

Indokolás

A vállalkozás jelentős szerkezetátalakítása vagy felszámolása esetén a forráskiesés az egész uniós gazdaság számára veszteséget jelent. A vállalkozás megőrzése érdekében lehetőleg több opciót elérhetővé kell tenni, köztük azt is, hogy a vállalkozás szövetkezetté alakuljon.

7. módosítás

8. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
f) a terv feltételei, többek között de nem kizárólag az alábbiak: i. tervezett időtartam; ii. bármely olyan javaslat, amely révén az adósság átütemezhető, elengedhető vagy más kötelezettséggé alakítható; iii. a szerkezetátalakítási terv részeként bármely várható új finanszírozási forma.	f) a terv feltételei, többek között de nem kizárólag az alábbiak: i. tervezett időtartam; ii. bármely olyan javaslat, amely révén az adósság átütemezhető, elengedhető vagy más kötelezettséggé alakítható; iii. a szerkezetátalakítási terv részeként bármely várható új finanszírozási forma; iv. a munkavállalókra és a szerkezetátalakítási tervek alvállalkozóira gyakorolt hatás; v. a nyugdíjas munkavállalók nyugdíjára gyakorolt hatás.

Indokolás

Magától értetődik.

II. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

1. üdvözli az „Európa új éllovasai: az induló és a növekvő innovatív vállalkozásokat érintő kezdeményezés” című európai bizottsági közleményt mint a kisvállalkozói intézkedéscsomag továbbfejlesztését és kiterjesztését. Arra kéri ugyanakkor az Európai Bizottságot, hogy tegye naprakésszé a kisvállalkozói intézkedéscsomagot, és őrizze meg annak homogenitását;
2. oszttja azt a közleményben kifejezett aggodalmat, hogy a belső piac – ezen belül a digitális belső piac – tartós túlzott szétaprózódása negatívan hat az induló és a növekvő innovatív vállalkozások növekedési potenciáljára;
3. megerősíti, hogy teljes mértékben támogatja az innovatív vállalkozások fejlődését szolgáló intézkedéseket és azoknak az akadályoknak a felszámolását, melyek korlátozzák fejlődési lehetőségeiket;
4. felhívja a figyelmet arra, hogy az induló és a növekvő innovatív vállalkozások gyakran alkalmaznak rugalmas foglalkoztatási formákat, például távmunkát, rugalmas munkaidőt, munkaerő-kölcsönzést, munkaszervezést és megosztott munkaköröket/munkahelyeket. Ha ezeket a foglalkoztatási formákat valódi lehetőségként ismertetik a munkavállalókkal, akkor azok kedvező hatással lehetnek a munka és a családi élet közötti egyensúlyra, és segíthetik a tartós munkanélküliség problémájának kezelését;
5. kiemeli, hogy az európai, tagállami, regionális és helyi közhivatalok partnerségi együttműködése rendkívül fontos az olyan körülmények kialakításához, melyek segítik az induló innovatív vállalkozások tevékenységi körének bővítését;
6. kéri az Európai Bizottságot, hogy saját kezdeményezések révén arra ösztönözze a tagállamokat, hogy a gazdaságtudományi és más irányú képzések minden szintjén nagyobb figyelmet fordítsanak a kreativitás, a vállalkozói szellem, a gazdaság és a pénzügyek kérdéskörére;
7. hangsúlyozza, hogy a régiók és városok teljesítménye fontos szerepet játszik az innováción alapuló világgazdaság fejlődésében, mivel a régiók és a városok rugalmasan tudnak alkalmazkodni a változó piaci, technológiai és kulturális körülményekhez;
8. úgy véli, hogy a különösen nagy lendülettel növekedő innovátorok támogatása más piaci szereplőkre is kihat. A körforgásos gazdaságra, a szociális gazdaságra és a megosztásalapú gazdaságra⁽¹⁾ irányuló jelenlegi erőfeszítésekkel párhuzamosan a támogató intézkedések és a jogszabályi könnyítések a szinergiáknak köszönhetően egész társadalmak fejlődését elő fogják mozdítani;
9. hangsúlyozza, hogy döntően fontosak lesznek azok az intézkedések, melyek az ágazati stratégiák szorosabb kapcsolódásához vezetnek, és olyan szálakat építenek ki a tudomány világa, a gazdaság és a közhatóságok között minden szinten, ami közös célok megvalósítását teszi lehetővé;

A szabályozási, információs és jogi akadályok felszámolása

10. hangsúlyozza, hogy az európai induló innovatív vállalkozások terjeszkedését elsősorban az uniós tagállamokban hatályos jogszabályok különbözősége és állandó változása akadályozza⁽²⁾;
11. kéri, hogy az Európai Bizottság törekedjen az induló innovatív vállalkozások („start-up”) és a növekvő innovatív vállalkozások („scale-up”) egyértelmű meghatározásainak kidolgozására, illetve a kkv-kra vonatkozó jogszabályok további egyszerűsítésére;
12. támogatja a Horizont 2020 program keretében létrehozott elemzési módszert (a szakmai ajánlások igénybevételének lehetőségét illetően), valamint A Klaszterek és az Ipari Szerkezetváltás Európai Megfigyelőközpontjának tevékenységét;
13. javasolja, hogy az eszköztárat és az intézkedéseket három próbacyklus után vizsgálják felül, hogy az induló innovatív vállalkozásokra és növekvő innovatív vállalkozásokra vonatkozó áttekintéseket ne csak összegyűjtsék, hanem a vizsgálatokat minőségi szempontokkal is kiegészítsék, melyek megkönnyítik a jelentkező problémák meghatározását;

⁽¹⁾ A megosztásalapú gazdaság helyi és regionális vetülete, előadó: Benedetta Brighenti, CdR 2698/2015; Közösségi gazdaság és online platformok: a városok és régiók közös álláspontja, előadó: Benedetta Brighenti, CdR 4163/2016; A szociális gazdaság szerepe a gazdasági fellendülés beindításában és a munkanélküliség elleni küzdelemben, előadó: Luís Gomes, CdR 1691/2015.

⁽²⁾ A kkv-kra vonatkozó intelligens szabályozás, előadó: Christian Buchmann, CdR 5387/2016.

14. üdvözli, hogy a COSME program intézkedései – az egységes piaci stratégiához tartozó európai bizottsági prioritásokkal összhangban – jórészt az induló és a növekvő innovatív vállalkozások támogatására irányulnak;

15. aggodalmát fejezi ki az adórendszerek szétaprózottságának megszüntetésére irányuló munka lassú üteme miatt, különös tekintettel a 28 uniós tagállamban működő hozzáadottértékadó-rendszerekre. A szétaprózottság megnehezíti a kkv-k, különösen az induló innovatív vállalkozások fejlődését és határon átnyúló kereskedelmét;

16. javasolja, hogy az Európai Bizottság bocsásson rendelkezésre további eszközöket, melyekkel az induló innovatív vállalkozásokat lehet támogatni a szellemi tulajdon jog védelmét szolgáló stratégiák kidolgozásában, később pedig végrehajtásában;

További gazdasági tevékenység – a második esély

17. tudatában van annak a problémának, hogy a tagállamokban nem hatékonyak és túlságosan hosszúak a vállalkozások fizetéseképtelensége esetében folytatott eljárások, ami sok becsületes, de túlzottan eladósodott vállalkozást megfoszt a második esélytől;

18. üdvözli az európai parlamenti és tanácsi irányelvre vonatkozó javaslatot a megelőző szerkezetátalakítás kereteiről, a második esélyről, a szerkezetátalakítási, fizetéseképtelenségi és mentesítési eljárások hatékonyságának növelését célzó intézkedésekről és a 2012/30/EU irányelv módosításáról (2016. november 22., COM(2016) 723). Az eszköz célja, hogy felszámolja a tagállamonként eltérő szerkezetátalakítási és fizetéseképtelenségi keretből adódó és a tőke szabad áramlását gátló legfontosabb akadályokat; aggályosnak találja azonban, hogy a javaslat a pénzügyi szempontokra korlátozódik, a vállalkozásokban foglalkoztatott munkavállalókat egy bankhoz vagy más tőketulajdonoshoz hasonlóan hitelezőként kezeli, miközben a vállalat fellendítését kizárólag részvényesei pénzügyi átszervezésének tekinti;

19. meggyőzőnek tartja az Európai Bizottság érvelését a javasolt jogszabályi megoldások uniós szintű végrehajtásából adódó többletértékkel kapcsolatban, ezért elismeri, hogy az irányelvjavaslat összhangban van a szubsidiaritás elvével. Ugyanebből az okból úgy látja, hogy az irányelvjavaslat az arányosság elvével is összhangban van;

20. aggodalmát fejezi ki ugyanakkor azzal kapcsolatban, hogy a fizetéseképtelenségi eljárásra vonatkozó tagállami jogrendszerek harmonizációs lehetőségének hiánya miatt ez a jogi eszköz nem fog számottevően hozzájárulni ahhoz, hogy több induló innovatív vállalkozás legyen képes 2-3 évnél hosszabb ideig megmaradni a piacon;

21. emlékeztet arra, hogy 2015. május 20-án az Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa elfogadta a különböző tagállamok között alkalmazandó fizetéseképtelenségi eljárásról szóló 2015/848/EU rendeletet, és támogatja azt a megközelítést, amely szerint a fizetéseképtelenségi eljárásokat már nem csupán a felszámolás szempontjából kell megítélni, hanem mint eszközt annak biztosítására, hogy a vállalat erőforrásait – köztük a munkavállalói munkavállaláshoz való jogát – megőrizzék, és amennyire lehetséges, biztosítsák a vállalat fennmaradását. Üdvözli továbbá, hogy 2019 júniusáig létrehozzák a „fizetéseképtelenségi nyilvántartások” összekapcsolt digitális rendszerét az egyes tagállamokban, mely díjmentesen hozzáférhető az európai igazságügyi portálon keresztül. Felhívja azonban a figyelmet arra, hogy további támogatásra van szükség a bírák szakirányú felkészítéséhez és az eljárás keretében kijelölt vagyonfelügyelők profeszionalizáltságra történő tételéhez;

22. üdvözli az Európai Parlament 2017. április 5-i jogalkotási állásfoglalását a pénzügyi alapokról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2013) 0615), valamint a pénzügyi alapok új kategóriájának (PPA) javasolt létrehozását: az alacsony volatilitású nettó eszközértékű PPA-t, amelyet kifejezetten a reálgazdaságban működő kisvállalkozások számára terveztek;

23. arra kéri a nemzeti, regionális és helyi szintű közhatóságokat, hogy kezdeményezzék az alábbi tevékenységeket, és vállaljanak aktív szerepet megvalósításukban:

- társadalmi kampány, amely felhívja a figyelmet a kudarcok jelentőségére az üzleti siker felé vezető úton,
- kampány annak a szemléletnek a népszerűsítésére, hogy a vállalkozásokat felszámolás helyett inkább meg kell menteni,
- kampány a korai előrejelző rendszerek támogatására,
- intézkedések a gazdasági és pénzügyi jellegű vállalkozói ismeretek oktatásának előmozdítására, elsősorban jövőbeli vállalkozókat vagy jövőbeli induló innovatív vállalkozások alapítóit célozva meg, hogy bővítsük ismereteiket és megváltoztassuk a különféle tőkeforrásokhoz való hozzáállásukat,

- speciális szakképesítési programok az ún. újrávállalkozók számára és előnyös feltételek mellett nyújtott pénzügyi támogató intézkedések válságban levő, de jövőképesnek tűnő vállalkozások megsegítésére;

Új lehetőségek teremtése

24. szükségesnek tartja a kis- és középvállalkozások innovatív induló tevékenységeinek megkönnyítését az európai egységes piacon, elsősorban olyan megfelelő küszöbértékek meghatározásával, amelyek tagállami szinten mentességet biztosítanak számukra az átszervezési és regisztrációs kötelezettségek alól;

25. szorgalmazza, hogy az Európai Bizottság tegye meg a startup-vízum és egy követelményjegyzék bevezetésének megalapozásához szükséges lépéseket, így téve lehetővé a harmadik országokból származó képzett szellemi tőke vagy pénzügyi tőke biztonságos és előnyös fogadását, ami elősegíthetné az Európai Unió gazdaságának fejlődését;

26. üdvözli az Európai Bizottság arra irányuló erőfeszítéseit, hogy javítsa a közbeszerzéshez való hozzáférést az induló és a növekvő innovatív vállalkozások számára, és hangsúlyozza, hogy szoros figyelemmel kell kísérni a közbeszerzésekről szóló 2014/24 irányelv tagállami átültetését és végrehajtását annak biztosítása érdekében, hogy a tagállamok teljes mértékben kihasználják a kkv-k közbeszerzéshez való hozzáféréseinek javítására vonatkozó meglévő rendelkezések adta lehetőségeket;

27. a közvetítők feladata az lenne, hogy hálózatba szervezzék az innovatív közbeszerzésben érdekelt ügyfeleket, és ezeket a hálózatokat összekapcsolják innovatív vállalkozásokkal, amelyeknek pedig segítséget nyújtanak a kockázatfinanszírozáshoz való hozzáférésben;

28. méltányolja a Horizont 2020 programra vonatkozó módosítási javaslatokat, melyek az alulról építkező és az ágazatközi megközelítést támogatják, és társadalmi szempontból áttörő jellegű, komoly növekedési potenciállal rendelkező innovációkat ösztönöznek;

29. üdvözli az Enterprise Europe Network (EEN) további megerősítését a tanácsadói szolgáltatás oly módon történő kibővítése révén, hogy a vállalkozások növekedésével foglalkozó tanácsadók adnak tájékoztatást a vonatkozó tagállami és európai szabályokról, a finanszírozási lehetőségekről, a partnerségekről és a határokon átnyúló közbeszerzésekhez való hozzáférésről;

30. hangsúlyozza, mennyire fontos, hogy az EEN regionális irodái szoros együttműködési kapcsolatokat építsenek ki a helyi üzleti inkubátorokkal, akceleratorokkal és tudományos-technológiai parkokkal való együttműködésre, mivel ezek az intézmények szoros napi kapcsolatban vannak az induló innovatív vállalkozásokkal, így jól ismerik valós problémáikat és igényeiket;

31. hangsúlyozza, hogy azokat az intézkedéseket, amelyek célja, hogy kapcsolat épüljön a klaszterek és a helyi és regionális vállalkozói ökoszisztémák között – különösen a befektetők és a nagyvállalatok közötti partnerkeresés és a helyi döntéshozók hálózatépítése terén – nem elég intenzívebbé tenni, ahogy azt az Európai Bizottság bejelentette, hanem ki is kell őket bővíteni az induló innovatív vállalkozások és a potenciális technológiai és nem technológiai innovatív megoldásokat rendelkezésre bocsátó tudományos intézmények összekapcsolásával;

32. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy vezessen be intézkedéseket olyan innovatív üzleti inkubátorházak létrehozásának támogatására, amelyek segítik a vállalkozókat a vállalkozások indulásakor, és ott vannak mellettük ebben a kezdeti szakaszban, támogatva őket vállalatvezetési képességeik kibontakoztatásában, az alternatív finanszírozási forrásokhoz való hozzájutásban, vezető cégekkel való szerződés-kötésben (elevator pitch), a vállalkozás nemzetközivé tételében stb.;

33. felhívja a figyelmet az egyre mélyebb technológiai szakadékra a városi régiók és a kevésbé fejlett vagy periferikus fekvésű régiók között. Ezzel összefüggésben javasolja, hogy az Európai Bizottság tegyen lépéseket annak érdekében, hogy az élenjáró régiók kapcsolatokat alakítsanak ki azokkal a régiókkal, amelyek gazdasága az agrárágazatra támaszkodik;

34. bár még mindig sok a tennivaló, gratulál azokhoz az eredményekhez, amelyeket a vállalkozások terén sikerült elérni a kevésbé fejlett régiókban, és javasolja, hogy az Európai Bizottság továbbra is támogassa azokat a jelenlegi kezdeményezéseket, amelyek ezekben a régiókban a vállalkozói szellem erősítését célozzák, és vegye fontolóra más intézkedések bevezetését, például egy külön eszköz létrehozását a különböző projektek összekötésére;

35. rendkívül fontosnak tartja további intézkedések kidolgozását azoknak a szereplőknek a megerősítése és összekapcsolása érdekében, akik a hagyományos gazdasági ágazatokban – így például a kézműiparban vagy a kulturális és kreatív ágazatokban –, a vidéki és periferikus fekvésű régiókban és a városkörnyéki területeken ösztönzik a vállalkozói tevékenységet;

36. üdvözlí az Európai Bizottság arra irányuló elképzelését, hogy létrehozzon egy európai platformot az induló innovatív vállalkozások potenciális partnerekkel való összekapcsolására (a már működő köz- és magánplatformokkal párhuzamosan). Ez az eszköz megerősítené a vállalkozói ökoszisztémák és klaszterek hálózatának kiépülését Európában;
37. üdvözlí az Európai Bizottság ezzel kapcsolatos tevékenységének tervezett irányát (lásd a következő kezdeményezéseket: a „digitális készségekkel és munkahelyekkel foglalkozó koalíció”, a „készségekkel kapcsolatos ágazati együttműködés terve”, a nagy adathalmazokat kezelő eszköz);
38. támogatja azt a kezdeményezést, hogy az „Erasmus fiatal vállalkozóknak” programot terjesszék ki az inkubátorokra és a nemzetközi piacokon aktív vállalkozókra is;
39. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy ez a rendkívül átfogó problémakörrel szóló közlemény túlságosan felületesen foglalkozik a tervezett intézkedésekkel, és csak szelektív módon vizsgálja a jövőbeli intézkedéseket – így például hiányoznak az információk a digitális innovációs központok programjáról, és csak mellékesen – tevékenységének módját meg nem határozva – kerül megemlíésre az Európai Innovációs Tanács létrehozása;
40. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy bocsásson rendelkezésre részletesebb információkat ennek a Tanácsnak a tervezett hatásköréről és jogszabályi megbízatásáról;
41. úgy véli, hogy az Európai Innovációs Tanács munkájának színvonalát döntően az határozza meg, hogy gondoskodunk-e a vállalkozások és környezetük, a tudományos világ és a közhatóságok megfelelő képviselétéről ebben a testületben;
42. szorgalmazza, hogy az Európai Bizottság vizsgálja meg, mennyiben lehet támogatni az önkormányzatokat abban, hogy az üzleti élet tapasztalt képviselőiből felállítsanak olyan testületeket, melyek az adott önkormányzat területén segítenék a vállalkozói tevékenység és az induló és a növekvő innovatív vállalkozások fejlődését;
43. kiemeli, hogy a helyi és regionális önkormányzatok, a tudomány világa és maguk a vállalkozások (azaz az úgynevezett „hármasspirál”) mind napjainkban, mind a jövőben fontos szerepet töltenek be a vállalkozói szellem népszerűsítésében, a tudományok és az innováció kultúrájának az európai régiókat átfogó terjesztésében, illetve az erős regionális vállalkozói ökoszisztémák kiépítésében;
44. kéri, hogy az Európai Bizottság vonja be a regionális és helyi önkormányzatokat az induló és a növekvő innovatív vállalkozásokra vonatkozó valamennyi tagállami rendelkezés és gyakorlat tervezett felülvizsgálatába. Érdemes kihasználni azt, hogy a helyi és regionális önkormányzatok állnak a legközelebb a helyi vállalkozókhoz, és nagyon jól ismerik a helyi vállalkozói környezetet;
45. úgy véli, hogy a digitális egységes piaccal új dimenzió nyílik a verseny előtt, és minden régióknak más olyan európai régiókkal kell versenyeznie, melyek azonos jogalapokra támaszkodnak. Így tehát az olyan induló vállalkozások, melyeknek eddig nem voltak különösebb esélyeik, most lehetőséget kapnak arra, hogy megjelenjenek a nemzetközi szinten, és hozzáférjenek új, határon átnyúló piacokhoz;

Hozzáférés a finanszírozási forrásokhoz

46. kiemeli, hogy az induló és a növekvő innovatív vállalkozások innovatív és atipikus megoldásokat alkalmaznak, ezért tevékenységük hatását csak korlátozott mértékben lehet előre látni. Ez viszont megnehezíti a klasszikus programok keretében nyújtott finanszírozáshoz való hozzáférést;
47. ajánlja, hogy az Európai Bizottság lazítsa fel a finanszírozási rendszert, hogy az rugalmasabban közelítse meg az innovatív ötleteket, és arra ösztönözze az európai finanszírozási eszközök elosztásáért felelős szereplőket, hogy figyelmesebben válasszák ki a szakértőket;
48. üdvözlí az Európai Bizottság arra vonatkozó elképzelését, hogy létrehozzon egy páneurópai kockázatitőke-alapot, amely mérsékelheti a kockázatitőke-alapok piacának szétaprózottságát az EU-ban;
49. javasolja, hogy vizsgálják meg, miként lehetne mozgósítani a helyi kockázati tőkét az önkormányzatokban;
50. szorgalmazza, hogy az Európai Bizottság ösztönözze a különféle finanszírozási források közötti differenciálást. A kockázati tőkealapok, a magántőke és az üzleti angyalok ugyanis még kevésbé fejlettek Európában;
51. határozottan üdvözlí a COSME és – azzal a megkötéssel, hogy az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköztől vagy a Horizont 2020 programtól nem vesznek el forrásokat – az ESBA költségvetésének növelésére vonatkozó javaslatot, mivel ez kiegészítő forrásokat szabadít fel a kkv-k számára az indulás és a növekedés szakaszaira. Különösen hasznos lenne

előmozdítani a kkv-k és az induló innovatív vállalkozások közötti integrációt és partnerséget;

52. üdvözli azokat az európai bizottsági intézkedéseket, melyek célja, hogy további kockázatitőke-finanszírozási ösztönzőket hozzanak létre, például olyan konstrukciókkal, amelyek lehetővé tennék, hogy magántulajdonú vagy önkormányzati tulajdonú beruházási alapok állami garanciában részesüljenek, amikor hitelt vesznek fel, mivel ez elősegítheti, hogy növekedjen az induló és a növekvő innovatív vállalkozásokra irányuló tőkebefektetések és adósságalapú befektetések száma;

53. szorgalmazza, hogy uniós szinten dolgozzanak ki egy olyan programot az induló és a növekvő innovatív vállalkozások nem pénzügyi támogatására, amely megkönnyíti az új piacok feltárását, és elősegíti új munkahelyek létrehozását, illetve az innovációk továbbfejlesztését az EU-ban;

54. úgy véli, hogy az innovatív vállalkozásokba történő magánberuházásokat ösztönző és bevonzó pénzügyi és adóügyi támogató intézkedések segítségével meg kell erősíteni a strukturált európai beruházási ökoszisztémát, hogy így az ilyen vállalkozások optimális gazdasági és pénzügyi feltételek mellett fejlődhessenek és növekedhessenek, illetve magas szintű versenyképességre tehessek szert. Ehhez nagyon fontos az alternatív finanszírozási eszközök (kockázati tőke, nyereségrészesedésre jogosító hitel, garanciák stb.) megerősítése. Ezzel kapcsolatban az is fontos, hogy valóban egyszerűsítsék a strukturális alapok által társfinanszírozott pénzügyi eszközök alkalmazását;

55. felhívja a figyelmet az induló innovatív vállalkozások által kidolgozott innovatív megoldások alternatív finanszírozási forrásának tekinthető közösségi finanszírozási platformok intenzív fejlődésére;

56. arra kéri az Európai Bizottságot, vizsgálja meg, hogy az európai társadalom számára milyen esélyeket és kockázatokat rejt magában a közösségi finanszírozás, különös tekintettel azokra a hatásokra, melyek közvetlenül érintik azokat a befektetőket, akik esetleg nem rendelkeznek egyenlő hozzáféréssel az információkhoz, és kevésbé vannak felkészülve ilyen jellegű tranzakciókra, mint a professzionális befektetők;

57. megjegyzi, hogy az EU-ban aktív közösségi finanszírozási platformok működését szabályozó, megfelelően felépített jogi keret lehetővé tenné a szóban forgó finanszírozási forrásban rejlő potenciál maradéktalan kiaknázását. Fontos, hogy a befektetői érdekek védelmének biztosítását szolgáló normák e jogi keret szerves részét képezzék;

58. támogatja a Startup Europe megerősítését, illetve az ikt-ágazatra és az internetes vállalkozásokra történő kiterjesztését. Ezzel összefüggésben további egyszerűsítések mellett száll síkra, hogy egyre könnyebben és hatékonyabban lehessen tanácsot adni azoknak az induló vállalkozásoknak, amelyek hozzá szeretnének férni az európai programok kínálta számos lehetőséghez;

Az induló innovatív vállalkozások tevékenysége társadalmi szempontból különösen fontos területeken

59. szorgalmazza, hogy az alulról építkező tevékenységeknek és a társadalom kreativitásának ösztönzése érdekében az Európai Bizottság fogadjon el egy olyan stratégiát, amely a társadalmi irányultságú és az életminőséget befolyásoló innovatív vállalkozói kezdeményezéseket célozza meg, és az eddig is kiemelten fontosként kezelt területekre – így például az ezüstgazdaságra, a szociális vállalkozásra és a hármas spirál modelljére – épít;

60. felhívja a figyelmet az induló és a növekvő innovatív vállalkozások nagyvállalatokkal való együttműködésében rejlő lehetőségekre. Élni kell azoknak az uniós régióknak a bevált módszereivel, amelyekben az együttműködés szinergiákat hoz létre a különböző méretű és más-más ágazathoz tartozó vállalkozások között;

61. üdvözli, hogy az Európai Bizottság ígéretet tett a Szociális Innovációs Kihívások Platformjának létrehozására;

62. felhívja a figyelmet arra, hogy többletértéket jelenthetne, ha ezt a platformot összekötnék a közbeszerzési rendszerrel, ami hatással lehetne a szociális vállalkozások növekedési lendületére. Fontos azonban, hogy ez a rendszer rugalmasabb legyen, mert csak így lehet a problémát kreatívan, azaz a végső felhasználók számára a lehető legjobban – nem pedig a strukturális mutatók szempontjából előre látható módon – megoldani.

Kelt Brüsszelben, 2017. július 12-én.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Markku MARKKULA

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A kkv-kra vonatkozó intelligens szabályozás

(2017/C 342/08)

Előadó: Christian Buchmann (AT/EPP), Stájerország tartományi parlamentjének tanácsnoka**SZAKPOLITIKAI AJÁNLÁSOK**

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

Kkv-barát szabályozási környezet

1. hangsúlyozza, hogy a kkv-k Európa növekedési és munkahelyteremtési motorjaiként egyszerű, világos, következetes és jogilag stabil szabályozási és gazdasági környezetet igényelnek, amely megfelelő szintű köz- és magánszférabeli beruházási kapacitásokra támaszkodik;
2. rámutat, hogy a bürokrácia aránytalanul nagy hatással van a kkv-kra, mivel például az adózás vagy a beszámolási kötelezettségek területén jelentkező megfelelési költségek aránytalanul nagyobb terhet jelentenek a kkv-k, mint a nagyobb vállalatok számára;
3. ezért erőteljesen hangsúlyozza, hogy az európai szabályozási környezetet az új vállalkozások létrehozását, valamint a növekedést gátló akadályok minden szinten történő kezelésével kkv-barátabbá kell tenni;
4. elismeri a 2008-as európai kisvállalkozói intézkedéscsomag⁽¹⁾, annak 2011-es felülvizsgálata⁽²⁾, valamint a 2013-as „Vállalkozás 2020” cselekvési terv⁽³⁾ révén elért eredményeket;
5. megismétli, hogy támogatja az Európai Bizottság arra irányuló törekvését, hogy a belső piaci stratégia keretében könnyítsen a héa-nyilvántartási és beszámolási kötelezettségeken, amit az egységes piac továbbfejlesztéséről szóló véleményében már kifejtett⁽⁴⁾; sajnálja azonban, hogy a helyi és regionális képviselőkkel nem folytattak hivatalos konzultációt annak biztosítása érdekében, hogy teljes körűen figyelembe vegyék az őket aggasztó szempontokat – pl. a határokon átnyúló régiókban működő kkv-k igényeit;
6. kiemeli, hogy továbbra is következetes, látható és aktualizált, eredmény- és végrehajtás-orientált európai kkv-politikára van szükség, amely korábbi kezdeményezésekre támaszkodva azokat erősíti, és minden igazgatási szinten és szakpolitikai intézkedésben általánosan érvényesíti a „gondolkozz előbb kicsiben” elvét;
7. ezért megismétli arra irányuló felhívását, hogy vizsgálják felül és erősítsék meg a kisvállalkozói intézkedéscsomagot, valamint a régióknak és városoknak e csomag elveinek végrehajtásában betöltött szerepét; ismét kifejezésre juttatja az iránti elkötelezettségét, hogy az „európai vállalkozói régiók” (EVR) rendszerén keresztül segíti elő a kisvállalkozói intézkedéscsomag végrehajtását;
8. megjegyzi, hogy a kkv-követek hálózata tölti be a fő kapcsolattartó szerepet az Európai Bizottság és a nemzeti döntéshozók között; arra kéri az Európai Bizottságot, hogy hivatalosan és szisztematikusan vonja be ebbe a hálózatba a regionális és helyi kkv-követeket;
9. elismeri, hogy az EU-n belüli szabályozási környezet alapvetően vállalkozásbarát; hangsúlyozza azonban, hogy az új vállalkozások létrehozásához szükséges idő, költségek és az eljárások száma terén továbbra is vannak különbségek; felszólítja a tagállamokat, hogy a szubszidiaritás elvének tiszteletben tartása mellett és a célszerűség vizsgálata után igazítsák hozzá saját szabályait a legjobban teljesítők szabályaihoz; rámutat, hogy a helyes gyakorlatok – például a 36 percen belüli vállalkozásindítást lehetővé tévő *Iniciativa Lisboa* – e tekintetben inspirációul szolgálhatnak;

⁽¹⁾ A Bizottság közleménye: „Gondolkozz előbb kicsiben!” – Európai kisvállalkozói intézkedéscsomag (COM(2008) 394 final), 2008. június 25.

⁽²⁾ A Bizottság közleménye: Az európai kisvállalkozói intézkedéscsomag felülvizsgálata (COM(2011) 78 final), 2011. február 23.

⁽³⁾ A Bizottság közleménye: „Vállalkozás 2020” cselekvési terv – A vállalkozói szellem felélénkítése Európában (COM(2012) 795 final), 2013. január 9.

⁽⁴⁾ A Régiók Bizottsága véleménye: Az egységes piac továbbfejlesztése, CdR 6628/2015, 12. pont.

10. kiemeli a klaszterek azon szerepét, hogy segítik a kisvállalkozások növekedését piacvizsgálatok és -elemzések, innovációösztönzés és képzés révén, valamint ajánlja az ilyen típusú tevékenységek koncentrált támogatását, például a COSME-hoz hasonló programokon keresztül;

11. hangsúlyozza az „Intelligens szabályozás – intelligens növekedés” című, Seggaubergben (Stájerország) megrendezett ECON-szeminarium és a polgárokkal azt követően folytatott párbeszéd eredményeit, amelyekből kitűnik, hogy új és innovatív megközelítésekkel elért, konkrét eredményekre van szükség;

A „gondolkozz előbb kicsiben” elv általános érvényesítése

12. hangsúlyozza a „gondolkozz előbb kicsiben” elv uniós szakpolitikákon és a teljes döntéshozatali folyamaton belüli általános érvényesítésének fontosságát; felhív a hatásvizsgálati kritériumoknak a kkv-k számára még kedvezőbbben történő súlyozására, valamint a szabályok területi hatásának még szisztematikusabb átgondolására;

13. kiemeli, hogy a különböző uniós szakpolitikák egymást átfedő, illetve egymásnak ellentmondó szabályai – regionális politikai, állami támogatásokra vonatkozó, közbeszerzési, környezetvédelmi szabályok, a klasztertámogatási, a verseny-, valamint a megfelelési szabályok közötti feszültség – aránytalanul nagy mértékben érintik a kkv-kat;

14. aggodalmát fejezi ki azon fennakadások miatt, amelyek az uniós ágazati politikák terén alkalmazott inkoherens követelmények és ellentmondó fogalom meghatározások – például a közbeszerzés, a regionális és versenypolitika kapcsán alkalmazott különféle szabálycsoportok⁽⁵⁾, vagy az innováció fogalmának a regionális és versenypolitikában eltérően használt meghatározása⁽⁶⁾ – következtében alakulnak ki;

15. meg van győződve arról, hogy a jelentéstételi követelmények által a kkv-kra rótt terhet nem lehet egyetlen jogszabály egyszerűsítésével kezelni; ezért sürgeti az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy alkalmazzanak a kkv-kat terhelő valamennyi jelentéstételi követelmény átfogó vizsgálatán alapuló, holisztikus megközelítést;

16. javasolja a kkv-k terheinek csökkentését célzó megoldási lehetőségek feltárását, például egy olyan küszöb meghatározását, amely alatt a cégeknek kevesebb információt kell bejelenteniük, a kötelezően kitöltendő kérdőívek számának korlátozását, valamint új kérdőívek bevezetésének elkerülését például azzal, hogy a statisztikai információkat a már meglévő kérdőívekbe foglalják bele;

17. üdvözli, hogy az EU szabadkereskedelmi megállapodásainak új generációjában immár külön fejezetek foglalkoznak a kkv-kkal, megkönnyítendő – különösen a kkv-k számára – a másik piacra való bejutást, és pedig egyebek mellett a fokozott jogbiztonság, a nem vámjellegű akadályok csökkentése vagy felszámolása, a legjobb ajánlattevőnek való odaítélés kritériumainak kiterjesztése, illetve a szellemi és ipari tulajdonjog védelmének megerősítése révén. Egyúttal felhívja a figyelmet a TTIP-ről szóló, 2015. február 12-i véleményére;

A kkv-k igényeinek a középpontba állítása a minőségi jogalkotási program és a REFIT-program során

18. üdvözli a minőségi jogalkotási program és a REFIT-program során, valamint a jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodás keretében a kkv-k terheinek csökkentése érdekében tett erőfeszítéseket;

19. ismét kifejezi aggodalmát, amelyet már a REFIT-programról szóló véleményében⁽⁷⁾ is kifejtett, miszerint a helyi és regionális szint demokratikusan megválasztott képviselői és intézményi képviselőitük, az RB – a Lisszaboni Szerződés által rájuk ruházott súly és megbízatás ellenére – nem szerepelnek a jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodásban;

20. üdvözli a minőségi jogalkotás elveinek a szakpolitikai cikluson belüli érvényesítését és a hatásvizsgálatoknak az Európai Parlamentre és a Tanácsra való kiterjesztését; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodásban a Tanács és a Parlament nem kötelezi el magát arra vonatkozóan, hogy szisztematikusan hatásvizsgálatokat végezzen;

21. hangsúlyozza, hogy a jogalkotási folyamat későbbi szakaszaiban vagy az uniós irányelvek tagállamok általi átültetése során bevezetett módosításoknak vagy kiegészítő szabályoknak kéz a kézben kell járniuk a hatásvizsgálatok lefolytatására irányuló elkötelezettséggel a túlszabályozás (az ún. gold-plating jelenség) elkerülése és annak biztosítása érdekében, hogy egy adott szabály REFIT-elemei ne híguljanak fel;

⁽⁵⁾ Vö. Europa Decentraal (2016). *Bridge! – Better EU regulation for local and regional authorities* [Híd – Jobb uniós szabályozás a helyi és regionális önkormányzatokra vonatkozóan].

⁽⁶⁾ Vö. Holland Tartományok Háza (2015): *Dutch Provinces for Better Regulation* [Holland tartományok a jobb szabályozásért].

⁽⁷⁾ Az RB véleménye a következő tárgyban: A REFIT program: a helyi és regionális szint szempontjai, Cdr 983/2016, 5. pont.

22. elismeri, hogy a jogalkotási javaslatok előkészítése során az érdekelt felekkel folytatott konzultációnak jelentős szerepe van; megjegyzi azonban, hogy a konzultációk megtörténte után a közreműködőkben kétségek maradhatnak a tekintetben, hogy mennyiben veszik figyelembe az általuk képviselt nézőpontot; javasolja, hogy a hatásvizsgálati testületek munkájában vegyenek részt helyi és regionális képviselők is, ezzel is lehetővé téve az európai bizottsági javaslatok további vizsgálatát;

23. hangsúlyozza, hogy az RB REFIT-platformon belül betöltött intézményi szerepét nem szabad összetéveszteni más érdekeltkével; ezért úgy véli, hogy az RB-szakszabványok képviselőinek lehetőséget kell biztosítani arra, hogy az illetékességi körükbe tartozó ügyiratokat érintő platformműveleteken való részvétellel támogassák a platform munkájában résztvevő RB-képviselőt;

24. elkötelezi magát amellelt, hogy saját munkáján belül általánosan érvényre juttatja a minőségi jogalkotás elveit oly módon, hogy a kkv-kat érintő témákban megfogalmazott véleményei kidolgozásakor a megfelelő szakszabvány szakértelmére támaszkodik;

25. megjegyzi, hogy a REFIT-platform munkája elsősorban az uniós jogszabályalkotás azon konkrét kérdéseire összpontosít, amelyek valamely jogszabály egészének alapvető módosítása nélkül javíthatók; úgy véli, hogy ezt a szűk fókusz ki kellene egészíteni egy olyan ambiciózusabb megközelítéssel, amelynek célja az uniós szabályozási keretek középtávú strukturális javítása;

26. úgy véli, hogy a kkv-kra vonatkozó intelligens szabályozásban megfogalmazott egyes prioritások megmutatkoznak a kkv-k közbeszerzésekhez való hozzáféréseben, valamint a héa- és egyéb adószabályokban; emellelt úgy látja, hogy a kkv-k egységes piachoz és finanszírozáshoz való hozzáférése, valamint az európai strukturális és beruházási alapok által a kkv-knak nyújtott támogatások terén egyértelműen cselekedni kell, továbbá megfelelőbb egyensúlyt kell kialakítani egyrészt a kkv-k igényei, másrészt a munkavállalók védelme, illetve a fogyasztó- és környezetvédelem között;

A kkv-k részvétele a közbeszerzésekben

27. üdvözlí az európai közbeszerzési jog egyszerűsítését, amelyet az új közbeszerzési irányelvekkel és az egységes európai közbeszerzési dokumentummal vezettek be⁽⁸⁾; felszólítja a tagállamokat, hogy biztosítsák az egyszerűsített európai közbeszerzési jogszabályrendszer teljes körű végrehajtását és helyes alkalmazását;

28. kiemeli, hogy a regionális és helyi önkormányzatok jelentős szerepet töltenek be a kkv-k közbeszerzésekhez való hozzáféréseben, ennél fogva úgy véli, hogy a régiók és városok számára különösen fontos a kkv-k közbeszerzésekhez való hozzáférést gátló akadályok csökkentése;

29. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy gyakran nem alkalmazzák teljes körűen a már létező kkv-barát közbeszerzési szabályokat; hangsúlyozza, hogy ezeket a szabályokat helyes végrehajtással kell kiegészíteni;

30. sürgeti a bármilyen szinten működő közigazgatási szerveket, hogy biztosítsák pályázataik – az alkalmassági követelmények és fizetési feltételek terén megnyilvánuló – kkv- és startup-barát mivoltát azáltal, hogy a szükséges garanciákat a kkv-k jellemzőire szabják, visszaszorítják a késedelmes kifizetéseket és érvényesítik a fizetési fegyelmet; felhívja az összes szinten működő közigazgatási szerveket, hogy kötelezzék el magukat a kkv-barát közbeszerzés közös szabványai mellett;

31. kiemeli, hogy a helyes gyakorlatok – mint amilyen például a Párizs városában működő közbeszerzési szolgálat, amely jelentősen növelte a kkv-k közbeszerzési piacokhoz való hozzáférést és sikeresen visszaszorította a késedelmes kifizetéseket – az összes szinten működő közigazgatási szervnek jó példát mutathatnak;

32. arra kér minden közigazgatási szervet, hogy mozdítsa elő a kkv-k részvételét az innovációs közbeszerzésekben, mégpedig oly módon, hogy kerülje a túlzott specifikációkat, részesítse előnyben az eredményalapúakat, tegye ingyenesen hozzáférhetővé az információkat és a végleges feltételek meghatározása előtt alkalmazzon olyan lehetőségeket, mint a versenypárbeszéd vagy a versenytárgyalásos eljárások;

33. kiemeli, hogy a kkv-k immár jóval könnyebben hozzáférnek az uniós programok, különösen a COSME keretében előirányzott finanszírozási eszközökhöz. Ezek az eszközök jóval kevésbé bonyolultak a kkv-k számára, mint a hagyományosabb finanszírozási források. Ezzel összefüggésben hangsúlyozza az Európai Stratégiai Beruházási Alapon

⁽⁸⁾ A 2014/23/EU, a 2014/24/EU és a 2014/25/EU irányelvek, valamint a 2016/7/EU végrehajtási rendelet.

belüli kkv-keret jelentőségét, amely előmozdíthatná a belső finanszírozási lehetőségeket is a hitelhez való hozzáférést igénylő innovatív induló vállalkozások és mikro-vállalkozások számára;

Kkv-barát héa- és adószabályok

34. kéri az adószabályok további egyszerűsítését és harmonizációját, mivel az európai kkv-k többségének megítélése szerint ez a legnagyobb terhet jelentő szakpolitikai terület;

35. megismétli, hogy amint a héára vonatkozó cselekvési tervről szóló véleményében már kifejezte, támogatja a nem uniós szállítók kis importszállítmányaira érvényes héamentesség megszüntetését és azt, hogy a több tagállamban is működő vállalkozásokat csak egyszer ellenőrizték, hogy megszűnjön az európai kkv-k jelenlegi versenyhátránya a harmadik országok kkv-ival szemben ⁽⁹⁾;

36. hangsúlyozza, hogy a héa-rendszer szétaprózottsága és bonyolultsága jelentős megfelelési költségeket ró a határon átnyúló kereskedelembe részt vevő kkv-kra, és különösen nagy hatással van a határ menti régiókra; ezért felszólít a határokon átnyúló, különböző héa-rendszerekhez kapcsolódó szabályok és eljárások további egyszerűsítésére, a jelenleg csak a távközlési, rádió- és televízióműsor-, valamint elektronikus szolgáltatásokra korlátozódó, szűkített egyablakos ügyintézés elvének más áruk vagy szolgáltatások távértékesítésére való kiterjesztésére, valamint egy közös, uniós, határokon átnyúlóan alkalmazott küszöbérték bevezetésére, amely alatt nem kellene héát fizetni;

37. kéri a héához kapcsolódó adminisztratív terhek – jelentési követelmények, határidők, adatmegőrzési időszakok – csökkentését, valamint a héa-bevallások feldolgozása során alkalmazott adminisztratív gyakorlatok felgyorsítását;

A kkv-k hozzáférése az egységes piachoz

38. megállapítja, hogy a szolgáltatások egységes piaca még mindig számos, a kkv-kat sújtó korlátozástól – például foglalkozási engedélyezés, cégalapítási szabályok, rögzített vagy minimális árak, jogi formára vonatkozó követelmények és ágazatspecifikus szabályok – szenved; kéri a szolgáltatási ágazat szabályainak ambiciózus egyszerűsítését és harmonizációját a méretgazdaságosságból eredő nyereségnövekedés előmozdítása, valamint az innovációnak az importverseny erősítésével, míg a külföldről érkező beruházásoknak a piac szétforgácsoltságának csökkentésével elérhető ösztönzése érdekében;

39. megjegyzi, hogy a nemzeti termékpiacon szabályok eltérősége jelentős akadályt jelent a kkv-k számára, mivel emiatt különböző termékcsoportokat kell kínálniuk a különböző tagállamokban, ami visszaveti a páneurópai ellátási láncok fejlődését is; arra kéri az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyenek lépéseket e terület erőteljesebb harmonizációja felé;

A kkv-k forráshoz jutása

40. kiemeli az alternatív finanszírozási módszerek jelentőségét az új vállalkozások szempontjából; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a start-up vállalkozások közösségi finanszírozáshoz való hozzáférése nem valósult meg teljes mértékben, mivel az eltérő nemzeti rendszerek miatt a start-up vállalkozásoknak nehézséget okoz, hogy a határokon túlról forráshoz jussanak, és mivel a start-up-ok az általuk általában választott „olcsó” cégformák miatt korlátozottan tudnak saját tőkét kínálni a potenciálisan nagy számú befektetőnek;

41. egy olyan harmonizált szabályozási keretet szorgalmaz, amely létrehozza a közösségi finanszírozási platformok európai útlevelét, amelynél csupán egy EU-n belüli illetékes hatóság engedélye szükséges a határokon átnyúló szolgáltatásnyújtáshoz, így valódi európai közösségi finanszírozási piac jöhet létre;

Az európai strukturális és beruházási alapok kkv-eknek nyújtott támogatása

42. az esb-alapok egyszerűsítéséről szóló véleményében ⁽¹⁰⁾ kifejtetteket megismételve figyelmeztet arra, hogy az esb-alapok felhasználásához szükséges eljárások egyre összetettebbek és nehezebbek; ezért az esb-alapok pénzügyi eszközei szerkezetének, a jelentéstételi kötelezettségeknek és az ellenőrzési szabályoknak a sürgős egyszerűsítésére szólít fel;

⁽⁹⁾ A Régiók Bizottsága véleménye: A héára vonatkozó cselekvési terv, CdR 2419/2016, 34. pont.

⁽¹⁰⁾ Az RB véleménye a következő tárgyban: Az európai strukturális és beruházási alapok egyszerűsítése a helyi és regionális önkormányzatok szempontjából, COR-2016-00008-00-00-AC-TRA.

43. kiemeli, hogy a kkv-k számára különös nehézséget jelent az esb-alapok által nyújtott források felhasználása, amint azt az európai vállalkozói régiók (EVR) 2016-os felmérése kimutatta, amely a kkv-k esb-alapok által támogatott projektekben való részvételét a kkv-k életének megkönnyítését célzó legjelentősebb prioritásként nevezte meg;

44. emlékeztet annak a jelentőségére, hogy egyszerűsítsék a szabályozást és csökkentsék a túlzott ellenőrzési nyomást és a magas kivitelezési költségeket, amelyek mind akadályozzák, hogy a kkv-k támogatáshoz jussanak az esb-alapokból, továbbá emlékeztet arra, hogy ne csak konkrét szabályokat egyszerűsítsenek, hanem a felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusok összességét, valamint azokat a nem kötelező erejű, ún. „puha jogszabályokat” is, mint a közigazgatási szerveknek és a kkv-knak szóló útmutatók;

45. hangsúlyozza, hogy az esb-alapok és az uniós kkv-politika célkitűzéseinek elérése érdekében az esb-alapok szabályait át kell gondolni az arányosság elvének szempontjából, és az összes fél érdekeit szem előtt tartó partnerséget kell létrehozni az egyszerűsítés érdekében; a bizalmon alapuló kapcsolatok kialakítását szorgalmazza az uniós intézmények által a nemzeti, regionális és helyi hatóságok irányában gyakran tanúsított alapvető bizalmatlansággal szemben;

A kkv-k igényeinek összeegyeztetése a munkavállalók védelmével, valamint a fogyasztó- és környezetvédelemmel

46. hangsúlyozza, hogy egyensúlyt kell teremteni a munkavállalói jogok, biztonság és egészségvédelem, a fogyasztó- és környezetvédelem, valamint a kkv-kra vonatkozó szabályozási terhek között;

47. megjegyzi, hogy az első munkavállaló alkalmazása kifejezett kihívást jelenthet egy cég növekedési és bővülési folyamatában, és hogy a munkaügyi szabályozás a kkv-kra nagyobb hatással van, mint a nagyobb vállalatokra, aminek következtében a kkv-k vonakodnak munkatársakat felvenni; hangsúlyozza, hogy új megközelítések bevezetésével hasznosan hozzá lehetne járulni az ifjúsági munkanélküliség jelentős csökkentéséhez;

48. ezért javasolja egy európai „végy fel egyet” rendszer létrehozását azzal a céllal, hogy pénzügyi ösztönzőkkel és rugalmas szabályokkal ösztönözzék az első munkavállaló felvételét az egyéni vállalkozók vagy mikro-vállalkozások esetében; úgy véli, hogy egy ilyen rendszer támogatása történhetne a COSME-programon keresztül;

49. szorgalmazza, hogy az Európai Bizottság hozzon olyan intézkedéseket, melyek egyszerűsítik a jogszabályokat a kézműves és mikro-vállalkozások számára, mivel a jelenlegi rendszer rendkívüli összetettsége veszélyezteti ezeknek a vállalkozásoknak a működését, illetve azt a fontos szerepüket, melyet a munkahelyteremtésben, a regionális és helyi gazdasági fejlődésben, de esetenként a kulturális és helyi örökség védelmében is betöltenek;

50. úgy véli, hogy az üzlethelyiségen kívül kötött szerződéseknek a fogyasztói jogokról szóló irányelvben szereplő meghatározása túl széles körű, így az potenciálisan kárt okozhat azoknak a szakembereknek, akiket a fogyasztók otthonukba hívnak; ezért egy pontosabb, a kkv-k és a mikro-vállalkozások igényeit figyelembe vevő fogalom meghatározást szorgalmaz;

A szabályozás innovatív megközelítési módjai

51. hangsúlyozza, hogy az intelligens szabályozás nem szükségszerűen kevesebb szabályozást jelent, amely a bizonytalanságnak és az egységes szabályozás hiányának a kockázatát vonná maga után, hanem világosabb és egyszerűbb szabályokat, amelyek megkönnyítik a kkv-k életét, miközben lehetővé teszik egy adott terület szakpolitikai célkitűzéseinek megvalósítását;

52. kiemeli az innovációbarát szabályok jelentőségét, amelyek adott esetben teret adnak a kísérletezésnek, például kísérleti projektek számára fenntartott, korlátozottan szabályozott övezetek kialakításával, vagy az innovatív és gyorsan változó területeken hatályvesztési záradékok bevezetésével, ahogy azt többek között Flandria példája is mutatja;

53. hangsúlyozza, hogy az olyan megközelítések, mint például az – önkéntes megállapodásokat, vállalásokat vagy magatartási kódexeket magában foglaló – önkéntes önszabályozás, elősegíthetik a vállalkozások és a kormányzat közötti együttműködés kultúráját; úgy véli, hogy a skót Szabályozási Felülvizsgálati Csoport munkája jó például szolgálhat a különböző szintű hatóságok számára;

54. felhívja a figyelmet a dán „Burden Hunter” („tehervadász”) projektre mint nemzeti szintű helyes gyakorlatra, amely lehetővé tette az akadályok közvetlen párbeszédén keresztül azonosítását és a közös megoldáskeresést; arra kéri az Európai Bizottságot, hogy vegye teljes mértékben figyelembe az ilyen jellegű példákat, és ahol lehet, mozdítsa elő ezek használatát és átvételét;

55. hangsúlyozza, hogy minden kormányzati szinten ösztönözni kell a vállalkozói gondolkodást, és lehetővé kell tenni az innovatív, alulról jövő megoldásokat, mégpedig egy „kifogásolási jogra” alapuló mechanizmus létrehozásával, amely lehetővé teszi, hogy a helyi és regionális önkormányzatok ideiglenesen felfüggeszzenek bizonyos szabályokat annak érdekében, hogy alternatív megoldásokat keressenek, ha bizonyítható, hogy célkitűzéseik innovatív megközelítésekkel jobban megvalósíthatók.

Kelt Brüsszelben, 2017. július 13-án.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Markku MARKKULA

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Az alacsony kibocsátású mobilitás európai stratégiája

(2017/C 342/09)

Előadó: Ribányi József (HU/EPP), a Tolna megyei közgyűlés alelnöke**POLITIKAI AJÁNLÁSOK****A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA**

1. üdvözli, hogy a jelenlegi stratégia multidiszciplináris, átfogó megközelítést jelent, amely szociológiai és gazdasági szempontokat, valamint új elemeket foglal magában az energetika, az infrastruktúra és a digitális ágazatok, az iparági versenyképesség és a készségfejlesztés terén;
2. támogatja a stratégia célkitűzéseit, amelyek már a 2011-es fehér könyvben⁽¹⁾ is szerepeltek, nevezetesen a közlekedésből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás legalább 60 %-os csökkentését az 1990-es szinthez képest;
3. mindazonáltal megjegyzi, hogy a 2011-es fehér könyvnek megfelelően a stratégiának figyelembe kellene vennie a közlekedési rendszer hatékonyságának javítása terén 2011 óta elért eredményeket és az aktuális, a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai keretet, valamint az EU által a 2015-ös Párizsi Megállapodás keretében tett vállalásokat;

A KÖZLEKEDÉSI RENDSZER OPTIMALIZÁLÁSA ÉS HATÉKONYSÁGÁNAK JAVÍTÁSA**Digitális mobilitási megoldások**

4. hangsúlyozza, hogy a digitális technológiákban rejlő potenciál kiaknázásával lehetővé válik a közlekedés optimalizálása és egy multimodális transzeurópai közlekedési hálózat (TEN-T) létrehozása. Ehhez előfeltétel az intelligens közlekedési rendszerek és az infrastruktúra megléte. Fontos továbbá a helyi környezeti adottságokat megjelenítő ökoszisztémák figyelembevétele, valamint a helyi és regionális önkormányzatok bevonása a végrehajtási szakaszba;
5. hangsúlyozza, hogy azzal, hogy aktív szerepet játszanak az intelligens távközlési és közlekedési infrastruktúra létrehozásában, az európai városok és régiók városi térségekben fenntartható városi mobilitási terveket és a régiók fenntartható közlekedési főterveit megvalósítva biztosíthatják az összekapcsolt és automatizált járművek hatékony használatát a tagállamok határain és területén áthaladó TEN-T hálózat folyosóin;
6. elismeri, hogy a közlekedés üzleti modelljeit és mintáit informatikai megoldások alakítják. A helyi és regionális önkormányzatoknak könnyen használható, inkluzív informatikai megoldásokat kellene alkalmazniuk ahhoz, hogy „intelligens városi” és intelligens mobilitási térségekre vonatkozó fejlesztéseik keretében intelligens közlekedési rendszereket vezessenek be;
7. felhívja a figyelmet arra, hogy egyszerűsített adatbázisokra és azok összekapcsolására van szükség. Ehhez olyan európai szabványok kialakítását kellene javasolni, amelyek elősegíthetik az adatok, szolgáltatások és technikai megoldások összeegyeztethetőségét valamennyi szinten. Ezeket az adatokat az illetékes regionális közlekedési hatóságok hitelesítenék és betáplálnák egy közös adattömörítő rendszerbe;

Méltányos és hatékony közlekedési árképzés

8. úgy véli, hogy a helyi és regionális önkormányzatok saját jogon (pl. parkolóhelyek, buszsávok, közbeszerzési preferenciák, „zöld” rendszámotlábak vagy kedvezményes útdíjak használata révén) jelentős jogi és pénzügyi kompetenciával rendelkeznek, ami képes befolyásolni a fogyasztói preferenciákat és döntéseket, bátorítva az alternatív üzemanyaggal működő járművek használatát. Felhívja továbbá az Európai Bizottság figyelmét arra, hogy ezeket az eszközöket korlátozzák

⁽¹⁾ Fehér könyv – Útiter az egységes európai közlekedési térség megvalósításához – Úton egy versenyképes és erőforrás-hatékony közlekedési rendszer felé. Brüsszel, 2011. március 28., COM(2011) 144 final.

az esb-alapok felhasználási feltételei, melyek szerint magántulajdonban lévő járművek vagy flották felújítása nem támogatható. Emiatt ezeket a felújításokat elodázzák, ezzel pedig kevesebb a lehetőség a közlekedés hatékonyabbá és versenyképesebbé tételére, valamint a városi levegőtisztaság javítására energetikai és környezeti fejlesztések révén, például a taxiszoftverek terén vagy az „utolsó mérföld” szakaszokon történő szállításban;

9. hangsúlyozza, hogy árképzési célból harmonizálni kell a különböző, mobilitáshoz kapcsolódó forrásokból elérhető, közlekedéssel kapcsolatos információkat. Az integrált menetjegyrendszer szélesebb körű használata még mindig akadályokba ütközik, mivel a különböző tömegközlekedési módok nem egyformán nyereségesek. Az integrált árképzés bevezetésének költségei csökkenthetik egy adott közlekedési mód pénzügyi eredményeit, és akár veszteségesé is tehetik azt;

10. felhívja a figyelmet arra, hogy a kollektív és multimodális közlekedési módok támogatására mozgósított jelentős erőfeszítések és erőforrások ellenére a multimodális közlekedést igénybe vevő utasok számára rendelkezésre álló információk egyáltalán nem megfelelőek. A helyzet még rosszabb a jegyárútitási szolgáltatásoknál. Ennek oka nem az, hogy műszaki szempontból lehetetlen részletes és felhasználóbarát tájékoztatást nyújtani a multimodális szállításról vagy szolgáltatásokról, illetve a jegyvásárlásról; a helyzet inkább annak az eredménye, hogy a tömegközlekedési szolgáltatók nem hajlandók ezt a tájékoztatást és ezeket a szolgáltatásokat nyújtani. Az EU-nak ezért olyan jogszabályokat kellene elfogadnia, amelyek kötelezővé teszik a menetrendekre vonatkozó adatok és a többi, utazással kapcsolatos információ közzétételét, valamint ezek teljes mértékű elérhetővé tételét az EU összes polgára számára, oly módon, hogy a lehető legegyszerűbben és leghatékonyabban használhassák azokat. A Régiók Európai Bizottsága ezzel kapcsolatban felhívja a figyelmet „Multimodális utazási információk, útvonaltervezési és jegyárútitási szolgáltatások” című véleményére, CdR 4895/2014;

11. minden közlekedési módnak az általa okozott szennyezéssel arányosan kell hozzájárulnia az általuk okozott externáliák fedezéséhez, a „szennyező fizet” elve alapján;

12. rámutat, hogy az energiahálózatokat, a villamosenergia-tárolást és -kereskedelmet, valamint az állami infrastruktúra kezelését a közlekedési szabályokkal és a járművek adóztatásával együtt modernizálni kell, hogy megfelelően fel legyenek készítelve az új és innovatív, köztük akkumulátoros vagy hidrogén-üzemanyagcellás közlekedési módokra. Ezzel kapcsolatban az is javasolt, hogy átjárható és egyszerű fizetési megoldásokat alkalmazzanak az ilyen típusú elektromos járművek töltésénél;

13. felhívja a figyelmet arra, hogy a légi közlekedési üzemanyagokra és a nemzetközi repülőjegyekre alkalmazott adómentesség egyértelműen torzítja a piacot a közlekedési ágazatban. Felkéri az uniós tagállamokat, hogy vitassák meg a hatályos nemzetközi tüzelőanyag-adóztatási rendszert a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezettel, hogy biztosítsák az összhangot a nemzetközi éghajlat-változási kötelezettségvállalásokkal – eközben azonban tartsák tiszteltben a legkülső régiók sajátosságait, érdekeit;

A multimodalitás ösztönzése

14. ösztönzi a fenntartható városi mobilitási tervek keretében a multimodalitást és az alacsony vagy nulla kibocsátású városi-regionális közlekedés és logisztika, a vasúti, tengeri és folyami szállítás koordinált használatát. Különösen a közúti közlekedésről más, alacsonyabb kibocsátású módokra való átállásban rejlene jelentős potenciál a kibocsátáscsökkentés tekintetében; az alacsony kibocsátású mobilitást is magában foglaló modális váltási megoldásoknak mindenképpen kiemelt prioritást kell kapniuk, például a közúti közlekedés jelenlegi rejtett vagy nyílt támogatásának felülvizsgálata révén;

15. új megközelítés alkalmazását kéri a rövid távú tengeri fuvarozás kapcsán, és ennek keretében az ökológiai jutalmazási rendszerek fejlesztését, illetve a tengeri gyorsforgalmi utak infrastruktúráknak való tekintését, amelyek kapcsán megfelelően kell megközelíteni az állami támogatások ellenőrzése kérdését. Ez a megközelítés különösen az európai közlekedési folyosók perifériáján maradó térségek számára fontos;

16. ennek kapcsán különös figyelmet kell fordítani a TEN-T (alap- és általános hálózat), illetve a 2013-as CEF-rendelet keretében meghatározott városi csomópontokra és logisztikai platformokra, mivel azok strukturáló szerepet töltenek be a fenntartható és intermodális mobilitás terén, mind tagállami, mind regionális és uniós szinten. Javasoljuk ezért, hogy azokon a multimodális folyosókról rendezett különböző európai fórumokon, ahol külön foglalkoznak a csomópontok kérdésével, tárgyalják ezt a problémakört is;

17. támogatja, hogy az EU aktív szerepet játsszon a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezetben és a Nemzetközi Tengerészeti Szervezetben a tengeri és légi közlekedési ágazatok kibocsátásának csökkentése érdekében. Elő kellene mozdítani az új, alacsonyabb kibocsátású technológiák kifejlesztését és elterjesztését;

AZ ALACSONY KIBOCSÁTÁSÚ ALTERNATÍV ENERGIAFORRÁSOK KÖZLEKEDÉSI CÉLÚ ALKALMAZÁSÁNAK FOKOZÁSA

Az alacsony kibocsátású alternatív energiaforrások hatékony kerete

18. az energetikai szektor fejlesztésének támogatásával ösztönzi az alternatív energiaforrások bevezetését a közlekedésben, megnyitva az utat a „nulla kibocsátású” közlekedés előtt;

19. hangsúlyozza, hogy a tagállamokat, a régiókat és az önkormányzatokat a kohéziós politika keretében vissza nem térítendő támogatásokkal bátorítják a közlekedési célú alternatív energiaforrásokba történő beruházásokra, az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájáról szóló 2014/94/EU irányelvben lefektetett technológiai semlegesség elvének tiszteletben tartása mellett;

20. a közlekedési ágazat széntelenítése érdekében a környezetbarát módon előállított, a hagyományos fosszilis üzemanyagokhoz képest alacsonyabb szén-dioxid terhelést biztosító fejlett megújuló bioüzemanyagok szélesebb körű alkalmazását szorgalmazza. Ezzel összefüggésben a nem élelmiszer (szintetikus) vagy takarmányalapú bioüzemanyagoknak elsőbbséget kellene biztosítani. Amellett, hogy plusz hozzáadott gazdasági értéket teremt, ennek várható pozitív hatása az, hogy a vidéki és kevésbé fejlett területeken munkalehetőségek és munkahelyek jönnek létre. Mivel a fejlett bioüzemanyagok jelenleg támogatás nélkül nem tekinthetők versenyképes energiaforrásoknak, termelésüket támogatni kell, hogy versenyezhesenek a fosszilis tüzelőanyagokkal vagy az élelmiszer-alapú bioüzemanyagokkal;

21. rámutat, hogy az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájának kiépítéséről szóló irányelv⁽²⁾ már meghatározta a kötelező követelményeket a villamos energia, a földgáz és a hidrogén gépjármű-üzemanyagként való használatát illetően;

22. hangsúlyozza, hogy a jelenleg elérhető alternatív energiák, biometán és bioüzemanyagok részben felváltják majd a hagyományos dízel- vagy benzinüzemű járműveket. Ez fokozza az energiabiztonságot, csökkentve a hagyományos üzemanyagok iránti keresletet;

23. kéri a bioüzemanyagok széles körben elfogadható fogalmának megalkotását. Ezen belül olyan fenntarthatósági és szén-dioxid-csökkentési kritériumrendszer megalkotását, amely támogatja a jogbiztonságot, jogérvényesítést és a befektetői döntéshozatalt a bioüzemanyagok termelésében és felhasználásában;

24. véleménye szerint fontos figyelembe venni a specifikus nemzeti, regionális és helyi körülményeket és a helyi és regionális szinten elérhető különböző nyersanyagokat. A megújuló energiaforrásokból származó alternatív üzemanyagok használatának szabályozásakor figyelembe kell venni a teljes energiamegteremtést (ideértve az üzemanyag-előállítását is);

25. hangsúlyozza, hogy a regionális és helyi szempontból ideális alacsony kibocsátású alternatív energiát helyileg kell előállítani, és helyileg kell tárolni és felhasználni/fogyasztani is. Az alacsony kibocsátással járó energia termelése és helyi fogyasztási célú tárolása kiemelten fontos az elszigetelt régiók, például a szigetek és a legkülső régiók esetében, hogy csökkenteni lehessen külső energiafüggőségüket;

Az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájának kiépítése

26. hangsúlyozza, hogy az alacsony vagy nulla kibocsátású mobilitás várhatóan forradalmasítja a közlekedést a hálózatok, a járművek és az üzemanyagok tekintetében, ehhez olcsó, hozzáférhető energia és üzemanyagok kellene. Az elektromos és hidrogénüzemű motorokon mint lehetséges nulla százalékos szennyezőkön kívül az élelmiszer-termelés számára konkurenciát nem jelentő, környezetbarát módon előállított, modern bioüzemanyagoknak fontos szerepük van az alacsonyabb kibocsátási célok elérésében. Ezért elsősorban, de nem kizárólag az elektromos és hidrogéncellás járművek megfizethető töltési infrastruktúrájának kiépítésére kellene koncentrálni, figyelemmel a hidrogénre mint üzemanyagra és energiátároló kapacitásra. Ugyanakkor az alacsony kibocsátású technológiákat, mint amilyenek a modern bioüzemanyagok, pénzügyi ösztönzőkkel kell segíteni;

27. javasolja, hogy a közigazgatás minden szintje számára határozzanak meg olyan, kötelező érvényű határidőket, amikortól kezdve a saját járműflottájukhoz vagy a tömegközlekedési szolgáltatási koncessziókhöz szükséges járművek vásárlására irányuló közbeszerzések kizárólag alternatív energiákkal működő járművekre írhatók ki;

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2014. október 22-i 2014/94/EU irányelve az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájának kiépítéséről.

28. kiemeli egy olyan stratégia szükségességét, amely előmozdítja az LNG használatát a tengeri közlekedésben és a kereskedelemben azáltal, hogy megerősíti a kikötői infrastruktúrák átalakításához nyújtott támogatást, és általános megközelítést alakít ki az innováció és a hajók olyan berendezéseinek finanszírozása kapcsán, amelyek LNG-vel vagy hulladékfeldolgozás útján előállított metanollal működnek;

29. szükségesnek tartja a kikötői dokkokban az elektromos infrastruktúra kiépítését a hajók szén-dioxid-kibocsátásának csökkentése érdekében, amelyek járó motorral állnak a kikötőben, és jelentős mértékű szennyezést okoznak ezzel a kikötővárosokban;

30. megállapítja, hogy az elektromos közlekedési és az akkumulátoros vagy hidrogén-üzemanyagcellás elektromos töltési infrastruktúra nagyon gyorsan kiépíthető olyan városi és agglomerációs területeken, ahol a helyi önkormányzatok azt megfelelőnek tartják. Az elektromos közlekedési infrastruktúrát az európai régiókat összekötő stratégiai útvonalak mentén kell megépíteni, hogy a határokon átnyúló elektromos mobilitás (e-mobilitás) leküzdhesse a belső piaci széttagozottságot. Emellett mérete alapján a legtöbb európai sziget is alkalmas terület az elektromos mobilitáshoz, mivel a töltési infrastruktúra megfelelő kiépítése gyorsan hozzájárulhat az elektromos mobilitás jelentős mértékű elterjesztéséhez ezeken a területeken;

31. hangsúlyozza, hogy a helyben termelt és tárolt villamos energia stabil és olcsó üzemanyagforrást biztosíthatna az alacsony kibocsátású e-mobilitásra való átállás felgyorsításához. A fokozatos elterjedésnek köszönhetően csökkenhet az e-mobilitás hagyományos üzemanyagokkal szembeni versenyhátránya. A hálózatba integrált decentralizált villamosenergia-tárolással további szolgáltatások nyújthatók a villamosenergia-hálózat számára, például leküzdhető a megújuló forrásokból származó energiakínálat és az energiakereslet közötti összhang hiánya azokban az időszakokban, amikor magas vagy alacsony a kereslet, emellett könnyebben szabályozható a frekvencia is. Ehhez arra is szükség van, hogy megkönnyítsük a fogyasztók aktív közreműködését a villamosenergia-rendszer irányításában, például a kereslet összekapcsolása révén, kiküszöbölve a meglévő jogszabályi akadályokat;

Az elektromos mobilitáshoz szükséges interoperabilitás és szabványosítás

32. oszttja az Európai Bizottság véleményét a közös műszaki és technológiai szabványok bevezetésével kapcsolatban, figyelembe véve a különböző tagállamok és régiók szükségleteit. A szabványosítás ösztönöznö fogja a helyi közlekedési rendszerek közötti interoperabilitást az egyes régiókban és a régiók között;

33. aggódik amiatt, hogy az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájának kiépítésére vonatkozó nemzeti végrehajtási tervek kialakítása a legtöbb tagállamban az illetékes regionális és helyi önkormányzatok részvétele nélkül történik, annak ellenére, hogy ezek a tervek egyértelmű példáját jelentik annak az esetnek, amikor többszintű kormányzásra van szükség; illetve hogy az elektromos mobilitás előmozdítását célzó tervek nem kapnak kellő politikai és költségvetési támogatást;

34. rámutat, hogy az elektromos járművek töltőállomásait szabványosítani kell, és felkéri az Európai Bizottságot, hogy támogassa az elektromos töltőállomások elterjedését, szabványokat dolgozva ki a töltőállomások meglévő épületekbe/ létesítményekbe való beépítésére, figyelembe véve az egyes tagállamokban érvényes jogszabályokat is;

ELMOZDULÁS A KIBOCSÁTÁSMENTES JÁRMŰVEK FELÉ

A járművizsgálat javítása a fogyasztók bizalmának visszaszerzése érdekében

35. üdvözli a közelmúltban létrejött megállapodásokat a járművek károsanyag-kibocsátásának mérésére és hitelesítésére vonatkozóan, ezzel biztosítva a járművek környezeti teljesítményének átláthatóságát és megbízhatóságát. Ez segíteni fog a légszennyező anyagok kibocsátására vonatkozó határértékek bevezetésében és a fogyasztók bizalmának növelésében. A személygépkocsikra és könnyű haszongépjárművekre vonatkozó kibocsátási határértékeknek megfelelőeknek kell lenniük arra, hogy biztosítsák a szennyezőanyag-kibocsátási és humán-egészségügyi célok és megállapodások elérését;

36. támogatja a járművek címkézésére vonatkozó új iránymutatások kidolgozását, mivel ez segít elkerülni a fogyasztók félrevezetését. Tisztázni kell és közzé kell tenni az arra vonatkozó szabályokat, hogy milyen módon mérik az értékeket a világszinten harmonizált, könnyűgépjárművekre vonatkozó vizsgálati eljárásokkal (WLTP) és a régi eljárással (Új Európai Menetciklus, NEDC). Fontolóra kell venni nemcsak az iránymutatások, hanem a címkézésről szóló irányelv⁽³⁾ módosítását

⁽³⁾ A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az energiával kapcsolatos termékek energia- és egyéb erőforrás-fogyasztásának címkézéssel és szabványos termékmértékével történő jelöléséről szóló, 2010. május 19-i 2010/30/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv felülvizsgálatáról. Brüsszel, 2015. július 15., COM(2015) 345 final.

is. Hasonlóképpen a tiszta és energiahatékony közúti járművek használatának előmozdításáról szóló irányelvet⁽⁴⁾ is át kell dolgozni, hogy lépést tartson a legújabb műszaki fejleményekkel;

A személy- és könnyű tehergépjárművekre vonatkozó, 2020 utáni időszakra szóló stratégia

37. hangsúlyozza, hogy az e-mobilitás bevezetését ösztönző intézkedésekhez mennyiségi paramétereket és határidőket kell meghatározni annak biztosítása érdekében, hogy az áttérés megvalósuljon;

A teherautókra, autóbuszokra és távolsági autóbuszokra vonatkozó, 2020 utáni időszakra szóló stratégia

38. úgy véli, hogy a tömegközlekedésnek további teret kellene nyernie a személygépkocsikkal szemben, és ezért javasolja az e-mobilitás és az EU által a kőolajszármazékok alternatívájának tekintett egyéb üzemanyagok használata felé való átmenet felgyorsítását az elektromos buszok és villamosok, köztük a hidrogén-üzemanyagcellásak gyártásának és használatának, valamint a földgáz városi és távolsági buszokban való alkalmazásának előnyben részesítésével, csökkentve ezzel a buszok szén-dioxid-kibocsátását. Ami a nagy távolságra történő közúti áruszállítást illeti, javasolja, hogy gyorsítsák fel a kamionflották dízelről földgázüzeműre történő átállását, mivel a földgáz az egyetlen üzemanyag, amely pótolni tudja a gázolajat úgy, hogy károsanyag-kibocsátása gyakorlatilag nulla, és szénhányada alacsonyabb a gázolajénál;

39. üdvözli, hogy az Európai Bizottság népszerűsíteni igyekszik az EU-ban a „Tiszta busz” kezdeményezést, hogy a városok, a régiók, a szolgáltatók és a gyártók számára platformot biztosítva támogassa az információcsere és a piaci méretgazdaságosság javulását. A kezdeményezés erősíti az európai buszgyártók abba vetett bizalmát, hogy a jövőben igény lesz tiszta, alternatív meghajtású buszokra, segít jobban kihasználni a jövőbeli közbeszerzési eljárásokat, és általa eredményesebben lehet finanszírozási megoldásokat találni a nagyobb beszerzésekhez pl. az Európai Beruházási Bank révén;

40. szükségesnek tartja az uniós támogatási intenzitás növelését, több szinergia kialakítását az Európai Stratégiai Beruházási Alap (ESBA), az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz és az esb-alapok pénzügyi forrásai között, valamint vissza nem térítendő támogatások alkalmazását. Így elősegíti a jelenlegi szennyező tömegközlekedési állomány gyors cseréjét és garantálja a rendelkezésre álló uniós finanszírozás lehető legjobb felhasználását;

Légi közlekedés és kötöttpályás közlekedés

41. hangsúlyozza a gazdaságilag fenntartható megújuló villamos energiával vagy alternatív üzemanyagokkal működtetett, kötöttpályás közlekedési módok előnyeit;

42. rámutat, hogy a kötöttpályás közlekedés terén kevésbé fejlett régiókban helyi és regionális szinten egyaránt ki kell építeni a szükséges infrastruktúrákat, hogy ugyanolyan feltételekkel lehessen igénybe venni a vasutat, mint a többi tagállamban, és végül létre lehessen hozni az egységes európai vasúti térséget;

AZ ALACSONY KIBOCSÁTÁSÚ MOBILITÁST LEHETŐVÉ TEVŐ KÖRNYEZET

Energiaunió: a közlekedési és az energiarendszerek kapcsolata

43. örömmel veszi tudomásul, hogy a stratégia megfelelő lépésnek tekinthető az Európai Unió Tanácsának 2014. október 23–24-én elfogadott, 2030-ra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai kerete⁽⁵⁾ és a 2015. december 12-én, az ENSZ Éghajlat-változási Keretegyezménye részes feleinek 21. konferenciáján elfogadott Párizsi Megállapodás értelmében⁽⁶⁾ azáltal, hogy összeköt két fontos szereplőt az Unióban: a közlekedést a keresleti oldalon és az energiatermelés és -továbbítás területének kulcsszereplőit a kínálati oldalon;

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009. április 23-i 2009/33/EK irányelve a tiszta és energiahatékony közúti járművek használatának előmozdításáról. A 2009/33/EK irányelv.

⁽⁵⁾ Az Európai Tanács következtetései (2014. október 23–24.) Brüsszel, 2014. október 24., EUCO 169/14.

⁽⁶⁾ A 2015. november 30. – december 11-én tartott COP21-en született Párizsi Megállapodás.

44. véleménye szerint a Tiszta energia minden európainak csomag⁽⁷⁾ az alábbiakra irányuló uniós erőfeszítések részét képezi: vezető szerep azon a téren, hogy mindenki intelligensebb és tisztább energiához jusson, a gazdasági növekedés, a beruházások és a technológiai vezető szerep támogatása, új munkahelyek teremtése és a polgárok jólétének javítása az Unió régióiban és városaiban;

Kutatás, innováció és versenyképesség

45. úgy véli, hogy az e-mobilitás az innováció és a technológiai fejlődés egyik hajtóereje, amely azonnali előnyökkel jár, és fontos szerepet játszik a környezeti hatások csökkentésében;

46. úgy véli, hogy az alacsony szén-dioxid-kibocsátású közlekedésre való áttérés elsősorban a regionális és kohéziós politikán keresztül érhető el. A kutatásba és innovációba való beruházás révén a régiók és a települések támogathatják az alacsony kibocsátású megújuló energiákat, az intelligens hálózatokat és a fenntartható városi közlekedést;

47. támogatja a Horizont 2020 kutatási és innovációs keretprogram eredményeinek hasznosítását a szolgáltatásokat és/vagy beruházásokat magukban foglaló, innovatívabb, alacsony kibocsátású mobilitási megoldások érdekében;

48. ösztönzi innovatív technológiák kifejlesztését a hajók és a buszok LNG-tartályai számára annak érdekében, hogy optimalizálják e helyettesítő tüzelőanyag tárolásának hatékonyságát, és kéri, hogy finanszírozzanak demonstrációs projekteket teher- és utasszállító hajókon, valamint távolsági buszokon ebből a célból;

49. ösztönzi emellett az innovatív technológiák fejlesztését, amelyek lehetővé teszik a bioüzemanyagok, például a hulladékfeldolgozással nyert metanol használatát az áru- és személyszállító hajókon is, és ezért kéri ennek finanszírozását;

50. kéri továbbá az elektromos infrastruktúra kiépítésének finanszírozását a kikötői dokkokban, és mindenképp egy kötelező érvényű szabályozási keret kidolgozását, amely az Európai Unió összes kikötőjében érvényes;

Digitális technológiák: Intelligens közlekedési rendszerek, összekapcsolt és önvezető járművek

51. megjegyzi, hogy az informatikai megoldások támogatják az utasszállítás és az áru fuvarozás valamennyi módjának kombinált használatán alapuló mobilitást (pl. az integrált menetjegyrendszerek és útdíjrendszerek, az intermodális áru fuvarozási dokumentumok, az elektronikus útvonaltervezés, a valós idejű utastájékoztatók stb.);

52. megjegyzi, hogy a digitális technológiákat használó, összekapcsolt és automatizált (önvezető) járművek megjelenése számos lehetőséget nyújthat a közlekedés negatív hatásainak kezelésére és arra, hogy gyéribben lakott területeken is biztosítani tudjunk közösségi közlekedést; határozottan kéri az összekapcsolt és automatizált vezetésre vonatkozó intézkedések bevezetését az amszterdami nyilatkozattal⁽⁸⁾ összhangban; üdvözlí az ezzel kapcsolatban 2016. november 30-án elfogadott, az együttműködő, intelligens közlekedési rendszerekre vonatkozó uniós stratégiát⁽⁹⁾. Ennek kapcsán az RB szorgalmazza, hogy koherensebb szemléletet alakítsunk ki a fenntartható innovatív közlekedésfejlesztésekre vonatkozóan, és jobban kössük össze a különféle, egymással szoros kapcsolatban álló európai bizottsági munkacsomagokat és az ezekről szóló tájékoztatót;

53. hangsúlyozza, hogy az európai régiók részt akarnak venni az intelligens távközlési és közlekedési infrastruktúra létrehozásában. Ennek révén az összekapcsolt és automatizált járművek hatékonyan és akadálytalanul használhatók a TEN-T folyosóin, csakúgy mint a városi és vidéki régiókban;

54. hangsúlyozza, hogy az arányosság és a szubszidiaritás elvének fel kell jogosítania a helyi és regionális önkormányzatokat arra, hogy eldöntsék, a közlekedési kibocsátásokkal és torlódásokkal kapcsolatos problémáik csökkentése érdekében telepítik-e az intelligens közlekedési rendszereket és a tiszta járműveket, és ha igen, hogyan – ezt a városi mobilitás uniós cselekvési terve is elismeri;

⁽⁷⁾ Tiszta energia minden európainak – az európai növekedési potenciál kibontakoztatása. Az Európai Bizottság sajtóközleményeinek adatbázisa: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-16-4009_hu.htm

⁽⁸⁾ Amszterdami nyilatkozat — Együttműködés az összekapcsolt és automatizált vezetés területén, 2016. április 14–15.

⁽⁹⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Az együttműködő, intelligens közlekedési rendszerek európai stratégiája – mérföldkő az együttműködő, összekapcsolt és automatizált mobilitás megvalósítása felé – COM(2016) 766 final, Brüsszel, 2016. november 30.

Készségek

55. elismeri, hogy az alacsony kibocsátású mobilitás irányába történő átmenet kihívások elé állítja a munkaerőpiacot, és így kiemelten fontos annak biztosítása, hogy a munkaerőt átképezzék az új munkákra. A magas munkanélküliségi ráták ellenére a digitális készségek hiánya miatt a közlekedési ágazat számos fontos területén munkaerőhiány van;

56. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a városi mobilitásról szóló 2009-es, előző közleményben tett azon javaslatok, melyek a fenntartható városi mobilitási tervek helyi önkormányzatok általi kidolgozására irányulnak, nem szerepel a jelenlegi közleményben. Ezért kiemeli, hogy mind ebben a stratégiában, mind pedig az azt végrehajtó kezdeményezésekben és fellépésekben egyértelművé kell tenni, hogy az integrált várostervezés kulcsfontosságú a fenntartható mobilitás fejlesztése során, többek között a fenntartható városi mobilitási tervek kidolgozása és végrehajtása révén;

57. hangsúlyozza a duális képzési rendszerek jelentőségét, és intenzív tapasztalatcserét javasol az uniós régiók között az alacsony kibocsátású mobilitás helyes gyakorlatairól a szakképzés és a vállalkozások részvételével;

Beruházás

58. üdvözli, hogy az innováció és az infrastruktúra fejlesztése áll az Európai Stratégiai Beruházási Alap (ESBA) arra irányuló célkitűzéseinek középpontjában, hogy ösztönözzék a közlekedésre és infrastruktúrára irányuló kombinált (köz-magán) beruházásokat. Az ESBA, az esb-alapokból származó, vissza nem térítendő támogatásokkal kombinálva intenzívebb részvételt biztosíthat az ilyen projektekben a helyi és regionális szereplők számára, a kis és nagy léptékű projektek esetén egyaránt;

59. azt javasolja, hogy a következő többéves pénzügyi keret tervezésekor mind a Horizont 2020-ban, mind az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközben (CEF) növeljék az alacsony kibocsátású közlekedésre szánt források összegét és részarányát. A Európai Hálózatfinanszírozási Eszközt jobban népszerűsíteni kell, mivel komoly fellendítő hatással bír: egy eurónyi CEF-támogatás 3-3,5 eurónyi beruházást generál az alacsony kibocsátású közlekedés terén;

60. rámutat, hogy a közigazgatási szervek által végrehajtott és a köz-magán társulásra alapuló városi és regionális fejlesztés biztosíthatja a szükséges fellendítő hatást az alacsony kibocsátású mobilitási megoldások hatékony finanszírozásához és működéséhez. Javasolja továbbá az ESBA és az esb-alapok helyi, innovatív és alacsony kibocsátású közlekedési megoldásokra történő felhasználásának kiemelt kezelését. A 2020 utáni stratégiai referenciakeretben elérhetővé kell tenni a vissza nem térítendő támogatásokat a fenti célokra;

61. kiemeli, hogy a helyi és regionális önkormányzatok fontos szerepet játszanak a helyi energiatermelés ösztönzésében, valamint az integrált és intelligens energiahálózatokban. Az esb-alapoknak vissza nem térítendő támogatásokkal kell megkönnyíteniük a szükséges beruházásokat, elsősorban a kevésbé fejlett és legelmaradottabb uniós régiókban;

62. megjegyzi, hogy az európai beruházási terv szintén biztosít közfinanszírozást az alacsony kibocsátású közlekedési projektek és intelligens hálózatok számára 2015 eleje és 2017 vége között;

Városi szintű fellépések

63. javasolja, hogy az európai városok és nagyvárosok várostervezési gyakorlatai a fenntartható városi és városközi mobilitási tervek keretében foglalják magukban az alacsony kibocsátású közlekedés és mobilitás számára fenntartott területek kijelölését. A várostervezésben előnyben kell részesíteni az aktív közlekedést (kerékpározás és gyaloglás), a tömegközlekedési megoldásokat, illetve a közös gépkocsihasználatot és a gépkocsimegosztást; felhív ezért egy olyan előremutató uniós közlekedési beruházási politika kialakítására, amely javítja a közegészséget, és amely – az ENSZ éghajlatváltozási konferenciájának 21. ülésén (COP 21) elért Párizsi Megállapodás teljes körű figyelembevételével – legalább az uniós közlekedési célú pénzeszközök 10 %-ából beruházásokat valósít meg a kerékpározás területén azokban a régiókban, ahol a domborzati adottságok ezt lehetővé teszik;

64. javasolja, hogy készüljön előzetes tanulmány a várostervezés és területfejlesztés által a nagyvárosi térségekben generált mobilitásról. A városok és az azokat körülvevő agglomeráció beépítését sűrűbbé kell tenni, hogy ezzel egyrészt közelebb hozzuk a szolgáltatásokat a lakossághoz, és így kevésbé legyen szükség a gépjárművel történő helyváltoztatásra, másrészt pedig a nagyobb társadalmi-gazdasági hatékonyság és a fokozottabb használat révén lehetővé váljon a tömegközlekedési hálózatok javítása;

65. hangsúlyozza, hogy a területrendezés az alacsony kibocsátású mobilitás nagyon fontos eleme. Az alacsony kibocsátású mobilitás hosszú távú fejlődését biztosító topográfiai feltételeket a településszerkezet és a városi környezet tervezése teszi lehetővé. Ajánlatos, hogy ahol az adott tagállam jogi vagy alkotmányos rendszere alapján a helyi és regionális önkormányzatoknak területfejlesztési hatáskörük van, a regionális, több települést átfogó, illetve nagyvárosi operatív terveik ilyen típusú tevékenységekre is kiterjedjenek;

66. „Az EU kerékpározásra vonatkozó ütemterve” című RB-véleménnyel⁽¹⁰⁾ összhangban megállapítja, hogy javítani kell a kerékpározás pozícióját a közlekedési módok között, növelve a kerékpáros közlekedési projektekre adott uniós közfinanszírozás szerepét, és megismétli azt a kérését, hogy az Európai Bizottság 2018-as munkaprogramja tartalmazzon egy a kerékpározásra vonatkozó uniós ütemtervet. A kerékpározás és ennek kapcsán a zöld közbeszerzések aktív támogatóiként az önkormányzatok növelhetik az éghajlatváltozás elleni küzdelemben betöltött szerepüket, ha részt vesznek olyan kezdeményezésekben, mint az Európa Zöld Fővárosa vagy a „Tudósok a régiókban”. Javaslatokat lehetne tenni arra, hogy a kerékpárutak egyes jelentősebb szakaszait integrálják a TEN-T hálózatba;

67. kiemeli, hogy az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelvvel⁽¹¹⁾ összhangban az Európai Unióban felhúzott új épületekben elektromos töltőállomásokot kell elhelyezni (lehetőleg tárolólétesítménnyel). Hasonlóképpen a társasházak felújításának is magában kell foglalnia ilyen építési tevékenységeket⁽¹²⁾;

68. megjegyzi, hogy az intelligens töltőrendszerek épületekben történő telepítése segíthet biztosítani azt, hogy az energiahálózatok rugalmasak maradjanak, pl. az elektromos járművek akkumulátoraiban tárolt energiát fel lehet tölteni a hálózatba. Holisztikus megközelítésre van szükség, amely például az elektromos járműveket az ingatlanállomány szerves részeként kezeli;

69. kiemeli, hogy a nagyvárosok és a városok nagy népsűrűségük miatt a legfontosabb közlekedési szereplők, és megjegyzi, hogy a városi mobilitás problémáit nem lehet csupán ágazati megközelítéssel megoldani. Emlékeztet ezért arra, hogy valódi értéktöbbletet jelent a helyi és regionális önkormányzatok számára, ha fenntartható városi mobilitási terveik⁽¹³⁾ és a valós és az ideális helyi energiaszerkezetük feltérképezését is tartalmazó, fenntartható energiáról szóló cselekvési tervük kidolgozása során figyelembe veszik a közlekedéspolitika városi dimenzióját és a területtervezés tágabb koncepcióját. A Polgármesterek Szövetsége szakmai iránymutatást és segítséget nyújthatna ezekhez a helyi erőfeszítésekhez az inkluzívabb és kevesebb lég- és zajszennyezést okozó helyi közlekedés kialakítása érdekében;

70. ehhez hasonlóan, ahol az adott tagállam jogi vagy alkotmányos rendszere alapján a régióknak területfejlesztési hatáskörük van, ajánlatos, hogy a fenntartható városi és városközi mobilitásra vonatkozó terveik ilyen típusú tevékenységekre is kiterjedjenek;

71. javasolja, hogy az alacsony kibocsátású mobilitás ösztönzésére hozzanak létre tematikus európai városi hálózatokat. Ezek révén a helyi vállalkozások, sőt, a lakosság is aktívabban részt vehetne az alacsony kibocsátású mobilitási fejlesztések bevezetésében, például megosztott mobilitási szolgáltatások nyújtásával. Naprakész informatikai megoldások használatával ezek a városi hálózatok különféle célcsoportokat mozgósíthatnak az alacsony kibocsátású mobilitás szélesebb körű alkalmazására.

Kelt Brüsszelben, 2017. július 13-án.

a Régiók Európai Bizottsága
elnöke

Markku MARKKULA

⁽¹⁰⁾ Régiók Bizottsága: Az EU kerékpározásra vonatkozó ütemterve, elfogadva 2016. október 12-én.

⁽¹¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2010/31/EU irányelve (2010. május 19.) az épületek energiahatékonyságáról.

⁽¹²⁾ „Energiahatékonyság és épületek” című, kidolgozás alatt álló vélemény (ENVE-VI-019), előadó: Michiel Rijsberman (NL/ALDE).

⁽¹³⁾ A fenntartható városi mobilitási tervekről szóló RB-vélemény (a városi mobilitási csomagról szóló COTER-V-048).

III

(Előkészítő jogi aktusok)

RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

124. PLENÁRIS ÜLÉS – 2017. JÚLIUS 12–13.

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A szociális biztonsági rendszerek koordinálása

(2017/C 342/10)

Előadó:	Ulrike Hiller (DE/PES), Bréma Szabad Hanzaváros szenátusának tagja
Referenciadokumentum:	Javaslat európai parlamenti és a tanácsi rendeletre a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK rendelet, valamint a 883/2004/EK rendelet végrehajtására vonatkozó eljárás megállapításáról szóló 987/2009/EK rendelet módosításáról (EGT- és Svájc-vonatkozású szöveg)
	COM(2016) 815 final

I. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

1. módosítás

Rendeletjavaslat

(6) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A tartós ápolást biztosító ellátások ez idáig nem tartoztak kifejezetten a 883/2004/EK rendelet tárgyi hatálya alá, de betegségi ellátásokként koordináció tárgyát képezték, ami jogbizonytalanságot szült mind az intézmények, mind a tartós ápolást biztosító ellátásokat igénylő személyek körében. A tartós ápolást biztosító ellátásokra szabott szilárd jogi keretet kell kialakítani a rendeleten belül ezen ellátások fogalmának egyértelmű meghatározása érdekében.	A tartós ápolást biztosító ellátások ez idáig nem tartoztak kifejezetten a 883/2004/EK rendelet tárgyi hatálya alá, de betegségi ellátásokként koordináció tárgyát képezték. A tartós ápolást biztosító ellátásokra szabott szilárd jogi keretet kell kialakítani a rendeleten belül.

Indokolás

A tartós ápolást biztosító ellátások fokozottabb összehangolása üdvözlendő. Ráadásul az ápolással és a tartós ápolás-gondozással kapcsolatos ellátások egyértelmű megkülönböztetése az eltérő tagállami szabályok miatt jelenleg nem lehetséges.

A további koordináció sikere attól függ, hogy a tartós ápolást biztosító ellátásokat az összes tagállamban a betegséggel kapcsolatos ellátásokat kiegészítő ellátási típusként ismerjék el és dolgozzák ki. Ezért jelenleg a 34. cikk módosítása előnyben részesítendő egy külön gondozási fejezet beillesztésével szemben.

2. módosítás

Rendeletjavaslat

1. cikk 3. pont első bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>A szöveg az (5) preambulumbekendés után a következö preambulumbekendésekkel egészül ki:</p> <p>„(5a) A Bíróság megállapította, hogy a nem a 2004/38/EK irányelv értelmében vett szociális segítségnyújtásnak minösülő szociális biztonsági ellátásokhoz a gazdaságilag inaktív polgárok által a fogadó tagállamban való hozzáférést a tagállamok az említett irányelv értelmében vett jogszerű tartózkodáshoz való jog fennállásához köthetik. A jogszerű tartózkodáshoz való jog fennállásának vizsgálatát a 2004/38/EK irányelv követelményével összhangban kell elvégezni. E célból a gazdaságilag inaktív polgárt egyértelműen meg kell különböztetni az álláskeresőtől, akinek tartózkodáshoz való joga közvetlenül az Európai Unió működéséről szóló szerződés 45. cikkéből ered. A jogi helyzet polgárok és intézmények számára történő egyértelműsítése érdekében ezen ítélkezési gyakorlat kodifikálására van szükség.</p>	<p>A szöveg az (5) preambulumbekendés után a következö preambulumbekendésekkel egészül ki:</p> <p>„(5a) A Bíróság megállapította, hogy a 2004/38/EK irányelv értelmében egyben szociális segítségnyújtásnak is minösülő szociális biztonsági ellátásokhoz a gazdaságilag inaktív polgárok által a fogadó tagállamban való hozzáférést a tagállamok az említett irányelv értelmében vett jogszerű tartózkodáshoz való jog fennállásához köthetik. A jogszerű tartózkodáshoz való jog fennállásának vizsgálatát a 2004/38/EK irányelv követelményével összhangban kell elvégezni. E célból a gazdaságilag inaktív polgárt egyértelműen meg kell különböztetni az álláskeresőtől, akinek tartózkodáshoz való joga közvetlenül az Európai Unió működéséről szóló szerződés 45. cikkéből ered. A jogi helyzet polgárok és intézmények számára történő egyértelműsítése érdekében ezen ítélkezési gyakorlat kodifikálására van szükség.</p>

Indokolás

Az Európai Unió Bírósága (EUB) említett ítéleteiben megállapította, hogy azok a szociális biztonsági ellátások, amelyeket a 883/2004/EK rendelet 70. cikkének értelmében különleges, nem járulékalapú pénzbeli ellátásokként kell meghatározni, a 2004/38/EK irányelv 24. cikkének (2) bekezdése értelmében egyben szociális segítségnyújtásnak is minösülnek. Amennyiben a szóban forgó ellátások egyben szociális segítségnyújtások is, a tagállamok e tekintetben előírt hatásköre megalapozottnak tekinthető. A javasolt módosítás célja a tartalmi pontosítás.

3. módosítás

Rendeletjavaslat

1. cikk 3. pont harmadik bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(5c) A gazdaságilag inaktív személyek egyenlő bánásmódhoz való jogát illetően a 2004/38/EK irányelvből vagy egyébként az uniós jogból eredő korlátozások ellenére e rendelet nem korlátozza az Európai Unió Alapjogi Chartájában elismert alapvető jogokat, különösen az emberi méltósághoz való jogot (1. cikk), az élethez való jogot (2. cikk) és az egészségvédelemhez való jogot (35. cikk).”</p>	<p>(5c) A gazdaságilag inaktív személyek egyenlő bánásmódhoz való jogát illetően a 2004/38/EK irányelvből vagy egyébként az uniós jogból eredő korlátozások ellenére e rendelet nem korlátozza az Európai Unió Alapjogi Chartájában elismert alapvető jogokat, különösen az emberi méltósághoz való jogot (1. cikk), az élethez való jogot (2. cikk), a szociális biztonsághoz és a szociális segítségnyújtáshoz való jogot (34. cikk) és az egészségvédelemhez való jogot (35. cikk).”</p>

Indokolás

Magától értetődik.

4. módosítás

Rendeletjavaslat

1. cikk 13. pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>A 12. cikk helyébe a következő szöveg lép:</p> <p>„12. cikk</p> <p>Különös szabályok</p> <p>(1) Az a személy, aki egy tagállamban munkavállalóként végzi tevékenységét olyan munkáltató nevében, aki tevékenységét szokásosan e tagállamban végzi, és akit az említett munkáltató egy másik tagállamba küld vagy a munkavállalók szolgáltatások nyújtása keretében történő kiküldetéséről szóló, 1996. december 16-i 96/71/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽¹⁾ értelmében kiküld, hogy a munkáltató nevében ott munkát végezzen, továbbra is az elsőként említett tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartozik, feltéve, hogy az ilyen munkavégzés várható időtartama nem haladja meg a huszonnégy hónapot, és a szóban forgó személy másik tagállamba történő kiküldése vagy küldése nem egy másik, e cikk értelmében a másik tagállamba korábban kiküldött vagy küldött munkavállaló vagy önálló vállalkozó felváltása céljából történik.</p> <p>(2) A tagállamok egyikében szokásosan önálló vállalkozóként tevékenykedő olyan személy, aki hasonló tevékenység végzése céljából egy másik tagállamba távozik, továbbra is az első tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartozik, feltéve, hogy az ilyen tevékenység várható időtartama nem haladja meg a huszonnégy hónapot, és a szóban forgó személy nem a másik tagállamban kiküldetésben lévő munkavállalót vagy önálló vállalkozót vált fel.”</p> <p>⁽¹⁾ HL L 018., 1997.1.21., 1. o.</p>	<p>A 12. cikk helyébe a következő szöveg lép:</p> <p>„12. cikk</p> <p>Különös szabályok</p> <p>(1) Az a személy, aki egy tagállamban munkavállalóként végzi tevékenységét olyan munkáltató nevében, aki tevékenységét szokásosan e tagállamban végzi, és akit az említett munkáltató egy másik tagállamba küld vagy a munkavállalók szolgáltatások nyújtása keretében történő kiküldetéséről szóló, 1996. december 16-i 96/71/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽¹⁾ értelmében kiküld, hogy a munkáltató nevében ott munkát végezzen, továbbra is az elsőként említett tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartozik, feltéve, hogy az ilyen munkavégzés várható időtartama nem haladja meg a tizenkét hónapot, és a szóban forgó személy másik tagállamba történő kiküldése vagy küldése nem egy másik, e cikk értelmében a másik tagállamba korábban kiküldött vagy küldött munkavállaló vagy önálló vállalkozó felváltása céljából történik.</p> <p>(2) A tagállamok egyikében szokásosan önálló vállalkozóként tevékenykedő olyan személy, aki hasonló tevékenység végzése céljából egy másik tagállamba távozik, továbbra is az első tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartozik, feltéve, hogy az ilyen tevékenység várható időtartama nem haladja meg a tizenkét hónapot, és a szóban forgó személy nem a másik tagállamban kiküldetésben lévő munkavállalót vagy önálló vállalkozót vált fel.”</p> <p>⁽¹⁾ HL L 018., 1997.1.21., 1. o.</p>

Indokolás

A határidő itt javasolt csökkentése, amelyen túl a kiküldött munkavállalóra teljes mértékben a fogadó ország jogszabályai kell, hogy vonatkozzanak, összhangban áll az RB munkavállalók kiküldetéséről szóló irányelvvel kapcsolatban elfogadott álláspontjával (COR-2016-02881).

5. módosítás

Rendeletjavaslat

1. cikk 16. pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A 34. cikket el kell hagyni.	<p style="text-align: center;">34. cikk</p> <p>Tartós ápolást biztosító ellátások halmozódása</p> <p><u>(1) Ha egy személy, aki tartós ápolást biztosító pénzbeli ellátásokban részesül, amelyeket betegségi ellátsként kell kezelni, és ezért azokat a 21. vagy a 29. cikk alapján a pénzbeli ellátások tekintetében illetékes tagállam nyújtja, egyidejűleg és e fejezet szerint jogosult ugyanabból a célból természetbeni ellátásokat igényelni egy másik tagállamban található lakóhelye vagy tartózkodási helye szerinti intézménytől, és az első tagállamban található intézménynek is meg kell térítenie ezeknek a természetbeni ellátásoknak a költségét a 35. cikk szerint, a 10. cikkben az ellátások halmozódásának megelőzéséről szóló általános rendelkezést alkalmazni kell, az alábbi egy megkötéssel: ha az érintett személy igényli és megkapja a természetbeni ellátást, a pénzbeli ellátás összegét csökkenteni kell a természetbeni ellátás azon összegével, amelyet a költségek megtérítésére kötelezett első tagállam intézményétől igényel vagy igényelhet.</u></p> <p><u>(2) Az igazgatási bizottság összeállítja az e rendelet 1. cikkének vb) pontjában foglalt kritériumoknak megfelelő, tartós ápolást biztosító ellátások részletes jegyzékét, meghatározva, hogy melyek a természetbeni, és melyek a pénzbeli ellátások.</u></p> <p><u>(3) Két vagy több tagállam, illetve azok hatáskörrel rendelkező hatóságai megállapodhatnak olyan további vagy kiegészítő intézkedésekről, amelyek az érintett személyek tekintetében nem kedvezőtlenebbek az (1) bekezdésben megállapított elveknél.</u></p>

Indokolás

Amennyiben lemondunk az 1a. fejezet beillesztéséről (5. módosítás), újra kell fogalmazni a 34. cikk (2) bekezdését, pontosítva, hogy az igazgatási bizottság által összeállítandó jegyzék mit tartalmazzon. A tartalmi indokoláshoz lásd az 1. módosításhoz ((6) preambulumbekkezdés) benyújtott indokolást.

A titkárság információja: A szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK rendelet eredeti szövege a 34. cikkének (2) bekezdése szerint a következő: „(2) Az igazgatási bizottság összeállítja az (1) bekezdés körébe tartozó pénzbeli ellátások és természetbeni ellátások jegyzékét.”

6. módosítás

Rendeletjavaslat

1. cikk (17) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>A 35. cikk után a rendelet a következő fejezettel egészül ki:</p> <p>„1a. FEJEZET</p> <p>Tartós ápolást biztosító ellátások</p>	

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>35a. cikk</p> <p>Általános rendelkezések</p> <p>(1) E fejezet különös rendelkezéseinek sérelme nélkül a 17–32. cikket kell értelemszerűen alkalmazni a tartós ápolást biztosító ellátásokra.</p> <p>(2) Az igazgatási bizottság összeállítja az e rendelet 1. cikkének vb) pontjában foglalt kritériumoknak megfelelő, tartós ápolást biztosító ellátások részletes jegyzékét, meghatározva, hogy melyek a természetbeni, és melyek a pénzbeli ellátások.</p> <p>(3) Az (1) bekezdéstől eltérve a tagállamok tartós ápolást biztosító pénzbeli ellátásokat nyújthatnak a III. cím más fejezeteivel összhangban, ha az ellátás és annak konkrét feltételei fel vannak sorolva a XII. mellékletben, és feltéve, hogy az ilyen koordináció eredménye legalább olyan kedvező a kedvezményezettek számára, mintha az ellátás e fejezet keretében lenne koordinálva.</p> <p>35b. cikk</p> <p>Tartós ápolást biztosító ellátások halmozódása</p> <p>(1) Ha egy személy, aki az illetékes tagállam jogszabályai alapján nyújtott tartós ápolást biztosító pénzbeli ellátásokban részesül, egyidejűleg és e fejezet szerint tartós ápolást biztosító természetbeni ellátásokban részesül egy másik tagállamban található lakóhelye vagy tartózkodási helye szerinti intézménytől, és az első tagállamban található intézménynek is meg kell térítenie ezeknek a természetbeni ellátásoknak a költségét a 35c. cikk szerint, a 10. cikkben az ellátások halmozódásának megelőzéséről szóló általános rendelkezést alkalmazni kell, az alábbi egy megkötéssel: a pénzbeli ellátás összegét csökkenteni kell a természetbeni ellátás azon megtérítendő összegével, amely a 35c. cikk alapján az első tagállam intézményétől igényelhető.</p> <p>(2) Két vagy több tagállam, illetve azok hatáskörrel rendelkező hatóságai megállapodhatnak olyan további vagy kiegészítő intézkedésekről, amelyek az érintett személyek tekintetében nem kedvezőtlenebbek az (1) bekezdésben megállapított elveknél.</p> <p>35c. cikk</p> <p>Intézmények közötti megtérítések</p> <p>(1) A 35. cikket értelemszerűen alkalmazni kell a tartós ápolást biztosító ellátásokra.</p> <p>(2) Ha azon tagállam jogszabályai, amelyben az e fejezet szerint illetékes intézmény található, nem biztosítanak tartós ápolást biztosító természetbeni ellátásokat, azt az intézményt, amely illetékes vagy illetékes lenne e tagállamban az 1. fejezet alapján a valamely másik tagállamban nyújtott természetbeni betegségi ellátások megtérítésére, az 1a. fejezet keretében is illetékes intézménynek kell tekinteni.”</p>	

Indokolás

Lásd az 1. módosításhoz ((6) preambulumbekendés) benyújtott indokolást.

7. módosítás

Rendeletjavaslat

1. cikk (22) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(2) Az (1) bekezdéstől eltérve az a teljes munkanélküli személy, aki a legutóbbi munkavállalói vagy önálló vállalkozói tevékenysége során az illetékes tagállamtól eltérő tagállamban rendelkezett lakóhellyel, és aki nem szerzett legalább 12 hónap munkanélküli-biztosítási időt kizárólag az illetékes tagállam jogszabályai alapján, a lakóhely szerinti tagállam foglalkoztatási szolgálata rendelkezésére áll. Az ilyen személy a lakóhely szerinti tagállam jogszabályainak megfelelően jogosult ellátásokra, mintha az összes biztosítási időt e tagállam jogszabályai alapján szerezte volna. Az ellátásokat a lakóhely szerinti tagállam intézménye biztosítja. Vagyilagosan, azon e bekezdésben említett teljes munkanélküli személy, aki kizárólag az illetékes tagállam nemzeti jogszabályai alapján lenne jogosult munkanélküli-ellátásra, ha ott rendelkezne lakóhellyel, ehelyett úgy dönthet, hogy e tagállam foglalkoztatási szolgálata rendelkezésére áll, és e tagállam jogszabályainak megfelelően részesül ellátásokban, mint ha ott rendelkezne lakóhellyel.</p>	<p>(2) Az (1) bekezdéstől eltérve az a teljes munkanélküli személy, aki a legutóbbi munkavállalói vagy önálló vállalkozói tevékenysége során az illetékes tagállamtól eltérő tagállamban rendelkezett lakóhellyel, és aki nem szerzett legalább 12 hónap munkanélküli-biztosítási időt kizárólag az illetékes tagállam jogszabályai alapján, a lakóhely szerinti tagállam foglalkoztatási szolgálata rendelkezésére áll. Az ilyen személy a lakóhely szerinti tagállam jogszabályainak megfelelően jogosult ellátásokra, mintha az összes biztosítási időt e tagállam jogszabályai alapján szerezte volna. Az ellátásokat a lakóhely szerinti tagállam intézménye biztosítja.</p>

Indokolás

A kivétel nem jár következményekkel, ha a rövid (tizenkét hónapot meg nem haladó) szolgálati időből nem származik jogosultság. Ebben az esetben nélkülözhető lenne. Ha azonban jogosultsági igény keletkezne, mégpedig a más tagállamokban megszerzett, a 6. cikk szerint figyelembe veendő szolgálati idők összefüggésében, akkor meg kellene indokolni, hogy miért a lakóhely szerinti tagállamnak kell a szóban forgó ellátásokat nyújtania, amikor más tagállamok kapták meg a járulékokat. A kivétel a 64. cikkben javasolt jogszabályokkal sincs összhangban, amelyek az ellátások exportálását biztosítják az ilyen esetekben.

8. módosítás

Rendeletjavaslat

2. cikk 11. pont első bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>A 19. cikk a (2) bekezdés után a következő bekezdésekkel egészül ki:</p> <p>(3) Ha egy intézménytől a fent hivatkozott tanúsítvány kiállítását kérik, az intézmény megfelelően értékeli a releváns tényeket, és biztosítja a tanúsítvány kiállításának alapját képező információk helytállóságát.</p>	<p>A 19. cikk a (2) bekezdés után a következő bekezdésekkel egészül ki:</p> <p>(3) Ha egy intézménytől a fent hivatkozott tanúsítvány kiállítását kérik, az intézmény megfelelően értékeli a releváns tényeket.</p>

Indokolás

A tanúsítványt kiállító intézmények nem adhatnak garanciát az információk helytállóságára nézve, nekik a munkavállaló szabályszerű adatszolgáltatásában kell megbízniuk. A tanúsítványt kiállító hatóságok különösen akkor nem vonhatók felelősségre a tényeknek nem megfelelő információk miatt, ha ők maguk is téves tájékoztatást kaptak

II. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

Általános megjegyzések

1. a szabad és méltányos munkavállalói mobilitás mellett száll síkra, és ezért – abból kiindulva, hogy az EU-n belül folyamatosan nő a polgárok mobilitása – üdvözli, hogy átdolgozzák a szociális biztonság koordinációjával kapcsolatos szabályozásokat;
2. megjegyzi, hogy a munkaerő szabad mozgását mint negatív belső piaci integrációt ezért pozitív integrációként ki kell egészíteni a szociális biztonság koordinálásával, összhangban az Európai Unió Alapjogi Chartájával és az Európai Unió Bíróságának (EUB) ítélkezési gyakorlatával;
3. a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK rendelet, valamint a 883/2004/EK rendelet végrehajtására vonatkozó eljárás megállapításáról szóló 987/2009/EK rendelet módosítása céljából előterjesztett európai bizottsági javaslatokat legnagyobbbrészt helyénvalónak és haladónak tartja, ezért támogatja ezeket;
4. emlékezteti az Európai Bizottságot a minőségi jogalkotással kapcsolatos kezdeményezésére és utal arra, hogy a 883/2004/EK és a 987/2009/EK rendeletek komplex szabályozásának továbbra is érhetőnek kell maradnia mind a hatóságok, mind pedig az emberek számára a jogalap meghatározásához;
5. hangsúlyozza a regionális tanácsadó és támogató hálózatok jelentőségét a mobilis uniós polgárok számára. Ezekre feltétlenül szükség van, hogy megelőzzük a mobilis munkavállalók kizsákmányolását és a szervezett csalást. Az RB a szóban forgó hálózatok erősítése mellett száll síkra;
6. hangsúlyozza, hogy a munkaerő szabad mozgásának biztosítása érdekében szükség van az Európai Bizottság javaslatára. Az EUMSZ 48. cikke szerinti egyértelmű jogalap miatt az európai bizottsági javaslat kapcsán így nem merülnek fel kérdések a szubsidiaritás vonatkozásában. A javasolt fellépés célkitűzéseit a tagállamok valóban nem tudják kielégítően megvalósítani, ugyanakkor a szóban forgó fellépés terjedelme és/vagy hatásai miatt ezek a célkitűzések hatékonyabban teljesíthetők uniós szinten, mivel a javasolt intézkedésnek olyan, nemzeteket átfogó vetületei is vannak, amelyeket a tagállamok, illetve a helyi és regionális önkormányzatok önállóan nem tudnának megfelelően szabályozni;
7. hangsúlyozza, hogy különösen érdekelt az e témában az Európai Bizottsággal folytatott szakmai párbeszéd folytatásában, és kiemeli ebben az összefüggésben a hatásvizsgálati jelentés jelentőségét, amelyet az Európai Bizottság az RB-vel kötött együttműködési megállapodás alapján megfelelő időben előterjeszt majd;

Munkavállalók kiküldetése

8. előrelépést lát a kiküldetés szabályozása és a kiküldetés igazolásának javítása terén. Üdvözli, hogy a 76a. cikk bevezetésével az Európai Bizottság hatáskört kap arra, hogy az EUMSZ 291. cikkével összhangban végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el, melyek segítségével egységes eljárást lehet megállapítani az A1. hordozható dokumentum (úgynevezett A1. tanúsítvány) kiállításához, ellenőrzéséhez és visszavonásához, hogy megnehezítsék az ilyen dokumentummal történő visszaéléseket. A tervbe vett eljárás alkalmas lehet arra, hogy segítsen az akár szerződészegési eljárásokig fajuló hosszadalmas jogviták elkerülésében, hozzájárulva ezzel az Európán belüli stabil jogi helyzethez;
9. emlékeztet arra, hogy a 883/2004/EK rendeletet módosító jelen rendelettervezet központi eleme, hogy aktualizálja az úgynevezett A1. tanúsítványok kiállításának módozatait, méghozzá azzal a céllal, hogy a kiküldetésről szóló 96/71/EK irányelv párhuzamosan futó átdolgozásának keretében javítsák a kiküldött munkavállalók szociális visszaélésekkel szembeni védelmét. Ezen fontos szempont alapján minden olyan lépés nagyon jelentősnek számít, amely abba az irányba mutat, hogy a jövőbeli A1. tanúsítványok kiállítása kötelező, egyértelmű és közvetlen módon történjen. Kiemelt figyelmet kellene tehát szentelni az ilyen lépéseknek;
10. a munkavállalók kiküldésével kapcsolatban utal arra, hogy a szociális biztonság jelentős mértékben függ a szabályok és meghatározások egyértelműsítésétől, ezért sokat segítene a színlelt önfoglalkoztatás vagy a postafiókcségek problémájának hatékony megoldásában, ha egyértelművé tennék, hogy hogyan kell értelmezni az olyan fontos fogalmakat, mint az „önálló vállalkozó” vagy az „üzletviteli hely”;

11. megismétli e tekintetben az RB álláspontját, amely szerint az az időtartam, amelyen túl kiküldetés esetén teljes mértékben a fogadó tagállam jogát kell alkalmazni a munkavállalásra, 12 hónap legyen ⁽¹⁾;

12. sajnálattal látja, hogy késlekedik a szociális biztonságra vonatkozó információk elektronikus formában történő cseréjének (EESSI) bevezetése. Elengedhetetlennek tart egy egész Európára kiterjedő elektronikus adatcsererendszert;

Betegséggel és tartós ápolás-gondozással kapcsolatos ellátások

13. megállapítja, hogy a tartós ápolás-gondozást biztosító ellátások koordinálása, ami szükséges a javasolt fellépés céljainak eléréséhez, kibővíti a koordinációs jogi eszköz hatályát; a betegséggel és tartós ápolás-gondozással kapcsolatos ellátások halmozódására vonatkozó tilalom fenntartása ugyanakkor valószínűleg csak nehezen lesz majd megvalósítható;

14. megállapítja, hogy a beteg személyek védelmét egy tagállamban akkor is biztosítani kell, ha az adott személy nem jogosult tartózkodásra a szóban forgó tagállamban. Először azonban utal arra, hogy egy külföldön érvényes, hatályos uniós jog alapján kötött betegbiztosítás elismerése gyakran csak nagy nehézségek árán sikerül, és néhány uniós tagállamban a bizonytalan foglalkoztatású személyektől teljes mértékben és jogsértő módon megtagadják a betegbiztosítást;

15. ezért alapvetően üdvözli, hogy a munkanélküli és a rászoruló uniós polgárok betegbiztosításra való jogosultságának előfeltételeként csupán az egy adott tagállamban való tényleges lakóhely meglétét, és nem a jogszerű tartózkodást határozták meg. Ezzel kapcsolatban garantálni kell a fogadó tagállam jogát arra, hogy az illetékes tagállam részéről költségterítésben részesüljön;

Munkanélküli-ellátások

16. a munkanélküli-ellátások koordinálására vonatkozó új szabályozásokat megfelelőnek tartja. Bár nem tűnik feltétlenül szükségesnek az a 883/2004/EK rendelet 65. cikkének (2) bekezdésében előírt derogáció, amely a tizenkét hónapról rövidebb rövid távú szolgálati időre vonatkozik, mindenesetre pontosítja a szöveget;

17. üdvözli, hogy a munkanélküli-ellátások exportálhatóságának időszakát háromról hat hónapra akarják hosszabbítani. Utal azonban arra, hogy ezt megfelelő aktív munkaerőpiaci politikákkal (AMP) kell kiegészíteni, amelyek kulcsfontosságú elemét képezik az úgynevezett „aktivizálási stratégiák”-nak. Ez utóbbiak a munkanélküliségi biztosítási és támogatási rendszerek, az AMP-k és a juttatások feltételhez kötöttsége közötti kapcsolatokat rendezik. Az RB pontosítást vár annak tekintetében, hogy a tagállamok hogyan lehetnének képesek arra, hogy az ellátások exportálásának időtartamát a hatályos európai jogszabályokon túlmenően kiterjesszék. Az RB-nek ugyanakkor fenntartásai vannak a 12 hónapról rövidebb szolgálati időre vonatkozó derogációval kapcsolatban;

Családi ellátások

18. hangsúlyozza, hogy minden uniós polgárnak joga van családi szociális ellátásokra abban az országban, amelyben be van jelentve, ahol dolgozik, vagy ahol az adót fizeti, bár jelentős különbségek lehetnek a tagállamok között a családi szociális jogosultságokat illetően;

Különleges, nem járulékalapú pénzügyi ellátások

19. elismeri azt az illetékességet, amely az Európai Unió Bíróságának (EUB) a gazdaságilag inaktív személyek szociális ellátásának meghatározására vonatkozó tagállami hatáskörrel kapcsolatos ítéleteiből adódik, és üdvözli azt a megállapítást, hogy ezeknek a szabályozásoknak új és alapvető szempontként meg kell állniuk helyüket az európai alapvető és emberi jogok tekintetében. Üdvözlendő, hogy a szóban forgó személyek a tényleges lakóhely alapján a jövőben nem lesznek kizárva a betegbiztosításból, és megjegyzi, hogy adott esetben lehetővé válik majd számukra, hogy szokásos tartózkodási helyük alapján megfelelő módon hozzájárulhassanak egy betegbiztosítási rendszerhez. Továbbra is kérdés azonban, hogy ebben az esetben hogyan lesz majd indokolható a szociális támogatás korlátozása vagy akár felfüggesztése. Úgy véli ugyanakkor, hogy ha ezt az elvet kiterjesztjük azokra az uniós polgárokra, akiknek tényleges lakóhelye a sajátjuktól eltérő tagállamban található, akkor a végrehajtást szabályozni kell többek között azért, hogy gondoskodhassunk az egyenlő eljárásokról és az igazságos tehermegosztásról a tagállamok között;

Határ menti ingázók

20. sajnálja, hogy nem áll rendelkezésre elegendő megbízható adat és információ a 883/2004/EK rendelet meghatározása szerinti határ menti ingázók számáraól;

⁽¹⁾ Vélemény a munkavállalók kiküldetéséről szóló irányelv felülvizsgálatáról (COR-2016-02881).

21. utal arra, hogy a határ menti régiók komoly tapasztalatokkal rendelkeznek a mobilis munkavállalókkal kapcsolatban. Az RB arra kéri az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy merítsenek ezekből a tapasztalatokból. Ezzel kapcsolatban arra kéri az Európai Bizottságot, hogy erősítse meg azokat szolgáltatásokat, amelyeket az EURES – például a már létező határokon átvívelő partnerségei révén – nyújt a határokon átnyúló munkavállalási mobilitás támogatására, és ösztönözze új ilyen partnerségek létrehozását. Tegye lehetővé továbbá, hogy ezek a szolgáltatások megbízható információkat gyűjthessenek a határ menti munkavállalók és azok munkaadóinak számáról és profiljáról.

Kelt Brüsszelben, 2017. július 12-én.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Markku MARKKULA

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Területi osztályozás és tipológiák

(2017/C 342/11)

Előadó:	Mieczysław Struk (PL/EPP), Pomeránia (Pomorskie) vajdaság elnöke
Referenciaszöveg:	Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre az 1059/2003/EK rendelet területi tipológiák (Tercet) tekintetében történő módosításáról
	COM(2016) 788 final

I. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

1. módosítás

COM(2016) 788 final

1. cikk

Az (1) bekezdés a következőképpen módosítandó:

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
1. cikk	1. cikk
Az 1059/2003/EK rendelet a következőképpen módosul:	Az 1059/2003/EK rendelet a következőképpen módosul:
1. Az 1. cikk helyébe a következő szöveg lép:	1. Az 1. cikk helyébe a következő szöveg lép:
„1. cikk	„1. cikk
Tárgy	Tárgy
(1) Ez a rendelet egy közös statisztikai célú területi osztályozást (NUTS) hoz létre annak érdekében, hogy lehetővé tegye az EU különböző területi szintjein az összehangolt regionális statisztikák gyűjtését, összeállítását és közzétételét.	(1) Ez a rendelet egy közös statisztikai célú területi osztályozást (NUTS) hoz létre annak érdekében, hogy lehetővé tegye az EU különböző területi szintjein az összehangolt regionális statisztikák gyűjtését, összeállítását és közzétételét.
(2) A NUTS-osztályozás az I. mellékletben található.	(2) A NUTS-osztályozás az I. mellékletben található.
(3) A 4. cikkben említett helyi közigazgatási egységek (LAU) kiegészítik a NUTS osztályozást.	(3) A 4. cikkben említett helyi közigazgatási egységek (LAU) kiegészítik a NUTS osztályozást.
(4) A 4a. cikkben említett statisztikai rácsok kiegészítik a NUTS-osztályozást. A statisztikai rácsokat a népesség alapú területi tipológiák kiszámítására használják.	(4) A 4a. cikkben említett statisztikai rácsok kiegészítik a NUTS-osztályozást. A statisztikai rácsokat a népesség eloszlásán és sűrűségén alapuló területi tipológiák kiszámítására használják.
(5) A 4b. cikkben említett uniós területi tipológiák kiegészítik a NUTS-osztályozást a területi egységekhez tartozó típusok hozzárendelésével.”	(5) A 4b. cikkben említett uniós területi tipológiák kiegészítik a NUTS-osztályozást a területi egységekhez tartozó típusok hozzárendelésével.”

Indokolás

Pontosabb megfogalmazás.

2. módosítás

COM(2016) 788 final

1. cikk

Az 5. bekezdés a következőképpen módosítandó:

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
5. A szöveg a következő 4a. és 4b. cikkel egészül ki:	5. A szöveg a következő 4a. és 4b. cikkel egészül ki:
(...)	(...)
4b. cikk	4b. cikk
Uniós területi tipológiák	Uniós területi tipológiák
(...)	(...)
(3) Az alábbi LAU-szintű tipológiák jönnek létre:	(3) Az alábbi LAU-szintű tipológiák jönnek létre:
a) az urbanizáció foka (DEGURBA):	a) az urbanizáció foka (DEGURBA):
— „városi térségek”:	— „városi térségek”:
— „nagyvárosok” vagy „sűrűn lakott térségek”,	— „sűrűn lakott térségek”,
— „városok és városrészek” vagy „közepesen sűrűn lakott térségek”,	— „közepesen sűrűn lakott térségek”,
— „vidéki térségek” vagy „ritkán lakott térségek”;	— „gyéren lakott térségek”,
b) városok funkcionális egységei:	b) városok funkcionális egységei:
— „nagyvárosok” és azok „vonzáskörzetei”;	— „városi térségek” és azok „vonzáskörzetei”;
c) tengerparti térségek:	c) tengerparti térségek:
— „tengerparti” térségek,	— „tengerparti” térségek,
— „nem tengerparti területek.	— „nem tengerparti területek.
Amennyiben egy tagállamban egynél több LAU közigazgatási szint van, a Bizottság (Eurostat) konzultál a tagállammal a tipológia kijelöléséhez használandó LAU-szint meghatározása céljából.	Amennyiben egy tagállamban egynél több LAU közigazgatási szint van, a Bizottság (Eurostat) konzultál a tagállammal a tipológia kijelöléséhez használandó LAU-szint meghatározása céljából.
(4) Az alábbi tipológiák és elnevezések jönnek létre a 3. NUTS-szinten.	(4) Az alábbi tipológiák és elnevezések jönnek létre a 3. NUTS-szinten.

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>a) városi-vidéki tipológia:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „jellemzően városi régiók”, — „köztes régiók”, — „jellemzően vidéki régiók”, <p>b) nagyvárosi tipológia:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „nagyvárosi régiók”, — „nem nagyvárosi régiók”; <p>c) tengerparti tipológia:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „tengerparti régiók”, — „nem tengerparti régiók”. 	<p>a) városi-vidéki tipológia:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „jellemzően városi régiók”, — „köztes régiók”, — „jellemzően vidéki régiók”, <p>b) nagyvárosi tipológia:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „nagyvárosi régiók”, — „nem nagyvárosi régiók”; <p>c) tengerparti tipológia:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „tengerparti régiók”, — „nem tengerparti régiók”; <p>d) szigettipológia:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „szigeti régiók”, — „nem szigeti régiók”; <p>e) hegyvidék-tipológia:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „hegyvidéki régiók”, — „nem hegyvidéki régiók”; <p>f) határtipológia:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „határ menti régiók”, — „nem határ menti régiók”; <p>g) népességtipológia:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „ritkán lakott régiók”, — „nem ritkán lakott régiók”, — „előregedő régiók”, — „nem előregedő régiók”, — „elnéptelenedő régiók”, — „nem elnéptelenedő régiók”; <p>h) perifériatipológia:</p> <ul style="list-style-type: none"> — „peremterületek”, — „nem peremterületek”.

Indokolás

A különleges (földrajzi, gazdasági, társadalmi és demográfiai) jellegzetességekkel bíró területek így képesek lesznek releváns mutatókat alkalmazni az előttük álló kihívások kezelésére irányuló közpolitikák végrehajtásának támogatása érdekében.

3. módosítás

COM(2016) 788 final

1. cikk

Az 5. bekezdés a következőképpen módosítandó:

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>5. A szöveg a következő 4a. és 4b. cikkel egészül ki:</p> <p>(...)</p> <p>4b. cikk</p> <p>Uniós területi tipológiák</p> <p>(...)</p> <p>(5) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok révén egységes feltételeket határoz meg a tipológiák tagállamok általi és uniós szintű összehangolt alkalmazása érdekében. E végrehajtási aktusokat a 7. cikkben említett vizsgálóbizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.”;</p>	<p>5. A szöveg a következő 4a. és 4b. cikkel egészül ki:</p> <p>(...)</p> <p>4b. cikk</p> <p>Uniós területi tipológiák</p> <p>(...)</p> <p>(5) A Bizottság a tagállamokkal és a régiókkal konzultálva egységes feltételeket határoz meg a tipológiák tagállamok általi és uniós szintű összehangolt alkalmazása érdekében.</p> <p>(6) A (3) és (4) bekezdésben említett fenti tipológiákat újakkal lehet kiegészíteni, amennyiben a tagállamok vagy a Régiók Bizottsága megállapítja és az Európai Bizottság is megerősíti, hogy azokra indokoltan szükség van.</p>

Indokolás

A különleges (földrajzi, gazdasági, társadalmi és demográfiai) jellegzetességekkel bíró területek így képesek lesznek releváns mutatókat alkalmazni az előttük álló kihívások kezelésére irányuló közpolitikák végrehajtásának támogatása érdekében.

II. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA (RB)

1. hangsúlyozza az európai regionális statisztikák jelentőségét, melyek fontos eszközt jelentenek a politikák célirányos kidolgozásához, valamint a politikai döntések egyes területekre gyakorolt hatásainak megértéséhez és számszerűsítéséhez. Ezeket a statisztikákat különféle célokra használja fel számos magán- és állami felhasználó, köztük regionális és helyi önkormányzatok, valamint objektív alapot képeznek a döntéshozatalhoz az állami beavatkozás számos területén, mint például a kv-k támogatása, az innovációs politika, az oktatás, a munkaerőpiac, a közlekedés, az idegenforgalom és a tengerhasznosítási iparágak terén;

2. megerősíti, hogy az európai statisztikákból eredő területi tipológiák fontos szerepet töltenek be a regionális politikában, mivel hozzájárulhatnak az adatokon alapuló szakpolitikai intézkedésekhez, valamint az EU régióinak sokféleségét tükröző integráltabb területi megközelítésekhez;

3. tudomásul veszi az Európai Bizottság arra irányuló kezdeményezését, hogy a területi tipológiákat (Tercet) illetően módosítsák az 1059/2003/EK rendeletet. Az e tipológiák egyetlen jogi szövegben történő kodifikálása lehetővé teszi a különféle típusú területekre vonatkozó adatok gyűjtését, biztosítva az uniós és tagállami szinten létező módszerek összehangolt és átlátható alkalmazását. Ennek azonban nem szabad ahhoz vezetnie, hogy az új Tercet-osztályozást bármely uniós szakpolitikában, köztük a kohéziós politikában is alkalmazzák a támogathatósági szabályok meghatározására;

4. arra a következtetésre jut, hogy az 1059/2003/EK rendelet módosítására vonatkozó jogalkotási javaslat összhangban van a szubszidiaritás elvével, mivel az uniós szintű, statisztikai célú osztályozások létrehozását, koordinálását és fenntartását az egymástól függetlenül cselekvő tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani. Másrészt azonban a szubszidiaritást csak akkor lehet biztosítani, ha a területi tipológiákat a tagállamokkal és régiókkal alapos egyeztetést folytatva koordinálják. Ezenkívül a jogalkotási javaslat elvben nem lépi át a céljai megvalósításához szükséges keretet, következésképpen úgy tekinthető, hogy megfelel az arányosság elvének is;

5. hangsúlyozza, hogy szorosabb párbeszédre van szükség a nemzeti statisztikai hivatalok és a regionális (helyi) önkormányzatok között annak biztosításához, hogy az új Tercet-osztályozás kialakítása kellőképpen figyelembe vegye a különféle területek társadalmi-gazdasági, térbeli és adminisztratív sajátosságait;
6. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy foglalkozzanak a különleges földrajzi, gazdasági, társadalmi és demográfiai jellemzőkkel bíró területek speciális helyzetével, amelyet megfelelően le kell fedni az európai regionális statisztikák keretében az EUMSZ 174. cikkében megfogalmazott gazdasági, társadalmi és területi kohézió erősítése céljából;
7. ennek kapcsán felhívja a figyelmet a következőkre:
 - a) az EUMSZ 174. cikkére, amely előírja, hogy „kiemelt figyelemmel kell kezelni a vidéki térségeket, az ipari átalakulás által érintett térségeket és az olyan súlyos és állandó természeti vagy demográfiai hátrányban lévő régiókat, mint a legészakibb, rendkívül gyéren lakott régiók, valamint a szigeti, a határon átnyúló és a hegyvidéki régiók”;
 - b) a *Zöld könyv a területi kohézióról* című dokumentumra (COM(2008) 616 final) és az azt kísérő európai bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SEC(2008) 2550), melyek megemlítenek olyan területi tipológiákat, mint a határ menti régiók, hegyvidéki régiók, szigeti régiók és ritkán lakott régiók. Ezt a tipológiát már a (2010. novemberben közzétett) *gazdasági, társadalmi és területi kohézióról szóló ötödik jelentés* kapcsán is használták;
 - c) az említett zöld könyvről szóló RB-veleményre (COTER-IV-020), amely arra kéri az Európai Bizottságot, hogy kutatását terjessze ki a különleges – hegyvidéki, szigeti, alacsony népsűrűséggel rendelkező és határ menti – régiótípusok előtt álló sajátos társadalmi-gazdasági problémákra vonatkozó releváns mutatók kidolgozására, valamint jelentősen javítsa a statisztikai adatokat és azok térképen való ábrázolását a tényleges helyzet tükrözése érdekében;
 - d) a *Hatodik jelentés a gazdasági, társadalmi és területi kohézióról* tárgyban készült RB-veleményre (COTER-V-052), amely kéri, hogy jobban tartsák tiszteletben az EUMSZ 174. cikkét;
 - e) a *Területfejlesztési mutatók – A GDP-n innen és túl* című RB-veleményre (COTER-VI-009), amely rámutat, hogy nem áll rendelkezésre elegendő mennyiségi adat a sajátos, a fejlődést befolyásoló területi (földrajzi, környezeti, gazdasági és társadalmi) jellemzőkkel rendelkező különféle régiók vonatkozásában, valamint javasolja, hogy az Európai Bizottság (az Eurostat) alkalmazza a Szerződésben meghatározott területi kategóriákat, hogy hozzájáruljon a területi vetülettel rendelkező uniós politikák megfelelő végrehajtásához;
 - f) az RB *Vállalkozói tevékenység a szigeteken: hozzájárulás a területi kohézióhoz* című véleménytervezetére (COTER-VI/022), amely javasolja, hogy a szigeteket új kategóriaként vegyék fel a Tercet-rendelet módosítására irányuló európai parlamenti és tanácsi rendeletre tett javaslatba;
8. sajnálja, hogy az Európai Bizottság javaslata korlátozott számú területi tipológiát tartalmaz, és nem vesz figyelembe olyan más, a különleges földrajzi, gazdasági, társadalmi és demográfiai jellegzetességekkel bíró területekkel kapcsolatos tipológiákat, amelyeket már kidolgoztak és használnak, mégpedig a szigeti régiókra, a hegyvidéki régiókra, a határ menti régiókra és a ritkán lakott vagy legkülső régiókra vonatkozó tipológiákat. Az ilyen régiók sokféleségét és összetettségét statisztikailag kimutató területi tipológiák elfogadása igen fontos a területek jobb feltérképezéséhez. Az RB azt ajánlja, hogy a Tercet-rendeletnek a tagállamok és régiók bevonásával történő módosításába vegyék bele a fent említett területi tipológiákat.

Kelt Brüsszelben, 2017. július 13-án.

a Régiók Európai Bizottsága
elnöke

Markku MARKKULA

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Megújuló energia és a villamos energia belső piaca

(2017/C 342/12)

Előadó:	Daiva Matonienė (LT/ECR) Šiauliai város képviselőtestületének tagja
Referenciaszövegek:	Javaslat irányelvre a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának támogatásáról (átdolgozás)
	COM(2016) 767 final
	Javaslat rendeletre a villamos energia belső piacáról (átdolgozás)
	COM(2016) 861 final
	Javaslat irányelvre a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról (átdolgozás)
	COM(2016) 864 final
	Javaslat rendeletre az Energiaszabályozók Európai Uniók Együttműködési Ügynöksége létrehozásáról (átdolgozás)
	COM(2016) 863 final
	Javaslat rendeletre a villamosenergia-ágazati kockázatokra való felkészülésről
	COM(2016) 862 final

I. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

1. módosítás

(7)

Javaslat irányelvre a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának támogatásáról (átdolgozás) – COM (2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Ezért helyénvaló a megújuló energiaforrásokból előállított energia részarányára vonatkozó kötelező uniós célkitűzést legalább 27 %-ban meghatározni. A tagállamoknak az e cél eléréséhez történő hozzájárulásukat integrált nemzeti energia- és éghajlat-politikai terveik részeként kell meghatározniuk, az [energiaunió irányításáról szóló] rendeletben előírt irányítási folyamat révén.	Ezért helyénvaló a megújuló energiaforrásokból előállított energia részarányára vonatkozó kötelező uniós célkitűzést legalább 27 %-ban meghatározni. A tagállamoknak az e cél eléréséhez történő hozzájárulásukat integrált nemzeti energia- és éghajlat-politikai terveik részeként kell meghatározniuk, az [energiaunió irányításáról szóló] rendeletben előírt irányítási folyamat révén. <i>A Párizsi Megállapodással való összhang érdekében a tagállamoknak olyan saját, kötelező érvényű célszámokat kell meghatározniuk, amelyek a megújuló energiaforrások nagyobb részarányát írják elő.</i>

Indokolás

A tagállamoknak kellene tudniuk dönteni arról, hogy ambiciózusabb kötelező célokat határoznak-e meg a megújuló energiaforrások részarányára vonatkozóan. E folyamat során a megújuló energiaforrások 27 %-os uniós kötelező célkitűzésnél nagyobb részarányára is törekedhetnének. A nemzeti célkitűzés meghatározását azonban az egyes

tagállamokra kellene bízni, miután kiértékelték lehetőségeiket, kötelezettségeiket és helyzetüket. Uniós szinten nem kellene szigorúbb, kötelező célszámokat kitűzni.

2. módosítás

(13)

Javaslat irányelvre a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának támogatásáról (átdolgozás) – COM (2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>A Bizottságnak meg kell könnyítenie a legjobb gyakorlatok cseréjét az illetékes nemzeti vagy regionális hatóságok vagy szervezetek között, például rendszeres találkozók révén, amelyek célja a költséghatékony megújulóenergia-projektek nagyobb mértékű elterjedését elősegítő közös megközelítés kialakítása, a rugalmas és tiszta technológiákba történő új beruházások ösztönzése, valamint az átlátható kritériumokon és megbízható piaci jelzéseken alapuló, megfelelő stratégia felállítása azoknak a technológiáknak a termelésből való kivonására, amelyek nem járulnak hozzá a kibocsátáscsökkentéshez, vagy nem bizonyulnak kellően rugalmasnak.</p>	<p>A Bizottságnak meg kell könnyítenie a legjobb gyakorlatok cseréjét az illetékes nemzeti vagy regionális és helyi hatóságok vagy szervezetek között, például rendszeres találkozók révén, amelyek célja a költséghatékony megújulóenergia-projektek nagyobb mértékű elterjedését elősegítő közös megközelítés kialakítása, a rugalmas és tiszta technológiákba történő új beruházások ösztönzése, valamint az átlátható kritériumokon és megbízható piaci jelzéseken alapuló, megfelelő stratégia felállítása azoknak a technológiáknak a termelésből való kivonására, amelyek nem járulnak hozzá a kibocsátáscsökkentéshez, vagy nem bizonyulnak kellően rugalmasnak.</p>

Indokolás

Az Európai Bizottság által javasolt szövegben a helyi önkormányzatokra is hivatkozni kellene. Ez nagyon fontos, mivel a települési önkormányzatok az energiaágazatban közvetlenül hozzájárulnak a megújuló energiák területükön való kiépítéséhez és a nemzeti energiacélok teljesítéséhez.

3. módosítás

(15)

Javaslat irányelvre a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának támogatásáról (átdolgozás) – COM (2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>A megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia támogatását célzó programok hatékony eszköznek bizonyultak a megújuló villamosenergia-használat elterjedésének előmozdítására. A tagállamoknak, amennyiben és amikor úgy döntenek, hogy támogatási rendszereket alkalmaznak, ezeket a támogatásokat olyan formában kell nyújtaniuk, hogy az a lehető legkevésbé torzítsa a villamosenergia-piacok működését. E célból egyre több tagállam biztosít támogatást olyan formában, hogy azt a piacról származó bevételek kiegészítéseként nyújtja.</p>	<p>A megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia támogatását célzó programok hatékony eszköznek bizonyultak a megújuló villamosenergia-használat elterjedésének előmozdítására. A tagállamoknak, amennyiben és amikor úgy döntenek, hogy támogatási rendszereket alkalmaznak, ezeket a támogatásokat olyan formában kell nyújtaniuk, hogy az a lehető legkevésbé torzítsa a villamosenergia-piacok működését. E célból egyre több tagállam biztosít támogatást olyan formában, hogy azt a piacról származó bevételek kiegészítéseként nyújtja. Ezért ösztönzőkről kell gondoskodni a megújulóenergia-termelők számára, hogy reagálni tudjanak a piaci jelzésekre.</p>

Indokolás

A megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának támogatásáról szóló irányelv megállapítja, hogy a megújuló energiaforrásokra vonatkozó támogatási rendszerek nem vezethetnek piaci torzulásokhoz. Ezért ösztönzőket kell adni a megújulóenergia-termelőknek, hogy reagálni tudjanak a piaci jelzésekre.

4. módosítás

(33)

Javaslat irányelvre a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának támogatásáról (átdolgozás) – COM (2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>A megújuló energiaforrásokból előállított energia felhasználásának minimumkövetelményeit az új és felújított épületek vonatkozásában megállapító szabályok és kötelezettségek nemzeti és regionális szinten a megújuló energiaforrásokból előállított energia felhasználásának jelentős emelkedéséhez vezettek. Ezeket az intézkedéseket az energiahatékonyabb megújuló energiaforrásból előállított energia alkalmazásait előmozdító építési előírások és szabályzatok kialakításával együtt bátorítani kell a szélesebb uniós környezetben.</p>	<p>A megújuló energiaforrásokból előállított energia felhasználásának minimumkövetelményeit az új és felújított épületek vonatkozásában megállapító szabályok és kötelezettségek nemzeti, regionális és helyi szinten a megújuló energiaforrásokból előállított energia felhasználásának jelentős emelkedéséhez vezettek. Ezeket az intézkedéseket az energiahatékonyabb megújuló energiaforrásból előállított energia alkalmazásait előmozdító építési előírások és szabályzatok kialakításával együtt bátorítani kell a szélesebb uniós környezetben.</p>

Indokolás

Javasoljuk, hogy a szöveg a helyi önkormányzatokat is említse. A fenntartható energia kiépítését és a megújuló energiák használatát szolgáló tervek kidolgozásakor ugyanis települési szinten határozzák meg a megújuló energiák felhasználására vonatkozó minimumkövetelményeket.

5. módosítás

(54)

Javaslat irányelvre a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának támogatásáról (átdolgozás) – COM (2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>A helyi lakosok megújulóenergia-közösségek révén történő részvétele a megújulóenergia-projektekben jelentős hozzáadott értéket eredményezett a megújuló energia helyi elfogadottsága és a további magántőkéhez való hozzáférés szempontjából. Ez a helyi részvétel a növekvő megújulóenergia-kapacitásra figyelemmel egyre nagyobb jelentőségűvé válik a jövőben.</p>	<p>A helyi lakosok megújulóenergia-közösségek révén történő részvétele a megújulóenergia-projektekben jelentős hozzáadott értéket eredményezett a megújuló energia helyi elfogadottsága és a további magántőkéhez való hozzáférés szempontjából. Ez a helyi részvétel a növekvő megújulóenergia-kapacitásra figyelemmel egyre nagyobb jelentőségűvé válik a jövőben.</p> <p>Az ilyen jellegű közösségek létrejöttét nemzeti, regionális és helyi szinten is támogatni kellene.</p>

Indokolás

Az európai bizottsági javaslatok kiemelik, hogy az új villamosenergia-piacon a fogyasztóknak aktív szereplőkké kell válniuk. A helyi energiaközösségek kialakítása jó módszer lehet a helyi szintű energiagazdálkodásra: e közösségek vagy közvetlenül maguk használják fel a termelt villamos energiát, vagy fűtésre és -hűtésre fordítják, ezért az ilyen jellegű közösségek létrejöttét minden kormányzási és közigazgatási szinten támogatni kellene.

6. módosítás

(55)

Javaslat irányelvre a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának támogatásáról (átdolgozás) – COM (2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>A megújulóenergia-közösségek sajátos jellemzői – méretük, tulajdonosi szerkezetük és projektjeik száma – akadályozhatják őket abban, hogy a nagy szereplőkkel, azaz a nagyobb volumenű projektekkel és portfóliókkal megjelenő versenytársakkal szemben azonos esélyekkel lépjenek fel. E hátrányok ellensúlyozását szolgálja többek között az energiaközösségek számára az energiarendszerben való részvétel engedélyezése és piaci integrációjuk megkönnyítése.</p>	<p>A megújulóenergia-közösségek sajátos jellemzői – méretük, tulajdonosi szerkezetük és projektjeik száma – akadályozhatják őket abban, hogy a nagy szereplőkkel, azaz a nagyobb volumenű projektekkel és portfóliókkal megjelenő versenytársakkal szemben azonos esélyekkel lépjenek fel. E hátrányok ellensúlyozását szolgálja többek között az energiaközösségek számára az energiarendszerben való részvétel engedélyezése és piaci integrációjuk megkönnyítése. Javasoljuk, hogy a tagállamok az Európai Bizottsággal, valamint helyi és regionális önkormányzataikkal együttműködésben dolgozzanak ki ajánlásokat, amelyekben ismertetik a közösségek létrehozásának és működésének legfontosabb alapelveit.</p>

Indokolás

Javaslaiban az Európai Bizottság azt az álláspontot képviseli, hogy a polgároknak felelősséget kellene vállalniuk az energiarendszer átalakításáért, új technológiák segítségével csökkenteniük kellene energiaszámláikat, és aktív szerepet kellene játszaniuk a piacon, és ebben a helyi energiaközösségek jó eszközt jelenthetnek a helyi szintű energiagazdálkodáshoz. A célok eléréséhez fontos, hogy a lakosságot részletesen tájékoztassák arról, hogy miként lehet ilyen közösségeket létrehozni, hogyan működnek ezek a közösségek, milyen lehetőségek rejlenek bennük és milyen előnyöket kínálnak.

7. módosítás

3. cikk (1), (2), (4)

Javaslat irányelvre a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának támogatásáról (átdolgozás) – COM (2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(1) A tagállamok együttesen biztosítják, hogy 2030-ban az Unió teljes bruttó energiafogyasztásának legalább 27 %-át megújuló energiaforrásokból előállított energia képezze.</p>	<p>(1) A tagállamok együttesen biztosítják, hogy 2030-ban az Unió teljes bruttó energiafogyasztásának legalább 27 %-át megújuló energiaforrásokból előállított energia képezze. Az adott helyi feltételek és lehetőségek kiértékelését követően a tagállamok olyan kötelező célokat határozhatnak meg, amelyek nagyobb részarányt írnak elő.</p>

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(2) <i>Az egyes tagállamoknak az átfogó 2030-as célhoz való hozzájárulását</i> az integrált nemzeti energia- és éghajlat-politikai tervek keretében kell meghatározni és jelenteni a Bizottság felé az [energiaunió irányításáról szóló] rendelet 3–5. és 9–11. cikkének megfelelően.</p> <p>(4) A Bizottság támogató keret létrehozásával segíti a tagállamok ambiciózus munkáját, többek között elősegíti az uniós alapok, különösen a pénzügyi eszközök fokozottabb igénybevételét, kiemelt figyelmet fordítva a megújuló energiákkal kapcsolatos projektek tőkeköltségeinek csökkentésére.</p>	<p>(2) Azt, hogy az egyes tagállamok hogyan érik el ezt az átfogó 2030-as célt, az integrált nemzeti energia- és éghajlat-politikai tervek keretében határozzák meg és jelentik a Bizottság felé az [energiaunió irányításáról szóló] rendelet 3–5. és 9–11. cikkének megfelelően.</p> <p>(4) A Bizottság támogató keret létrehozásával segíti a tagállamok ambiciózus munkáját, többek között elősegíti az uniós alapok, különösen a pénzügyi eszközök fokozottabb igénybevételét, kiemelt figyelmet fordítva a megújuló energiákkal kapcsolatos projektek változó gazdasági költségeinek csökkentésére, valamint az európai gyártók és üzembe helyezők technológiai kapacitásának és versenyképességének, vagy a fogyasztók azzal kapcsolatos érdekeltségének növelésére, hogy megújuló forrásból származó energiát vásároljanak. Ehhez hasonlóan az uniós alapok igénybevétele kapcsán a Bizottság olyan mechanizmusokat hozhat létre, amelyek – különböző tényezők és körülmények figyelembevételével – ösztönözni fogják azokat a régiókat, illetve tagállamokat, amelyek a megújuló energiák területén az átlagnál nagyobbak tekinthető haladást érnek el.</p> <p>(6) A tagállamok biztosítják, hogy a megújuló energiaforrásokból előállított energiának a végső fogyasztásban betöltött, a jelen irányelvben foglaltaknak megfelelően számított részaránya 2030-ban legalább a (villamos energiára, hőfogyasztásra és közlekedésre lebontott) nemzeti átfogó célkitűzésükben erre az évre az I. mellékletben megállapított részarány.</p>

Indokolás

3. cikk (1) bekezdés

A tagállamoknak kellene tudniuk dönteni arról, hogy ambiciózusabb kötelező célokat határoznak-e meg a megújuló energiaforrások részarányára vonatkozóan. E folyamat során a megújuló energiaforrások 27 %-os uniós kötelező célkitűzésnél nagyobb részarányára is törekedhetnének. A nemzeti célkitűzés meghatározását azonban az egyes tagállamokra kellene bízni, miután kiértékelték lehetőségeiket, kötelezettségeiket és helyzetüket. Uniós szinten nem kellene szigorúbb, kötelező célszámokat kitűzni.

3. cikk (4) bekezdés

A módosítás beépíti azt az elképzelést, hogy azok az országok (és esetleg régiók), amelyek a legeredményesebbek a megújuló energiaforrások előmozdítása terén, nagyobb összegeket kaphatnak az uniós alapokból. Egy ilyen mechanizmusnak figyelembe kellene vennie az egyes országok eltérő körülményeit, és ösztönöznie kellene őket. A kiegyensúlyozott és versenyképes fejlődés érdekében a közforrásokat nem csak egy célra kell fordítani.

3. cikk (6) bekezdés

A módosítás beépíti az előző irányelv szövegét, mely saját célkitűzések meghatározására és teljesítésének vállalására kötelezte a tagállamokat. Emellett javasolja, hogy ilyen célkitűzéseket a villamos energiára, a hőfogyasztásra és a közlekedésre vonatkozóan külön is határozzanak meg.

8. módosítás

4. cikk

Javaslat irányelvre a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának támogatásáról (átdolgozás) – COM (2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(1) A 3. cikk (1) bekezdésében meghatározott uniós cél elérése érdekében a tagállamok az állami támogatásokra vonatkozó szabályokkal összhangban támogatási programokat alkalmazhatnak. A megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia támogatását célzó programokat úgy kell megtervezni, hogy azok ne vezessenek a villamos-energia-piacok szükségtelen torzulásához, és biztosítsák, hogy a termelők figyelembe vegyék a villamosenergia-kínálat és -kereslet alakulását, valamint a hálózat esetleges korlátait.</p>	<p>(1) A 3. cikk (1) bekezdésében meghatározott uniós cél elérése érdekében a tagállamok az állami támogatásokra vonatkozó szabályokkal összhangban támogatási programokat alkalmazhatnak. A megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia támogatását célzó programokat (és az idetartozó piaccal kapcsolatos összes szabályozást) úgy kell megtervezni, hogy ne torzuljanak a villamos-energia-piacok (figyelembe véve az összes költség internalizálását és a környezeti kockázatokat), és ne kerüljön veszélybe a megbízhatóság, az ellátásminőség, a versenyképesség és a megfizethetőség, garantálva, hogy a termelők figyelembe vegyék a villamosenergia-kínálat és -kereslet alakulását, valamint a hálózat esetleges korlátait.</p>
<p>(2) A megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia támogatását úgy kell megtervezni, hogy elősegítse a megújuló forrásokból előállított villamos energia villamos-energia-piaci integrációját, és biztosítsa, hogy az energia-termelők reagáljanak a piaci árjelzésekre és maximalizálják piaci bevételeiket.</p>	<p>(2) A megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia támogatását úgy kell megtervezni, hogy elősegítse a megújuló forrásokból előállított villamos energia villamos-energia-piaci integrációját, és biztosítsa, hogy az energia-termelők reagáljanak a piaci árjelzésekre és maximalizálják piaci bevételeiket.</p>
<p>(3) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia támogatása nyílt, átlátható, versenyképes, megkülönböztetésmentes és költséghatékony legyen.</p>	<p>(3) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia támogatása nyílt, átlátható, versenyképes, megkülönböztetésmentes és költséghatékony legyen.</p>
<p>(4) A tagállamok legalább négyévente értékelik a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia nemzeti támogatásának hatékonyságát. Az ilyen értékelések eredményei alapján kell dönteni a támogatások fenntartásáról vagy meghosszabbításáról, illetve az új támogatások szerkezetéről.</p>	<p>(4) A legkülső régiókban a tagállamok kiigazíthatják a pénzügyi támogatási rendszereket, figyelembe véve az ilyen régiók jellegzetességeiből vagy külső forrásoktól való függőségéből adódó valós termelési költségeket. Ennek célja, hogy egyre nagyobb legyen a megújuló energia-hordozókból vagy másféle helyi és tiszta forrásokból előállított villamos energia részaránya.</p>
<p>(5) A tagállamok legalább négyévente értékelik a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia nemzeti támogatásának hatékonyságát. Az ilyen értékelések eredményei alapján kell dönteni a támogatások fenntartásáról vagy meghosszabbításáról, illetve az új támogatások szerkezetéről.</p>	<p>(5) A tagállamok legalább négyévente értékelik a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia nemzeti támogatásának hatékonyságát. Az ilyen értékelések eredményei alapján kell dönteni a támogatások fenntartásáról vagy meghosszabbításáról, illetve az új támogatások szerkezetéről.</p>

Indokolás

4. cikk (1) bekezdés

Figyelembe véve a tagállami szabályozások, illetve az ezeknek megfelelően működő, fosszilis tüzelőanyagokkal foglalkozó vállalatok által okozott piaci torzulásokat, célszerű volna kontextusba helyezni az irányelvben említett piaci torzulást.

A megújuló energiaforrásokból előállított villamos energiát az egyes technológiák jellemzőit figyelembe véve kellene integrálni az árampiacba. Ha az ár jelenti az egyetlen vezérelvet, az hamis képet adhat a piaci helyzetről.

4. cikk (2) bekezdés

A megújuló energiaforrások integrációja az egyes technológiák sajátosságainak figyelembevétele mellett történne. Az ár egyetlen mutatóként való alkalmazása hamis képet festhet a tényleges helyzetről.

4. cikk (3) és 4. cikk (5) bekezdés

A központosítás ellentmond az Európai Bizottság céljának, mely szerint messzemenően a tagállamok saját felelőssége a nyílt, átlátható, a versenyt támogató, nem diszkriminatív és költséghatékony támogatás. Mivel a tagállamok saját maguk határozhatják meg a célok elérésének mércéit, itt nem helyénvaló az európai szintű kötelező követelményekre való utalás.

9. módosítás

5. cikk (2) bekezdés

Javaslat irányelvre a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának támogatásáról (átdolgozás) – COM (2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(2) A tagállamok biztosítják , hogy 2021 és 2025 között az egyes években az újonnan támogatott kapacitás legalább 10 %-ának, 2026 és 2030 között pedig az egyes években az újonnan támogatott kapacitás legalább 15 %-ának támogatása nyitva álljon a más tagállamokban található létesítmények előtt.	(2) A tagállamok biztosítják, hogy 2021 és 2025 között az egyes években az újonnan támogatott kapacitás legalább 10 %-ának, 2026 és 2030 között pedig az egyes években az újonnan támogatott kapacitás legalább 15 %-ának támogatása nyitva álljon a más tagállamokban található létesítmények előtt. Elő kell mozdítani azokat a határokon átnyúló együttműködésben megvalósított beruházásokat is, amelyek megfelelő összekapcsolási szintet terveznek biztosítani.

Indokolás

A határokon átnyúló pályázati kiírásokra vonatkozó követelmény lazítása révén a rendszer egészében csökken a versenyképesség. A költségcsökkentési lehetőségek nem szűnnek meg. Gondoskodni kell arról, hogy a tagállamok között megfelelő összekapcsolási kapacitások jöjjenek létre.

10. módosítás

6. cikk

Javaslat irányelvre a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának támogatásáról (átdolgozás) – COM (2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Az állami támogatásokra vonatkozó szabályoknak való megfeleléshez szükséges kiigazítások sérelme nélkül a tagállamok gondoskodnak arról, hogy a megújuló energiákkal kapcsolatos projektekhez nyújtott támogatások szintje és feltételei ne változzanak a támogatási jogosultságokat és a támogatott projektek gazdálkodását hátrányosan befolyásoló módon.	Az állami támogatásokra vonatkozó szabályoknak való megfeleléshez szükséges kiigazítások sérelme nélkül, illetve egyéb rendkívüli körülmények – vis maior – esetén, melyeket a tagállamoknak és az Európai Bizottságnak eseti alapon kell megállapítania , a tagállamok gondoskodnak arról, hogy a megújuló energiákkal kapcsolatos projektekhez nyújtott támogatások szintje és feltételei ne változzanak a támogatási jogosultságokat és a támogatott projektek gazdálkodását hátrányosan befolyásoló módon.

Indokolás

Bizonyos fokú rugalmasságot kellene biztosítani a tagállamoknak vis maior esetén, illetve olyan esetekben, amikor a például oktatásra és egészségügyre szánt közforrásokat költségvetési megszorítások veszélye fenyegeti, miközben a megújuló energiaforrások népszerűsítésére szánt forrásokhoz nem nyúlnak.

11. módosítás

7. cikk (1) bekezdés

Javaslat irányelvre a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának támogatásáról (átdolgozás) – COM (2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>A megújuló energiaforrásokból előállított energia teljes bruttó tagállami fogyasztásának kiszámításához az élelmiszer- vagy takarmánynövényekből előállított bioüzemanyagok, folyékony bio-energiahordozók és a közlekedésben használt biomassa-tüzelőanyagok aránya nem haladhatja meg a tagállamban a közúti és vasúti közlekedés végső energiafogyasztásának 7 %-át. Ez a határérték 2030-ban 3,8 %-ra csökken a X. melléklet A. részében szereplő ütemtervnek megfelelően. A tagállamok alacsonyabb határértéket is meghatározhatnak, és különbséget tehetnek az élelmiszer- és takarmánynövényekből előállított különböző típusú bioüzemanyagok, folyékony bio-energiahordozók és biomassa-tüzelőanyagok között, például alacsonyabb határértéket határozhatnak meg az élelmiszer- és takarmánynövényeken belül az olajnövényekből előállított bioüzemanyagok számára, figyelembe véve a földhasználat közvetett megváltozását.</p>	<p>A megújuló energiaforrásokból előállított energia teljes bruttó tagállami fogyasztásának kiszámításához az élelmiszer- vagy takarmánynövényekből előállított bioüzemanyagok, folyékony bio-energiahordozók és a közlekedésben használt biomassa-tüzelőanyagok aránya – nem számítva 2. cikk u) pontjában meghatározott, a földhasználat közvetett megváltozása tekintetében alacsony kockázatot jelentő bioüzemanyagokat – nem haladhatja meg a tagállamban a közúti és vasúti közlekedés végső energiafogyasztásának 7 %-át. Ez a határérték 2030-ban 3,8 %-ra csökken a X. melléklet A. részében szereplő ütemtervnek megfelelően. A tagállamok alacsonyabb határértéket is meghatározhatnak, és különbséget tehetnek az élelmiszer- és takarmánynövényekből előállított különböző típusú bioüzemanyagok, folyékony bio-energiahordozók és biomassa-tüzelőanyagok között, például alacsonyabb határértéket határozhatnak meg az élelmiszer- és takarmánynövényeken belül az olajnövényekből előállított bioüzemanyagok számára, figyelembe véve a földhasználat közvetett megváltozását.</p>

Indokolás

Az éghajlatbarát, fenntartható – és ennek keretében a földhasználat közvetett megváltozása révén alacsony kibocsátásokat eredményező – hagyományos bioüzemanyagokat nem kellene fokozatosan megszüntetni. A FAO emellett száll síkra, hogy mind az élelmiszereket, mind a tüzelőanyagokat fenntartható módon termeljék. Jelentős mezőgazdasági területek hevernek parlagon az EU-ban, és a bioüzemanyagok fokozatos kivezetése akadályozza a rugalmas erőforrás-használatot és a technológiai fejlesztést.

12. módosítás

9. cikk (1) bekezdés

Javaslat irányelvre a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának támogatásáról (átdolgozás) – COM (2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(1) Két vagy több tagállam együttműködhet bármilyen típusú olyan közös projektben, amely villamos energia, fűtőenergia vagy hűtőenergia megújuló energiaforrásokból való termelésével kapcsolatos. Az ilyen együttműködésben magánszereplők is részt vehetnek.</p>	<p>(1) Két vagy több tagállam együttműködhet bármilyen típusú olyan közös projektben, amely villamos energia, fűtőenergia vagy hűtőenergia megújuló energiaforrásokból való termelésével kapcsolatos. Az ilyen együttműködésben magánszereplők is részt vehetnek. Külön hangsúlyt érdemel a regionális együttműködés jelentette haszon.</p>

Indokolás

Fontos, hogy világosan kiemeljük a regionális együttműködés hasznát a megújulóenergia-piacon. A regionális szintű együttműködés amellett, hogy előnyös lehet gazdaságilag, valós esélyt kínál a villamos energia belső piacának közös kiépítésére is.

13. módosítás

11. cikk (1) bekezdés

Javaslat irányelvre a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának támogatásáról (átdolgozás) – COM (2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>Egy vagy több tagállam együttműködhet egy vagy több harmadik állammal bármilyen típusú olyan közös projektben, amely megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia termelésével kapcsolatos. Ebben az együttműködésben magánszereplők is részt vehetnek.</p>	<p>Egy vagy több tagállam együttműködhet egy vagy több harmadik állammal bármilyen típusú olyan közös projektben, amely megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia termelésével kapcsolatos. Ebben az együttműködésben magánszereplők is részt vehetnek.</p> <p><i>A közös projektekben részt vevő, harmadik országokban található megújulóenergia-termelő létesítményeknek egész életciklusuk során meg kell felelniük mindazon környezetvédelmi, szociális, munkaügyi és biztonsági előírásoknak, amelyek általában az Európai Unióban, konkrétan pedig abban a tagállamban érvényesek, amely a sajátjaként kívánja elszámolni ezt az energiatermelést.</i></p>

Indokolás

Ez az esetleges dömpinghelyzetek elkerülését kívánja biztosítani a nem uniós államokkal való energiateranszferek esetében.

14. módosítás

16. cikk (1) bekezdés

Javaslat irányelvre a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának támogatásáról (átdolgozás) – COM (2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>A tagállamok 2021. január 1-ig létrehozhatnak egy vagy több egyablakos hivatali kapcsolattartó pontot a teljes engedélyezési eljárás összehangolására, vagyis a megújuló energiaforrásokból származó energiát előállító létesítmények és a kapcsolódó átviteli és elosztó hálózati infrastruktúrák építési és üzemeltetési engedélyeinek kezelésére.</p>	<p>A tagállamok 2021. január 1-ig létrehozhatnak egy vagy több egyablakos hivatali kapcsolattartó pontot a teljes engedélyezési eljárás összehangolására, vagyis a megújuló energiaforrásokból származó energiát előállító létesítmények és a kapcsolódó átviteli és elosztó hálózati infrastruktúrák építési és üzemeltetési engedélyeinek kezelésére. <i>Ezeket a kapcsolattartó pontokat a régiók vagy a helyi önkormányzatok is kezelhetik a hatásköreik keretein belül.</i></p>

Indokolás

A cél az, hogy a helyi és regionális önkormányzatok nagyobb szerepet kapjanak a megújulóenergia-projektek irányításában. Egyes létesítménytípusok esetében ezeknek a hatóságoknak irányítási hatásköreik vannak.

15. módosítás

19. cikk (2), (7) bekezdés

Javaslat irányelvre a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának támogatásáról (átdolgozás) – COM (2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(2) [...]</p> <p>A tagállamok biztosítják, hogy a támogatási program keretében támogatásban részesülő termelő ne kapjon származási garanciát a megújuló energiaforrásokból előállított ugyanazon energiára. A származási garanciákat a tagállamok adják ki, és árverés útján értékesítik a piacon. Az árverések bevételeit a megújuló energiák támogatásának költségeibe kell visszaforgatni.</p> <p>(7) A származási garancián legalább az alábbi információkat kell feltüntetni:</p> <p>a) az energia előállítására felhasznált energiaforrás és az előállítás kezdetének és befejezésének dátuma;</p> <p>b) a származási garancia a következők közül melyikre vonatkozik:</p> <p>i. villamos energia; vagy</p> <p>ii. gáz; vagy</p> <p>iii. fűtő- és/vagy hűtőenergia;</p> <p>c) az energiát előállító létesítmény neve, helye, típusa és kapacitása;</p> <p>d) a létesítmény részesült-e beruházási támogatásban, az energiaegység részesült-e bármilyen más formában valamilyen nemzeti támogatási rendszerből, valamint a támogatási rendszer típusa;</p> <p>e) a létesítmény üzembe helyezésének dátuma;</p> <p>f) a kiállítás dátuma és országa és az egyedi azonosító szám.</p> <p>A kis léptékű létesítmények származási garanciáin elegendő egyszerűsített információkat megadni.</p>	<p>(2) [...]</p> <p>A tagállamok biztosítják, hogy a támogatási program keretében támogatásban részesülő termelő ne kapjon származási garanciát a megújuló energiaforrásokból előállított ugyanazon energiára.</p> <p>(7) A származási garancián legalább az alábbi információkat kell feltüntetni:</p> <p>a) az energia előállítására felhasznált energiaforrás és az előállítás kezdetének és befejezésének dátuma;</p> <p>b) a származási garancia a következők közül melyikre vonatkozik:</p> <p>i. villamos energia; vagy</p> <p>ii. gáz; vagy</p> <p>iii. fűtő- és/vagy hűtőenergia;</p> <p>c) az energiát előállító létesítmény neve, helye, típusa és kapacitása;</p> <p>d) a létesítmény részesült-e beruházási támogatásban, az energiaegység részesült-e bármilyen más formában valamilyen köztámogatási rendszerből, valamint a támogatási rendszer típusa;</p> <p>e) a létesítmény üzembe helyezésének dátuma;</p> <p>f) a kiállítás dátuma és országa és az egyedi azonosító szám.</p> <p>A kis léptékű létesítmények származási garanciáin elegendő egyszerűsített információkat megadni.</p>

Indokolás

19. cikk (2) bekezdés

Rendkívül fontos, hogy a megújuló energiaforrásokra épülő technológiákat alkalmazó villamosenergia-termelők nem támogathatók kétszer – állami támogatások révén és a származási garanciák árverésén keresztül.

19. cikk (7) bekezdés

A köztámogatás nem feltétlenül állami szintről származik.

16. módosítás

20. cikk

Javaslat irányelvre a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának támogatásáról (átdolgozás) – COM (2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(1) A tagállamok – adott esetben – felméri a meglévő gázhálózati infrastruktúra bővítésének szükségességét a megújuló energiaforrásokból előállított gáz befogadásának lehetővé tétele érdekében.</p>	<p>(1) A távvezeték-hálózat megbízhatósága és biztonsága fenntartásához kapcsolódó követelményekre is figyelemmel, az illetékes nemzeti hatóságok által meghatározott átlátható, megkülönböztetéstől mentes kritériumok alapján:</p> <p>a) a tagállamok biztosítják, hogy a szállítási rendszer és az elosztórendszer üzemeltetői saját ellátási területükön szavatolják a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia szállítását és elosztását, ideértve a villamos energia tárolására szolgáló és a teljesítményirányítási rendszerek kiépítését akkumulátorokkal, hogy elkerüljék a megújuló energiaforrások időszakos jellegéből adódó zavarokat és biztosítsák az elektromos hálózat stabilitását;</p> <p>b) a tagállamok rendelkeznek továbbá arról, hogy a távvezeték-hálózathoz való hozzáférésnél a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia vagy elsőbbséget élvezzen, vagy garantált hozzáféréssel rendelkezzen;</p> <p>c) a tagállamok biztosítják, hogy a szállításirendszer-üzemeltetők a villamosenergia-termelő létesítményektől érkező hálózati terhelés elosztása során átlátható, megkülönböztetésmentes kritériumok alapján előnyben részesítsék a megújuló energiaforrásokat felhasználó villamosenergia-termelő létesítményeket, amennyiben ezt a nemzeti villamosenergia-rendszer biztonságos működése lehetővé teszi. A tagállamok biztosítják, hogy a távvezeték-hálózattal és a piaccal kapcsolatos megfelelő operatív intézkedésekre kerüljön sor a megújuló energiaforrásokból előállított villamosenergia-mennyiség csökkenésének minimalizálása érdekében. Ha jelentős intézkedések születnek a megújuló energiaforrások korlátozására a nemzeti villamosenergia-rendszer és az energiaellátás biztonságának garantálására, a tagállamok biztosítják, hogy az érintett rendszerüzemeltetők jelentést készítsenek az illetékes szabályozó hatóság részére ezekről az intézkedésekről, és jelezzék, hogy milyen korrekciós intézkedéseket szándékoznak hozni a nem megfelelő korlátozások megakadályozására;</p>

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(3) Az [energiaunió irányításáról szóló] rendelet I. melléklete szerinti integrált nemzeti energia- és éghajlatpolitikai tervek keretében elvégzett, arra vonatkozó értékeléstől függően, hogy az e rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében előírt uniós cél elérése érdekében szükség van-e új infrastruktúrák kiépítésére a megújuló energiaforrásokat használó távfűtés és -hűtés számára, a tagállamok szükség esetén megteszik a megfelelő lépéseket egy olyan távfűtési infrastruktúra fejlesztésére, amely alkalmas a nagyméretű, biomasszát, napenergiát és geotermikus energiát felhasználó létesítményekből származó fűtés és hűtés növekedő termelésének befogadására.</p>	<p>d) a tagállamok biztosítják, hogy a megújuló energiák díjazása átlátható kritériumok alapján történjen, szem előtt tartva az ugyanabba a hálózatba táplált fosszilis eredetű villamos áram termelésének költségeit, különösen kisméretű, elszigetelt hálózatok esetén. Ennek célja, hogy elkerüljék a hagyományos termelési rendszerek és a fosszilis tüzelőanyaggal működő ellátórendszerek számára esetlegesen kiutalt támogatások vagy juttatások által okozott torzulásokat, hogy a fosszilis eredetű energia ne juthasson előnyhöz a megújuló energiákkal szemben;</p> <p>e) a megújuló forrásokból elsősorban saját felhasználásra elektromos energiát termelő berendezések számára biztosítani kell, hogy a felesleges energiát betáplálhassák a közös hálózatba, és ehhez a teljesítmény- és energiakorlátot a tényleges fogyasztás alapján kell meghatározni, illetve könnyített engedélyezési folyamatokat és méltányos juttatást kell biztosítani a fogyasztónak szállított energia árának függvényében.</p> <p>(2) A tagállamok – adott esetben – felméri a meglévő gázhálózati infrastruktúra bővítésének szükségességét a megújuló energiaforrásokból előállított gáz befogadásának lehetővé tételében.</p> <p>(3) A tagállamok szükség esetén felméri, hogy a megújuló energiaforrásokból előállított üzemanyag befogadásának lehetővé tételéhez mennyiben van szükség a meglévő üzemanyag-hálózati infrastruktúra fejlesztésére.</p> <p>(4) Az [energiaunió irányításáról szóló] rendelet I. melléklete szerinti integrált nemzeti energia- és éghajlatpolitikai tervek keretében elvégzett, arra vonatkozó értékeléstől függően, hogy a 3. cikk (1) bekezdésében előírt uniós cél elérése érdekében lehetséges és érdemes-e új infrastruktúrákat kiépíteni a megújuló energiaforrásokat használó távfűtés és -hűtés számára, a tagállamok szükség esetén megteszik a megfelelő lépéseket egy olyan, a hőenergia (például távfűtési rendszerek révén történő) hasznosítását célzó infrastruktúra fejlesztésére, amely alkalmas a nagyméretű, biomasszát, napenergiát és geotermikus energiát felhasználó létesítményekből származó fűtés és hűtés növekedő termelésének befogadására.</p>

Indokolás

A korábbi 20. cikk (2) bekezdése

Az előző irányelvben szereplő bekezdés megtartását javasoljuk, mivel az előnyben részesíti a megújuló forrásból előállított villamos energia hozzáférését, szállítását és hálózatba kapcsolódását.

A vélemény 20. cikkének (3) bekezdése

Ahogy a biogáz esetében, elő kell segíteni a megújuló forrásból származó üzemanyagok elosztási infrastruktúrába történő betáplálását.

A vélemény 20. cikkének (4) bekezdése

A „szükség van-e” kifejezést kerülnénk, mivel azt sugallhatja, hogy az uniós célkitűzések csak a távfűtés és -hűtés révén teljesíthetők.

17. módosítás

A 20. cikk után új cikk illesztendő be

Javaslat irányelvre a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának támogatásáról (átdolgozás) – COM (2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<p>Üzlet- és technológiafejlesztés</p> <p>(1) Az Európai Unió jelenleg technológiai és üzleti értelemben is globális vezető szerepet játszik a megújuló energiaforrások terén, ami gyártó és szolgáltató vállalkozásaink versenyképességén alapul, a berendezésgyártóktól kezdve a tanácsadó, szerelő és karbantartó cégeken át egészen a pénzügyi intézményekig.</p> <p>Az Európai Bizottság kiemelt célja, hogy ezt a vezető szerepet 2030-ig megszilárdítsa és kibővítsse.</p> <p>(2) Mind az Európai Bizottságnak, mind pedig a tagállamoknak a megújuló energiaforrások támogatására szánt forrásaik legalább 15 %-át a kapacitás, az üzleti versenyképesség és különösen a technológiai fejlesztés fokozását célzó lépésekre kell fordítaniuk.</p> <p>Ehhez hasonlóan az európai strukturális és beruházási alapok esetében az Európai Bizottságnak olyan mechanizmusokat kell létrehoznia, amely – különböző tényezők és körülmények figyelembevételével – lehetővé teszi az ezen a konkrét területen az átlagnál nagyobb tekintetű előrelépést mutató régiók, illetve tagállamok számára, hogy ösztönzőket nyújtsanak a megújuló energiaforrások területükön való alkalmazására.</p> <p>(3) Az említett vezető szerep megőrzése érdekében a tagállamoknak és az Európai Bizottságnak – más prioritások kizárása nélkül – az alábbi prioritásokat kell felállítania:</p> <p>(A) Technológia:</p> <p>(i) a beruházási és üzemeltetési költségek folyamatos csökkentése, például információs és kommunikációs technológiák (IKT) segítségével;</p>

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<p>(ii) <i>nagyobb energiahozamok és a létesítmények adaptálhatósága a különböző fogyasztók követelményeihez;</i></p> <p>(iii) <i>a fotovoltaika, az energiatárolás, a hőszivattyúk, a harmadik generációs bioüzemanyagok és a tengeri energia kiemelt jelentősége, más technológiákat sem kizárva;</i></p> <p>(iv) <i>a megújuló energiák termelésének és szállításának kezelhetősége;</i></p> <p>(v) <i>kisebb és nagyobb technológiai javítások bevezetése a megújuló energiák szektorának valamennyi folyamatában és értékláncában.</i></p> <p>(B) Üzleti szféra:</p> <p>(i) <i>különböző pénzügyi eszközök kidolgozása és terjesztése;</i></p> <p>(ii) <i>a vállalatokon belüli folyamatok javítása az aktuális és potenciális ügyfelek érdekeihez és elvárásaihoz való igazításukkal, továbbá a piaci és marketingtanulmányok javítása;</i></p> <p>(iii) <i>a különböző tagállamokban működő vállalatok metódusait és munkamódszereit érintő információcsere megkönnyítése, hosszú távú kereskedelmi megállapodások kialakításának támogatása, valamint a vállalatok méretének és kapacitásának növelése;</i></p> <p>(iv) <i>a vállalatok, egyetemek és technológiai központok közötti információáramlás előmozdítása.</i></p> <p>(4) <i>Az Európai Bizottság a tagállamokkal együtt 2018. december 31-ig külön stratégiát készít erre a területre, amelyben szerepelnek a prioritások, valamint a megújuló energiák különböző szektorai, illetve az egyes földrajzi területek helyzetének alakulása alapján a szűk keresztmetszetek, a lehetőségek és azok az állami intézkedések, amelyekre az elkövetkező évtizedben sor kerülhet.</i></p> <p>(5) <i>A tagállamok szükség esetén felmérik, hogy a megújuló forrásokból előállított energia befogadásának elősegítéséhez mennyiben van szükség villamosenergia-tároló infrastruktúrák kifejlesztésére.</i></p>

Indokolás

(1) – (4) bekezdés

Az, hogy minden utalás hiányzik ezekre a nagyon fontos tárgykörökre (üzlet- és technológiai fejlesztés), nem fogadható el egy európai uniós irányelvben, különösen hogy az irányelv a többi témakört alaposan tárgyalja.

(5) bekezdés

A megújuló forrásból származó energia termelésének ösztönzésével párhuzamosan mindenképpen szükség van tároló infrastruktúrákra. Ez az igény különösen sürgető például a szigeti és legkülső régiókban, ahol jellemzően elszigetelt mikrohálózatok léteznek.

18. módosítás

22. cikk (1) bekezdés

Javaslat irányelvre a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának támogatásáról (átdolgozás) – COM (2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a megújulóenergia-közösségek aránytalan ügyintézés és a költségeket nem tükröző díjak teljesítése nélkül termelhessenek, fogyaszthassanak, tárolhassanak és értékesíthessenek megújuló energiaforrásokból előállított energiát, akár energia-adásvélteli megállapodások keretében is.</p>	<p>A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a megújulóenergia-közösségek aránytalan ügyintézés és a költségeket nem tükröző díjak teljesítése nélkül termelhessenek, fogyaszthassanak, tárolhassanak és értékesíthessenek megújuló energiaforrásokból előállított energiát, akár energia-adásvélteli megállapodások keretében is.</p>
<p>Ezen irányelv alkalmazásában a megújulóenergia-közösség olyan kis-vagy középvállalkozás, illetve nonprofit szervezet, amelynek részvényesei vagy tagjai együttműködnek a megújuló energiaforrásokból előállított energia termelésében, elosztásában, tárolásában vagy szolgáltatásában, és a vállalkozás vagy szervezet megfelel az alábbiak közül legalább négy kritériumnak:</p>	<p>Ezen irányelv alkalmazásában a megújulóenergia-közösség olyan kis-vagy középvállalkozás, illetve nonprofit szervezet, amelynek részvényesei vagy tagjai együttműködnek a megújuló energiaforrásokból előállított energia termelésében, elosztásában, tárolásában vagy szolgáltatásában, és a vállalkozás vagy szervezet megfelel az alábbiak közül legalább négy kritériumnak:</p>
<p>(a) részvényesei vagy tagjai természetes személyek, helyi hatóságok, ideértve az önkormányzatokat, vagy megújuló energiákkal foglalkozó kis-és középvállalkozások;</p>	<p>(a) részvényesei vagy tagjai természetes személyek, regionális vagy helyi hatóságok, ideértve az önkormányzatokat, vagy megújuló energiákkal foglalkozó kis-és középvállalkozások;</p>
<p>(b) a részvényesek vagy a szavazati joggal rendelkező tagok legalább 51 %-a természetes személy;</p>	<p>(b) a részvényesek vagy a szavazati joggal rendelkező tagok legalább 51 %-a természetes személy;</p>
<p>(c) a részvényesek vagy a részvételi jogok legalább 51 %-a helyi tagokat illet meg, vagyis a helyi lakosság képviselőit, helyi társadalmi-gazdasági érdekeltségű szervezeteket vagy a közösség tevékenységében és annak következményeiben közvetlenül érdekelt polgárokat;</p>	<p>(c) a részvényesek vagy a részvételi jogok legalább 51 %-a helyi tagokat illet meg, vagyis a helyi lakosság képviselőit, helyi társadalmi-gazdasági érdekeltségű szervezeteket vagy a közösség tevékenységében és annak következményeiben közvetlenül érdekelt polgárokat;</p>
<p>(d) a szervezet igazgatótanácsában vagy vezetőtestületében a helyek legalább 51 %-a helyi tagokat illet meg, vagyis a helyi lakosság képviselőit, helyi társadalmi-gazdasági érdekeltségű szervezeteket vagy a közösség tevékenységében és annak következményeiben közvetlenül érdekelt polgárokat;</p>	<p>(d) a szervezet igazgatótanácsában vagy vezetőtestületében a helyek legalább 51 %-a helyi tagokat illet meg, vagyis a helyi lakosság képviselőit, helyi társadalmi-gazdasági érdekeltségű szervezeteket vagy a közösség tevékenységében és annak következményeiben közvetlenül érdekelt polgárokat;</p>
<p>(e) a közösség az előző öt év során átlagosan nem telepített több mint évi 18 MW, a villamosenergia-termelésben, a fűtésben, a hűtésben és a közlekedésben felhasználható megújulóenergia-kapacitást.</p>	<p>(e) a közösség az előző öt év során átlagosan nem telepített több mint évi 30 MW, a villamosenergia-termelésben, a fűtésben, a hűtésben és a közlekedésben felhasználható megújulóenergia-kapacitást.</p>

Indokolás

A megújulóenergia-közösségek lényeges eszközt jelenthetnek a helyi fenntartható energiatermelés elősegítésében. A regionális hatóságok szintén szerepet játszhatnak e tekintetben, és az ilyen közösségek energiatermelésére vonatkozó küszöb nem lehet nagyon korlátozó jellegű.

19. módosítás

23. cikk

Javaslat irányelvre a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának támogatásáról (átdolgozás) – COM (2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(1) A megújuló energiaforrásokból előállított energiának a fűtési és hűtési ágazatban való elterjesztése érdekében minden tagállamnak törekednie kell arra, hogy a 7. cikkben előírt módszernek megfelelően kiszámított teljes bruttó nemzeti energiafogyasztáson belül legalább évi 1 százalékponttal növelje a fűtésre és hűtésre használt energián belül a megújuló energiák részarányát.</p>	<p>(1) A megújuló energiaforrásokból és/vagy hulladékhőből vagy hulladék hűtőhatásból előállított energiának a fűtési és hűtési ágazatban való elterjesztése érdekében minden tagállamnak törekednie kell arra, hogy a 7. cikkben előírt módszernek megfelelően kiszámított teljes bruttó nemzeti energiafogyasztáson belül legalább évi 1 százalékponttal növelje a fűtésre és hűtésre használt energián belül a megújuló és/vagy hulladékhőből vagy hulladék hűtőhatásból előállított energiák részarányát.</p>
<p>(2) A tagállamok objektív és megkülönböztetésmentes kritériumok alapján jelölhetik és hirdethetik ki azokat az intézkedéseket és azokat a végrehajtó szerveket, például tüzelőanyag-forgalmazókat, amelyek hozzájárulnak az (1) bekezdésben előírt növekedéshez.</p>	<p>(2) A tagállamok objektív és megkülönböztetésmentes kritériumok alapján jelölhetik és hirdethetik ki azokat az intézkedéseket és azokat az együttműködő szerveket, például energiaszállítókat, amelyek hozzájárulnak az (1) bekezdésben előírt növekedés megvalósításához és felméréséhez.</p>
<p>(3) Az (1) bekezdésben előírt növekedés elérhető az alábbi lehetőségek közül egy vagy több igénybevételével:</p>	<p>(3) Az (1) bekezdésben előírt növekedés a következők révén érendő el:</p>
<p>a) a megújuló erőforrásokból előállított energia fizikai beillesztése a fűtésre és hűtésre használt energiába;</p> <p>b) közvetlen fogyasztásmérséklő intézkedések, például megújuló energiát használó nagyon nagy hatásfokú fűtő-és hűtőrendszerek telepítése épületekbe, vagy megújuló energia használata ipari fűtési és hűtési eljárásokban;</p>	<p>a) a fűtő- és hűtőrendszerekből származó, megújuló erőforrásokból előállított új energia fizikai beillesztése;</p> <p>b) az épületekhez és az iparhoz kapcsolódó folyamatok, illetve néhány primer szektorbeli folyamat;</p>
<p>c) közvetett fogyasztásmérséklő intézkedések olyan értékesíthető tanúsítványok formájában, amelyek bizonyítják, hogy e követelménynek más gazdasági szereplő, például megújulóenergia-technológiákat telepítő független vállalkozó vagy energetikai szolgáltató vállalkozás által megvalósított közvetett mérséklő intézkedésekhez nyújtott támogatással tesznek eleget.</p>	<p>c) egyéb politikai intézkedések, melyek hatásfoka azonos az (1) bekezdésben említettekkel, például nemzeti adóintézkedések vagy más gazdasági ösztönzők.</p>

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(4) A (2) bekezdésben említett intézkedések végrehajtásához és nyomon követéséhez a tagállamok használhatják a 2012/27/EU irányelv 7. cikkében előírt energiahatékonysági kötelezettségi rendszerek keretében létrehozott rendszereket.</p>	<p>(4) A végrehajtandó különböző intézkedések során figyelembe kell venni, hogy</p> <p>a) a fűtési és hűtési piac nagyon szétforgácsolt, és a fogyasztóhoz, a központosítás fokához, a korábban használt tüzelőanyaghoz stb. igazodik;</p> <p>b) a hatékonyabb, fenntartható fűtés és hűtés előtt álló akadályok leküzdéséhez helyi, regionális és országos szintű fellépésre van szükség egy támogató európai uniós keretben.</p> <p>A tagállamok így felhasználhatják vagy kialakíthatják a következőket:</p> <p>a) A finanszírozás, illetve a nyereségesség javítására irányuló kezdeményezések:</p> <p>(i) olyan értékesíthető tanúsítványok, amelyek bizonyítják, hogy e követelménynek más gazdasági szereplő, például megújulóenergia-technológiákat telepítő független vállalkozó vagy energetikai szolgáltató vállalkozás által megvalósított közvetett mérséklő intézkedésekhez nyújtott támogatással tesznek eleget;</p> <p>(ii) tulajdonjogi jogszabályaik felülvizsgálata annak kialakítása érdekében, hogy miként lehet megosztani a bérbeadók és a bérlők, illetve a többlakásos épületek lakói között a megújuló energiával kapcsolatos korszerűsítések hozta előnyöket;</p> <p>(iii) azoknak a helyi és regionális szereplőknek a támogatása, akik javítani tudják a megújuló energiát használó fűtést és hűtést célzó beruházások „bankképességét” azáltal, hogy az egyéni projekteket nagyobb beruházási csomagokká fűzik össze;</p> <p>(iv) egyablakos ügyintézés kialakítása a beruházási tanácsok esetében, amely kiterjed a tanácsadó szolgáltatásokra, a projektfejlesztési támogatásra és a projektfinanszírozásra);</p> <p>(v) a lakossági bankok ösztönzése arra, hogy kínáljanak a magánszférában bérbeadott épületek felújításához alkalmas termékeket (pl. késleltetett jelzálogok, határidős kölcsönök), amelyeket állami eszközökből lehetne támogatni;</p> <p>(vi) a beruházásokhoz nyújtott közvetlen támogatások elkerülése, kivéve ha a támogatott berendezésnek valamilyen innovációs, illetve magas hatékonyságból vagy elterjeszthetőségből eredő többletértéke van.</p>

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<p>b) <i>A lakosság technológiákkal és szállítókkal kapcsolatos ismereteinek és bizalmának javítására irányuló kezdeményezések:</i></p> <p>(i) <i>a kazánok ellenőrzése alkalmával tájékoztatás a meglévő fűtő- és hűtőrendszer helyett telepíthető, megújuló energiát felhasználó rendszerek előnyeiről;</i></p> <p>(ii) <i>olyan weboldalak kialakítása és népszerűsítése, amelyek árakról (továbbá a környezetvédelmi szempontokról, a műszaki megvalósíthatóságról és megbízhatóságról stb.) tájékoztatnak, és az egész életciklusra vonatkozó összehasonlítási eszközöket tartalmaznak, segítve a potenciális és a jelenlegi fogyasztókat a legalkalmasabb berendezés, kialakítás, tüzelőanyag-szállító stb. kiválasztásában;</i></p> <p>(iii) <i>olyan, átlátható mechanizmusok kialakítása és népszerűsítése a felhasználók és a szállítók közötti konfliktusok megoldására, amelyek arra ösztönzik a szállítókat, hogy jobb szolgáltatásokat kínáljanak, illetve növeli a potenciális ügyfelek bizalmát;</i></p> <p>(iv) <i>hosszú távú kommunikációs és reklámkampányok kidolgozása a potenciális ügyfél típusának, a választott, megújuló energiára épülő technológiának, illetve az ágazat érintett érdekcsoportjának megfelelően.</i></p> <p>c) <i>A szerelést, működtetést és karbantartást végző vállalatok jobb lehetőségeinek megteremtésére irányuló kezdeményezések:</i></p> <p>(i) <i>a technológiai fejlesztésre irányuló más kezdeményezéseket sem kizárva ágazati kerekasztalok létrehozása a technológiai központok, a berendezésgyártó ipar, a mérnök- és szerelőcégek részvételével, hogy az utóbbiak javíthatóságuk szolgáltatásaikat és termékeiket;</i></p> <p>(ii) <i>együttműködés a különböző érdekeltekkel (mindenekelőtt a fogyasztók, a szerelők és az építésszek szövetségeivel) ezek strukturálása, valamint a megújuló energiákkal kapcsolatos érdeklődésük és figyelmük felkeltése, prioritásaik alakítása érdekében, a szükséges széles körű kommunikációs kampány előzetes lépéseként.</i></p>

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(5) A (2) bekezdés értelmében kijelölt szervek gondoskodnak arról, hogy hozzájárulásuk mérhető és ellenőrizhető legyen, és 2021. június 30-ától fogva évente jelentést tesznek a tagállam által kijelölt hatóság felé a következőkről:</p> <p>a) a fűtésre és hűtésre használt energia teljes mennyisége;</p> <p>b) a fűtésre és hűtésre használt megújuló energia teljes mennyisége;</p> <p>c) a fűtésre és hűtésre használt energia teljes mennyiségén belül a megújuló energiaforrásokból előállított energia aránya;</p> <p>d) a megújuló energiaforrás típusa.</p>	<p>d) Az ágazat erősítésére irányuló kezdeményezések:</p> <p>(i) a (2) bekezdésben említett intézkedések végrehajtásához és nyomon követéséhez használható, a 2012/27/EU irányelv 7. cikkében előírt energiahatékonysági kötelezettségi rendszerek keretében létrehozott rendszerek;</p> <p>(ii) a helyi és regionális önkormányzatok támogatása a megújuló energiaforrásokra épülő fűtés és hűtés előmozdítására irányuló stratégiák kidolgozásában.</p> <p>(5) A (2) bekezdés értelmében kijelölt szervek gondoskodnak arról, hogy hozzájárulásuk mérhető és ellenőrizhető legyen, és 2021. június 30-ától fogva évente jelentést tesznek a tagállam által kijelölt hatóság felé a következőkről:</p> <p>a) a fűtésre és hűtésre használt energia teljes mennyisége;</p> <p>b) a fűtésre és hűtésre használt megújuló energia és/vagy hulladékhő vagy hulladék hűtőhatás teljes mennyisége;</p> <p>c) a fűtésre és hűtésre használt energia teljes mennyiségén belül a megújuló energiaforrásokból és/vagy hulladékhőből vagy hulladék hűtőhatásból előállított energia aránya; és</p> <p>d) a megújuló energiaforrás típusa és a különböző fogyasztási helyeken található fűtő- és hűtőberendezések alapvető jellemzői.</p>

Indokolás

23. cikk (1), (3), (5) bekezdés

A fosszilis tüzelőanyagok kiváltására és a primerenergia-fogyasztás csökkentésére való tekintettel fontos, hogy a fűtési és hűtési ágazatban ne csak a megújuló energiákat, hanem a hőfelesleget és a melléktermékeket is figyelembe vegyük. A kitűzött célok eléréséhez az is fontos, hogy lehetőséget teremtsünk gazdasági ösztönzőkre és adópolitikai intézkedésekre.

23. cikk (2) bekezdés

A korrekciónak csak az említett szervek pontosítása a célja. Az energiaszállítás olyan fogalom, amely nem csupán a tüzelőanyagokra terjed ki. Az energia lehet tüzelőanyag, villamos áram vagy napenergia is.

23. cikk (4) bekezdés

A fűtés és hűtés igen fontos kérdés az EU-ban. Tavaly az Európai Bizottság külön stratégiát tett közzé a tárgyban. Az ebben leírt számos elgondolás azonban nem tükröződik a szóban forgó irányelvben, ezért beépítettük őket a szövegbe. Emellett beillesztettünk néhány új elgondolást is, például a közvetlen támogatások elkerülésére vagy a fogyasztói bizalom erősítésére vonatkozóan.

23. cikk (5) bekezdés

Ahhoz, hogy több ismeretünk legyen az ágazatról és a jövőbeli fejlesztés lehetőségeiről, fontos ismernünk a meglévő berendezések állapotát és jellemzőit. Ezeket az információkat a tüzelőanyag-szállító gyűjtheti össze, ami lehetővé teszi egyúttal az adminisztráció által rögzített adatok ellenőrzését is.

20. módosítás

24. cikk (4) bekezdés

Javaslat irányelvre a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának támogatásáról (átdolgozás) – COM (2016) 767 final – 2016/0382 (COD)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>A tagállamok meghozzák az annak biztosításához szükséges intézkedéseket, hogy a megújuló energiaforrásokból előállított hő vagy hűtőhatás és a hulladékhő vagy hulladék hűtőhatás megkülönböztetés nélkül bevezethető legyen a távfűtési és -hűtési rendszerekbe. Ez a megkülönböztetésmentes hozzáférés lehetővé teszi, hogy az említett forrásokból származó fűtést vagy hűtést a távfűtési vagy -hűtési hálózat üzemeltetőjétől eltérő szolgáltatók közvetlenül nyújthassák a távfűtési vagy -hűtési hálózathoz csatlakozott fogyasztók számára.</p>	<p>A tagállamok meghozzák az annak biztosításához szükséges intézkedéseket, hogy a megújuló energiaforrásokból előállított hő vagy hűtőhatás és a hulladékhő vagy hulladék hűtőhatás szabályozott módon bevezethető legyen a távfűtési és -hűtési rendszerekbe. Ez a hozzáférés lehetővé teszi, hogy az említett forrásokból származó fűtést vagy hűtést a távfűtési vagy -hűtési hálózat üzemeltetőjétől eltérő szolgáltatók nyújthassák a távfűtési vagy -hűtési hálózat számára.</p>

Indokolás

Ha harmadik feleknek általános joga lenne arra, hogy fűtést és hűtést értékesítsenek közvetlenül a végfelhasználók számára, az kontraproduktív és kevésbé költséghatékony volna. Ez bizonytalanságot teremtene a beruházások szempontjából, és homályossá tenné a hosszú távú felelősségi köröket. A hálózat és az ellátás szétválasztása növelné a végfelhasználók költségeit.

21. módosítás

(6)

Javaslat rendeletre a villamos energia belső piacáról (átdolgozás) – COM(2016) 861 final

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>A piac integráltságának növekedése és a villamosenergia-termelés ingadozóbbá válása miatt fokozottabban kell koordinálni a nemzeti energiapolitikákat a szomszédos országokkal, és ki kell használni a villamos energiával való határokon átnyúló kereskedés adta lehetőségeket.</p>	<p>A piac integráltságának növekedése és a villamosenergia-termelés ingadozóbbá válása miatt fokozottabban kell koordinálni a nemzeti energiapolitikákat a szomszédos országokkal, és ki kell használni a villamos energiával való határokon átnyúló kereskedés adta lehetőségeket, gondoskodva ugyanakkor az egyenlő versenyfeltételekről és a kölcsönösség elvének tiszteletben tartásáról.</p>

Indokolás

Egyes tagállamok számára nagyon fontos lehet, hogy harmadik országok is szerepet kapjanak a villamos energia uniós belső piacán. Ezért rendkívül fontos, hogy a harmadik országokkal folytatott kereskedelemben egyenlő versenyfeltételeket biztosítsunk, és egyenlő piacrajutási feltételekről gondoskodjunk (a kölcsönösség elve).

22. módosítás

(8)

Javaslat rendeletre a villamos energia belső piacáról (átdolgozás) – COM(2016) 861 final

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>Alapvető piaci elvként kell kimondani, hogy a villamos energia árának a keresleten és a kínálaton kell alapulnia. Az áraknak jelezniük kell, mikor van szükség villamos energiára, és piaci alapon ösztönzést kell biztosítaniuk a rugalmasság forrásaira, köztük a rugalmas termelőkapacitásokra, a rendszerösszekötőkre, a felhasználóoldali választra és az energiatárolásra irányuló beruházások számára.</p>	<p>Alapvető piaci elvként kell kimondani, hogy a villamos energia árának a keresleten és a kínálaton kell alapulnia. Az áraknak jelezniük kell, mikor van szükség villamos energiára, és piaci alapon ösztönzést kell biztosítaniuk a rugalmasság forrásaira, köztük a rugalmas termelőkapacitásokra, a rendszerösszekötőkre, a felhasználóoldali választra és az energiatárolásra irányuló beruházások számára. A szóban forgó célokra való tekintettel fontos, hogy a tagállamok fokozatosan kivezessék az árszabályozást.</p>

Indokolás

Sok tagállamban a villamosenergia-árak egyáltalán nem követik a keresletet és a kínálatot, hanem hatósági szabályozás tárgyát képezik. Az árszabályozás visszafoghatja a hatékony verseny kialakulását, a beruházók kedvét szegheti és megakadályozhatja az új szereplők piacra jutását. A piaci szerkezetátalakítás egyik célja, hogy a villamosenergia-árakat semmiféle állami beavatkozás ne befolyásolja. Alapvetően üdvözljük az árszabályozás kivezetésére vonatkozó európai bizottsági javaslatot, fontos azonban, hogy ez fokozatosan történjen.

23. módosítás

(25)

Javaslat irányelvre a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról (átdolgozás) – COM(2016) 864 final

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>Minden fogyasztó számára lehetővé kell tenni, hogy közvetlenül élvezze a piaci részvétel előnyeit, különösen azáltal, hogy fogyasztásait a piaci jelzések szerint igazítja ki, és cserébe alacsonyabb villamosenergia-árakban vagy más ösztönző kifizetésekben részesül. Az aktív részvételből fakadó előnyök idővel várhatóan fokozódnak, amikor az elektromos meghajtású járművek, hőszivattyúk és egyéb, rugalmas terhelési egységek versenyképesebbé válnak. A fogyasztók számára lehetővé kell tenni, hogy részt vegyenek a felhasználóoldali válasz valamennyi formájában, valamint hogy az intelligens fogyasztásmérés és a dinamikus villamosenergia-árakat tartalmazó szerződés mellett döntsenek. Ezzel fogyasztásaikat olyan valós idejű árjelzések szerint igazíthatnák ki, amelyek tükrözik a villamos energia vagy a szállítás különböző időszakokban mért értékét és költségét, ugyanakkor a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a fogyasztók kellően ki legyenek téve a nagykereskedelmi árak jelentette kockázatnak. A tagállamoknak biztosítaniuk kell továbbá, hogy a piacon aktívan részt venni nem kívánó fogyasztókat ne érje hátrány, hanem a hazai piaci feltételek tekintetében a legmegfelelőbb módon segítsék elő számukra, hogy tájékozott döntést hozzanak a rendelkezésükre álló lehetőségekkel kapcsolatban.</p>	<p>Minden fogyasztó számára lehetővé kell tenni, hogy közvetlenül élvezze a piaci részvétel előnyeit, különösen azáltal, hogy fogyasztásait a piaci jelzések szerint igazítja ki, és cserébe alacsonyabb villamosenergia-árakban vagy más ösztönző kifizetésekben részesül. Az aktív részvételből fakadó előnyök idővel várhatóan fokozódnak, amikor az elektromos meghajtású járművek, hőszivattyúk és egyéb, rugalmas terhelési egységek versenyképesebbé válnak. A fogyasztók számára lehetővé kell tenni, hogy részt vegyenek a felhasználóoldali válasz valamennyi formájában, valamint hogy az intelligens fogyasztásmérés és a dinamikus villamosenergia-árakat tartalmazó szerződés mellett döntsenek. Ezzel fogyasztásaikat olyan valós idejű árjelzések szerint igazíthatnák ki, amelyek tükrözik a villamos energia vagy a szállítás különböző időszakokban mért értékét és költségét, ugyanakkor a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a fogyasztók kellően ki legyenek téve a nagykereskedelmi árak jelentette kockázatnak. A tagállamoknak biztosítaniuk kell továbbá, hogy a piacon aktívan részt venni nem kívánó fogyasztókat ne érje hátrány, hanem a hazai piaci feltételek tekintetében a legmegfelelőbb módon segítsék elő számukra, hogy tájékozott döntést hozzanak a rendelkezésükre álló lehetőségekkel kapcsolatban. A nemzeti, regionális és helyi önkormányzatoknak meg kell teremteniük a megfelelő keretfeltételeket ahhoz, hogy a fogyasztók hozzáférjenek a piaci részvétel feltételeire és lehetőségeire vonatkozó részletes információkhoz. A tagállamoknak emellett ki kellene dolgozniuk az energiaszegénység kockázata által leginkább érintett fogyasztókat célzó, konkrét intézkedéseket annak érdekében, hogy biztosítsák aktív piaci részvételüket, védjék az energiához való hozzáférési jogukat és lehetővé tegyék számukra, hogy élvezhessék az energiafogyasztást csökkentő, innovatív technológia előnyeit.</p>

Indokolás

A módosítás az Európai Bizottság szövegét azzal a rendelkezéssel egészíti ki, hogy valamennyi önkormányzatnak a piacon való részvételre kellene ösztönöznie a fogyasztókat, és számukra részletes tájékoztatást kellene nyújtania az erre vonatkozó feltételekről és lehetőségekről.

24. módosítás

(30)

Javaslat irányelvre a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról (átdolgozás) – COM(2016) 864 final

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>Az elosztott energiaforrásokkal kapcsolatos technológiáknak és a tudatos fogyasztói magatartás kialakításának köszönhetően a közösségi energia és az energetikai szövetkezetek hatékony és költséghatékony eszközzé váltak a polgárok energiaforrásokkal, szolgáltatásokkal és helyi részvétellel kapcsolatos igényeinek és várakozásainak kielégítése terén. A közösségi energia valamennyi fogyasztó számára inkluzív választási lehetőséget kínál ahhoz, hogy közvetlen érdeke fűződjön a villamos energia előállításához, felhasználásához vagy egymás közötti megosztásához egy földrajzilag körülhatárolt közösségi hálózaton belül, amely működhet elszigetelten vagy a nyilvános elosztási hálózathoz kapcsolva. A közösségi energiával kapcsolatos kezdeményezések – a hagyományos energia-ipari vállalatoktól eltérően – nem a profitot helyezik előtérbe, hanem elsősorban arra helyezik a hangsúlyt, hogy egy adott megújulóenergia-forrásból megfizethető energiát biztosítsanak tagjaik vagy érdekelt felek számára. A fogyasztók közvetlen bevonásának köszönhetően a közösségi energetikai kezdeményezések jól mutatják, hogy képesek integrált módon elősegíteni új technológiák és fogyasztási minták – többek között intelligens elosztóhálózatok és felhasználóoldali válasz – elterjedését. A közösségi energia a háztartási szintű energiahatékonyságot is előmozdíthatja, valamint a fogyasztás csökkentésével és az alacsonyabb szolgáltatási díjakkal segíthet leküzdeni az energiaszegénységet. A közösségi energia lehetővé teszi továbbá, hogy olyan háztartási fogyasztói csoportok is részt vehessenek az energiapiacra, amelyek egyébként nem tudnának. A sikeresen végrehajtott ilyen kezdeményezések az energetikai szolgáltatásnyújtás pusztán előnyeinek túlmutató gazdasági, társadalmi és környezeti értéket teremtettek a közösség számára. A helyi energiaközösségek számára lehetővé kell tenni, hogy a piacon egyenlő versenyfeltételek mellett, a verseny torzítása nélkül működhessenek. A háztartási fogyasztók számára pedig lehetővé kell tenni, hogy önkéntesen részt vegyenek a közösségi energetikai kezdeményezésben, illetve azt a helyi energiaközösség által üzemeltetett hálózathoz való hozzáférésük vagy fogyasztói jogaik elvesztése nélkül hagyhassák el. A helyi energiaközösség hálózatahoz tisztességes és tényleges költséget tükröző feltételek mellett kell hozzáférést biztosítani.</p>	<p>Az elosztott energiaforrásokkal kapcsolatos technológiáknak és a tudatos fogyasztói magatartás kialakításának köszönhetően a közösségi energia és az energetikai szövetkezetek hatékony és költséghatékony eszközzé váltak a polgárok energiaforrásokkal, szolgáltatásokkal és helyi részvétellel kapcsolatos igényeinek és várakozásainak kielégítése terén. A közösségi energia valamennyi fogyasztó számára inkluzív választási lehetőséget kínál ahhoz, hogy közvetlen érdeke fűződjön a villamos energia előállításához, felhasználásához vagy egymás közötti megosztásához egy földrajzilag körülhatárolt közösségi hálózaton belül, amely működhet elszigetelten vagy a nyilvános elosztási hálózathoz kapcsolva. A közösségi energiával kapcsolatos kezdeményezések – a hagyományos energia-ipari vállalatoktól eltérően – nem a profitot helyezik előtérbe, hanem elsősorban arra helyezik a hangsúlyt, hogy egy adott megújulóenergia-forrásból megfizethető energiát biztosítsanak tagjaik vagy érdekelt felek számára. A fogyasztók közvetlen bevonásának köszönhetően a közösségi energetikai kezdeményezések jól mutatják, hogy képesek integrált módon elősegíteni új technológiák és fogyasztási minták – többek között intelligens elosztóhálózatok és felhasználóoldali válasz – elterjedését. A közösségi energia a háztartási szintű energiahatékonyságot is előmozdíthatja, valamint a fogyasztás csökkentésével és az alacsonyabb szolgáltatási díjakkal segíthet leküzdeni az energiaszegénységet. A közösségi energia lehetővé teszi továbbá, hogy olyan háztartási fogyasztói csoportok is részt vehessenek az energiapiacra, amelyek egyébként nem tudnának. A sikeresen végrehajtott ilyen kezdeményezések az energetikai szolgáltatásnyújtás pusztán előnyeinek túlmutató gazdasági, társadalmi és környezeti értéket teremtettek a közösség számára. A helyi energiaközösségek számára világosan meghatározott szabályok alapján lehetővé kell tenni, hogy a piacon egyenlő versenyfeltételek mellett, a verseny torzítása nélkül működhessenek. A háztartási fogyasztók számára pedig lehetővé kell tenni, hogy önkéntesen részt vegyenek a közösségi energetikai kezdeményezésben, illetve azt a helyi energiaközösség által üzemeltetett hálózathoz való hozzáférésük vagy fogyasztói jogaik elvesztése nélkül hagyhassák el. A helyi energiaközösség hálózatahoz tisztességes és tényleges költséget tükröző feltételek mellett kell hozzáférést biztosítani.</p>

Indokolás

A helyi energiaközösségek kialakítása jó módszer lehet a helyi szintű energiagazdálkodásra. A közösségek létrehozásának és villamosenergia-piaci részvételének támogatásához nagyon fontos, hogy rendelkezésre álljon egy megfelelő jogi keret, amelyen belül világos szabályokat lehet meghatározni a közösségek energiapiaci működésére vonatkozóan.

25. módosítás

(38)

Javaslat irányelvre a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról (átdolgozás) – COM(2016) 864 final

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>Az intelligens fogyasztásmérés bevezetését követően jelenleg különböző adatgazdálkodási modelleket dolgoztak ki vagy dolgoznak ki a tagállamokban. Az adatgazdálkodási modelltől függetlenül fontos, hogy a tagállamok olyan átlátható szabályokat vezessenek, amelyek biztosítják az adatokhoz való megkülönböztetésmentes hozzáférést, a kiberbiztonság és adatvédelem legmagasabb fokát, valamint az adatkezelők pártatlanságát.</p>	<p>Az intelligens fogyasztásmérés bevezetését követően jelenleg különböző adatgazdálkodási modelleket dolgoztak ki vagy dolgoznak ki a tagállamokban. Az adatgazdálkodási modelltől függetlenül fontos, hogy a tagállamok olyan átlátható szabályokat vezessenek, amelyek biztosítják az adatokhoz való megkülönböztetésmentes hozzáférést, a kiberbiztonság és adatvédelem legmagasabb fokát, valamint az adatkezelők pártatlanságát. Annak érdekében, hogy a felhasználói oldalról a fogyasztók reagálhassanak, és dinamikus árrendszert kínálhassunk számukra, a fogyasztóknak szabad hozzáférést kell kapniuk a forgalmazóktól az óránkénti áramfogyasztásukra vonatkozó információkhoz. Ajánljuk, hogy ezeket az információkat minden intelligens áramfogyasztás-mérő esetében tegyék elérhetővé, és ezt minden szerződésben vállalt teljesítménytartomány esetében telepítsék.</p>

Indokolás

Az információkhoz való hozzáférést csak ajánlani, és nem kötelezően előírni kellene az összes intelligens áramfogyasztás-mérő esetében, de ezt minden szerződésben vállalt teljesítménytartomány esetében telepíteni kell.

26. módosítás

(3) bekezdés

Javaslat rendeletre az Energiaszabályozók Európai Uniói Együttműködési Ügynöksége létrehozásáról (átdolgozás) – COM(2016) 863 final – 2016/0378 (COD)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>Az előrejelzések szerint az elkövetkező években egyre nagyobb szükség lesz a nemzeti szabályozó hatóságok közötti együttműködésre. Európa energiarendszere az utóbbi évtizedek legkomolyabb változásán megy keresztül. A piaci integráció fokozódása és a változatosabb forrásokon alapuló villamosenergia-termelés irányába való elmozdulás miatt egyre nagyobb szükség van arra, hogy a tagállamok összehangolják energiaügyi szakpolitikáikat a szomszédos tagállamokkal, és kihasználják a határokon keresztül történő villamosenergia-kereskedelemben rejlő lehetőségeket.</p>	<p>Az előrejelzések szerint az elkövetkező években egyre nagyobb szükség lesz a nemzeti szabályozó hatóságok közötti együttműködésre. Európa energiarendszere az utóbbi évtizedek legkomolyabb változásán megy keresztül. A piaci integráció fokozódása és a változatosabb forrásokon alapuló villamosenergia-termelés irányába való elmozdulás miatt egyre nagyobb szükség van arra, hogy a tagállamok összehangolják energiaügyi szakpolitikáikat a szomszédos tagállamokkal, és kihasználják a határokon keresztül történő villamosenergia-kereskedelemben rejlő lehetőségeket. Fontos továbbá a nemzeti szabályozó hatóságok megerősítése. A tagállamoknak gondoskodniuk kell nemzeti szabályozó hatóságaik függetlenségéről és zavartalan működéséről. A nemzeti szabályozó hatóságok megfelelő működéséhez biztosítani kell a szükséges forrásokat, és lehetővé kell tenni számukra, hogy valamennyi jogot élvezve részt vehessenek az uniós szintű együttműködésben.</p>

Indokolás

Üdvözlendő a tagállamok közötti fokozott koordináció energiaügyben. Ugyanolyan fontos azonban a nemzeti szabályozó hatóság szerepe minden egyes uniós tagállamban. Fel kell hívni a figyelmet arra, hogy a tagállamoknak gondoskodniuk kell nemzeti szabályozó hatóságaik függetlenségéről és zavartalan működéséről. Ráadásul elegendő forrást is biztosítani kell ahhoz, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok jó munkát végezhesenek.

27. módosítás

14. cikk

Javaslat rendeletre az Energiaszabályozók Európai Uniók Együttműködési Ügynöksége létrehozásáról (átdolgozás) – COM (2016) 863 final – 2016/0378 (COD)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>A Bizottság [a COM(2016) 861/2 számon előterjesztett, átdolgozott villamosenergia-rendelet] 57. cikke vagy a 715/2009/EK rendelet 23. cikke szerinti iránymutatások értelmében megállapított, egyértelműen meghatározott körülmények között, az Ügynökség alapításának céljával összefüggő kérdésekben megbízhatja az Ügynökséget kiegészítő feladatokkal, tiszteletben tartva az uniós ügynökségek végrehajtási jogosultságokkal való felruházására vonatkozó korlátozásokat .</p>	<p>A Bizottság [a COM(2016) 861/2 számon előterjesztett, átdolgozott villamosenergia-rendelet] 57. cikke vagy a 715/2009/EK rendelet 23. cikke szerinti iránymutatások értelmében megállapított, egyértelműen meghatározott körülmények között, az Ügynökség alapításának céljával összefüggő kérdésekben megbízhatja az Ügynökséget kiegészítő feladatokkal, tiszteletben tartva az uniós ügynökségek végrehajtási jogosultságokkal való felruházására vonatkozó korlátozásokat .</p> <p><i>Az Európai Bizottságnak gondoskodnia kellene arról, hogy az Energiaszabályozók Együttműködési Ügynöksége (ACER) megkapja a szükséges hatásköröket ahhoz, hogy a megfelelő tagállami intézményektől kikérhesse a rá bízott feladatok teljesítéséhez szükséges információkat.</i></p>

Indokolás

A munkafolyamatok gördülékenysége érdekében gondoskodni kell arról, hogy az Energiaszabályozók Együttműködési Ügynöksége elegendő jogosultságot és hatáskört kapjon ahhoz, hogy a megfelelő tagállami intézményektől gyorsan megkaphassa a rá bízott feladatok teljesítéséhez szükséges információkat.

28. módosítás

16. cikk (2) bekezdés

Javaslat rendeletre az Energiaszabályozók Európai Uniók Együttműködési Ügynöksége létrehozásáról (átdolgozás) – COM (2016) 863 final – 2016/0378 (COD)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>Az Ügynökség az (1) bekezdésben említett nyomon követési tevékenységének eredményeiről évente jelentést tesz közzé. Ebben a jelentésben azonosítja a fenti területek belső piacának megvalósítása előtt álló akadályokat.</p>	<p>Az Ügynökség az (1) bekezdésben említett nyomon követési tevékenységének eredményeiről évente jelentést tesz közzé. Ebben a jelentésben azonosítja a fenti területek belső piacának megvalósítása előtt álló akadályokat, <i>és ajánlásokat tesz.</i></p>

Indokolás

Az Energiaszabályozók Együttműködési Ügynöksége komolyabb felelősséget és több forrást kap. Szélesebb hatáskörrel rendelkezik majd a határon átnyúló, koordinációt igénylő kérdésekben is. Ezért a tagállamok számára hasznos lenne, ha az ügynökség a nyomonkövetési tevékenységének eredményeiről szóló jelentésében általános ajánlásokat is megfogalmazna.

29. módosítás

(13)

Javaslat rendeletre a villamosenergia-ágazati kockázatokra való felkészülésről és a 2005/89/EU irányelv hatályon kívül helyezéséről – COM(2016) 862 final – 2016/0377 (COD)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>Ezen közös módszertan alapján az ENTSO-E köteles rendszeresen regionális válságforgatókönyveket kidolgozni és naprakészen tartani, továbbá azonosítani a legrelevánsabb kockázatokat minden egyes régióban, mint például: szélsőséges időjárási körülmények, természeti katasztrófa, tüzelőanyaghiány vagy rosszzindulatú támadások. A földgáz mint tüzelőanyag hiányának vizsgálatakor a földgázellátás megszakadásának kockázatát a Gázpiaci Szállítási rendszer-üzemeltetők Európai Hálózata által a <i>földgáz ellátásbiztonsági rendelet [javasolt földgáz ellátásbiztonsági rendelet]</i> 6.6. cikke szerint készített földgázellátási és infrastruktúra-megszakadási forgatókönyvekre tekintettel kell értékelni. A tagállamok kötelesek erre alapuló nemzeti válságforgatókönyveket kidolgozni és alapesetben háromévente frissíteni. A forgatókönyveknek kell a kockázatokra való felkészülési tervek alapját képezniük. A kockázatok nemzeti szintű azonosítása során a tagállamoknak le kell írniuk azokat a lehetséges kockázatokat, amiket az ellátásbiztonság szempontjából releváns infrastruktúrák tulajdonával kapcsolatban látnak, továbbá az ilyen kockázatok kezelését célzó intézkedéseket (ha vannak ilyenek) (mint például: általános vagy ágazatspecifikus beruházás-előszűrési jogszabályok, különleges jogok bizonyos részvényeseknek, stb.), annak feltüntetésével, hogy véleményük szerint miért indokoltak az ilyen intézkedések.</p>	<p>Ezen közös módszertan alapján az ENTSO-E köteles rendszeresen regionális válságforgatókönyveket kidolgozni és naprakészen tartani, továbbá azonosítani a legrelevánsabb kockázatokat minden egyes régióban, mint például: szélsőséges időjárási körülmények, természeti katasztrófa, tüzelőanyaghiány vagy rosszzindulatú támadások. A földgáz mint tüzelőanyag hiányának vizsgálatakor a földgázellátás megszakadásának kockázatát a Gázpiaci Szállítási rendszer-üzemeltetők Európai Hálózata által a földgáz ellátásbiztonsági rendelet [javasolt földgáz ellátásbiztonsági rendelet] 6.6. cikke szerint készített földgázellátási és infrastruktúra-megszakadási forgatókönyvekre tekintettel kell értékelni. Ajánlatos a regionális együttműködés különböző típusainál ismertetni és megvitatni az adott régió energiaügyi helyzetét, és ennek során felmérni az esélyeket és fenyegetéseket. A tagállamok kötelesek ezen információk alapján nemzeti válságforgatókönyveket kidolgozni és alapesetben háromévente frissíteni. A forgatókönyveknek kell a kockázatokra való felkészülési tervek alapját képezniük. A kockázatok nemzeti szintű azonosítása során a tagállamoknak le kell írniuk azokat a lehetséges kockázatokot, amiket az ellátásbiztonság szempontjából releváns infrastruktúrák tulajdonával kapcsolatban látnak, továbbá az ilyen kockázatok kezelését célzó intézkedéseket (ha vannak ilyenek) (mint például: általános vagy ágazatspecifikus beruházás-előszűrési jogszabályok, különleges jogok bizonyos részvényeseknek, stb.), annak feltüntetésével, hogy véleményük szerint miért indokoltak az ilyen intézkedések.</p>

Indokolás

Észszerű és hasznos arról rendelkezni, hogy az ENTSO-E köteles rendszeresen regionális válságforgatókönyveket kidolgozni és naprakészen tartani, továbbá azonosítani a legrelevánsabb kockázatokat minden egyes régióban, mint például: szélsőséges időjárási körülmények, természeti katasztrófa, tüzelőanyaghiány vagy rosszzindulatú támadások. Fontos azonban, hogy megerősítsük a tagállamok közötti regionális együttműködést. A tagállamok számára hasznos, ha az adott nemzeti válságforgatókönyv kidolgozása előtt ismertetik és megvitatják a regionális szintű körülményeket. Így a tagállamok jobban elismernék és megértenék a minél eredményesebb és gördülékenyebb válságkezeléshez szükséges nemzeti és regionális intézkedéseket.

30. módosítás

(18)

Javaslat rendeletre a villamosenergia-ágazati kockázatokra való felkészülésről és a 2005/89/EU irányelv hatályon kívül helyezéséről – COM(2016) 862 final – 2016/0377 (COD)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>A válságmegelőzés és -kezelés közös megközelítésének biztosítása érdekében minden tagállam illetékes hatósága köteles kockázatokra való felkészülési tervet kidolgozni az érdekelt felekkel folytatott konzultációt követően. A terveknek hatékony, arányos és megkülönböztetésmentes intézkedéseket kell leírniuk, amelyek minden azonosított válságforgatókönyvre vonatkoznak. A terveknek biztosítaniuk kell az átláthatóságot, különösen a tekintetben, hogy milyen feltételek tehetőek nem piaci intézkedések a válsághelyzetek enyhítésére. Minden tervezett nem piaci intézkedésnek összhangban kell lennie az e rendeletben meghatározott szabályokkal.</p>	<p>A válságmegelőzés és -kezelés közös megközelítésének biztosítása érdekében minden tagállam illetékes hatósága köteles kockázatokra való felkészülési tervet kidolgozni az érdekelt felekkel, köztük – amennyiben lehetséges – a helyi és regionális önkormányzatokkal folytatott konzultációt követően. A terveknek hatékony, arányos és megkülönböztetésmentes intézkedéseket kell leírniuk, amelyek minden azonosított válságforgatókönyvre vonatkoznak. A terveknek biztosítaniuk kell az átláthatóságot, különösen a tekintetben, hogy milyen feltételek tehetőek nem piaci intézkedések a válsághelyzetek enyhítésére. Minden tervezett nem piaci intézkedésnek összhangban kell lennie az e rendeletben meghatározott szabályokkal.</p>

Indokolás

Fontos, hogy minden tagállamban létezzen közös megközelítés a válságmegelőzést és -kezelést illetően.

Ennek megfelelően itt minden érdekelt fél szoros együttműködésére szükség van, és a hangsúlyt a – többek között, adott esetben, a regionális és helyi önkormányzatokkal folytatott – közvetlen kommunikációra kell helyezni.

31. módosítás

16. cikk (1) bekezdés

Javaslat rendeletre a villamosenergia-ágazati kockázatokra való felkészülésről és a 2005/89/EU irányelv hatályon kívül helyezéséről – COM(2016) 862 final – 2016/0377 (COD)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>A lehető leghamarabb, de mindenképpen a villamosenergia-válsághelyzet kihirdetését követő hat héten belül, az érintett illetékes hatóságok – a saját nemzeti szabályozó hatóságokkal (ahol nem az az illetékes hatóság) egyeztetve – értékelő jelentést küldenek a villamosenergia-ügyi koordinációs csoportnak és a Bizottságnak.</p>	<p>A lehető leghamarabb, de mindenképpen a villamosenergia-válsághelyzet kihirdetését követő négy héten belül, az érintett illetékes hatóságok – a saját nemzeti szabályozó hatóságokkal (ahol nem az az illetékes hatóság) egyeztetve – értékelő jelentést küldenek a villamosenergia-ügyi koordinációs csoportnak és a Bizottságnak.</p>

Indokolás

A villamosenergia-válsághelyzet kihirdetése mind az érintett tagállam, mind az egész EU számára komoly kihívást jelent. Ezért egy ilyen esetben gyors reakcióra, gyors cselekvésre van szükség. Az értékelő jelentés előterjesztésére a módosításban javasolt négyhetes határidő elegendő, és gyorsabb információáramlást biztosít.

32. módosítás

18. cikk

Javaslat rendeletre a villamosenergia-ágazati kockázatokra való felkészülésről és a 2005/89/EU irányelv hatályon kívül helyezéséről – COM(2016) 862 final – 2016/0377 (COD)

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>A tagállamokat és az Energiaközösség szerződő feleit felkérjük, hogy szorosan működjenek együtt a villamosenergia-válsághelyzetek azonosításának folyamatában és a kockázatokra való felkészülési tervvel létrehozásában, hogy ne tegyenek olyan intézkedéseket, amelyek veszélyeztethetik a tagállamok, a szerződő felek vagy az Unió ellátásbiztonságát.</p> <p>E tekintetben az Energiaközösség szerződő felei a Bizottság meghívására részt vehetnek a villamosenergia-ügyi koordinációs csoportban minden olyan ügy tekintetében, amelyben érintettek.</p>	<p>A tagállamokat és az Energiaközösség szerződő feleit felkérjük, hogy szorosan működjenek együtt a villamosenergia-válsághelyzetek azonosításának folyamatában és a kockázatokra való felkészülési tervvel létrehozásában, hogy ne tegyenek olyan intézkedéseket, amelyek veszélyeztethetik a tagállamok, a szerződő felek vagy az Unió ellátásbiztonságát. Az energiaágazat minél hatékonyabb irányítása érdekében elsősorban a regionális együttműködés jelent kiemelendő és ajánlott megoldást. E tekintetben az Energiaközösség szerződő felei a Bizottság meghívására részt vehetnek a villamosenergia-ügyi koordinációs csoportban minden olyan ügy tekintetében, amelyben érintettek.</p>

Indokolás

A villamosenergia-válsághelyzetek minél eredményesebb és hatékonyabb kezelésére való tekintettel fontos, hogy felhívjuk a figyelmet a tagállamok közötti regionális szintű együttműködés jelentőségére. A regionális együttműködésnek köszönhetően gyors megoldásokat lehet találni kevés költséggel.

II. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA (RB)

Általános észrevételek

1. üdvözlöi az Európai Bizottság tiszta energiáról szóló csomagját, és utal arra, hogy az abban meghatározott súlypontok – az épületek, az ipar és a közlekedés energiahatékonysága és fenntarthatósága, a megújuló energiahordozók elterjesztése, valamint azok a feltételek (és ezek észszerű alakítása), amelyek az energiaszükséglet ellenőrzése révén lehetővé teszik a fogyasztói részvételt –, valamint a belső energiapiac létrehozása és új felelősségi körök meghatározása a villamosenergia-elosztó hálózatok, az átvitelrendszer-üzemeltetők és a nemzeti jogalkotók számára mind-mind hozzájárulnak majd ahhoz, hogy biztosítsák az energetikai függetlenséget, az energiaellátás biztonságát, az éghajlatvédelmi célok megvalósítását és mindenekelőtt az energiaárak megfizethetőségét a fogyasztók számára;
2. hangsúlyozza azonban, hogy egyértelmű jelek utalnak arra, hogy a 2030-ig szóló energetikai és éghajlat-változási csomag uniós célkitűzései nem lesznek elegendőek azon kötelezettségek teljesítésére, melyeket a tagállamok és az EU vállaltak a Párizsi Megállapodás aláírásával; egészen konkrétan meggyőződése, hogy az uniós szintű 27 %-os megújulóenergia-célkitűzés nem elég ambiciózus, ezért kéri az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy tüzzenek ki magasabb célt;
3. üdvözlöi a regionális szintű, szoros, határokon átnyúló együttműködésre irányuló javaslatokat, és egyidejűleg sürgeti az Európai Bizottságot, hogy mutasson be lehetőségeket arra vonatkozóan, miként lehetne egy ilyenfajta együttműködést oly módon támogatni, hogy bővíti a mikroszinten történő részvételhez való jogokat, lehetővé teszi a helyi és regionális önkormányzatok szoros együttműködését, és a szomszédos régiók számára valódi esélyeket teremtenek egy olyan közös energia-infrastruktúra felépítésére, amely túlmutat a nemzeti határokon;

4. sajnálattal látja, hogy a helyi és regionális önkormányzatok szerepe a javaslatban csak elnagyoltan körvonalazódik, és hangsúlyozza a helyi és regionális önkormányzatoknak az éghajlatváltozási célok megvalósításához tett fontos hozzájárulását. Számos uniós kis- és nagyváros már hosszú évek óta rendelkezik olyan éghajlat-politikára és fenntartható energiára vonatkozó cselekvési tervekkel, amelyekben központi szerepet kap az alacsony szén-dioxid-kibocsátású hő- és energiatermelés, a megújuló energiahordozók használata, az energiahatékonyság fokozását célzó intézkedések és a fenntartható közlekedés fejlesztése;
5. támogatja az Európai Bizottság arra irányuló célkitűzéseit, hogy rugalmas, piacorientált keretet hozzanak létre, amely előmozdítja a megújuló energiahordozók elterjedését, ugyanakkor elkerüli a piaci torzulásokat, és különösen üdvözlí azokat a javaslatokat, amelyek erősebb ösztönzőket teremtenek azon fogyasztók számára, akik a villamosenergia-piac szereplőivé kívánnak válni; hangsúlyozza, hogy energiaközösségek létrehozása révén a helyi és regionális önkormányzatok ehhez hozzájárulhatnak;
6. úgy véli, hogy a nemzeti tervek kidolgozásának keretében erősíteni kell a regionális együttműködést azokon a területeken, amelyek esetében egyértelmű a határokon átnyúló hatás; nagyon fontosnak tartja, hogy az intézkedéseket még a nemzeti tervek kidolgozása előtt időben összehangolják a szomszédos uniós tagállamokkal, és a helyi és regionális önkormányzatokat is bevonják a folyamatba;
7. úgy véli, hogy a tagállamoknak fokozniuk kell erőfeszítéseiket az adminisztratív akadályok megszüntetése érdekében, csökkenteniük kell a még nem elég érett, alacsony kibocsátású technológiák árát, és nagyobb figyelmet kell fordítaniuk a tervezés, végrehajtás és jelentéstétel hatékony összehangolására nemzeti, regionális és helyi szinten;

A megújuló energiahordozók elterjesztése és a piaci integráció

8. osztja azt a nézetet, hogy az EU-nak több figyelmet kell szentelnie a megújuló energiahordozókkal kapcsolatos technológiák fejlesztésére és alkalmazására, és megállapítja, hogy az új technológiák (az ipari vállalatoktól a háztartásokig) az összes fogyasztó számára lehetőséget teremtenek arra, hogy intelligensebben és takarékosabban használják az energiát, és az energiatermelés tiszta és hatékony eljárásai mellett döntsenek;
9. úgy véli, hogy az, hogy a tagállamoknak nincsenek célkitűzéseik a közlekedés területén alkalmazott megújuló energiaforrásokat illetően, nagyon súlyos hiányosság, különösen mivel a jelenlegi irányelvben szereplő, 2020-ra kitűzött 10 %-os cél elérése a bioüzemanyagok fejlesztésének fő ösztönzője. Ezért javasolja egy, a bioüzemanyagokra (köztük a fenntartható módon előállított hagyományosakra) vonatkozó célszám kitűzését, amely 14 % lehetne;
10. úgy véli, hogy a megújuló forrásokból nyert energia versenyképes lehet, és utal arra, hogy bizonyos megújuló energiahordozók, mint például a szárazföldi szélparkok, mindenképpen konkurenciát jelenthetnek a fosszilis energiaforrások számára, és hogy a szélenergia ára tovább csökken majd, ha bővítik a szélenergia-kapacitásokat, és fejlesztik a technológiát;
11. osztja azt a nézetet, hogy a tiszta energiahordozók terén megvalósított innovációkhoz zavartalanul működő belső piacra és tisztességes versenyre van szükség, mivel ezek lehetővé teszik, hogy új piaci szereplők megújuló energiával kapcsolatos innovatív projekteket valósítsanak meg; ugyanakkor hangsúlyozza, hogy az innovatív projektek megvalósítására ugyanolyan feltételek kell, hogy vonatkozzanak, mint a már piacon lévő szereplők esetében;
12. megállapítja, hogy a megújuló energiahordozókra vonatkozó támogatási rendszerek kidolgozásakor a tagállamoknak ügyelniük kellene a megújuló energiákkal kapcsolatos különféle technológiák sajátosságaira (pl. árszínvonal, kockázatok, rendszerszolgáltatások nyújtásának lehetősége). Ez magasabb költséghatékonyságot biztosítana, és hozzájárulna a szén-dioxid-kibocsátások csökkentésére vonatkozó hosszú távú célkitűzés megvalósításához;
13. úgy véli, hogy az Európai Bizottságnak a tagállamokat arra kellene ösztönöznie, hogy megfelelő intézkedéseket hozzanak a megújuló energiahordozók elterjedésének ösztönzésére. Ami az új generációs technológiák megújuló energiahordozók számára való kifejlesztését és a kis projektek védelmét illeti, ideértve az olyan kapcsolt energiatermelő létesítményeket is, amelyek helyi távfűtési és -hűtési rendszerekhez vannak kapcsolva, a tagállamokkal szemben nagyobb fokú rugalmasságot kell tanúsítani;
14. utal arra, hogy a megújuló energiahordozók elterjesztéséhez és a piac integrációjához jelentős pénzügyi források szükségesek, és hogy következésképpen rendkívül fontos, hogy kiemelt jelentőséget tulajdonítsunk ennek, és gondoskodjunk arról, hogy európai, nemzeti, regionális és helyi szinten közös megközelítést alkalmazzanak a különféle finanszírozási források összekapcsolása és a multiplikátorhatás elérése érdekében;

15. sürgeti az Európai Bizottságot, hogy a tagállamok hatályos támogatási programjainak figyelembevétele mellett és a jogszabályok harmonizációjára és a beruházások ágazati mobilizálására való tekintettel egyértelműen határozza meg a megújuló energiákról szóló irányelvben, hogy melyik legyen a követendő megközelítés a támogatási programok esetében;

16. megállapítja, hogy az ambiciózus célok megvalósításához ugyanolyan fontos, hogy egyértelmű és pontos információkkal rendelkezünk az uniós pénzügyi eszközök 2020 utáni felhasználási lehetőségeiről; azt is hangsúlyozza, hogy fejlett finanszírozási technikákat kell alkalmazni annak biztosítása érdekében, hogy a legfontosabb beruházások a magánszektorból jöjjenek. E tekintetben megjegyzi, hogy az Európai Stratégiai Beruházási Alap (ESBA) által finanszírozott projektek 25 %-a energiával kapcsolatos, és nagymértékben hozzájárul az energiaágazat fellendítéséhez;

17. oszta azt a nézetet, hogy a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia támogatását célzó programok hatékony eszköznek bizonyultak a megújuló villamosenergia-használat elterjedésének előmozdítására, ugyanakkor hangsúlyozza, hogy a 2014. július 1-től alkalmazandó, a környezeti és energiaágazat állami támogatásáról szóló, a 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozó iránymutatások szerint a kiforrott megújulóenergia-termelést fokozatosan integrálni kell a belső energiapiacba, és az állami támogatások nem tükrözhetik a csökkenő termelési költségeket, a piaci torzulásokat pedig el kell kerülni; utal továbbá arra, hogy a fosszilis energiaforrásokhoz kapcsolódó külső költségeket átláthatóvá kell tenni;

18. elvben egyetért a támogatási programok egyéb tagállamokban folytatott projektek számára történő megnyitásával, ugyanakkor a tagállamoknak alaposan meg kellene vizsgálniuk egy ilyen piacnyitás lehetőségeit, elkerülendő, hogy egy ilyen kötelezettségvállalás a támogatási források elosztásában részt vevő többi uniós tagállam nagyobb pénzügyi kapacitásai miatt a helyi termelés csökkenéséhez vezessen; ezért úgy véli, hogy a határokon átnyúló együttműködésre épülő támogatási programokat kellene előnyben részesíteni, és kiemelt figyelmet kell fordítani az összeköttetésekre;

A villamos energia belső piaca és a kockázatok kezelése

19. hangsúlyozza, hogy egy integrált energiapiac a legjobb eszköze a megfizethető energiaárak és a biztos energiaellátás biztosításának, valamint annak, hogy költséghatékonyan lehetővé tegyék a megújuló energiaforrásokból előállított nagyobb mennyiségű villamos energia rendszerbe történő integrációját; üdvözli ezért az Európai Bizottság egy olyan villamosenergia-piac létrehozására irányuló javaslatait, amely ösztönzi a megújuló energiák bevezetését, javítja a kereslet kezelését, integrált energiapiacot hoz létre regionális szinten és erősíti a fogyasztók helyzetét.

20. kiemeli, hogy sok tagállamban a villamosenergia-árak egyáltalán nem követik a keresletet és a kínálatot, hanem hatósági szabályozás tárgyát képezik. Ez akadályozhatja a versenyt, és fékezheti a beruházások mobilizálását, valamint az új szolgáltatók piacra lépését. Ezért ezt mindig megfelelően indokolni kell, rámutatva a konkrét politikai célokra, például a legkiszolgáltatottabb fogyasztók védelmére. A Régiók Bizottsága ezért támogatja a piac javasolt liberalizálását és az árak csökkentésére irányuló állami beavatkozások visszafogását, ugyanakkor utal arra, hogy a tagállamoknak fokozatosan kellene megvalósítaniuk az energiaárak deregulációját, megfelelően figyelembe véve az energia mint általános érdekű szolgáltatás sajátos jellegét;

21. oszta azt a nézetet, hogy a helyi energiaközösségek hasznos eszközei lehetnek a helyi szintű energiagazdálkodásnak; sürgeti az Európai Bizottságot, hogy hozzon létre olyan technikai és pénzügyi eszközöket, amelyek lehetővé teszik a helyi és regionális önkormányzatok számára e közösségek széles körű támogatását;

22. oszta azt a nézetet, hogy a tagállamoknak a válsághelyzetek elkerülése érdekében olyan terveket kell kidolgozniuk, amelyek felkészítenek a kockázatokra, és hangsúlyozza, hogy milyen fontos a regionális együttműködés az energiaágazat hatékony igazgatása szempontjából; úgy véli továbbá, hogy e tervek kidolgozása során konzultálni kell a helyi és regionális önkormányzatokkal;

23. hangsúlyozza, hogy az energiaszegénység elleni küzdelem szükségessé teszi a probléma közös, uniós szintű fogalom meghatározását, a releváns adatok összegyűjtését és cseréjét a kormányzás különböző szintjei közötti együttműködéssel, valamint olyan célzott politikák és intézkedések kidolgozását, amelyek elősegítik a legkiszolgáltatottabb energiaszolgáltatók részvételét a piacon és a magas energiaárak okozta terhek enyhítését;

Energiaszabályozók Együtműködési Ügynöksége (ACER)

24. üdvözlí, hogy a jogi szabályozást átfogó felülvizsgálatnak vetik alá, és hogy így nemcsak az energiapiac egyes szempontjait, hanem azok egymáshoz való viszonyát, a szóban forgó célok megvalósításán dolgozó résztvevők közötti kölcsönhatást és a hatáskörök megosztását is figyelembe veszik. Üdvözlí, hogy az ACER az üzemi és kereskedelmi szabályzatok kidolgozásakor és megvalósításakor nagyobb szerepet kap, hangsúlyozza ugyanakkor, hogy az Európai Bizottságnak biztosítani kell, hogy az ACER rendelkezzen a szükséges jogosultságokkal ahhoz, hogy a tagállamokban működő legfontosabb intézményektől megkaphassa az információkat, és egyéb koordinációs feladatokat is elláthasson;

25. utal arra, hogy az arányosság elvének megfelelően az ACER szabályozási intézkedései nem helyettesítik a nemzeti szinten hozott döntéseket; ajánlja a nemzeti szabályozó hatóságok erősítését is. A tagállamoknak gondoskodniuk kell nemzeti szabályozó hatóságaik függetlenségéről és zavartalan működéséről. A nemzeti szabályozó hatóságok megfelelő működéséhez biztosítani kell a szükséges forrásokat, és lehetővé kell tenni számukra, hogy valamennyi jogot élvezve részt vehessenek az uniós szintű együttműködésben;

A fogyasztók, valamint a tájékoztatás és felvilágosítás jelentősége

26. üdvözlí az Európai Bizottság arra vonatkozó javaslatát, hogy újítsák meg az energiapiacot, és ennek során biztosítsanak nagyobb befolyást a fogyasztóknak annak érdekében, hogy egyenrangú piaci résztvevővé válhassanak; támogatja az intelligens fogyasztásmérők önkéntes alapon és az adatvédelmi alapelvek tiszteletben tartása mellett történő bevezetésének ösztönzésére irányuló európai bizottsági javaslatot, hogy a fogyasztók érthetőbb számlákat kapjanak, és könnyebben válhassanak szolgáltatót;

27. utal arra, hogy további kutatásra és a helyi önkormányzati képviselőkkel folytatott szorosabb együttműködésre van szükség ahhoz, hogy jobban megértsük a fogyasztók villamosenergia-piacon való részvételének indítóokait. A fogyasztói magatartást megváltoztató tényezők jobb megértése fontos információkat szolgáltathat arról, hogy a fogyasztókat hogyan lehet rábírní arra, hogy az új villamosenergia-piac erős és felelősségteljes szereplőiként lépjenek fel;

28. utal arra, hogy bizonyos kutatások szerint a fogyasztók nehezményezik, hogy a villamosenergia-piacokkal kapcsolatos információk nem transzparensenek, ami megnehezíti a verseny jelentette előnyökből való profitálást és a piacokon való aktív részvételt. A fogyasztók úgy érzik, nincsenek kellően tájékoztatva az alternatív szolgáltatókról és választási lehetőségeikről; hangsúlyozza ezért, hogy meg kell oldani a magánélet védelmével és az ügyféladatok biztonságával kapcsolatos problémákat, és sürgeti az Európai Bizottságot, hogy terjesszen elő technikai jellegű javaslatokat arra vonatkozóan, hogy miként biztosítható a biztonsági normák magas szintje;

29. hangsúlyozza a helyi és regionális önkormányzatok jelentőségét az energiaközösségek létrehozásának ösztönzése szempontjából; úgy véli, hogy a helyi önkormányzatok képviselői a következő területeken nyújthatnak támogatást: a kapacitások kiépítése, a pénzügyi forrásokhoz való hozzáférés támogatása, képzések, pozitív tapasztalatok cseréje, műszaki segítségnyújtás és a partnerségek ösztönzése;

30. hangsúlyozza az olyan felvilágosító intézkedések jelentőségét, amelyek a fogyasztókat arra készítik, hogy az energiaágazat aktív szereplőivé váljanak. Ebben a tekintetben fontos a Régiók Bizottságának aktív szerepe, amelyet támogatni kell, mivel jelentős mértékben hozzájárulhatna a tájékoztatáshoz, az ötletek terjesztéséhez a helyi közösségekben, valamint a példaértékű gyakorlati tapasztalatok cseréjéhez;

A helyi és regionális önkormányzatok szerepe

31. utal arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok fontos szerepet játszanak az energiaszektorban: fellépésükkel befolyást gyakorolhatnak az energia-infrastruktúrára és a piac működésére, megszervezik a szolgáltatásnyújtást, illetékesek a területrendezéssel és földhasználattal kapcsolatos kérdésekben, felelősek a közvilágításért, a közlekedési szolgáltatásokért, valamint a lakóhelyek igazgatásáért, ők döntenek az engedélyek kiadásáról és szervezik meg a lakosok felvilágosítását és tájékoztatását. Ezenkívül jelentős költségvetések felett rendelkeznek az energiaigényes termékek és szolgáltatások közbeszerzése terén. A helyi és regionális önkormányzatok sok esetben egyúttal energiatermelők is;

32. utal arra, hogy az európai bizottsági javaslatokban a helyi és regionális önkormányzatokat nem nevezik meg az energiaágazat fontos szereplőiként, és arra kéri az Európai Bizottságot, hogy az e téren hozott további intézkedések végrehajtása során a központi kormányzat egyenrangú partnereiként kezelje a helyi és regionális önkormányzatokat;

33. megjegyzi, hogy a helyi és regionális önkormányzatok hozzá tudnak járulni a megújuló energia felhasználásának népszerűsítéséhez és az energiahatékonyság fokozásához helyi és regionális szinten, például ambiciózus célok és cselekvési tervek meghatározásával, adminisztratív eljárások és szabályok egyszerűsítésével vagy pénzügyi támogatás nyújtásával, illetve az oktatás keretében is. E tekintetben felhívja a figyelmet arra, hogy már több mint 6 600 helyi és regionális önkormányzat csatlakozott a Polgármesterek Szövetségéhez, és másokat is arra kell ösztönözni, hogy önkéntesen csatlakozzanak ehhez és más hasonló nemzetközi kezdeményezésekhez;

34. úgy véli, hogy a helyi és regionális önkormányzatokkal – tekintve az infrastruktúra tervezésében, a beruházók megnyerésében, valamint a fogyasztók tájékoztatásában és a velük való konzultációban betöltött szerepüket – konzultálni kell a jövőben hozandó konkrét intézkedésekről;

35. felajánlja segítségét a helyi és regionális önkormányzatoknak abban, hogy kapcsolatba lépjenek az illetékes szakértőkkel, és így javíthassák képességeiket és jobban összehangolhassák a közös megközelítéseket;

Szubszidiaritás és arányosság

36. utal arra, hogy az Európai Bizottság javaslatával szemben néhány nemzeti parlament kifejezte aggályát a szubszidiaritási elvnek való megfelelés szempontjából. A helyi és regionális önkormányzatok nagy felelősséggel bírnak a hatékony uniós jogszabályok biztosítása terén; ezért úgy véli, hogy a szubszidiaritás és az arányosság elve tiszteletben tartásának kérdését esetleg alaposabban meg kellene vizsgálni.

Kelt Brüsszelben, 2017. július 13-án.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Markku MARKKULA

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Az energiaunió irányítása és tiszta energia

(2017/C 342/13)

Előadó:	Bruno Hranic (HR/EPP), Vidovec polgármestere
Referenciaszövegek:	<i>Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre az energiaunió irányításáról,</i>
	COM(2016) 759 final
	<i>Közlemény – Tiszta energia minden európainak,</i>
	COM(2016) 860 final
	<i>Közlemény – A tiszta energiákkal kapcsolatos innováció felgyorsítása,</i>
	COM(2016) 763 final

I. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

1. módosítás

Rendeletre irányuló javaslat

(1) preambulumbekendés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	(1) E rendelet célja, hogy létrehozza a szükséges partnerségeket az EU és az egyes tagállamok, illetve a makroregionális partnerségekbe tömörült tagállamok között, valamint meghatározza az irányítás szubnacionális szintjeit az energetikai átállás közös előmozdításáért. Ezeknek a szinteknek együtt kell működniük a szolidaritás és a bizalom szellemében mindannyiuk érdekében.

Indokolás

A rendeletnek már a legelején le kell szögeznie az összes szint többszintű kormányzati együttműködésének a fontosságát. A javaslat alapja a PE 604.777. sz. európai parlamenti jelentéstervezetben (2. mód.) megfogalmazott hasonló elképzelés.

2. módosítás

Rendeletre irányuló javaslat

9. cikk (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(2) A Bizottság a 28. cikkel összhangban ajánlásokat tehet a tagállamoknak a tervek tervezetére. Ezek az ajánlások meghatározzák különösen a következőket:	Az integrált nemzeti energia- és éghajlat-politikai terv tervezete
a) a célkitűzések, célok és hozzájárulások által megcélzott szint az energiaunió célkitűzéseinek, és különösen a megújuló energia és az energiahatékonyság tekintetében 2030-ra meghatározott uniós célok együttes elérése szempontjából;	(2) A Bizottság a 28. cikkel összhangban értékeli az integrált nemzeti energia- és éghajlat-politikai tervek tervezetét, és országspecifikus ajánlásokat tesz a tagállamoknak a tervek tervezetére a következők érdekében:
	a) hogyan hozzájáruljon az energiaunió célkitűzéseinek, céljainak és hozzájárulásainak eléréséhez;

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>b) a tagállami és uniós szintű intézkedésekkel kapcsolatos szakpolitikák és intézkedések, valamint olyan egyéb szakpolitikák és intézkedések, amelyeknek határokon átnyúló jelentősége lehet;</p> <p>c) a meglévő (végrehajtott és elfogadott) és a tervezett szakpolitikáknak és intézkedéseknek az energiaunió egy dimenzióján belüli, valamint a különböző dimenziói közötti kölcsönhatása és ezek összeegyeztethetősége.</p>	<p>b) hogyan biztosítsa, hogy a tagállami cselekvési tervekkel kapcsolatos szakpolitikái és intézkedései, valamint az egyéb szakpolitikák és intézkedések a célnak megfeleljenek, különös tekintettel azokra, amelyeknek határokon átnyúló jelentősége lehet;</p> <p>c) hogyan előmozdítsa a meglévő (végrehajtott és elfogadott) és a tervezett szakpolitikáknak és intézkedéseknek az energiaunió egy dimenzióján belüli, valamint a különböző dimenziói közötti kölcsönhatását és ezek összeegyeztethetőségét;</p> <p>d) hogyan ragaszkodjon ahhoz, hogy a tagállamok explicit módon vegyék figyelembe a helyi és regionális szinten vállalt kötelezettségeket és a Polgármesterek Szövetsége és ahhoz hasonló kezdeményezések keretében elért eredményeket, és dolgozzanak ki eljárásokat arra, hogy miként vegyék figyelembe valamennyi illetékes kormányzati és igazgatási szint hozzájárulását a mindenkori integrált nemzeti energetikai és éghajlatvédelmi tervekhez;</p>

Indokolás

Nagyon fontos a tagállamok cselekvési tervei, valamint az uniós szintű szakpolitikák közötti konzisztencia és komplementaritás biztosítása. Elő kell mozdítani a helyi és regionális önkormányzatok bevonását és hozzájárulásait. A javaslat alapja a PE 604.777. sz. európai parlamenti jelentéstervezetben (97–100. mód.) megfogalmazott hasonló javaslat.

3. módosítás

Rendeletrre irányuló javaslat

10. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>Az uniós jog egyéb követelményeinek sérelme nélkül a tagállamok biztosítják, hogy a nyilvánosság már korán és ténylegesen lehetőséget kapjon a 9. cikkben említett tervek tervezetének elkészítésében való részvételre, és az integrált energia- és éghajlat-politikai tervek Bizottsághoz benyújtott tervezetéhez csatolják a nyilvánosság véleményének összefoglalását. Amennyiben a 2001/42/EK irányelv rendelkezéseit kell alkalmazni, az említett irányelvvel összhangban folytatott konzultációt úgy kell tekinteni, hogy az eleget tesz a nyilvános konzultációra vonatkozó, e rendelet szerinti kötelezettségeknek.</p>	<p>Nyilvános konzultáció</p> <p>Az uniós jog egyéb követelményeinek sérelme nélkül a tagállamok biztosítják, hogy a nyilvánosság már korán és ténylegesen lehetőséget kapjon a 9. cikkben említett tervek tervezetének elkészítésében való részvételre, és az integrált energia- és éghajlat-politikai tervek Bizottsághoz benyújtott tervezetéhez csatolják a nyilvánosság véleményének összefoglalását. Amennyiben a 2001/42/EK irányelv rendelkezéseit kell alkalmazni, az említett irányelvvel összhangban folytatott konzultációt úgy kell tekinteni, hogy az eleget tesz a nyilvános konzultációra vonatkozó, e rendelet szerinti kötelezettségeknek.</p> <p>Tekintettel a helyi és regionális önkormányzatoknak a fenntartható energia terén hozott intézkedések végrehajtásában játszott, politikailag elismert szerepére és az Európai Bizottság azon kinyilvánított céljára, hogy javítsa a jogalkotás minőségét, a tagállami hatóságok az adott tagállam alkotmányos és politikai rendelkezéseivel összhangban kötelesek bevonni a helyi és regionális önkormányzatokat a tervezésbe és az ellenőrzésbe.</p>

Indokolás

A tagállami szint és a helyi és regionális önkormányzatok hatékony összehangolása az energetikai és éghajlatvédelmi intézkedések tervezésekor, végrehajtásakor és ezek jelentési szakaszában hozzájárulhat ahhoz, hogy elkerüljük a felesleges adminisztratív terheket, és hogy megfeleljünk a jobb jogalkotás követelményének.

4. módosítás**Rendeletre irányuló javaslat**

A 10. cikk után új cikk illesztendő be:

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<p>Az energiáról folyó többszintű párbeszéd platformja</p> <p>(1) A partnerség szellemében a tagállamok létrehozzák az állandó energiaügyi párbeszédet a helyi és regionális önkormányzatok, a civil társadalmi szervezetek, a vállalkozói közösség, a befektetők, a további érintettek és a nagyközönség aktív szerepvállalásának támogatásáért az energetikai átállásban, valamint az energiaszegénység kezelésében.</p> <p>(2) A tagállamok különféle opciókat és forgatókönyveket bocsátanak az energiaügyi párbeszéd rendelkezésére rövid, közép- és hosszú távú energia- és klímapolitikájukra vonatkozóan, és az egyes opciókhoz költség-haszon elemzést készítenek.</p> <p>(3) A tagállamok az Európai Bizottsággal együtt biztosítják, hogy az energiaügyi párbeszéd számára megfelelő emberi és pénzügyi erőforrások és támogatások álljanak rendelkezésre, továbbá hogy a különböző energiaügyi párbeszédok között véleménycsere alakuljon ki.</p>

Indokolás

Az energetikai átállás nagyon fontos kérdés, ezért meg kell teremteni azokat a struktúrákat, melyekkel biztosítható az érintettekkel folytatott állandó párbeszéd, hogy meg lehessen ismerni a különböző opciókat és forgatókönyveket, és közös megoldásokat lehessen kidolgozni. A javaslat alapja a PE 604.777. sz. európai parlamenti jelentéstervezetben megfogalmazott hasonló elképzelés.

5. módosítás**Rendeletre irányuló javaslat**

18. cikk b) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>A tagállamok az integrált nemzeti energia- és éghajlatpolitikai eredményjelentéseikben szerepeltetik a következőkre vonatkozó információkat:</p> <p>b) a következő szakpolitikák és intézkedések végrehajtása:</p> <p>(1) végrehajtott, elfogadott és tervezett szakpolitikák és intézkedések a megújuló energia tekintetében a 4. cikk a) pontja 2. pontjának i. alpontjában megadottak szerint 2030-ra kitűzött kötelező uniós szintű célhoz való hozzájárulás érdekében, beleértve az ágazat- és technológiaspecifikus intézkedéseket is, külön felülvizsgálva a [2009/28/EK irányelvnek a COM(2016) 767 javaslat szerinti átdolgozása] 23., 24. és 25. cikkében meghatározott intézkedések végrehajtását;</p>	<p>A tagállamok az integrált nemzeti energia- és éghajlatpolitikai eredményjelentéseikben szerepeltetik a következőkre vonatkozó információkat:</p> <p>b) a következő szakpolitikák és intézkedések végrehajtása:</p> <p>(1) végrehajtott, elfogadott és tervezett szakpolitikák és intézkedések a megújuló energia tekintetében a 4. cikk a) pontja 2. pontjának i. alpontjában megadottak szerint 2030-ra kitűzött kötelező uniós szintű célhoz való hozzájárulás érdekében, beleértve az ágazat- és technológiaspecifikus intézkedéseket is, külön felülvizsgálva a [2009/28/EK irányelvnek a COM(2016) 767 javaslat szerinti átdolgozása] 23., 24. és 25. cikkében meghatározott intézkedések végrehajtását;</p>

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(2) a regionális együttműködésre irányuló különleges intézkedések;</p> <p>(3) az EUMSZ 107. és 108. cikkének sérelme nélkül az olyan pénzügyi támogatásra vonatkozó különleges intézkedések – az uniós támogatást és az uniós alapok felhasználását is beleértve –, amelyek célja a megújuló forrásokból származó energia villamos energia, fűtés és hűtés, valamint közlekedés céljára történő felhasználásának előmozdítása;</p> <p>(4) a [2009/28/EK irányelvnek a COM(2016) 767 javaslat szerinti átdolgozása] 15., 16., 17., 18., 21. és 22. cikkében meghatározott követelmények teljesítésére szolgáló különleges intézkedések;</p> <p>(5) a biomasszából, különösen az új biomassza feltárásából származó energia felhasználását előmozdító intézkedések, figyelembe véve a biomassza rendelkezésre állását (mind a hazai termelést, mind pedig a harmadik országokból származó behozatalt) és más biomassza-felhasználásokat (mezőgazdasági és erdészeti ágazatok), valamint az előállított és felhasznált biomassza fenntarthatóságára irányuló intézkedések;</p> <p>c) a VII. melléklet 1. részében meghatározottak szerint.</p>	<p>(2) a regionális együttműködésre irányuló különleges intézkedések;</p> <p>(3) az EUMSZ 107. és 108. cikkének sérelme nélkül az olyan pénzügyi támogatásra vonatkozó különleges intézkedések – az uniós támogatást és az uniós alapok felhasználását is beleértve –, amelyek célja a megújuló forrásokból származó energia villamos energia, fűtés és hűtés, valamint közlekedés céljára történő felhasználásának előmozdítása;</p> <p>(4) a [2009/28/EK irányelvnek a COM(2016) 767 javaslat szerinti átdolgozása] 15., 16., 17., 18., 21. és 22. cikkében meghatározott követelmények teljesítésére szolgáló különleges intézkedések;</p> <p>(5) a biomasszából, különösen az új biomassza feltárásából származó energia felhasználását előmozdító intézkedések, figyelembe véve a biomassza rendelkezésre állását (mind a hazai termelést, mind pedig a harmadik országokból származó behozatalt) és más biomassza-felhasználásokat (mezőgazdasági és erdészeti ágazatok), valamint az előállított és felhasznált biomassza fenntarthatóságára irányuló intézkedések;</p> <p>(6) előrelépés a hőtechnikai szolgáltatások nyújtása során felhasznált megújuló energiák arányának növelése terén, anélkül azonban, hogy indokolatlan adminisztratív terhekkel sújtanánk a helyi és regionális önkormányzatokat vagy a végfelhasználókat;</p> <p>c) a VII. melléklet 1. részében meghatározottak szerint.</p>

Indokolás

A hőtechnikai ágazat jelentős kiaknázatlan potenciállal rendelkezik az üvegházhatásúgáz-kibocsátások csökkentése és a megújuló energia fokozott felhasználása és termelése terén (lásd a Régiók Bizottsága véleményét a következő témában: „Az Európai Unió hőtechnikai stratégiája”. A fenntartható energiahordozókról szóló irányelv tekintetében a tagállami, illetve a regionális és helyi kormányzati szint szoros együttműködésével törekedni kell annak az elérése érdekében, hogy a hőtechnikai szolgáltatások területén évente 1 %-kal növeljük a megújuló forrásokból származó energia arányát, annak érdekében, hogy kézzelfogható és hatékony módon hozzájáruljunk az átfogó uniós cél – 27 % megújuló energia 2030-ig – eléréséhez.

6. módosítás

Rendeletre irányuló javaslat

37. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(1) A Bizottság munkáját az Energiaunió-bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül, és az e rendelet szempontjából releváns megfelelő ágazati formációban működik.</p>	<p>Az Energiaunió-bizottság</p> <p>(1) A Bizottság munkáját az Energiaunió-bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül, és az e rendelet szempontjából releváns megfelelő ágazati formációban működik.</p>

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(2) Ez a bizottság felváltja a 93/389/EGK határozat 8. cikkével, a 280/2004/EK határozat 9. cikkével és az 525/2013/EU rendelet 26. cikkével létrehozott bizottságot. Az említett jogi aktusok alapján létrehozott bizottságra való hivatkozásokat az e rendelettel létrehozott bizottságra való hivatkozásként kell értelmezni.</p>	<p>(2) Ez a bizottság felváltja a 93/389/EGK határozat 8. cikkével, a 280/2004/EK határozat 9. cikkével és az 525/2013/EU rendelet 26. cikkével létrehozott bizottságot. Az említett jogi aktusok alapján létrehozott bizottságra való hivatkozásokat az e rendelettel létrehozott bizottságra való hivatkozásként kell értelmezni.</p>
<p>(3) Az e cikkre való hivatkozás esetén a 182/2011/EU rendelet 5. cikke alkalmazandó.</p>	<p>(3) Az e cikkre való hivatkozás esetén a 182/2011/EU rendelet 5. cikke alkalmazandó.</p>
	<p>(4) Az Energiaunió-bizottságnak tagja egy a Régiók Bizottsága által kijelölt képviselő, aki intézményi szinten képviseli a teljes EU helyi és regionális önkormányzatait.</p>

Indokolás

A helyi és regionális önkormányzatoknak az energiaunió terén hozott intézkedésekben játszott kulcsszerepét az Európai Unió és az Európai Parlament magas rangú képviselői többször is elismerték.

II. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

Fő célok és célcsoportok

1. megerősíti azt a kérését, hogy ambiciózus célokat valósítsunk meg az energiahatékonyság és a megújuló energiák uniós szintű aránya terén. Ez utóbbiak arányát 2030-ig 40 %-ra kellene növelni;
2. támogatja a „Tiszta energia minden európainak” csomag három fő célját: 1) az energiahatékonyság előtérbe állítása, 2) globális vezető szerep kivívása a megújuló energiaforrások területén, 3) méltányosság biztosítása a fogyasztók számára. Sajnálja azonban, hogy ezeket a célokat a kísérő jogszabályok és egyéb intézkedések segítségével nem lehet teljes mértékben megvalósítani, valamint hogy nem helyeztek elég hangsúlyt az importfüggőségi tényező mérséklésére, amely az összes tiszta saját energiaforrás (megújuló és hagyományos) részesedését mutatja az energiamixben;
3. ebben a tekintetben arra kéri az Európai Bizottságot, hogy biztosítson abszolút prioritást az energiahatékonyságnak, tekintse azt infrastrukturális prioritásnak, és biztosítsa, hogy az energiahatékonyságot szolgáló állami támogatásokat és pénzügyi támogatási eszközöket tőkekölségként sorolják be, ami növelné az energiahatékonysági rendszer biztonságát és megbízhatóságát. Így ki lehetne alakítani egy világos politikát a költségvetés védelme és Európa versenyképességének növelése érdekében;
4. üdvözli az energiaunió irányítására szolgáló jogi keret kialakítására vonatkozó javaslatokat, amelyek egyszerűsíteni és integrálni kívánják a hatályos tervezési-, jelentéstételi és felügyeleti előírásokat az energiaügy és az éghajlat-politika területén, és arra kéri a tagállamokat és az Európai Bizottságot, hogy vonják be a helyi és regionális önkormányzatokat ebbe a politikai irányítási folyamatba;

Az energiahatékonyság és a megújuló energiák nagymértékben függenek a decentralizált szinttől

5. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok fontos szerepet játszanak a fogyasztókhöz legközelebbi szinten történő stratégiai irányításban, a decentralizált energiatermelés irányításában, a megfelelő beruházási feltételek kialakításában, valamint az energia- és éghajlat-politikáknak a lakhatás, az energiaszegénység, a közlekedés, a gazdasági fejlődés, a földhasználat és a területrendezés terén hozott intézkedésekkel való összekapcsolásában;
6. utal arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok vezető szerepet játszanak az energiapolitika végrehajtásában, az energetikai projektek finanszírozási eszközeinek feltérképezésében, különös tekintettel a megújuló energiaforrásokra, továbbá a fenntartható energiafogyasztási mintáknak és bevált gyakorlatoknak a fogyasztók körében történő népszerűsítésében;

7. figyelmeztet arra, hogy veszélyezteti az európai és tagállami szinten kitűzött energiaügyi és az éghajlatváltozással összefüggő célkitűzések elérését, ha nem ismerjük el hivatalosan a helyi és regionális önkormányzatok vezető szerepét az energiaunió energiapolitikájának végrehajtásában;

8. megjegyzi, hogy a nemzeti energetikai és éghajlati tervek összeállításának folyamatát átláthatóan és felelősségteljesen kell kialakítani, hogy a helyi szereplők, vállalkozások és egyéb érintettek tudják, mit várhatnak a nemzeti kormányoktól, és főleg, hogy miként biztosítható a kötelezettségek teljesítése, illetve milyen intézkedéseket lehet hozni abban az esetben, ha a tagállami tervek elégtelennek bizonyulnak az uniós szintű célok eléréséhez;

9. üdvözlöi, hogy az Európai Bizottság elismeri: a tiszta energiára való áttérés nem lesz lehetséges számos civil, illetve regionális és helyi szintű érintett tevékeny közreműködése nélkül, ezért felszólítja a tagállamokat, hogy biztosítsa a városok és régiók megfelelő részvételét az energetikai átállásról folytatott vitában, különösen a nemzeti és integrált energia- és éghajlat-politikai tervekben, hogy kielégítő módon lehessen reagálni a különböző területeken felmerülő igényekre;

10. mindazonáltal megállapítja, hogy – függetlenül az egyes uniós tagállamok eltérő alkotmányos rendelkezéseitől – a 10. cikkben foglalt, a nyilvános konzultációra vonatkozó általános rendelkezések kivételével, amelyek értelmében „a nyilvánosság már korán és ténylegesen lehetőséget [kell, hogy] kapjon a [...] tervek tervezetének elkészítésében való részvételre”, az irányításra vonatkozó javaslatok semmilyen konkrét hivatkozást nem tartalmaznak sem a regionális és helyi önkormányzatok, sem egyéb érdekelt felek intézményi szerepére;

11. javasolja, hogy vegyük fontolóra az energetikai ágazatban nyújtott állami támogatásokról szóló uniós előírások további reformját, hogy előmozdítsuk a városok azon törekvését, hogy különösen a kifejezetten a hatályos jogi keret egyszerűsítését célzó önkormányzati intézkedésekre vonatkozó iránymutatások kialakítása, valamint a kifejezetten az önkormányzati és szociális lakások szanálását érintő energetikai projektekre vonatkozó kivételek révén küzdjenek az energiaszegénység problémája ellen. Ezért biztosítani kell, hogy a városok ellenálló képessége és az energetikai átállás elsőbbséget élvezzen a következő, 2020-tól hatályos jogi keretben;

12. arra kéri az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy fokozzák az együttműködést a helyi és regionális szintű szereplőkkel, különösen pedig helyi és regionális szintű energiaügynökségeikkel a jövőbeli energiaügyi és éghajlati cselekvési tervek tagállami szintű kialakításában, és térjenek át a kevésszereplős politikáról a valamennyi fél együttműködésére épülő politikára;

13. e tekintetben kiemeli a nagyszámú, olyan sikeres megújuló energiaforrások felhasználására épülő projektet, amelyek helyi szinten, kkv-kkal, nem állami és civil szervezetekkel együttműködve, megújuló energiaforrásokból történő áramtermelési és hőtechnikai egyéni beruházások révén valósultak meg;

14. rámutat arra, hogy sok további fontos, az energiahatékonyság és a megújuló energiaforrások terén aktív szereplő, többek között kis- és középvállalkozás, NGO és civil szervezet helyi szinten fejt ki tevékenységét;

15. hangsúlyozza, hogy a helyi szereplőket is be kell vonni, amikor a nemzeti kormányokat támogatjuk olyan az ESBA segítségével megvalósítandó, jövőbe mutató projektek kialakításában, amelyek hozzájárulnak Európa éghajlati és az energetikai céljainak eléréséhez. Az újonnan létrehozott Európai Beruházási Tanácsadó Platformnak gyorsított eljárást kellene garantálnia az olyan városok támogatására, amelyek alacsony szén-dioxid-kibocsátású projektek kialakítása mellett kötelezték el magukat;

16. hivatkozással az Európai Beruházási Bank JASPERS és ELENA programjaira további célzott technikai támogatási programok végrehajtását tartja szükségesnek, amelyek – többek között egy nagy beruházásiterv-portfólió kialakításának előmozdításával és a kisebb és térben távoli alacsony szén-dioxid-kibocsátású projektek összekötésével – elősegítik, hogy a városok és régiók garantálni tudják az ambiciózus tervekbe történő beruházásokat;

A tervezést és a jelentéstételt a meglévő helyi és regionális tervek alapján egyszerűsíteni és integrálni kell

17. megjegyzi, hogy az energiaunió irányításának a gyakorlati tervezés „egyszerűsítésére és integrálására” kell törekednie, és az ellenőrzés és a jelentéstétel tekintetében ebben az összefüggésben hatékony kapcsolódásokat kell létrehozni a meglévő kezdeményezésekhez;

18. hangsúlyozza, hogy hatékony koordinációra van szükség a tagállami, illetve a helyi és regionális szintek között, amely az energia- és éghajlati politika terén tervezés, egy a végrehajtásra kialakított eljárás és jelentéstétel révén valósulhat meg. Ez hozzájárulhatna a felesleges bürokrácia csökkentéséhez és megfelelné a jobb jogalkotás követelményeinek;

19. emlékeztet arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok az éghajlatvédelem és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás terén már most is erőteljesen elkötelezettek, és közülük sokan már stratégiákat, cselekvési terveket és ellenőrzési mechanizmusokat alakítottak ki, többek között a Polgármesterek Szövetsége azon kezdeményezésének keretén belül, amely az energiapolitika vonatkozásában több mint 5 679 fenntartható városfejlesztési akciót tartalmaz;

20. hangsúlyozza, hogy az egyes tagállamok terveit és céljait hatékonyan össze kell kapcsolni a helyi és regionális szintű célokkal, és az egyes régiók és ágazatok reális és összehangolt hozzájárulásaira kell alapozni;

21. megjegyzi, hogy a részvétel nem merül ki a konzultációban, hanem magában foglalja a konkrét intézkedések bevezetésében és kialakításában játszott tevékeny szerepet is;

A többszintű kormányzás az energiaunió hatékony irányításának előfeltétele

22. sajnálja, hogy az energiaunió irányítására vonatkozó jelenlegi ajánlások nem tartalmaznak egyértelműen többszintű modellt, és ezért kéri, hogy a tagállami kormányok hozzák létre az energiáról folyó párbeszéd platformjait, hogy valamennyi kormányzati és irányítási szintet, valamint minden érintettet bevonjanak mind a nemzeti éghajlatvédelmi cselekvési tervek kidolgozásába, mind azok ellenőrzésébe és a rájuk vonatkozó jelentéstételbe, csakúgy mint a különböző nemzeti energiaügyi párbeszédok közötti véleménycsere megszervezésébe – az Európai Bizottság közreműködésével – a konzisztencia biztosítása és a határokon átnyúló problémák kezelése érdekében;

23. megjegyzi, hogy a hatékony többszintű kormányzás számos előnnyel jár: a polgárok és a gazdasági szereplők részt vesznek az éghajlatváltozással kapcsolatos intézkedések kialakításában, ezáltal több felelősséget vállalnak a folyamatért, így nőnek a siker esélyei, hiszen minél láthatóbb az irányítás, annál nagyobb felelősségérzet alakul ki a lakosságon belül;

24. hangsúlyozza, hogy a javaslat 11. cikke (regionális együttműködés) inkább a tagállamok közötti együttműködésre vonatkozik, nem pedig a szubnacionális kormányzati szintek egyes tagállamokon belüli vagy azok közötti együttműködésére; felkéri a tagállamokat és az Európai Bizottságot, hogy biztosítsanak megfelelő támogatást a szubnacionális szintű hatóságok közötti – különösen a határokon átnyúló – együttműködés számára is, hogy összehangolják a tevékenységeket az integrált nemzeti éghajlatvédelmi és energetikai tervek megvalósítása érdekében;

25. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy a tagállamok kormányainak küldött, a nemzeti energiapolitikáról és annak tervezéséről való jelentéstételre vonatkozó iránymutatásokat tartalmazó dokumentumokba foglaljon bele egy fejezetet a többszintű kormányzatról;

A fogyasztók aktív részvételéhez az irányelv átültetését elősegítő ösztönzőkre és hatékony támogatásra van szükség

26. ismét arra kéri az Európai Uniót és a tagállamokat, teremtsenek olyan jogi keretet, amely mind az energia végfelhasználói, mind az ún. „termelő-fogyasztók” (prosumers) és az energia-kiskereskedelem terén aktív energia-szolgáltatók számára előnyös; kiemeli még, hogy a megújuló energiákon alapuló decentralizált és saját termelés számos előnnyel jár az energiarendszer számára (az átviteli infrastruktúra iránti és a karbantartási igény csökkenése, nagyobb ellenálló képesség és rugalmasság), és hogy ezeknek az előnyöknek tükröződniük kellene abban, hogy tisztességes árat kínálnak az ilyen rendszerekből a hálózatba táplált többletenergiaért; arra buzdítja ezért a tagállamokat, hogy alakítsanak ki vagy tartsanak fenn innovatív árazási rendszereket ennek a kérdésnek a kezelése érdekében;

27. megjegyzi, hogy olyan szakmailag kompetens tanácsadásra van szükség, amely megfelelő módon történik, megfelelő formában és a megfelelő kommunikációs csatornán keresztül helyben hozzáférhető a célcsoport számára, és amely mind műszaki, mind pénzügyi és gyakorlati szempontból lefedi az alacsony szén-dioxid-kibocsátású technológiák bevezetésének kérdéskörét;

28. hangsúlyozza, hogy az energiagazdálkodás terén hozott intézkedéseknek alkalmassá kell tenniük a fogyasztókat arra, hogy saját fogyasztásukat ellenőrizzék, hogy ezáltal a piac aktív részeseivé válhassanak, és élvezhessék a hatékony és megfelelő fogyasztóvédelmi eljárások előnyeit; ez különösen fontos az energiaszegénységgel szembeni küzdelem terén; az

RB ezért kéri az energiaszegénység közös definíciójának kidolgozását uniós szinten, és a legsérülékenyebb fogyasztókat célzó, konkrét politikai javaslatokat tart szükségesnek, hogy megvédjük őket az indokolatlan lekapcsolásoktól, elősegítsük érdekükben az energiahatékonysági intézkedéseket, és célzott információkat fogalmazzunk meg számukra;

Az energetikai innováció támogatása az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság érdekében

29. üdvözlí, hogy az Európai Bizottság „A tiszta energiákkal kapcsolatos innováció felgyorsítása” című közleményében (COM(2016) 763) két prioritást helyez előtérbe: a jövőképes éghajlatvédelmi stratégiát tartalmazó válságmentes energiauniót, valamint a munkahelyek, a növekedés és a beruházások újabb ösztönzését;

30. vállalkozásbarát, az innováció és a beruházások számára kedvező környezetet és eljárásokat tart szükségesnek, célzott jelzések, stratégiák, szabványok és előírások révén, finanszírozási eszközök megfelelő támogatása mellett, amelyek esetében állami forrásokat is igénybe vesznek a magánberuházások megkönnyítése (és adott esetben a kockázatminimalizálás támogatása) érdekében;

31. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az energiapolitikát az Európai Unió kutatási és innovációs politikájával szoros szinergiában alakítsák; hangsúlyozza, hogy a megújuló energiahordozók, a fenntartható mobilitás, a meglévő energetikai infrastruktúra korszerűsítése, az intelligens erőművek építése, a szénmegkötés és az energiatárolás terén megvalósuló helyi szintű innovációkat továbbra is támogassák; ezért arra kéri az Európai Bizottságot, fordítson különös gondot a legkülső régiók innovatív projektjeinek jobb támogatására, annak érdekében, hogy az energiaügyi átmenet valóságos kísérleti laboratóriumaiaként lehessen használni őket;

32. úgy véli, hogy a helyi önkormányzatok közötti partnerségeknek az intelligens városok tiszta energia terén tett kezdeményezései keretében történő kiépítése meghatározó szerepet játszhat az olyan területek integrációjában, mint az energiatakarékos városi közlekedés, a régióközi közlekedési stratégiák, az új tárolási technológiák terén folytatott együttműködés és az intelligens középületek. Az európai strukturális és beruházási alapok és az Európai Stratégiai Beruházási Alap közötti erősebb szinergiák meghatározó jelentőségűek a határokon átnyúló fenntartható energetikai projektek végrehajtása terén;

33. üdvözlí, hogy prioritásként kezelik a nyílt innovációt és a nyílt tudományt, hogy a kis- és középvállalkozásoknak biztosítsák azt a lehetőséget, hogy új ismeretek alapján valósítsanak meg fejlesztéseket;

34. hangsúlyozza, hogy mielőbb meg kell szüntetni a fosszilis tüzelőanyagok használatának közvetlen vagy közvetett támogatását (valamint az egyes tagállamok által nyújtott támogatásokat), mert ezek elkendőzik az ilyen üzemanyagok tényleges társadalmi és környezeti költségeit, mesterségesen leszorítják az árakat, és ezzel gátolják a tiszta energia terén megvalósuló innovációt;

35. támogatja a javasolt jogi eszköz alkalmazását az innovatív szénszegény technológiák fejlesztésének felgyorsítása és hatékony alkalmazása érdekében. Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való átállás beruházásokat igényel az intelligens hőtechnikai rendszerekbe, az ipari, építőipari és közlekedési energiahatékonyság növelésébe, valamint szükségessé teszi a megújuló energiahordozókba történő beruházási projektek társfinanszírozását;

36. hangsúlyozza, hogy az energiaunió irányításának meg kell teremtenie a célok eléréséhez szükséges keretfeltételeket, például a köz- és magánszféra közötti partnerségekhez való könnyebb hozzáférést a gyorsabb projektvégrehajtás, a bürokráciacsökkentés, a helyi és regionális önkormányzatok útjában álló esetleges akadályok feltárása, valamint a befektetők számára fontos jogbiztonság és kiszámíthatóság érdekében;

37. támogatja, hogy a javaslatnak megfelelően használjuk fel a közbeszerzési eljárást mint hatékony eszközt az alacsony szén-dioxid-kibocsátású technológiák piacának megteremtése érdekében;

Szubszidiaritás és arányosság

38. véleménye szerint a javasolt rendelet nem okoz problémát a szubszidiaritás elvének betartását illetően. Az arányosság elvének való megfelelését illetően azonban aggályokra ad okot, mivel a javasolt irányítási rendszer túlságosan összetett és részletes, továbbá túl rövid jelentéstételi időközöket határoz meg. Az RB jobbnak tartotta volna, ha nem rendeleten, hanem irányelven keresztül vezették volna be az irányítási rendszert, ami lehetővé tenné a regionális önkormányzatok megfelelő bevonását a szövetségi államokban.

Kelt Brüsszelben, 2017. július 13-án.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Markku MARKKULA

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Energiahatékonyság és épületek

(2017/C 342/14)

Előadó:	Michiel Rijsberman (NL/ALDE), Flevoland tartomány kormányának tagja
Referenciaszövegek:	Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre az energiahatékonyságról szóló 2012/27/EU irányelv módosításáról,
	COM(2016) 761 final
	Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre az épületek energiahatékonyságáról szóló 2010/31/EU irányelv módosításáról,
	COM(2016) 765 final

I. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

1. módosítás

Energiahatékonyságról szóló irányelv – (4) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
[...] A kötelező 30 %-os célkitűzés formájában egyértelművé kell tenni annak szükségességét, hogy az Unió 2020-ban és 2030-ban is képes legyen megvalósítani – primerenergia-fogyasztásban és végsőenergia-fogyasztásban kifejezett – uniós szintű energiahatékonysági célkitűzéseit.	[...] A kötelező 40 %-os célkitűzés formájában egyértelművé kell tenni annak szükségességét, hogy az Unió 2020-ban és 2030-ban is képes legyen megvalósítani – primerenergia-fogyasztásban és végsőenergia-fogyasztásban kifejezett – uniós szintű energiahatékonysági célkitűzéseit.

Indokolás

A 40 %-os cél elérésére való törekvés nagyobb gazdasági növekedéshez, több munkahelyhez és a fosszilis tüzelőanyagok alacsonyabb szintű importjához vezet, mint a 30 %-os csökkentési cél. Ez összhangban van az Európai Parlament eddig képviselt álláspontjával. Ez a módosítás összefügg a 2. módosítással és a politikai ajánlások 5. pontjával.

2. módosítás

Energiahatékonyságról szóló irányelv – (7) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A tagállamoknak a teljes kötelezettségi időszak során az évente értékesített energia 1,5 %-ának megfelelő „új” megtakarítással egyenértékű halmozott végfelhasználási energiamegtakarítást kell elérniük. E követelmény teljesítésére vagy a 2021. január 1. és 2030. december 31. közötti új kötelezettségi időszak során bevezetett új szakpolitikai intézkedések révén nyílna lehetőség, vagy a korábbi időszak során vagy azt megelőzően elfogadott szakpolitikai intézkedésekből származó új egyéni fellépések révén, amennyiben az energiamegtakarítást eredményező egyéni intézkedések tényleges bevezetésére az új időszakban kerül sor.	A tagállamoknak a teljes kötelezettségi időszak során az évente értékesített energia 2 %-ának megfelelő „új” megtakarítással egyenértékű halmozott végfelhasználási energiamegtakarítást kell elérniük. E követelmény teljesítésére vagy a 2021. január 1. és 2030. december 31. közötti új kötelezettségi időszak során bevezetett új szakpolitikai intézkedések révén nyílna lehetőség, vagy a korábbi időszak során vagy azt megelőzően elfogadott szakpolitikai intézkedésekből származó új egyéni fellépések révén, amennyiben az energiamegtakarítást eredményező egyéni intézkedések tényleges bevezetésére az új időszakban kerül sor.

Indokolás

A módosítás a 3. módosításból következik, és összefügg a politikai ajánlások 5. és 7. pontjával. A 40 %-os célkitűzés elérése érdekében évente legalább 2 %-os megtakarításra van szükség.

3. módosítás

Energiahatékonyságról szóló irányelv – 1. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Ez az irányelv egy intézkedésekből álló közös keretrendszer hoz létre az energiahatékonyságnak az Unió egészében történő előmozdítására annak érdekében, hogy az Unió 2020-ig elérendő 20 %-os kiemelt energiahatékonysági célkitűzése és 2030-ig elérendő 30 %-os kötelező kiemelt energiahatékonysági célkitűzése teljesüljön, [...]	Ez az irányelv egy intézkedésekből álló közös keretrendszert hoz létre az energiahatékonyságnak az Unió egészében történő előmozdítására annak érdekében, hogy az Unió 2020-ig elérendő 20 %-os kiemelt energiahatékonysági célkitűzése és 2030-ig elérendő 40 %-os kötelező kiemelt energiahatékonysági célkitűzése teljesüljön, [...]

Indokolás

A módosítás az 1. módosításból és a politikai ajánlások 5. pontjából következik.

4. módosítás

Energiahatékonyságról szóló irányelv – 7. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
2021. január 1-jétől 2030. december 31-ig minden évben a végső felhasználók számára évente értékesített energiamennyiség 1,5 %-ának megfelelő új megtakarítás a 2019. január 1-jét megelőző legutóbbi hároméves időszak átlagában;	2021. január 1-jétől 2030. december 31-ig minden évben a végső felhasználók számára évente értékesített energiamennyiség 2 %-ának megfelelő új megtakarítás a 2019. január 1-jét megelőző legutóbbi hároméves időszak átlagában;
A tagállamoknak a 2030 utáni tízéves időszakokban továbbra is el kell érniük az évenkénti 1,5 %-os új megtakarítást, kivéve ha a Bizottság által 2027-ig, majd azt követően tízévente végzett felülvizsgálatok arra a következtetésre jutnak, hogy ez nem szükséges az Unió 2050-re szóló, hosszú távú energiaügyi és éghajlat-politikai célkitűzéseinek eléréséhez.	A tagállamoknak a 2030 utáni tízéves időszakokban továbbra is el kell érniük az évenkénti 2 %-os új megtakarítást, kivéve ha a Bizottság által 2027-ig, majd azt követően tízévente végzett felülvizsgálatok arra a következtetésre jutnak, hogy ez nem szükséges az Unió 2050-re szóló, hosszú távú energiaügyi és éghajlat-politikai célkitűzéseinek eléréséhez.

Indokolás

A módosítás a 3. módosításból következik, és összefügg a politikai ajánlások 5., 7. és 8. pontjával.

5. módosítás

Energiahatékonyságról szóló irányelv – 7. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Energiamegtakarítási kötelezettség	Energiamegtakarítási kötelezettség
(1) A tagállamok legalább az alábbiakkal egyenértékű halmozott végfelhasználói energiamegtakarítást érnek el:	(1) A tagállamok legalább az alábbiakkal egyenértékű halmozott végfelhasználói energiamegtakarítást érnek el:

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>a) 2014. január 1-jétől 2020. december 31-ig minden évben a végső felhasználók számára évente értékesített energiamennyiség 1,5 %-ának megfelelő új megtakarítás a 2013. január 1-jét megelőző legutóbbi hároméves időszak átlagában;</p>	<p>a) 2014. január 1-jétől 2020. december 31-ig minden évben a végső felhasználók számára évente értékesített energiamennyiség 2 %-ának megfelelő új megtakarítás a 2013. január 1-jét megelőző legutóbbi hároméves időszak átlagában;</p>
<p>[...]</p>	<p>[...]</p>
<p>A b) pont alkalmazásában, valamint a (2) és (3) bekezdés sérelme nélkül a tagállamok kizárólag az olyan energiamegtakarítást számíthatják be, amelyek 2020. december 31-ét követően bevezetett új szakpolitikai intézkedésekből származnak, vagy amelyek a 2014. január 1. és 2020. december 31. közötti időszakban bevezetett szakpolitikai intézkedésekből származnak, amennyiben bizonyítható, hogy a szóban forgó intézkedések olyan egyéni fellépéseket eredményeznek, amelyek 2020. december 31-ét követően kerülnek megvalósításra és megtakarításhoz vezetnek.</p>	<p>A b) pont alkalmazásában, valamint a (2) és (3) bekezdés sérelme nélkül a tagállamok kizárólag az olyan energiamegtakarítást számíthatják be, amelyek 2020. december 31-ét követően bevezetett új szakpolitikai intézkedésekből származnak, vagy amelyek a 2014. január 1. és 2020. december 31. közötti időszakban bevezetett szakpolitikai intézkedésekből származnak, amennyiben bizonyítható, hogy a szóban forgó intézkedések olyan egyéni fellépéseket eredményeznek, amelyek 2020. december 31-ét követően kerülnek megvalósításra és megtakarításhoz vezetnek.</p>
<p>E számításokból részben vagy teljesen kihagyható a közlekedésben felhasznált, értékesített energiamennyiség.</p>	
<p>A tagállamok döntenek el, hogy az új megtakarítás kiszámított mennyiségét hogyan osztják el az a) és b) pontban említett időszakokon belül, feltéve hogy az egyes időszakok végéig sikerült elérni az előírt teljes halmozott megtakarítást.</p>	<p>A tagállamok döntenek el, hogy az új megtakarítás kiszámított mennyiségét hogyan osztják el az a) és b) pontban említett időszakokon belül, feltéve hogy az egyes időszakok végéig sikerült elérni az előírt teljes halmozott megtakarítást.</p>
<p>(2) A (3) bekezdésre is figyelemmel minden egyes tagállam:</p>	
<p>a) elvégezheti az (1) bekezdés a) pontjában előírt számításokat 2014-ben és 2015-ben az 1 %-os értéket alkalmazva; 2016-ban és 2017-ben az 1,25 %-os értéket alkalmazva; 2018-ban, 2019-ben és 2020-ban pedig az 1,5 %-os értéket alkalmazva;</p>	
<p>b) kizárhatja a számításból annak az értékesített energiamennyiségnek egy részét vagy egészét, amelyet a 2003/87/EK irányelv I. mellékletében felsorolt ipari tevékenységek során használtak fel;</p>	
<p>c) lehetővé teheti az energiaátalakítási, -szállítási és -elosztási ágazatban – ezen belül a hatékony távfűtési/távhűtési infrastruktúra terén – a 14. cikk (4) bekezdésében, a 14. cikk (5) bekezdésének b) pontjában, valamint a 15. cikk (1)–(6) és (9) bekezdésében meghatározott követelmények végrehajtásának eredményeként elért energiamegtakarításnak az (1) bekezdés alapján előírt energiamegtakarítás mennyiségébe történő beszámítását;</p>	
<p>d) beszámíthatja a 2008. december 31. óta újonnan végrehajtott és 2020-ban és azt követően még hatással bíró egyéni fellépésekből származó, mérhető, ellenőrizhető energiamegtakarítást az (1) bekezdésben említett energiamegtakarítás mennyiségébe; valamint</p>	
<p>e) az (1) bekezdésben említett energiamegtakarítási követelmény kiszámítása során kihagyhatja a számításból a megújulóenergia-technológiák új telepítésének előmozdítására irányuló szakpolitikai intézkedések eredményeként az épületeken vagy az épületekben saját használatra termelt, ellenőrizhető energiamennyiséget.</p>	

Indokolás

Várhatóan az energiamegtakarítási kötelezettségekből adódik majd az energiahatékonyság-növekedés jelentős része. Ezért fontos, hogy kerüljünk a kivételek halmozását – ami azért is előnyös, mert így egyértelműbb a szabályozás.

6. módosítás

Energiahatékonyságról szóló irányelv – 9a. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>(2) Az olyan többlakásos és több célra használt épületekben, amelyekben a fűtést vagy a hűtést központi forrásból vagy távfűtési és -hűtési rendszerről biztosítják, egyedi fogyasztásmérőket kell felszerelni a fűtés-, hűtés- vagy melegvíz-fogyasztás minden egyes önálló rendeltetési egységben történő mérésére.</p> <p>Amennyiben az egyedi fogyasztásmérők használata műszakilag nem kivitelezhető, vagy a fűtés és hűtés minden egyes önálló rendeltetési egységben történő mérése nem költséghatékony, az egyes radiátorok hőfogyasztásának mérésére egyedi fűtési költségosztókat kell alkalmazni, kivéve ha a szóban forgó tagállam bizonyítja, hogy a fűtési költségosztók beépítése nem lenne költséghatékony. Ezekben az esetekben a hőfogyasztás mérésére alternatív költséghatékony módszereket is figyelembe lehet venni. Minden tagállam egyértelműen meghatározza és közzéteszi azokat a feltételeket, amelyek teljesülése esetén egy adott megoldás nem tekinthető műszakilag kivitelezhetőnek vagy költséghatékonyak.</p> <p><i>Az első albekezdésben említett kategóriába tartozó új épületek esetében, vagy amennyiben egy ilyen épület a 2010/31/EU irányelvben meghatározott jelentős felújításon megy keresztül, mindig rendelkezésre kell bocsátani egyedi fogyasztásmérőket.</i></p> <p>[...]</p> <p>(4) E cikk alkalmazásában 2020. január 1-jétől a felszerelt mérőeszközöknek és költségosztóknak távolról is leolvashatóknak kell lenniük.</p> <p><i>A már felszerelt, de távolról nem leolvasható fogyasztásmérőket és költségosztókat 2027. január 1-jéig el kell látni ezzel a funkcióval, vagy távolról is leolvasható készülékekre kell cserélni, kivéve ha a szóban forgó tagállam bizonyítja, hogy ez nem költséghatékony.</i></p>	<p>(2) Az olyan többlakásos és több célra használt épületekben, amelyekben a fűtést vagy a hűtést központi forrásból vagy távfűtési és -hűtési rendszerről biztosítják, egyedi fogyasztásmérőket kell felszerelni a fűtés-, hűtés- vagy melegvíz-fogyasztás minden egyes önálló rendeltetési egységben történő mérésére, amennyiben az műszakilag kivitelezhető és költséghatékony, valamint arányos az épületek energiahatékonyságának általános javításával a 2010/31/EU irányelvben meghatározottak szerint.</p> <p>Amennyiben az egyedi fogyasztásmérők használata műszakilag nem kivitelezhető, vagy a fűtés és hűtés minden egyes önálló rendeltetési egységben történő mérése nem költséghatékony vagy nem arányos, az egyes radiátorok hőfogyasztásának mérésére egyedi fűtési költségosztókat kell alkalmazni, kivéve ha a szóban forgó tagállam bizonyítja, hogy a fűtési költségosztók beépítése nem lenne költséghatékony. Ezekben az esetekben a hőfogyasztás mérésére alternatív költséghatékony módszereket is figyelembe lehet venni. Minden tagállam egyértelműen meghatározza és közzéteszi azokat a feltételeket, amelyek teljesülése esetén egy adott megoldás műszakilag kivitelezhetőnek vagy költséghatékonyak és arányosnak tekinthető.</p> <p>[...]</p> <p>(4) E cikk alkalmazásában 2020. január 1-jétől az újonnan felszerelt mérőeszközöknek és költségosztóknak távolról is leolvashatóknak kell lenniük.</p>

Indokolás

A 9a. cikk (2) bekezdése értelmében az egyéni fogyasztásmérés feltétel nélküli bevezetése az új épületek és a jelentős felújítás alatt álló épületek esetében jelentős negatív hatást gyakorolna a szociális és energiahatékonysági politikákra néhány tagállamban.

Például Finnországban és Svédországban a bruttólakbérrendszer értelmében a bérbeadó jogszabály által előírt kötelezettsége, hogy fedezze a bérlő összes energiaköltségét. Ennek a bérbeadásra vonatkozó szabályozásnak az a célja, hogy védelmet nyújtson a polgároknak az energiaszegénységgel szemben. Szintén nagyon pozitív az energiahatékonyság szempontjából, mivel a bruttólakbérrendszer a bérlőt nem ösztönzi az energiatakarékosságra, így a tulajdonos energiahatékonyságot javító felújítása az egyetlen mód a bérlő energiafogyasztásának csökkentésére. Az irányelv – jelenlegi megfogalmazása alapján – arra kötelezné az olyan országokat, mint Finnország és Svédország, hogy:

- egyéni fogyasztásmérők felszerelését írja elő a bruttólakbérrendszer fenntartása mellett, ami azt jelenti, hogy nagy költségráfordítással szerelnék fel a fogyasztásmérőket, a semmiért,
- vagy pedig írja elő az egyéni fogyasztásmérők felszerelését, és térjen át a nettólakbérrendszerre, amely szerint energiafogyasztását a bérlő fizeti.

A bruttólakbérrendszer megszüntetése eredményeként jelentősen csökkenne az energiaszegénység elleni szociális védelem, mivel a bruttólakbérrendszer biztosítja a megszakítás nélküli fűtés optimális szintjét az energiaszegénység által veszélyeztetettek számára.

Azon tagállamok számára, ahol nincs bruttólakbérrendszer, de ahol a lakásállomány nagy része sürgős felújításra szorul, lehetővé kellene tenni, hogy az egyedi fogyasztásmérők előírása helyett inkább a felújítást helyezték előtérbe, különösen akkor, ha a fogyasztásmérők feltételek nélküli kötelezettsége a „jelentős felújítás” küszöbértékén túli felújításra ösztönöz, elkerülendő a mérési kötelezettséget. Az egyéni fogyasztásmérők számlázását nem szabad a tagállamok azzal kapcsolatos döntéséhez kötni, hogy általában véve hogyan lehet javítani az épületek energiahatékonyságán.

A 9a. cikk (4) bekezdésének második albekezdése nem jelent mást, mint hogy a már felszerelt vagy 2020-ig felszerelendő, de távolról nem leolvasható fogyasztásmérőket és költségosztókat 2027. január 1-jéig le kell cserélni, vagy át kell alakítani. Ez a fogyasztásmérők többségére vonatkozik a fűtés, a hűtés és a meleg víz esetében. Tekintettel a már kifejtett, illetve a folyamat során kifejtendő hatalmas munkára és pénzügyi beruházásra az ilyen egyéni fogyasztásmérők többalakos és/vagy kereskedelmi épületekben való kiépítésével kapcsolatban, az intézkedés arányossága a korlátozott további – a távolról leolvasható és a távolról nem leolvasható fogyasztásmérők között – várható haszonhoz képest nem nyert bizonyítást. Ezért az arányosság szükségessé teszi, hogy távolról leolvasható eszközöket csak abban az esetben kelljen felszerelni, ha a fogyasztásmérőt vagy a fűtési költségosztót lecserélik, ahogyan azt a 9a. cikk (4) bekezdésének első albekezdése már elő is írja 2020-tól kezdődően.

7. módosítás

Az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv – (9) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>Ezen irányelv technikai haladáshoz való hozzáigazítása érdekében az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkének megfelelően a Bizottság részére felhatalmazást kell adni jogi aktusok elfogadására, hogy az irányelv kiegészüljön az intelligens megoldásokkal kapcsolatos mutató meghatározásával és alkalmazásának lehetővé tételével. Az intelligens megoldásokkal kapcsolatos mutató felhasználható az épület azon képességének méréséhez, hogy mennyiben alkalmaz IKT és elektronikus rendszereket működésének optimalizálása és a hálózattal való interakció céljából. Az intelligens megoldásokkal kapcsolatos mutató fel fogja hívni az épülettulajdonosok és a lakók figyelmét az épületgépészeti rendszerek automatizálásában és elektronikus felügyeletében rejlő értékekre, és növelni fogja a lakók bizalmát abban, hogy ezek az új kiterjesztett funkciók tényleges megtakarítást jelentenek.</p>	

Indokolás

Ez a rendelkezés felesleges és törlendő, mivel az arról folyó vita, hogy mitől tekinthető egy ház vagy lakás „intelligensnek”, még kezdeti stádiumban van. Egy ilyen eszköz bevezetése során széles körű konzultáció szükséges a különféle érdekelt felekkel. A rendelkezés szükségtelenül növeli a vállalkozások és az ingatlantulajdonosok adminisztratív terheit. Ezért annak hozzáadott értékét és költséghatékonyságát ki kell mutatni, valamint az eszközt ki kell értékelni. Az intelligens megoldásokkal kapcsolatos mutató nem felel meg a szubszidiaritási szempontoknak. Ez a módosítás összefügg a 6. módosítással és a politikai ajánlások 17. pontjával.

8. módosítás

Az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv – 1. cikk (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>a szöveg a 2. cikk után a következő, „Hosszú távú felújítási stratégia” című 2a. cikkkel egészül ki, mely összhangban áll az energiaunió irányításáról szóló (EU) XX/20XX rendelet szerinti integrált nemzeti energia- és éghajlat-politikai tervekkel:</p> <p>a) az (1) bekezdés az energiahatékonyságról szóló 2012/27/EU irányelv 4. cikkét tartalmazza az utolsó albekezdés kivételével;</p> <p>b) a cikk a következő (2) és (3) bekezdéssel egészül ki:</p> <p>„(2) Az (1) bekezdésben említett hosszú távú felújítási stratégiájukban a tagállamok egyértelmű mérföldköveket és intézkedéseket tartalmazó ütemtervet határoznak meg annak érdekében, hogy elérjék a nemzeti épületállományuk 2050-ig történő dekarbonizációjára vonatkozó hosszú távú célt, valamint a 2030-ig teljesítendő egyedi célkitűzéseket.</p> <p>A hosszú távú felújítási stratégiának ezenkívül elő kell mozdítania az energiaszegénység mérséklését.</p> <p>(3) Az (1) bekezdés d) pontjában említett, beruházásokra vonatkozó iránymutatásokhoz a tagállamok mechanizmusokat rendelnek, amelyekkel:</p> <p>a) összevonhatók projektek, megkönnyítve a beruházó számára az (1) bekezdés b) és c) pontjában említett felújítások finanszírozását;</p>	<p>a szöveg a 2. cikk után a következő, „Hosszú távú felújítási stratégia a regionális és helyi önkormányzatokkal szorosán együttműködve” című 2a. cikkkel egészül ki, mely összhangban áll az energiaunió irányításáról szóló (EU) XX/20XX rendelet szerinti integrált nemzeti energia- és éghajlat-politikai tervekkel:</p> <p>a) az (1) bekezdés az energiahatékonyságról szóló 2012/27/EU irányelv 4. cikkét tartalmazza az utolsó albekezdés kivételével;</p> <p>b) a cikk a következő (2), (3) és (4) bekezdéssel egészül ki:</p> <p>„(2) Az (1) bekezdésben említett hosszú távú felújítási stratégiájukban a tagállamok egyértelmű mérföldköveket és intézkedéseket tartalmazó ütemtervet határoznak meg annak érdekében, hogy elérjék a nemzeti épületállományuk 2050-ig történő dekarbonizációjára vonatkozó hosszú távú célt, valamint a 2030-ig teljesítendő egyedi célkitűzéseket.</p> <p>A hosszú távú felújítási stratégiának ezenkívül elő kell mozdítania az energiaszegénység mérséklését.</p> <p>E nemzeti stratégiák kidolgozási és nyomonkövetési eljárásaiba be kell építeni azokat a többszintű kormányzási rendszer kialakításához szükséges mechanizmusokat, amelyek a felújítási intézkedések területi hatásának biztosítására irányulnak.</p> <p>(3) Az (1) bekezdés d) pontjában említett, beruházásokra vonatkozó iránymutatásokhoz a tagállamok mechanizmusokat rendelnek, amelyekkel:</p> <p>a) összevonhatók projektek, megkönnyítve a beruházó számára az (1) bekezdés b) és c) pontjában említett felújítások finanszírozását;</p>

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>b) csökkenthető a beruházók és a magánszektor számára az energiahatékonysággal összefüggő tevékenységek kockázata; továbbá</p> <p>c) felhasználható a közfinanszírozás további magánbefektetői források bevonására vagy a piac nem megfelelő működésének kezelésére.”;</p>	<p>b) csökkenthető a beruházók és a magánszektor számára az energiahatékonysággal összefüggő tevékenységek kockázata; továbbá</p> <p>c) felhasználható a közfinanszírozás további magánbefektetői források bevonására vagy a piac nem megfelelő működésének kezelésére”.</p> <p>(4) Az energiahatékony felújítás további fejlődésének ösztönzése érdekében a tagállamok mechanizmusokat vezetnek be, amelyekkel:</p> <p>a) elősegítik a kkv-k közötti, csoportok és konzorciumok keretében történő együttműködést, hogy azok intézkedéscsomagokat tudjanak kínálni potenciális ügyfelek számára;</p> <p>b) támogatják a képzés és képesítés új formáit, valamint a jelenlegi képzések strukturális javítását;</p> <p>c) megerősítik az informális tanulási útvonalakat;</p> <p>d) eszközöket bocsátanak rendelkezésre az Európai Szociális Alaphól az építőiparban dolgozók energiahatékonysággal kapcsolatos oktatására és képzésére;</p> <p>e) <u>ösztönzik az épületek kezelőinek és használóinak felvilágosítását az épületek felújításának szükségességéről.</u></p>

Indokolás

A hosszú távú felújítási stratégiát a regionális és helyi önkormányzatokkal szorosan együttműködve kell kidolgozni, mivel azokat érinti a legnagyobb mértékben. Megemlítendő továbbá, hogy az építőipari dolgozók ismeretei és készségei kulcsfontosságúak az épületek energiateljesítményének javításához. A vállalkozók együttműködése azt eredményezheti, hogy a potenciális ügyfelek számára átfogóbb intézkedéscsomagot tudnak kínálni. Fontos emellett, hogy elsősorban az épületek kezelőit és használóit felvilágosító és tájékoztató tevékenységekkel célozzuk meg annak érdekében, hogy ez a csoport minél inkább tudatában legyen annak, miért van szükség az épületek felújítására.

9. módosítás

Az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv – 8. cikk (6) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 23. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, amelyek az irányelvet kiegészítik „az intelligens megoldásokkal kapcsolatos mutató” fogalmával, valamint azon feltételek megadásával, amelyek mellett az intelligens megoldásokra vonatkozó mutatót a leendő bérlők vagy vásárlók részére kiegészítő információként meg kell adni.</p> <p>Az intelligens megoldásokkal kapcsolatos mutatónak le kell fednie a rugalmassági jellemzőket és mindazon kiterjesztett funkciókat és képességeket, amelyek az összekapcsoltabb beépített intelligens eszközöknek a hagyományos épületgépészeti rendszerekbe való integrációjából fakadnak. Ezek a jellemzők arra szolgálnak, hogy növeljék a lakóknak és magának az épületnek a képességét arra, hogy reagáljanak a kényelmi és üzemi követelményekre, részt vegyenek a felhasználóoldali vásárlásban és hozzájáruljanak a különböző energia-rendszereknek, valamint azon távinfrastruktúráknak az optimális, zökkenőmentes és biztonságos működéséhez, amelyekkel az épület össze van kapcsolva.</p>	

Indokolás

Ez a rendelkezés felesleges, ezért törlendő. A módosítás a 7. módosításból következik, és összefügg a politikai ajánlások szubszidiaritásról szóló, 17. pontjával.

10. módosítás

Az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv – 10. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>A 10. cikk a következőképpen módosul:</p> <p>a) a (6) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:</p> <p>„(6) A tagállamok az épületek felújítására vonatkozó, az energiahatékonyság javítását célzó pénzügyi intézkedéseket összekapcsolják az ilyen felújítás révén elért energiamegtakarításokkal. A megtakarítások mértékét a felújítás előtt és után kiállított energiahatékonysági tanúsítványok összehasonlításával kell megállapítani.”;</p> <p>b) a szöveg a következő (6a) és (6b) bekezdéssel egészül ki:</p> <p>„(6a) Amennyiben a tagállamok adatbázist hoznak létre az energiahatékonysági tanúsítványok nyilvántartására, az adatbázisban nyomonkövethetőnek kell lennie az érintett épületek energiafogyasztásának, függetlenül azok méretétől és kategóriájától. Az adatbázisnak tartalmaznia kell a gyakran látogatott, 250 m²-t meghaladó teljes hasznos alapterületű középületek tényleges energiafogyasztását, és ezt az adatot rendszeresen frissíteni kell.</p> <p>(6b) Az uniós adatvédelmi követelményeknek megfelelő csoportosított és anonimizált adatokat statisztikai és kutatási célból kérésre legalább az állami hatóságok rendelkezésére kell bocsátani.”;</p>	<p>A 10. cikk a következőképpen módosul:</p> <p>a) a (6) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:</p> <p>„(6) A tagállamok az épületek felújítására vonatkozó, az energiahatékonyság javítását célzó pénzügyi intézkedéseket összekapcsolják az ilyen felújítás révén elért energiamegtakarításokkal. A megtakarítások mértékét a felújítás előtt és után kiállított energiahatékonysági tanúsítványok összehasonlításával kell megállapítani.”;</p> <p>b) a szöveg a következő (6a), (6b) és (7) bekezdéssel egészül ki:</p> <p>„(6a) Amennyiben a tagállamok adatbázist hoznak létre az energiahatékonysági tanúsítványok nyilvántartására, az adatbázisban nyomonkövethetőnek kell lennie az érintett épületek energiafogyasztásának, függetlenül azok méretétől és kategóriájától. Az adatbázisnak tartalmaznia kell a gyakran látogatott, 250 m²-t meghaladó teljes hasznos alapterületű középületek tényleges energiafogyasztását, és ezt az adatot rendszeresen frissíteni kell.</p> <p>(6b) Az uniós adatvédelmi követelményeknek megfelelő csoportosított és anonimizált adatokat statisztikai és kutatási célból kérésre legalább az állami hatóságok rendelkezésére kell bocsátani.</p> <p>(7) <i>Az Európai Bizottság gondoskodik az állami és magánfinanszírozásra vonatkozó megállapodások, valamint a kisméretű energetikai felújítási projektek terén megvalósuló legjobb gyakorlatokkal kapcsolatos ismeretek terjesztéséről. Az Európai Bizottság ezenkívül a felújításra irányuló pénzügyi ösztönzőkkel kapcsolatos információk terjesztéséről is gondoskodik.</i>”;</p>

Indokolás

Szükség van a legjobb gyakorlatokkal kapcsolatos ismeretek megosztására. Az elmúlt években különféle inspiráló gyakorlati megoldásokat dolgoztak ki a régiókban és a tagállamokban.

II. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

Általános ajánlások

1. méltányolja azt, ahogyan az Európai Bizottság a „Tiszta energia minden európai polgár számára” című átfogó dokumentumában a régiók és városok szerepét látja. A városok és a régiók az energetikai átállás konkrét helyszínei. A Régiók Bizottsága ajánlja, hogy e látásmód kiteljesítése érdekében az Európai Bizottság azt is ismertesse, hogy miként támogatja a régiókat az energetikai átállás során;
2. támogatja és üdvözli az Európai Bizottság által megfogalmazott jogalkotási javaslatokat, melyek célja a mindenki számára elérhető, intelligensebb és tisztább energiára irányuló célkitűzések megvalósítása, a Párizsi Megállapodás céljainak teljesítése, a gazdasági növekedés támogatása, a beruházások és a technológiai vezető szerep előmozdítása, új foglalkoztatási lehetőségek teremtése és a polgárok jólétének javítása. Ezek a javaslatok hatással vannak a regionális politikára, és az RB úgy véli, hogy a javaslatok végrehajtásában a régiókra is szerep hárul. A Régiók Bizottsága felszólítja a tagállamokat, hogy az integrált nemzeti energetikai és éghajlati tervek kidolgozásába vonják be a helyi és regionális önkormányzatokat;
3. támogatja és üdvözli az Európai Bizottság indítékait az energiahatékonyság előtérbe helyezésére. A legolcsóbb energia az, amelyiket nem használjuk fel, így az energiahatékonyságot önmagában is egy kifogyhatatlan és mindenhol rendelkezésre álló energiaforrásnak tekinthetjük. Az energiahatékonyság kulcsfontosságú az éghajlat- és energiapolitikai célértékek teljesítéséhez, és ez a legköltséghatékonyabb módja az energiauniós célok elérésének is;
4. emlékeztet arra, hogy az energiaszegénység elleni küzdelem az európai energiapolitika egyik meghatározó kihívása, amely többszintű választ igényel. Ezért fontosnak tartja az energiapolitika közös definíciójának és egy erre irányuló célzott szakpolitikai intézkedéscsomagnak a kidolgozását. Ezzel összefüggésben javasolja, hogy a kötelező energiamegtakarítások egy meghatározott része (legalább 10 %-a) a legkiszolgáltatottabb fogyasztókat megcélzó intézkedésekből, illetve szakpolitikákból származzon, valamint hogy külön pénzügyi eszközöket alakítsanak ki annak érdekében, hogy a legkiszolgáltatottabb fogyasztók is részesüljenek az energiahatékonysági intézkedéseknek, és részesülhessenek azok előnyeiből;
5. felhívja a figyelmet arra, hogy ha az alkalmazott energiaszerkezetet szabadon lehet megállapítani, az azzal a veszéllyel járhat, hogy nem sikerül elérni a 2030-ra és az aztáni időszakra szóló energiapolitikai célokat. Az irányelveket ezért az EU szintjén kell kötelezővé tenni, és nemzeti szintű intézkedésekkel kell kiegészíteni őket;

Ajánlások az energiahatékonyságról szóló irányelv kapcsán

6. megállapítja, hogy a Párizsi Megállapodás célkitűzéseinek megvalósítása komoly kihívást jelent Európa számára. A célok teljesítéséhez Európának ambiciózusabb energiahatékonysági értékeket kell megállapítania (2030-ra 40 %); nem elegendő, ha az eddigi – évi 1,5 %-os energiamegtakarítás jellemezte – úton halad tovább. Egy ambiciózusabb, évi akár 2 %-os energiamegtakarítási célértéknek köszönhetően nagyobb lesz a gazdasági növekedés, több munkahely jön létre és csökken az energiainport. Ebben az összefüggésben szükségessé válik a felülvizsgált irányelv V. mellékletének kiigazítása is, annak biztosítása érdekében, hogy csak azokat az energiatakarékos intézkedéseket lehessen beszámítani az egységes energiamegtakarítási kötelezettségek közé, amelyek nem veszélyeztetik az uniós éghajlat-politika egyéb céljait (például a CO₂-kibocsátás csökkentését), és hogy a hosszú távon fenntartható megoldásokat ösztönözzék;
7. úgy véli, hogy egyes régiók és tagállamok számára ez nehezebb feladatot jelent, de az energiamegtakarítás és az energiahatékonyság mindenhol a foglalkoztatás és a gazdasági növekedés fellendüléséhez vezet;
8. megérti, hogy az Európai Bizottságnak egy összetett helyzetet kell kezelnie, ezzel együtt az Európai Parlament által megfogalmazott (2030-ra 40 %-os) célértéket támogatja;

Kötelezettségek

9. megállapítja, hogy az energia-kötelezettség tekinthető a legfontosabb eszköznek az energiahatékonyság megvalósításához. Egyre több tagállam vezeti be ezt a rendszert. Az eszköz alkalmazó tagállamok száma öt év alatt 5-ről 15-re nőtt. Az ezekben az országokban elhelyezkedő régiók elégedettek a rendszerrel. Az RB ajánlja, hogy a többi tagállam is alkalmazza ezt az eszközt;
10. javasolja, hogy a 8. cikk felülvizsgálata során alaposan vizsgálják meg a szabályozás hatálya alá tartozó vállalatok méretét, mivel a megtakarítási lehetőségek a kisebb vállalatoknál is jelentősek;

Auditok

11. megállapítja, hogy a 8. cikk rögzíti, hogy bizonyos vállalatoknál energetikai auditokat kell végezni. Az Európai Bizottság nem módosítja ezt a cikket. Az RB javasolja a cikk átdolgozását oly módon, hogy minden tagállamban ugyanazok a típusú vállalkozások tartozzanak az irányelv hatálya alá. Ezzel a tagállamokban egyenlőek lesznek a versenyfeltételek, és egységes lesz a szabályozás. A nagyobb vállalatoknál elvégzendő energetikai auditokra vonatkozó kötelezettség esetében az energiafogyasztás mennyiségét is kiválasztási kritériumként kell meghatározni. Ez helyénvalóbb lenne, mint az, hogy csak a forgalmat és a foglalkoztatottak számát alkalmazzák kritériumként. A kettős szabályozás elkerülése érdekében a 8. cikkben ki kellene vonni az audit hatálya alól azt az energiafogyasztást, amelyre az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv már most is kiterjed;

12. ajánlja, hogy az energetikai auditokat kapcsolják össze azzal a követelménnyel, hogy az érintetteknek minden olyan energetikai intézkedést meg kell tenniük, amelynek költségei öt éven belül megtérülnek. Hollandiában például van ilyen követelmény, az egyes ágazatokra vonatkozó elismert intézkedéscsomagok formájában, ami igen hasznos a megvalósíthatóságot tekintve;

Fogyasztásmérés

13. egyetértéssel fogadja azt az európai bizottsági javaslatot, mely szerint annak érdekében, hogy a fogyasztók még fontosabb szerepet tölthessenek be az energiapiacra, javítani kell a fűtési és hűtési célú energiafogyasztásra vonatkozó tájékoztatást, és meg kell erősíteni a fogyasztók jogait a hőenergiafogyasztás mérése és számlázása vonatkozásában, különös tekintettel a többlakásos épületekben élőkre. Az egyéni hőfogyasztásmérés és -elszámolás kötelezővé tételét azonban a költséghatékonyságtól és a műszaki megvalósíthatóságtól kell függővé tenni. Tekintettel az egyéni fogyasztásmérők kiépítésével kapcsolatban már kifejtett hatalmas munkára és pénzügyi beruházásra, a szóban forgó kötelezettség arányossága megkérdőjeleződik a korlátozott további várható haszonhoz képest. A tájékoztatás gyakoriságának növelése érdekében kötelezővé teszik a távolról is leolvasható hőfogyasztásmérőket. Ezt a követelményt a magánélethez való jog megsértéseként is fel lehet fogni. A Régiók Bizottsága ajánlja, hogy a tagállamok hozzanak intézkedéseket a magánélet védelmében, biztosítsák a megfelelő adatvédelmet, és az ilyen berendezések beszerelése ne kötelezően, hanem önkéntes alapon történjen;

14. üdvözli az ilyen intézkedések alkalmazását, azzal a feltétellel, hogy megvizsgálják azok költséghatékonyságát és műszaki megvalósíthatóságát. Ez fontos garanciát jelent a tagállamok által alkalmazott különféle lakbérrendszerek számára;

Alapok

15. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy 2020 után is fordítson eszközöket a minden európai polgár számára elérhető tiszta energiára, nem csupán a strukturális alapokon, hanem közvetlen igazgatás alatt álló alapokon és pénzügyi konstrukciókon keresztül is. A Régiók Bizottsága támogatja az Európai Bizottságnak az energiaszegénység viszszaeszközítésével kapcsolatos erőfeszítéseit, és azt ajánlja, hogy a strukturális alapokon keresztül (Európai Szociális Alap, Kohéziós Alap) 2020 után bocsássonak rendelkezésre eszközöket a helyi és regionális önkormányzatok számára az energiaszegénység kezeléséhez;

16. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy dolgozzon ki megfelelő eszközöket és intézkedéseket az állami források mobilizálására és az európai, nemzeti, regionális és helyi szintű magánberuházások mozgósítására az energiahatékonysági ágazaton belül;

Ajánlások az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv kapcsán

17. üdvözli az Európai Bizottság javaslatát arra, hogy foglalkozzunk az épületek energiahatékonyságával. Az európai épületek mintegy 75 %-ának nem kielégítő az energiahatékonysága, és évente az állománynak csupán 0,4–1,2 %-a kerül felújításra. Az épületek energiahatékonyságának javításában hatalmas energiamegtakarítási lehetőségek rejlenek, különösen Kelet-Közép-Európában;

18. ajánlja, hogy a közhatóságok és a piaci szereplők jobb tájékoztatást nyújtsanak a háztulajdonosoknak a házak energetikai felújításának lehetőségeiről (mi, hogyan, hol lehetséges), például egy könnyen hozzáférhető weboldal és vonzó ajánlatok révén. Emellett az építőipari közép- és kisvállalkozókra és munkavállalókra való tekintettel az RB azt javasolja, hogy az ágazatban dolgozók képzésének tantervébe foglalják bele a házak és épületek energetikai felújításával kapcsolatos ismereteket;

Elektromos töltőpontok a nem lakáscélú épületekben

19. osztja az Európai Bizottság nézetét a fenntartható közlekedésre (elektromobilitásra) való áttérésről. Támogatja azt a javaslatot, hogy minden új építésű nem lakáscélú épületben, a már meglévő (komoly felújítás alá vont) nem lakáscélú épületekben és a nagyobb új építésű lakóépületekben építsék ki az elektromos közlekedéshez szükséges infrastruktúrát. Ajánlja, hogy az Európai Bizottság dolgozzon ki egy egységes európai szabványt az elektromos közlekedést szolgáló töltőpontokra. Ezzel felgyorsítható a fenntartható közlekedésre (elektromobilitásra) való áttérés;

20. úgy véli, hogy az „Intelligens finanszírozás – intelligens épületek” kezdeményezés elő fogja segíteni a magánberuházások nagyobb mértékű rendelkezésre bocsátását és vonzását, és egyetért ezzel a szabályozás támogatását szolgáló kezdeményezéssel. Feltételnek tekinti azonban, hogy a pénzügyi szempontokat ne hárítsák a régiókra és településekre. A helyi és regionális önkormányzatok aktív szerepet játszhatnak a finanszírozási kérelmek összefogásában;

Középületek

21. egyetért azzal, hogy az energiahatékonyságról szóló irányelvnek az épületek felújításáról szóló, 4. cikkét áthelyezzék az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelvbe, sajnálja azonban, hogy az energiahatékonyságról szóló irányelvnek a közintézmények példamutató szerepéről szóló, 5. cikkét nem helyezik át ugyanígy. A Régiók Bizottsága úgy véli, hogy a helyi és regionális önkormányzatoknak is példát kell mutatniuk a középületek energiahatékonysága terén. Az RB felszólítja a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy tegyenek eleget ennek a példamutató szerepüknek;

Hatáskör, szubszidiaritás és arányosság

22. egyetért azzal a joggal, amelyre az Európai Bizottság az EU hatáskörét alapozza. Az EUMSZ 194. cikke alapján az Unió hatáskörébe tartozik az, hogy intézkedéseket hozzon többek között az energiahatékonyság ösztönzése érdekében. Az energiaszegénységgel kapcsolatos intézkedéseket az EUMSZ 151. cikkére kellene alapozni. Szubszidiaritási szempontból az értékelés részben kedvező, részben nem. A Régiók Bizottsága indokoltnak tartja, hogy európai szinten tűzzenek ki és érvényesítsenek energiahatékonysági célokat. Ugyanakkor elutasítja az intelligens megoldásokkal kapcsolatos mutató felhatalmazáson alapuló jogi aktus révén történő bevezetését, mivel az intelligens megoldásokkal kapcsolatos mutatóról folytatott vita még kezdeti stádiumban van. Az arányosság szempontjából az értékelés kedvező.

Kelt Brüsszelben, 2017. július 13-án.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Marku MARKKULA

ISSN 1977-0979 (elektronikus kiadás)
ISSN 1725-518X (nyomtatott kiadás)

Az Európai Unió Kiadóhivatala
2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU